

V Bruselu dne 26.6.2017
COM(2017) 365 final

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ A ÚČETNÍMU DVORU
KONSOLIDOVANÁ ROČNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKA EVROPSKÉ UNIE ZA ROK 2016

OBSAH

PŘEDMLUVA	3
POLITICKÝ RÁMEC, SPRÁVA A ODPOVĚDNOST EVROPSKÉ UNIE.....	5
OSVĚDČENÍ KE KONSOLIDOVANÉ ÚČETNÍ ZÁVĚRCE	11
KONSOLIDOVANÉ FINANČNÍ VÝKAZY A PŘÍLOHY	12
ROZVAHA.....	14
VÝKAZ O FINANČNÍ VÝKONNOSTI	15
VÝKAZ PENĚŽNÍCH TOKŮ.....	16
VÝKAZ ZMĚN ČISTÝCH AKTIV	17
PŘÍLOHY K FINANČNÍM VÝKAZŮM	18
FINANČNÍ VÝKAZ - DISKUSE A ANALÝZA.....	90
ZPRÁVY O PLNĚNÍ ROZPOČTU A PŘÍLOHA.....	107
SLOVNÍČEK POJMŮ.....	141

PŘEDMLUVA

Představuji Vám účetní závěrku Evropské unie za rok 2016. Tento dokument podává kompletní přehled o financích EU za uvedený rok. Informuje o finanční situaci Unie, o plnění rozpočtu, o podmíněných závazcích, jakož i o finančních příslibech a povinnostech, jež Unie přijala. Do účetní závěrky se promítá víceletá povaha činností Unie. Závěrka vysvětluje hlavní finanční údaje a jejich vývoj.

Rok 2016 byl pro Evropskou unii rokem plným úspěchů, ale i výzev. Její rozpočet se soustředil na **posílení ekonomiky, tvorbu pracovních míst, hospodářský růst a investice do výzkumu.** Evropská ekonomika a podmínky na pracovním trhu se zlepšily a nezaměstnanost klesla.

Evropský fond pro strategické investice (EFSI), ústřední součást investičního plánu pro Evropu, přinesl již za necelý rok a půl po zahájení své činnosti hmatatelné výsledky. Ve všech 28 členských státech zmobilizoval tento fond do poloviny května 2017 investice v objemu přes 190 miliard EUR. Tato suma představuje více než polovinu z cílových 315 miliard EUR, jež mají být zmobilizovány do poloviny roku 2018. Fond tedy přispěl k hospodářskému oživení. Do záručního fondu, který pokrývá operace EFSI prováděné skupinou EIB, byly koncem roku 2016 převedeny prostředky z rozpočtu EU. Celkově je záruční fond v této roční účetní závěrce vykázán v objemu 1 miliard EUR.

Hlavní prioritou rozpočtu EU zůstává podpora pracovních míst, růstu a investic. Komise při své činnosti nadále usiluje o ekonomické oživení EU a investice do mladých lidí, uchazečů o zaměstnání, začínajících podniků a malých a středních podniků. Dobrým příkladem je nástroj pro úvěrové záruky v rámci programu **COSME** (programu pro konkurenceschopnost podniků a malých a středních podniků), který se i v roce 2016 vyvíjel velmi úspěšně, mj. díky doplňující kapacitě EFSI absorbovat riziko. Koncem roku 2016 se financování s podporou programu COSME dostalo přes 143 000 malým a středním podnikům z 21 zemí. Toto financování dosáhlo objemu přes 5,5 miliardy EUR.

Výzkumný a inovační program **Horizont 2020** má zásadní význam pro budování inovativní znalostní ekonomiky a společnosti v EU. Zúčastnilo se jej již 49 000 subjektů a podepsané grantové dohody dosahují celkového objemu 20,5 miliardy EUR. Přes 21 % účastníků pochází z řad malých a středních podniků. Nárůst činností v rámci Horizontu 2020 dokládá fakt, že záruční nástroje vykázané v této účetní závěrce oproti loňskému roku vzrostly téměř o 40 %.

Poté, co bylo v roce 2016 vydáno Prohlášení o zahájení počátečních služeb systému **Galileo**, evropského systému globální družicové navigace, přešel vývoj tohoto systému v roce 2016 z vývojové fáze do fáze užívání. Hodnota již provozovaných satelitů a pozemní infrastruktury systému Galileo dosáhla koncem roku 2016 částky 2 miliard EUR a je vykázána v této účetní závěrce. Vývoj nových aplikací systému Galileo byl podnícen realizací projektů programu Horizont 2020. Tyto projekty již přinesly komercializaci 13 inovací, dále 5 patentů, 34 vyspělých prototypů, uvedení 2 produktů na trh a uveřejnění 223 vědeckých článků. Očekává se, že se trh pro tento globální navigační družicový systém v letech 2017–2020 rozšíří z 5,8 miliard na odhadem 8 miliard používaných přístrojů.

Nástroj pro propojení Evropy (dopravní sekce) si klade za cíl rozšiřovat přístup infrastrukturních projektů v oblasti dopravy, telekomunikací a energetiky k financování. Tento nástroj přispěl k výstavbě 64 km dlouhého brennerského železničního tunelu, který se stane nejdelším vysokokapacitním železničním tunelem na světě. V účetní závěrce je v rámci Nástroje pro propojení Evropy vykázán dluhový nástroj, který umožňuje sdílet rizika dluhového financování v podobě prioritního a podřízeného dluhu či v podobě záruky a umožňuje též podporovat projektové dluhopisy.

Evropa i v roce 2016 reagovala na nové problémy, jež plynou z měnící se geopolitické situace. Rozpočet EU poskytoval členským státům podporu při **řádném řízení migračních toků**, řešení základních příčin migrace a ochraně schengenského prostoru. V roce 2016 nabralo na tempu plnění národních programů v rámci Azylového, migračního a integračního fondu a Fondu pro vnitřní bezpečnost.

Komise zřídila i **nástroj pro uprchlíky v Turecku**, který začal být uplatňován dne 17. února 2016. V účetní závěrce jsou u něho vykázány příspěvky od členských států přijaté v roce 2016. Komise tak kromě dalších iniciativ mohla zahájit inovativní program pod názvem „nouzová záchranná sociální síť“, který má až jednomu milionu nejzranitelnějších uprchlíků v Turecku vypomáhat pravidelnými peněžitými dávkami. Jedná se o příklad rostoucího využívání pomoci z rozpočtu EU jakožto efektivního a účinného způsobu, jak dostat pomoc k lidem v nouzových situacích.

V červnu 2016 navrhla Komise jako součást Evropského programu pro migraci nový rámec partnerství se třetími zeměmi. Tento rámec představuje evropský přístup k prohloubení spolupráce se zeměmi, v nichž mají svůj původ, jimiž procházejí a do nichž směřují migrační toky. Tento rámec je podporován z většiny rozpočtových programů v okruhu „Globální Evropa“ a z příslušných svěřenských fondů EU, zejména **Svěřenským fondem** pro Sýrii, který je vykázán v roční účetní závěrce. Adekvátní financování uvedeného rámcového partnerství má zásadní význam pro to, aby bylo možné zintenzivnit spolupráci s prioritními partnerskými zeměmi a pokračovat v práci na migrační trase přes centrální Středomoří.

Další prioritou rozpočtu EU byly i nadále globální výzvy, např. boj se změnou klimatu. Celkový příspěvek na začleňování problematiky klimatu do ostatních politik za rok 2016 byl odhadnut na 20,9 %, což je v souladu s cílovou hodnotou aktuálního víceletého finančního rámce (dále též „VFR“) na období 2014–2020.

Z hlediska rozpočtu jsou i nadále hlavními investičními nástroji EU **evropské strukturální a investiční fondy a společná zemědělská politika**. Na zemědělství a rozvoj venkova bylo z rozpočtu EU v roce 2016 vynaloženo 57,4 miliardy EUR, a to navzdory dřívějším průtahům při zavádění a plnění stávajícího VFR. Dalších 37,8 miliardy EUR bylo vynaloženo na hospodářskou, sociální a územní soudržnost.

Komise zahájila debatu o budoucnosti a prioritách EU, kterou bude tvořit jen 27 členských států. Společně budeme pracovat na tom, abychom vybudovali více prosperující, konkurenceschopnou a bezpečnou budoucnost.

Günther H. Oettinger

Komisař pro rozpočet a lidské zdroje, Evropská komise

POLITICKÝ RÁMEC, SPRÁVA A ODPOVĚDNOST EVROPSKÉ UNIE

Evropská unie (EU) je svazek, jemuž jeho 28¹ evropských zemí (členských států) svěřilo kompetence k dosažení svých společných cílů. Unie je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin. Tyto hodnoty jsou společné členským státům ve společnosti vyznačující se pluralismem, nepřipustností diskriminace, tolerancí, spravedlností, solidaritou a rovností žen a mužů.

1. POLITICKÝ RÁMEC

Smlouvy EU

Hlavní cíle a zásady, jimiž se Unie a evropské orgány řídí, jsou vymezeny ve Smlouvách. Unie i její orgány jsou oprávněny jednat pouze v mezích pravomocí, jež jim Smlouvy svěřují, za účelem dosažení cílů ve Smlouvách vymezených. Činit tak musí v souladu se zásadami² subsidiarity a proporcionality.

K dosažení svých cílů a uskutečňování svých politik si Unie zajišťuje potřebné finanční prostředky. Za naplňování cílů ve spolupráci s členskými státy a v souladu se zásadou řádného finančního řízení odpovídá Komise.

EU sleduje cíle stanovené Smlouvou pomocí řady nástrojů, z nichž jedním je rozpočet EU. K dalším patří například navrhování legislativy či realizace politických strategií.

Strategie Evropa 2020

Strategie Evropa 2020, na níž se v roce 2010 dohodli hlavy států a předsedové vlád členských států EU, vymezuje 10letou strategii zaměstnanosti a ekonomického růstu EU³. Tato strategie vymezila tři vzájemně se posilující priority inteligentního, udržitelného a inkluzivního růstu a vytyčila pět hlavních cílových hodnot na úrovni EU. Úspěch této strategie závisí na všech aktérech Unie, kteří jednají jako jeden celek.

Rozpočet EU je jen jednou z pák EU, které k dosažení cílů strategie Evropa 2020 přispívají. Na úrovni celostátní, unijní i mezinárodní je mobilizována široká škála opatření, jež mají na základě uvedené strategie přinést konkrétní výsledky.

Politické priority Komise

Politické priority Komise jsou vymezeny v politických směrech, jež stanovil předseda Komise. Tento dokument prezentuje plán opatření Komise, který je jakožto dlouhodobá prorůstová strategie Evropy plně v souladu a slučitelný se strategií Evropa 2020.

¹ Dne 29. března 2017 Spojené království formálně oznámilo svůj záměr vystoupit z EU, čímž byl zahájen proces vystoupení podle článku 50 Smlouvy o Evropské unii.

² Podle zásady subsidiarity jedná Unie pouze v případě a do té míry, pokud cílů zamýšlené činnosti nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich může být z důvodu jejich rozsahu či účinků lépe dosaženo na úrovni Unie. Podle zásady proporcionality obsah ani forma činnosti Unie nesmí překročit rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů Smluv. Viz článek 5 Smlouvy o fungování EU.

³ Viz sdělení Komise Evropa 2020, *Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění*, KOM(2010) 2020, 3. března 2010.

DESET PRIORIT

	Nový impuls pro zaměstnanost, růst a investice		Přiměřená a vyvážená dohoda o volném obchodu s USA
	Propojený jednotný digitální trh		Oblast spravedlnosti a základních práv, která je založena na vzájemné důvěře
	Odolná energetická unie s progresivní politikou v oblasti změny klimatu		Na cestě k nové migrační politice
	Lépe integrovaný a spravedlivější vnitřní trh se silnější průmyslovou základnou		Evropa jako silnější celosvětový aktér
	Vytvoření hlubší a spravedlivější hospodářské a měnové unie (HMU)		Unie demokratické změny

Politiky, jež jsou podporovány z rozpočtu EU, jsou realizovány v souladu s [víceletým finančním rámcem \(VFR\)](#).

Víceletý finanční rámec

VFR převádí politické priority EU do finančního vyjádření, a to na období nejméně pěti let. Stanoví maximální roční částky (stropy) pro výdaje EU jako celku a pro hlavní výdajové kategorie (okruhy). Součet jednotlivých stropů všech okruhů pak odpovídá celkovému stropu prostředků na závazky.

VFR podporuje opatření EU k plnění cílů politik EU po dobu dostatečně dlouhou na to, aby byla tato opatření účinná a aby příjemcům rozpočtových prostředků a spolufinancujícím vnitrostátním orgánům zprostředkovávala ucelenou dlouhodobou vizi. VFR na období 2014–2020 a programy, které jej tvoří, stanoví pro toto období maximální objem rozpočtových závazků ve výši 960 miliard EUR a platby v objemu 908 miliard EUR (v cenách roku 2011). Do tohoto rámce včetně jeho programů byla zakomponována silná evropská logika a důraz na přidanou hodnotu s cílem pomoci naplnit společně sjednané cíle strategie Evropa 2020, která je zaměřena na tvorbu pracovních míst a ekonomický růst.

VFR, který je sjednáván jednomyslně, uvádí částku, na níž se členské státy dohodly za účelem plnění cílů rámce a za účelem vynakládání výdajů. Z rozpočtu EU je financována celá škála politik a programů v celé EU. V souladu s prioritami, jež ve VFR stanovily Evropský parlament a Rada, realizuje Komise výdajové programy, činnosti a projekty. Hlavní výdajovou oblastí jsou evropské strukturální a investiční fondy (ESI fondy). EU se v ní právně zavazuje provádět tato opatření a za tímto účelem přijímá operační programy.

Interinstitucionální dohoda

VFR je doplněn [interinstitucionální dohodou o rozpočtové kázní](#), spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení⁴. Jedná se o politickou dohodu, kterou uzavřely Evropský parlament, Rada a Komise. Účelem této dohody,

jež byla přijata v roce 2013 v souladu s článkem 295 Smlouvy o fungování EU, je zpřísnit rozpočtovou kázeň, zlepšit fungování ročního rozpočtového procesu a spolupráci mezi orgány v rozpočtových záležitostech a zajistit řádné finanční řízení.

Roční rozpočet

Roční rozpočet sestavuje Komise a schvaluje jej zpravidla v polovině prosince

⁴ Interinstitucionální dohoda ze dne 2. prosince 2013 mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení (Úř. věst. C 373, 20.12.2013, s. 1).

Evropský parlament a Rada postupem podle článku 314 Smlouvy o fungování EU. V souladu se zásadou vyrovnaného rozpočtu se musí celkové příjmy v daném rozpočtovém roce rovnat celkovým výdajům (prostředkům na platby).

Hlavním zdrojem financování EU jsou příjmy z vlastních zdrojů, k nimž přistupují ostatní zdroje. Vlastní zdroje se člení na tři kategorie: tradiční vlastní zdroje (např. cla a dávky z cukru), vlastní zdroj z daně z přidané hodnoty (DPH) a zdroj z hrubého národního důchodu (HND). Ostatní příjmy plynou z činnosti EU (např. pokuty v oblasti hospodářské soutěže) a na celkových příjmech se obvykle podílejí méně než 10 %. Celková výše vlastních zdrojů potřebná na financování rozpočtu se určí jako rozdíl celkových výdajů a ostatních příjmů. Celková výše vlastních zdrojů nesmí překročit 1,23 % součtu hrubých národních důchodů (HND) členských států.

Operační výdaje EU se vztahují k různým okruhům VFR a mají různou podobu podle toho, jakým způsobem jsou vypláceny a do jakého způsobu řízení rozpočtu spadají. Rozpočet EU je plněn pomocí tří způsobů řízení:

Sdílené řízení: podle této metody jsou úkoly související s plněním rozpočtu svěřeny členským státům. Do tohoto režimu spadá přibližně 80 % výdajů, např. v oblasti zemědělství a strukturálních opatření.

Přímé řízení: rozpočet plní přímo útvary Komise.

Nepřímé řízení: Komise svěřuje úkoly spojené s plněním rozpočtu subjektům práva EU nebo práva vnitrostátního, např. agenturám EU či mezinárodním organizacím.

Finanční nařízení

Ústřední pilíř předpisové základny, která upravuje finance EU, představuje finanční nařízení o souhrnném rozpočtu. Toto nařízení upravuje obecná pravidla, jimiž se rozpočet EU řídí.

2. SPRÁVA A ODPOVĚDNOST V EU

2.1. INSTITUCIONÁLNÍ STRUKTURA

Organizačně-správní strukturu EU tvoří orgány, instituce a jiné subjekty EU, které jsou uvedeny v bodě 9 přílohy ke konsolidovaným finančním výkazům. Hlavními orgány odpovědnými za vypracovávání návrhů politik a rozhodování jsou Evropský parlament, Evropská rada, Rada a Komise.

Komise je výkonným orgánem EU a prosazuje její obecné zájmy. Za tímto účelem Komise navrhuje legislativu, realizuje politiky EU, dohlíží na řádné uplatňování Smluv a evropských právních předpisů, řídí rozpočet EU a zastupuje Unii mimo Evropu.

Vnitřní fungování Komise je založeno na několika důležitých zásadách, o něž se opírá řádná správa věcí veřejných: přehledné vymezení rolí a odpovědnosti, pevný závazek k řízení výkonnosti a dodržování právního rámce, přesné mechanismy vymezující odpovědnost, kvalitní a inkluzivní regulační rámec, otevřenost a transparentnost a vysoké etické standardy.

2.2. STRUKTURA SPRÁVY A ŘÍZENÍ KOMISE

Evropská komise má jedinečný systém správy a řízení, který přesně rozlišuje mezi strukturami politického a správního dohledu a jednoznačně vymezuje povinnosti finanční i ostatní. Tento systém

vychází ze Smluv. Jeho struktura prošla vývojem, aby se přizpůsobila měnícímu se prostředí a zůstala v souladu s osvědčenými postupy, jež stanoví příslušné mezinárodní standardy⁵.

- Kolektivní politickou odpovědnost za činnost Komise nese **sbor komisařů**. Vlastní plnění rozpočtu je delegováno na generální ředitele a vedoucí útvarů, kteří stojí v čele administrativních struktur Komise⁶.
- Sbor komisařů deleguje funkce v rámci finančního řízení generálním ředitelům a vedoucím útvarů, kteří se tak stávají pověřenými **schvalujícími osobami**. Tyto funkce lze dále delegovat ředitelům, vedoucím oddělení a dalším osobám, jež se tak stávají dále pověřenými schvalujícími osobami. Odpovědnost schvalujících osob se vztahuje na celý proces řízení, od určení toho, co je třeba udělat k dosažení cílů politiky stanovených daným orgánem, až po řízení zahájených činností z operativního i rozpočtového hlediska.

Funkce a povinnosti spojené s finančním řízením jsou tedy v rámci Komise přesně vymezeny a uplatňovány. Je uplatňován decentralizovaný přístup s jasně vymezenou odpovědností. Jeho cílem je vytvořit takovou správní kulturu, která vede zaměstnance veřejné správy k tomu, aby přebírali odpovědnost za činnosti, nad nimiž mají kontrolu, a která jim svěřuje kontrolu nad činnostmi, za něž nesou odpovědnost.

V kontextu strategického plánování a tvorby programů Komise jsou všechny schvalující osoby povinny vypracovávat výroční zprávy o činnosti a politických úspěších a výsledcích, jichž bylo v daném roce dosaženo. V této zprávě uvádějí prohlášení, že zdroje byly využity v souladu se zásadami řádného finančního řízení a že jimi zavedené kontrolní postupy poskytují potřebnou záruku legality a správnosti uskutečněných operací. Na úrovni Komise jsou tyto výsledky schvalovány a zveřejňovány v souhrnné podobě ve výroční zprávě o řízení a výkonnosti rozpočtu a jsou předkládány Evropskému parlamentu a Radě. Jedná se o hlavní nástroj, jímž sbor komisařů přebírá politickou odpovědnost za rozpočtové řízení.

Účetní Komise nese hlavní odpovědnost za správu pokladny, inkaso částek, stanovení účetních pravidel na základě mezinárodních účetních standardů a metod pro veřejný sektor, dále za validaci účetních systémů a za přípravu účetní závěrky Komise a konsolidované roční účetní závěrky EU. Účetní je dále povinen stvrdit podpisem účetní závěrku a prohlásit, že závěrka ve všech významných ohledech poskytuje poctivý obraz finanční situace, výsledků operací a peněžních toků. Účetní je při výkonu své funkce nezávislý a nese velkou odpovědnost za účetní výkaznictví v rámci Komise. Centralizovaná a nezávislá funkce je svěřena rovněž **internímu auditorovi** Komise.

V systému správy a řízení Komise hraje svou úlohu „Řídící rada“. Jejím úkolem je dohlížet na významné otázky v oblasti správy a řízení, mj. řízení finančních a lidských zdrojů, a zajišťovat v těchto oblastech strategické vedení. V této radě, již předsedá generální tajemník, se pravidelně schází generální ředitelé a zástupci kabinetů odpovědných za rozpočet, lidské zdroje a IT. Rada se stará to, aby byly v Komisi zavedeny potřebné organizační a technické struktury, s jejichž pomocí budou politické priority předsedy Komise realizovány způsobem efektivním a účinným.

2.3. SOLIDNÍ RÁMEC VÝKONNOSTI

Má-li být zajištěna důsledná orientace na výsledky, přidanou hodnotu EU a řádné řízení programů EU, je naprosto nezbytné zavést solidní rámce ke sledování výkonnosti. Výkonnost rozpočtu EU je nutno sledovat s přihlédnutím k různorodosti cílů, ke komplementaritě a začleňování politik a programů do hlavního proudu, jakož i k zásadní úloze členských států při plnění rozpočtu. Komise si vytkla povinnost zajistit, aby rozpočet EU dosahoval z pohledu občanů lepších výsledků a podporoval politické priority. S cílem vyčleňovat na priority potřebné zdroje a zajistit, aby každé opatření generovalo vysoký výkon a přidanou hodnotu, uskutečňuje Komise svou iniciativu pod názvem „Rozpočet EU zaměřený na výsledky“. Tato iniciativa, jež vychází z rámce sledování výkonnosti na období 2014–2020, prosazuje vyváženější vztah mezi dodržováním pravidel a dosaženou výkonností. Rámce sledování výkonnosti na období 2014–2020 byly zakomponovány jakožto nový povinný prvek a důležitý pilíř, o nějž se opírá silnější orientace

⁵ Např. Standardy vnitřní kontroly vycházejí ze zásad, jež stanovil Výbor sponzorských organizací (COSO) v roce 2013.

⁶ Pojem „Evropská komise“ tak slouží k označení jak orgánu (sboru komisařů), jež tvoří členové Komise, tak jeho administrativy. Administrativu řídí generální ředitelé organizačních jednotek Komise (a vedoucí dalších správních struktur, tedy útvarů, kanceláří a výkonných agentur).

stávajícího programového období na výsledky. Tento rámec počítá se zavedením přesných a měřitelných cílů, ukazatelů a cílových hodnot a s opatřeními k jejich monitorování, vykazování a hodnocení.

Výroční zpráva o řízení a výkonnosti rozpočtu EU podává komplexní přehled o výkonnosti, řízení a ochraně rozpočtu EU. Vysvětluje způsob, jímž rozpočet EU podporuje politické priority Evropské unie, výsledky dosažené pomocí rozpočtu EU a úlohu, jakou Komise sehrává při zajišťování a prosazování nejpřísnějších standardů rozpočtového a finančního řízení.

2.4. ÚČETNÍ VÝKAZNICTVÍ

Hlavní součástí účetního výkaznictví EU je tzv. integrovaný balíček účetního výkaznictví (IFRP) EU, jež tvoří konsolidovaná roční účetní závěrka EU a zprávy, jež jsou k závěrce přikládány, tj. výroční zpráva o řízení a výkonnosti rozpočtu a zpráva o opatřeních přijatých v návaznosti na udělení absolutoria. IFRP tak podává veřejnosti každoroční komplexní přehled o finanční situaci a činnosti EU.

Konsolidovaná roční účetní závěrka EU uvádí finanční údaje o činnostech orgánů, agentur a dalších subjektů EU z hlediska aktuálního i rozpočtového účetnictví. Tato závěrka neobsahuje roční účetní závěrky členských států.

Konsolidovaná roční účetní závěrka EU se skládá ze dvou samostatných, přitom ale vzájemně souvisejících částí:

- a) konsolidovaných finančních výkazů a
- b) zpráv o plnění rozpočtu, které v souhrnné podobě popisují plnění rozpočtu.

Ke konsolidované roční účetní závěrce EU je dále přikládán dokument „Finanční výkazy – diskuse a analýza“ (FSDA), který shrnuje významné změny a trendy ve finančních výkazech a objasňuje významná rizika a nejistoty, jimž EU čelí a měla by do budoucna řešit.

Výkaznictví a odpovědnost v Komisi:

Integrovaný balíček účetního výkaznictví	Konsolidovaná roční účetní závěrka EU Výroční zpráva o řízení a výkonnosti rozpočtu Zpráva o opatřeních přijatých v návaznosti na udělení absolutoria
Další zprávy	Souhrnná zpráva o činnosti EU Výroční zprávy o činnosti generálních ředitelství Zpráva o rozpočtovém a finančním řízení

2.5. KONTROLY

Externí audit

Externím auditorem orgánů (a jiných subjektů) je Evropský účetní dvůr (Účetní dvůr). Posláním Účetního dvora je přispívat ke zkvalitňování finančního řízení EU, podporovat odpovědnost a transparentnost a plnit funkci nezávislého strážce finančních zájmů občanů EU. Úlohou Účetního dvora jakožto nezávislého externího auditora EU je kontrolovat, zda jsou finanční prostředky EU správně zaúčtovány, zda se vybírají a vynakládají v souladu s příslušnými pravidly a nařízeními a zda jsou optimálně využívány.

Účetní dvůr audituje roční účetní závěrku EU a hospodaření se zdroji a v rámci svých činností vypracovává pro Evropský parlament a Radu

- 1) výroční zprávu o činnostech financovaných ze souhrnného rozpočtu, v níž rozvádí své připomínky k roční účetní závěrce a uskutečněným operacím;
- 2) výrok auditora, který je založen na provedených auditech a zveřejněn ve výroční zprávě v podobě prohlášení o věrohodnosti, pokud jde o i) spolehlivost účetní závěrky a ii) legalitu a správnost uskutečněných operací, jejichž předmětem jsou vybrané příjmy i platby konečným příjemcům, a
- 3) zvláštní zprávy na samostatná témata.

Absolutorium

Posledním krokem v rozpočtovém cyklu je absolutorium za plnění rozpočtu, které je udělováno za daný rozpočtový rok. Absolutorium je udělováno Komisi i všem ostatním orgánům, institucím a subjektům EU. Absolutorium představuje politický aspekt vnější kontroly plnění rozpočtu. Jedná se o rozhodnutí, jehož prostřednictvím Evropský parlament na základě doporučení Rady „zprošťuje“ Komisi (a další subjekty EU) odpovědnosti za řízení daného rozpočtu tím, že stanoví konec trvání rozpočtu. Orgánem udělujícím absolutorium v rámci EU je Evropský parlament. Po auditu a finalizaci účetní závěrky je věcí Rady, aby vydala doporučení, a Evropského parlamentu, aby udělil Komisi a ostatním subjektům EU absolutorium za plnění rozpočtu EU v daném rozpočtovém roce. Toto rozhodnutí vychází z posouzení roční účetní závěrky, výroční zprávy Komise o řízení a výkonnosti rozpočtu, výroční zprávy, výroku auditora, zvláštních zpráv Účetního dvora a odpovědí Komise na otázky a další žádosti o informace.

Udělování absolutoria může mít tři různé výsledky: udělení, odklad rozhodnutí, nebo odmítnutí udělení absolutoria. Nedílnou součástí každoročního udělování absolutoria v Evropském parlamentu jsou slyšení komisařů, jichž se členové Výboru pro rozpočtovou kontrolu dotazují na oblasti politik v jejich pravomoci. Závěrečnou zprávu o absolutoriu schvaluje plenární zasedání Evropského parlamentu. Tato zpráva obsahuje konkrétní doporučení, jež by měla Komise přijmout. Doporučení Rady k absolutoriu přijímá Rada pro hospodářské a finanční věci (ECOFIN). Jak zpráva Evropského parlamentu o absolutoriu, tak doporučení Rady k udělení absolutoria jsou předmětem každoroční zprávy o následných opatřeních, v níž Komise uvádí konkrétní opatření, která za účelem realizace doporučení přijala.

OSVĚDČENÍ KE KONSOLIDOVANÉ ÚČETNÍ ZÁVĚRCE

Konsolidovaná účetní závěrka Evropské unie za rok 2016 byla sestavena na základě údajů, jež předložily orgány a subjekty podle čl. 148 odst. 2 finančního nařízení o souhrnném rozpočtu Evropské unie. Prohlašuji tímto, že tato účetní závěrka byla sestavena v souladu s hlavou IX finančního nařízení a s účetními zásadami, pravidly a metodami uvedenými v příloze k účetní závěrce.

Účetní uvedených orgánů a subjektů mi dodali všechny údaje potřebné k sestavení účetní závěrky, jež poskytuje přehled o majetku a závazcích Evropské unie a o plnění rozpočtu, a zároveň potvrdili spolehlivost těchto údajů.

Potvrzuji tímto, že na základě těchto údajů a kontrolních postupů, jejichž provedení jsem považovala za nezbytné ke schválení účetní závěrky Evropské komise, jsem nabyla přiměřené jistoty, že účetní závěrka poskytuje ve všech významných ohledech poctivý obraz finanční situace, výsledků operací a peněžních toků Evropské unie.

[podepsána]

Rosa ALDEA BUSQUETS

účetní Komise

23. června 2017

KONSOLIDOVANÉ FINANČNÍ VÝKAZY A PŘÍLOHY

Upozorňujeme, že vzhledem k zaokrouhlování částek na miliony eur se může stát, že součty některých finančních údajů v níže uvedených tabulkách nemusí přesně odpovídat.

OBSAH

ROZVAHA	14
VÝKAZ O FINANČNÍ VÝKONNOSTI	15
VÝKAZ PENĚŽNÍCH TOKŮ	16
VÝKAZ ZMĚN ČISTÝCH AKTIV	17
PŘÍLOHY K FINANČNÍM VÝKAZŮM.....	18
1. VÝZNAMNÉ ÚČETNÍ ZÁSADY.....	19
2. PŘÍLOHA K ROZVAZE	32
3. PŘÍLOHA K VÝKAZU O FINANČNÍ VÝKONNOSTI.....	59
4. PODMÍNĚNÁ AKTIVA A PODMÍNĚNÉ ZÁVAZKY	66
5. ROZPOČTOVÉ A PRÁVNÍ ZÁVAZKY	70
6. ŘÍZENÍ FINANČNÍCH RIZIK	74
7. ZVEŘEJNĚNÍ INFORMACÍ O SPŘÍZNĚNÝCH STRANÁCH.....	85
8. UDÁLOSTI PO ROZVAHOVÉM DNI	87
9. ROZSAH KONSOLIDACE.....	88

ROZVAHA

v milionech EUR

	Bod	31. 12. 2016	31. 12. 2015
DLOUHODOBÝ MAJETEK			
Dlouhodobý nehmotný majetek	2.1	381	337
Budovy, stroje a zařízení	2.2	10 068	8 700
Investice vykazované ekvivalenční metodou	2.3	528	497
Finanční aktiva	2.4	62 247	56 965
Předběžné financování	2.5	21 901	29 879
Pohledávky ze směnných a částky k inkasu z nesměnných transakcí	2.6	717	870
		95 842	97 248
KRÁTKODOBÝ MAJETEK			
Finanční aktiva	2.4	3 673	9 907
Předběžné financování	2.5	23 569	15 277
Pohledávky ze směnných a částky k inkasu z nesměnných transakcí	2.6	10 905	9 454
Zásoby	2.7	165	138
Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty	2.8	28 585	21 671
		66 897	56 448
AKTIVA CELKEM		162 739	153 696
DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY			
Důchody a jiné zaměstnanecké požitky	2.9	(67 231)	(63 814)
Rezervy	2.10	(1 936)	(1 716)
Finanční závazky	2.11	(55 067)	(51 764)
		(124 234)	(117 293)
KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY			
Rezervy	2.10	(675)	(314)
Finanční závazky	2.11	(2 284)	(7 939)
Závazky	2.12	(40 005)	(32 191)
Výdaje a výnosy příštích období	2.13	(67 580)	(68 402)
		(110 544)	(108 846)
PASIVA CELKEM		(234 778)	(226 139)
ČISTÁ AKTIVA		(72 040)	(72 442)
Rezervní fondy	2.14	4 841	4 682
Částky k vyžádání od členských států*	2.15	(76 881)	(77 124)
ČISTÁ AKTIVA		(72 040)	(72 442)

* Dne 1. prosince 2016 schválil Evropský parlament rozpočet, který předpokládá úhradu krátkodobých závazků Unie plynoucích z vlastních zdrojů, jež mají v roce 2017 vybrat členské státy nebo jež mají být od členských států v uvedeném roce vyžádány. Členské státy dále společně ručí za důchodové závazky podle článku 83 služebního řádu (nařízení Rady č. 259/68 ze dne 29. února 1968 v platném znění).

VÝKAZ O FINANČNÍ VÝKONNOSTI

v milionech EUR

	Bod	2016	2015
VÝNOSY			
Výnosy z nesměnných operací			
Zdroje z HND	3.1	95 578	95 355
Tradiční vlastní zdroje	3.2	20 439	18 649
Zdroje z DPH	3.3	15 859	18 328
Pokuty	3.4	3 858	531
Inkaso nákladů	3.5	1 947	1 547
Ostatní	3.6	5 740	5 067
		143 422	139 478
Výnosy ze směnných operací			
Finanční výnosy	3.7	1 769	1 846
Ostatní	3.8	996	1 562
		2 765	3 408
Výnosy celkem		146 187	142 886
NÁKLADY			
Vynaložené členskými státy	3.9		
Evropský zemědělský záruční fond		(44 152)	(45 032)
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a další nástroje pro rozvoj venkova		(12 604)	(16 376)
Evropský fond pro regionální rozvoj a Fond soudržnosti		(35 045)	(38 745)
Evropský sociální fond		(9 366)	(9 849)
Ostatní		(1 606)	(2 380)
Vynaložené Komisí, výkonnými agenturami a svěřenskými fondy	3.10	(15 610)	(15 626)
Vynaložené jinými agenturami a institucemi EU	3.11	(2 547)	(1 209)
Vynaložené třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi	3.11	(3 258)	(3 031)
Vynaložené jinými subjekty	3.11	(2 035)	(2 107)
Náklady na zaměstnance a důchody	3.12	(9 776)	(10 273)
Změny pojistněmatematických předpokladů u zaměstnaneckých výhod	3.13	(1 068)	(2 040)
Finanční náklady	3.14	(1 904)	(1 986)
Podíl na výsledku přidružených účetních jednotek a společných podniků	3.15	2	(641)
Ostatní náklady	3.16	(5 486)	(6 623)
Náklady celkem		(144 454)	(155 919)
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA BĚŽNÝ ROK		1 733	(13 033)

VÝKAZ PENĚŽNÍCH TOKŮ

v milionech EUR

	2016	2015
<i>Výsledek hospodaření za běžný rok</i>	1 733	(13 033)
Provozní činnosti		
<i>Odpisy dl. nehmotného majetku</i>	88	74
<i>Odpisy dl. hmotného majetku</i>	575	489
<i>(Zvýšení)/snížení úvěrů</i>	1 774	1 591
<i>(Zvýšení)/snížení předběžného financování</i>	(314)	7 439
<i>(Zvýšení)/snížení pohledávek ze směnných a částek k inkasu z nesměnných transakcí</i>	(1 297)	5 253
<i>(Zvýšení)/snížení zásob</i>	(26)	(10)
<i>Zvýšení / (snížení) závazků z titulu důchodů a zaměstnaneckých požitků</i>	3 417	5 198
<i>Zvýšení/(snížení) rezerv</i>	581	(253)
<i>Zvýšení/(snížení) finančních závazků</i>	(2 351)	(977)
<i>Zvýšení/(snížení) závazků</i>	7 813	(10 989)
<i>Zvýšení/(snížení) výdajů a výnosů příštích období</i>	(821)	12 429
<i>Přebytek rozpočtu za předchozí období vedený jako nepeněžní příjem</i>	(1 349)	(1 435)
<i>Jiné nepeněžní pohyby</i>	18	32
Investiční činnosti		
<i>(Zvýšení)/snížení dl. nehmotného majetku a budov, strojů a zařízení</i>	(2 073)	(1 381)
<i>(Zvýšení)/snížení investic účtovaných ekvivalenční metodou</i>	(31)	(87)
<i>(Zvýšení)/snížení realizovatelných finančních aktiv</i>	(822)	(213)
<i>(Zvýšení)/snížení finančních aktiv v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty</i>	(0)	-
ČISTÉ PENĚŽNÍ TOKY	6 914	4 126
<i>Čisté zvýšení/(snížení) peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů</i>	6 914	4 126
<i>Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty na počátku roku</i>	21 671	17 545
<i>Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty ke konci roku</i>	28 585	21 671

VÝKAZ ZMĚN ČISTÝCH AKTIV

v milionech
EUR

	Rezervní fondy (A)		Částky k vyžádání od členských států (B)		Čistá aktiva=(A)+(B)
	Fond z přecenění na reálnou hodnotu	Ostatní rezervní fondy	Výsledek hospodaření minulých let: zisk / (ztráta)	Výsledek hospodaření za běžný rok	
ZŮSTATEK K 31. 12. 2014	238	4 197	(51 161)	(11 280)	(58 006)
<i>Změna rezervního fondu Záručního fondu</i>	—	189	(189)	—	—
<i>Změny reálné hodnoty</i>	54	—	—	—	54
<i>Ostatní</i>	—	2	(24)	—	(22)
<i>Rozdělení výsledku hospodaření za rok 2014</i>	—	3	(11 283)	11 280	—
<i>Výsledek plnění rozpočtu za rok 2014 připsaný členskými státy</i>	—	—	(1 435)	—	(1 435)
<i>Výsledek hospodaření za běžný rok</i>	—	—	—	(13 033)	(13 033)
ZŮSTATEK K 31. 12. 2015	292	4 390	(64 091)	(13 033)	(72 442)
<i>Změna rezervního fondu Záručního fondu</i>	—	82	(82)	—	—
<i>Změny reálné hodnoty</i>	33	—	—	—	33
<i>Ostatní</i>	—	39	(54)	—	(15)
<i>Rozdělení výsledku hospodaření za rok 2015</i>	—	5	(13 038)	13 033	—
<i>Výsledek plnění rozpočtu za rok 2015 připsaný členskými státy</i>	—	—	(1 349)	—	(1 349)
<i>Výsledek hospodaření za běžný rok</i>	—	—	—	1 733	1 733
ZŮSTATEK K 31. 12. 2016	325	4 516	(78 614)	1 733	(72 040)

PŘÍLOHY K FINANČNÍM VÝKAZŮM

1. VÝZNAMNÉ ÚČETNÍ ZÁSADY

1.1. PRÁVNÍ ZÁKLAD A ÚČETNÍ PRAVIDLA

Účetnictví EU je vedeno v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie a kterým se zrušuje nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (Úř. věst. L 298, 26. 10. 2012, s. 1) (dále jen „finanční nařízení“), a nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1268/2012 ze dne 29. října 2012 o prováděcích pravidlech k uvedenému finančnímu nařízení (Úř. věst. L 362, 31. 12. 2012, s. 1).

V souladu s článkem 143 finančního nařízení sestavuje EU své finanční výkazy podle pravidel akruálního účetnictví, která vycházejí z mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor (IPSAS). Tato účetní pravidla, jež přijímá účetní Komise, musí používat všechny orgány a subjekty EU zahrnované do konsolidace. Smyslem je zajistit jednotnost při vedení účetnictví, oceňování a předkládání účetních závěrek a sjednotit postup sestavování finančních výkazů a konsolidace.

1.2. ÚČETNÍ ZÁSADY

Cílem finančních výkazů je poskytovat informace o finanční situaci, výkonnosti a peněžních tocích účetní jednotky, které jsou užitečné pro široký okruh uživatelů. V případě účetních jednotek veřejného sektoru, mezi něž EU patří, musí finanční výkazy podávat zejména informace, jichž lze využít v rozhodovacím procesu a jimiž lze prokázat odpovědné nakládání účetní jednotky se svěřenými zdroji. Právě v tomto duchu byl vypracován tento dokument.

Všeobecná kritéria (účetní zásady), která je třeba při sestavování finančních výkazů respektovat, jsou obsažena v účetním pravidle EU č. 1 „Finanční výkazy“. Tato kritéria jsou totožná se standardem IPSAS 1: věrné zobrazení, účetnictví na akruální bázi, předpoklad nepřetržitého trvání účetní jednotky, bilanční kontinuita, významnost, agregace, kompenzace a srovnatelnost informací. Kvalitativními znaky účetního výkaznictví podle článku 144 finančního nařízení jsou relevance, spolehlivost, srozumitelnost a srovnatelnost.

1.3. KONSOLIDACE

Rozsah konsolidace

Konsolidované finanční výkazy EU zahrnují všechny významné ovládané účetní jednotky (tj. orgány EU (včetně Komise) a agentury EU), přidružené účetní jednotky a společné podniky. Úplný seznam účetních jednotek zahrnutých do konsolidace uvádí bod 9 finančních výkazů. Tento seznam nyní obsahuje 52 ovládaných a 1 přidruženou účetní jednotku. Účetní jednotky, které by měly být zahrnuty do konsolidačního celku, avšak jsou z hlediska konsolidovaných finančních výkazů EU jako celku nevýznamné, nemusejí být do konsolidace zahrnovány ani účtovány pomocí metody ekvivalence, pokud by to bylo pro EU nadměrně časově či finančně náročné. Tyto účetní jednotky jsou označovány jako „Nevýznamné účetní jednotky“ a jsou samostatně uvedeny v bodě 9 přílohy. V roce 2016 bylo do kategorie nevýznamných účetních jednotek zařazeno 7 účetních jednotek.

Ovládané účetní jednotky

Rozhodnutí zahrnout určitou účetní jednotku do konsolidace vychází z pojetí ovládaní. Ovládanými účetními jednotkami se rozumí všechny účetní jednotky, v jejichž případě plyne EU z její účasti prospěch anebo má na takový prospěch právo a v jejichž případě nese EU odpovědnost za ovlivňování povahy a výše tohoto prospěchu, a to prostřednictvím své pravomoci v těchto jednotkách. Tato pravomoc musí být vykonatelná v krátkém čase a musí se týkat relevantních činností účetní jednotky. Ovládané účetní jednotky jsou plně zahrnuty do konsolidace. Konsolidace se provádí za období od počátku vztahu mezi ovládající a ovládanou účetní jednotkou do zániku tohoto vztahu.

Mezi nejobvyklejší ukazatele ovládní v rámci EU patří: zřízení účetní jednotky zakládacím smlouvami anebo sekundárním právem, financování této jednotky z rozpočtu EU, existence hlasovacích práv v řídicích orgánech, audit ze strany Účetního dvora a absolutorium udělované Evropským parlamentem. Každá účetní jednotka je předmětem individuálního posouzení, při němž se zjišťuje, zda k ovládní stačí jedno, nebo všechna výše vyjmenovaná kritéria.

Podle tohoto přístupu jsou orgány EU (vyjma Evropské centrální banky) a agentury (vyjma agentur z bývalého druhého pilíře) považovány za účetní jednotky pod výlučnou kontrolou EU, a jsou tudíž zahrnuty do konsolidace. Za ovládanou účetní jednotku je dále považováno Evropské společenství uhlí a oceli (ESUO) v likvidaci.

Při konsolidaci byly v rámci vztahů mezi účetními jednotkami, které EU ovládá, vyloučeny všechny významné transakce a zůstatky, zatímco nerealizované zisky a ztráty z těchto transakcí vyloučeny nebyly, neboť nejsou významné.

Společná ujednání

Společným ujednáním se rozumí dohoda, která zakládá spoluovládání ze strany EU a nejméně jedné další strany. Spoluovládáním se rozumí případ, kdy je ovládní určitého ujednání (ekonomické aktivity) na základě smluvní dohody sdíleno, s tím, že o takové sdílení se jedná pouze v případě, kdy rozhodnutí o relevantních aktivitách vyžadují jednomyslný souhlas spoluovládajících stran. Společnými ujednáními mohou být buď společné operace, nebo společné podnikání. O společné podnikání se jedná v případě, je-li společné ujednání strukturováno prostřednictvím samostatné jednotky a mají-li strany tohoto ujednání práva na jeho čistá aktiva. Účasti ve společném podnikání se vykazují pomocí ekvivalenční metody (viz bod 1.5.4). O společné operace se jedná v případě, mají-li strany práva na aktiva a povinnosti plynoucí ze závazků, jež se k ujednání váží. Ve spojitosti se svými účastmi ve společných operacích EU ve finančních výkazech vykazuje: svá aktiva a pasiva, výnosy a náklady, jakož i svůj podíl na aktivech, pasivech, výnosech a nákladech, které má nebo které jí vznikly společně s jinými subjekty.

Přidružené účetní jednotky

Přidružené jsou všechny účetní jednotky, v nichž má EU přímý či nepřímý podstatný vliv, jež ale neovládá. Podstatný vliv se předpokládá tehdy, drží-li EU přímo či nepřímo nejméně 20 % hlasovacích práv. Účasti v přidružených účetních jednotkách se vykazují pomocí ekvivalenční metody (viz bod 1.5.4).

Nekonsolidované účetní jednotky, jejichž prostředky spravuje Komise

Prostředky Společného systému zdravotního pojištění pro zaměstnance EU, Evropského rozvojového fondu a účastnického záručního fondu spravuje jejich jménem Komise. Avšak jelikož tyto jednotky nejsou ze strany EU ovládané, nejsou do jejich konsolidovaných finančních výkazů zahrnovány.

1.4. ZÁKLAD PRO SESTAVOVÁNÍ FINANČNÍCH VÝKAZŮ

Finanční výkazy jsou předkládány každoročně. Účetní období začíná dne 1. ledna a končí dne 31. prosince.

1.4.1. Měna a základ pro přepočítání

Funkční a vykazovací měna

Není-li uvedeno jinak, jsou údaje ve finančních výkazech uváděny v milionech EUR, přičemž euro je pro EU měnou funkční i vykazovací.

Transakce a zůstatky

Transakce v cizích měnách se převádějí na eura na základě směnných kurzů platných k datu uskutečnění těchto transakcí. Kurzové zisky a ztráty z vypořádání cizoměnových transakcí a z přepočtu peněžních aktiv a závazků v cizí měně kurzem ke konci účetního období jsou zachycovány ve výkazu o finanční výkonnosti. Rozdíly z přepočtu nepeněžních finančních nástrojů klasifikovaných jako realizovatelná finanční aktiva se zachycují ve fondu z přecenění na reálnou hodnotu.

Na budovy, stroje a zařízení a na dlouhodobý nehmotný majetek, které jsou vykazovány ve stálé hodnotě v eurech vypočtené pomocí sazby platné v den pořízení, se používají odlišné metody přepočtu.

Zůstatky cizoměnových peněžních aktiv a závazků ke konci roku jsou přepočítávány na eura za pomoci směnných kurzů Evropské centrální banky (ECB) platných k 31. prosinci.

Směnné kurzy vůči euru

Měna	31.12.2016	31.12.2015	Měna	31.12.2016	31.12.2015
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,4103	4,2639
CZK	27,0210	27,0230	RON	4,5390	4,5240
DKK	7,4344	7,4626	SEK	9,5525	9,1895
GBP	0,8562	0,7340	CHF	1,0739	1,0835
HRK	7,5597	7,6380	JPY	123,4000	131,0700
HUF	309,8300	315,9800	USD	1,0541	1,0887

1.4.2. Používání odhadů

V souladu s mezinárodními standardy IPSAS a obecně přijatými účetními zásadami zahrnují finanční výkazy nezbytně také částky založené na předpokladech a odhadech, které provedli vedoucí pracovníci na základě nejspolehlivějších dostupných informací. Mezi významné odhady patří mimo jiné: výše závazků z titulu zaměstnaneckých požitků, výše rezerv, výše finančních rizik vyplývajících ze zásob a pohledávek, výše příjmů a výdajů příštích období, objem podmíněných aktiv a závazků, rozsah snížení hodnoty dlouhodobého nehmotného majetku a budov, strojů a zařízení a částky uvedené v přílohách ohledně finančních nástrojů. Skutečná hodnota těchto položek se může od těchto odhadů lišit. Změny odhadů se zaznamenávají v období, v němž jsou zjištěny.

1.5. ROZVAHA

1.5.1. Dlouhodobý nehmotný majetek

Nabyté licence na programové vybavení se vykazují v historických cenách snížených o oprávků a ztráty ze snížení hodnoty. Tato aktiva se odepisují lineárně po dobu jejich odhadované životnosti (3–11 let). Doba předpokládané životnosti dlouhodobého nehmotného majetku závisí na jeho specifické ekonomické životnosti nebo právní životnosti určené smlouvou. Interně vytvořený nehmotný majetek je aktivován, jestliže jsou splněna příslušná kritéria účetních zásad EU, přičemž je určující výhradně vývojová fáze aktiv. Aktivovat lze všechny přímo přiřaditelné náklady nutné k tvorbě, produkci a přípravě majetku k tomu, aby mohl fungovat způsobem, který zamýšleli vedoucí pracovníci. Náklady spojené s výzkumem, neaktivovatelné náklady na rozvoj a náklady na údržbu se účtují jako náklady v době jejich vynaložení.

1.5.2. Budovy, stroje a zařízení

Všechny budovy, stroje a zařízení se vykazují v historických cenách snížených o oprávků a ztráty ze snížení hodnoty. Cena zahrnuje výdaje přímo související s pořízením, výstavbou nebo převodem daného majetku.

Dodatečné náklady jsou aktivovány do účetní hodnoty daného majetku, případně jsou aktivovány a vykazovány jako samostatný majetek, pouze je-li pravděpodobné, že budoucí ekonomický prospěch či potenciální přínos z této věci poplyne EU a že lze spolehlivě zjistit výši těchto nákladů. Náklady na opravy a údržbu jsou zachycovány ve výkazu o finanční výkonnosti za účetní období, v němž vznikly.

Pozemky a umělecká díla se neodepisují, jelikož se u nich předpokládá neomezená doba životnosti. Nedokončený majetek se neodepisuje, jelikož tato aktiva dosud nejsou k dispozici k využití. Odpisy ostatního majetku jsou prováděny lineární metodou. Vyjadřují rozdíl mezi pořizovací cenou a zůstatkovou hodnotou, který je po dobu očekávané životnosti zachycován takto:

Druh majetku	Sazba lineárního odpisu
<i>Budovy</i>	4 % až 10 %
<i>Vesmírná zařízení</i>	8 % až 20 %
<i>Stroje a zařízení</i>	10 % až 25 %
<i>Nábytek a vozidla</i>	10 % až 25 %
<i>Počítačový hardware</i>	25 % až 33 %
<i>Ostatní</i>	10 % až 33 %

Zisky a ztráty z vyřazení majetku se určují porovnáním výnosů snížených o náklady na prodej s účetní hodnotou vyřazeného majetku a vykazují se ve výkazu o finanční výkonnosti.

Leasing

Nájem hmotného majetku, při němž EU nese v podstatě všechna rizika a výhody vyplývající z vlastnictví, je klasifikován jako finanční leasing. Majetek najatý formou finančního leasingu je aktivován na počátku nájemního vztahu v reálné hodnotě majetku, nebo v současné hodnotě minimálních leasingových splátek, podle toho, která z těchto hodnot je nižší. Úroková složka splátky finančního leasingu se vykazuje jako náklad, který je do období nájmu alokován tak, aby ve vztahu ke zbývajcímu závazku odpovídal konstantní periodické úrokové míře. Závazky z nájemního vztahu snížené o finanční náklady se vykazují ve finančních závazcích (dlouhodobých a krátkodobých). Úroková složka finančních nákladů je zachycena ve výkazu o finanční výkonnosti a do období pronájmu je alokována tak, aby u zbývajcího zůstatku za každé období odpovídala konstantní periodické úrokové míře. Majetek držený na základě finančního leasingu se odepisuje po dobu jeho životnosti, nebo po dobu trvání leasingového vztahu, podle toho, které z těchto období je kratší.

Leasingové vztahy, při nichž si pronajímatel ponechává značnou část rizik a výhod vyplývajících z vlastnictví, se klasifikují jako operativní leasing. Splátky operativního leasingu jsou po dobu trvání leasingu zachycovány ve výkazu o finanční výkonnosti jako náklad, a to v konstantní výši.

1.5.3. Snížení hodnoty nefinančního majetku

Majetek s neomezenou životností není odepisován a každoročně je u něho prováděn test snížení hodnoty. U odpisovaného majetku je prováděn test snížení hodnoty, kdykoli události nebo změna podmínek signalizují, že účetní hodnota zřejmě nebude možno realizovat. Ztráta ze snížení hodnoty se účtuje ve výši, o kterou účetní hodnota majetku převyšuje jeho realizovatelnou hodnotu. Realizovatelná hodnota se rovná reálné hodnotě majetku snížené o náklady na prodej, nebo užitné hodnotě, podle toho, která z těchto hodnot je vyšší.

Nejméně jednou ročně se posuzuje zůstatková hodnota a životnost dlouhodobého nehmotného majetku, budov, strojů a zařízení, a případně jsou tvořeny opravné položky. Je-li účetní hodnota majetku vyšší než jeho odhadovaná realizovatelná hodnota, je k účetní hodnotě neprodleně vytvořena opravná položka ve výši rozdílu mezi účetní a realizovatelnou hodnotou. Pokud pominou důvody pro snížení hodnoty účtované v předchozích letech, opravná položka z titulu snížení hodnoty se zruší.

1.5.4. Investice vykazované ekvivalenční metodou

Účasti v přidružených účetních jednotkách a společných podnicích

Investice účtované pomocí ekvivalenční metody jsou prvotně zachycovány v pořizovací ceně. Účast EU na těchto investicích je zachycena ve výkazu o finanční výkonnosti a její podíl na změnách ve stavu rezervních fondů je vykazován ve fondu z přecenění na reálnou hodnotu v čistých aktivech. Účetní hodnota investice zachycená ve finančních výkazech k rozvahovému dni je dána součtem pořizovací ceny a všech změn (další příspěvky, podíl na hospodářském výsledku a změnách v rezervních fondech, snížení hodnoty a dividendy). Výplata zisku z investice snižuje její účetní hodnotu.

Je-li podíl EU na ztrátách z investice zaúčtované ekvivalenční metodou nejméně roven její účasti na této investici, EU přestane účtovat o svém podílu na dalších ztrátách („nevykazované ztráty“). Poté, co je

účast EU snížena na nulu, jsou na další ztráty tvořeny rezervy a je vykázán závazek, a to do výše, v níž EU vznikl právní nebo mimosmluvní závazek nebo v níž EU provedla jménem jednotky úhrady.

Pokud okolnosti signalizují snížení hodnoty, je v případě potřeby vytvořena opravná položka k zachycení nižší realizovatelné hodnoty. Tato realizovatelná hodnota se určí postupem popsaným v bodě **1.5.3**. Pokud důvody pro snížení hodnoty následně pominou, ztráta ze snížení se zruší a vykáže se znovu účetní hodnota, která by byla vykazována, kdyby se o ztrátě ze snížení hodnoty neúčtovalo.

V případech, kdy EU drží nejméně 20% podíl v investičním kapitálovém fondu, neusiluje o uplatnění podstatného vlivu. S těmito fondy se tedy zachází jako s finančními nástroji a klasifikovány jsou jako realizovatelná finanční aktiva.

Přidružené účetní jednotky a společné podniky zařazené mezi nevýznamné účetní jednotky nejsou účtovány ekvivalenční metodou. Příspěvky EU poskytované těmto subjektům se účtují jako náklad období.

1.5.5. Finanční majetek

Klasifikace

EU člení svůj finanční majetek na tyto kategorie: finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty; poskytnuté úvěry a pohledávky; investice držené do splatnosti; realizovatelná finanční aktiva. Klasifikace finančních nástrojů se určí v okamžiku jejich prvotního zachycení a poté se posuzuje ke každému rozvahovému dni.

Finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty

Do této kategorie je finanční aktivum zařazeno, jestliže je pořízeno v zásadě za účelem prodeje v krátké době, nebo pokud jej takto klasifikuje EU. Do této kategorie jsou řazeny rovněž deriváty. Aktiva v této kategorii jsou klasifikována jako krátkodobá, jestliže se jejich realizace předpokládá do 12 měsíců od rozvahového dne.

Úvěry a pohledávky

Úvěry a pohledávky jsou nederivátová finanční aktiva s pevně určenými nebo vyčíslitelnými splátkami, která nejsou kotována na aktivním trhu. Vznikají, jestliže EU poskytuje peníze, zboží nebo služby přímo dlužníkovi bez úmyslu s touto pohledávkou obchodovat nebo v případě, že EU vstupuje do práv původního věřitele poté, co provedla platbu v rámci smlouvy o záruce. Platby, jež jsou splatné do 12 měsíců od rozvahového dne, jsou klasifikovány jako krátkodobá aktiva. Platby, jejichž splatnost je delší než 12 měsíců od rozvahového dne, jsou klasifikovány jako dlouhodobá aktiva. Úvěry a pohledávky zahrnují termínované vklady s původní dobou splatnosti delší než tři měsíce.

Investice držené do splatnosti

Investice držené do splatnosti jsou nederivátová finanční aktiva s pevně určenými nebo vyčíslitelnými splátkami a s pevně určenou splatností, u nichž má EU úmysl a schopnost držet je do splatnosti. V průběhu tohoto rozpočtového roku nedržela EU v této kategorii žádné investice.

Realizovatelná finanční aktiva

Realizovatelná finanční aktiva jsou nederiváty, které jsou zařazeny do této kategorie nebo nejsou zařazeny do žádné jiné kategorie. Tato aktiva jsou vedena jako krátkodobý nebo dlouhodobý majetek v závislosti na době, po níž je bude EU na základě svého očekávání držet, což je obvykle den splatnosti. Jako realizovatelná finanční aktiva jsou rovněž klasifikovány investice do účetních jednotek, které nejsou zahrnuty do konsolidačního celku ani vykazovány ekvivalenční metodou, a kvazikapitálové investice (např. operace rizikového kapitálu).

Prvotní vykázání a ocenění

Nákup a prodej finančních aktiv v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty, finančních aktiv držených do splatnosti a realizovatelných finančních aktiv se vyazuje ke dni obchodu, tj. ke dni, k němuž se EU zaváže dané aktivum koupit nebo prodat. Peněžní ekvivalenty a úvěry se vykazují ke dni, kdy je dlužníkům převedena hotovost. Finanční nástroje jsou prvotně vykazovány v reálné hodnotě.

V případě finančního aktiva, které není vykazováno v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, jsou do reálné hodnoty při prvotním zachycení zahrnuty transakční náklady. Finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty jsou prvotně vykazována v reálné hodnotě s tím, že související transakční náklady jsou vykázány ve výkazu o finanční výkonnosti.

Reálná hodnota finančního aktiva v okamžiku prvotního vykázání se obvykle rovná transakční ceně (tj. reálné hodnotě obdrženého protiplnění), ledaže je reálná hodnota tohoto nástroje doložena porovnáním s jinými pozorovatelnými běžnými tržními transakcemi s tímž nástrojem nebo ledaže je založena na metodě ocenění, která jako proměnné používá pouze údaje z pozorovatelných trhů (např. v případě některých derivátových smluv). Při poskytnutí dlouhodobého bezúročného úvěru nebo úvěru, jehož úroková sazba nedosahuje tržní výše, lze však reálnou hodnotu odhadnout jako současnou hodnotu všech budoucích peněžních toků z úvěru, které jsou diskontovány pomocí tržní úrokové sazby platné pro podobné nástroje s podobným úvěrovým ratingem.

Poskytnuté úvěry jsou oceňovány v nominální výši, která je považována za jejich reálnou hodnotu. Důvod je tento:

- „Tržní prostředí“ úvěrových operací EU je velmi specifické a odlišuje se od kapitálových trhů, na nichž jsou emitovány podnikové či státní dluhopisy. Jelikož poskytovatelé úvěrů na těchto trzích mají možnost vybírat si mezi alternativními investicemi, tato možnost alternativních příležitostí se promítá do tržních cen. EU však tuto možnost alternativních investic nemá, protože nesmí investovat peníze na kapitálových trzích; EU si pouze půjčuje prostředky za účelem jejich dalšího poskytnutí za stejnou úrokovou sazbu. To znamená, že EU nemá alternativní možnost poskytovat z vypůjčených prostředků úvěry nebo tyto prostředky investovat. Nemá tedy smysl uvažovat oportunitní náklady, a není tedy dán základ pro srovnání s tržními sazbami. Úvěrové operace EU jsou vlastně trhem samy o sobě. Jelikož nelze pracovat s oportunitními náklady, neodráží tržní cena objektivně podstatu úvěrových transakcí EU. Není proto vhodné určovat reálnou hodnotu úvěrů EU srovnáváním s podnikovými nebo státními dluhopisy.
- Jelikož neexistuje aktivní trh ani podobné transakce, s nimiž by bylo možné srovnávat, měla by EU pro reálné ocenění svých úvěrových operací z EFSM, BOP apod. použít účtovanou úrokovou sazbu.
- Navíc jsou u těchto vypůjčných a úvěrových operací vlivem jejich vzájemného („back-to-back“) charakteru dány kompenzační účinky. Efektivní úroková sazba poskytnutého úvěru se tedy rovná efektivní úrokové sazbě související vypůjční operace. Transakční náklady vzniklé EU a poté přeúčtované příjemcům úvěrů jsou zachycovány přímo ve výkazu o finanční výkonnosti.

Finanční nástroje se odúčtují, jakmile zaniknou práva na příjem peněžních toků z investic nebo jakmile EU převede na jiný subjekt v podstatě všechna rizika a všechny výhody vyplývající z vlastnictví.

Následné ocenění

- i) Finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty se následně vykazují v reálné hodnotě. Zisky a ztráty, jež plynou ze změny reálné hodnoty finančních aktiv kategorie „finanční nástroje v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty“, se vykazují ve výkazu o finanční výkonnosti za období, ve kterém vznikly.
- ii) Úvěry a pohledávky jsou vykazovány v naběhlé hodnotě určené pomocí metody efektivní úrokové sazby. V případě úvěrů, jež jsou poskytovány z vypůjčených prostředků, se na tyto úvěry i vypůjčky používá tatáž efektivní úroková sazba, neboť tyto úvěry mají charakter operací typu „back-to-back“ a svými podmínkami ani objemem se vzájemně významně neliší. Transakční náklady vzniklé EU a poté přeúčtované příjemcům úvěrů jsou zachycovány přímo ve výkazu o finanční výkonnosti.
- iii) Aktiva držená do splatnosti jsou vykazována v naběhlé hodnotě určené pomocí metody efektivní úrokové sazby. EU v současnosti nemá investice držené do splatnosti.
- iv) Realizovatelná finanční aktiva jsou následně vykazována v reálné hodnotě. Zisky a ztráty plynoucí ze změn reálné hodnoty realizovatelných finančních aktiv jsou vykazovány ve fondu z přecenění na reálnou hodnotu, s výjimkou rozdílů z přepočtu peněžního majetku, které jsou zachycovány ve výkazu o finanční výkonnosti. Je-li takové aktivum odúčtováno nebo snížila-li se jeho hodnota, jsou kumulované úpravy reálné hodnoty zaúčtované dříve do fondu z přecenění na reálnou hodnotu zachyceny ve výkazu o finanční výkonnosti. Úroky z realizovatelných finančních aktiv vypočítané pomocí metody efektivní úrokové sazby jsou zachyceny ve výkazu o finanční výkonnosti. Dividendy z realizovatelných kapitálových nástrojů se zaúčtují v okamžiku, kdy EU vznikne nárok na jejich výplatu.

Reálná hodnota investic kotovaných na aktivních trzích vychází z aktuálních nabídkových cen. V případě, že trh určitého finančního aktiva není aktivní (a v případě nekotovaných cenných papírů a OTC derivátů), EU stanoví reálnou hodnotu za pomoci metod ocenění. Mezi tyto metody patří použití transakcí z nedávné doby provedených za obvyklých tržních podmínek, srovnání s jinými, v podstatě stejnými nástroji, analýza diskontovaných peněžních toků, modely oceňování opcí a další metody ocenění, které běžně používají účastníci trhu.

Investice do fondů rizikového kapitálu, které jsou klasifikovány jako realizovatelná finanční aktiva a nemají tržní cenu kotovanou na aktivním trhu, jsou oceňovány přiřaditelnou hodnotou čistých aktiv, která je pokládána za ekvivalent jejich reálné hodnoty.

V případech, kdy reálnou hodnotu investic do kapitálových nástrojů, které nemají tržní cenu kotovanou na aktivním trhu, nelze spolehlivě zjistit, ocení se tyto investice ve výši pořizovací ceny snížené o ztráty ze snížení hodnoty.

Snížení hodnoty finančního majetku

Ke každému rozvahovému dni EU posuzuje, zda existují objektivní známky snížení hodnoty finančního aktiva. Hodnota finančního aktiva je snížena a z tohoto snížení hodnoty vznikají ztráty pouze v případě, že existují objektivní známky snížení hodnoty v důsledku nejméně jedné události, k níž došlo po prvotním vykázání tohoto aktiva, a taková událost (či události) generující ztrátu má dopad na odhadované budoucí peněžní toky z finančního aktiva, který lze spolehlivě odhadnout.

a) *Majetek vykazovaný v naběhlé hodnotě*

Existují-li objektivní známky vzniku ztráty v důsledku snížení hodnoty u úvěrů, pohledávek nebo investic držených do splatnosti, které jsou vykazovány v naběhlé hodnotě, pak se výše ztráty rovná rozdílu mezi účetní hodnotou daného aktiva a současnou hodnotou odhadovaných budoucích peněžních toků (s vyloučením budoucích úvěrových ztrát, k nimž nedošlo), které jsou diskontovány původní efektivní úrokovou sazbou tohoto finančního aktiva. Účetní hodnota aktiva se sníží a výše ztráty se zachytí ve výkazu o finanční výkonnosti. Mají-li úvěr nebo investice držená do splatnosti variabilní úrokovou sazbu, pak je diskontní sazbou pro účely ocenění ztráty ze snížení hodnoty aktuální efektivní úroková sazba podle smlouvy. Při výpočtu současné hodnoty odhadovaných budoucích peněžních toků zajištěného finančního aktiva jsou zohledňovány peněžní toky, které mohou plynout z realizace kolaterálu, snížené o náklady vynaložené na získání a prodej kolaterálu, ať již je jeho realizace pravděpodobná, či nikoli. Pokud se v následujícím období ztráta ze snížení hodnoty sníží a tento pokles lze dát objektivně do souvislosti s událostí, k níž došlo po zaúčtování snížení hodnoty, předchozí zaúčtovaná ztráta ze snížení hodnoty se zruší a tato transakce se zachytí ve výkazu o finanční výkonnosti.

b) *Majetek vykazovaný v reálné hodnotě*

V případě kapitálových investic, které jsou zařazeny jako realizovatelná finanční aktiva, se při určování toho, zda došlo ke snížení hodnoty těchto cenných papírů, bere ohled na významný nebo trvalý (dlouhotrvající) pokles reálné hodnoty těchto cenných papírů pod jejich pořizovací cenu. Pokud takové známky existují v případě realizovatelného finančního aktiva, pak se kumulovaná ztráta (rovnající se rozdílu mezi pořizovací cenou a aktuální reálnou hodnotou sníženou o ztráty ze snížení hodnoty daného finančního aktiva, která již byla v minulosti vykázána ve výkazu o finanční výkonnosti) odúčtuje z rezervního fondu a vykáže ve výkazu o finanční výkonnosti. Ztráty ze snížení hodnoty zachycené ve výkazu o finanční výkonnosti u kapitálových nástrojů se neruší s následným zachycením v uvedeném výkazu. Pokud v následujícím období vzroste reálná hodnota dluhového nástroje, který je zařazen jako realizovatelné finanční aktivum, a pokud lze dát tento nárůst objektivně do souvislosti s událostí, k níž došlo po zaúčtování snížení hodnoty, ztráta ze snížení hodnoty se zruší a tento případ se zachytí ve výkazu o finanční výkonnosti.

1.5.6. Zásoby

Zásoby se vykazují v pořizovací ceně, nebo v čisté realizovatelné hodnotě, podle toho, která z těchto hodnot je nižší. Pořizovací cena je určována metodou *first-in, first-out* (FIFO). Pořizovací cena výrobků a nedokončené výroby zahrnuje suroviny, přímé mzdové náklady, ostatní přímé náklady a související výrobní režii (na základě běžné provozní kapacity). Čistá realizovatelná hodnota se rovná odhadované prodejní ceně v rámci běžného podnikání snížené o náklady na kompletaci a prodej. Pokud jsou zásoby určeny k distribuci zdarma nebo jen za nominální poplatek, oceňují se pořizovací nebo reprodukční pořizovací cenou podle toho, která z těchto hodnot je nižší. Reprodukční pořizovací cena se rovná nákladům, které by EU vynaložila na pořízení majetku k datu vykázání.

1.5.7. Předběžné financování

Předběžné financování je platba, jejímž účelem je poskytnout příjemci peněžní zálohu, tedy počáteční hotovost. Během období vymezeného v konkrétní smlouvě, rozhodnutí, dohodě nebo základním právním aktu může být rozdělena na několik splátek. Počáteční hotovost nebo záloha se ve lhůtě vymezené v dohodě buď použije k tomu účelu, k němuž byla poskytnuta, nebo se vrátí. Pokud příjemci nevznikly způsobilé výdaje, je povinen zálohu předběžného financování vrátit EU. Výši předběžného financování lze (úplně nebo částečně) snížit poté, co je schválena výše způsobilých nákladů (které se vykazují jako náklady).

Předběžné financování je k následným rozvahovým dnům oceňováno počáteční hodnotou vykázanou v rozvaze sníženou o způsobilé náklady (případně včetně odhadovaných částek) vzniklých během daného období.

Úroky z předběžného financování se zaúčtovávají tak, jak nabíhají v souladu s ustanoveními příslušné dohody. Na konci roku se na základě nejspolehlivějších informací odhadnou příjmy příštích období plynoucí z naběhlých úroků a tento odhad se vykáže v rozvaze.

Jestliže EU proplácí částky, které členské státy vyplatily na zálohách příjemcům (včetně „Finančních nástrojů v rámci sdíleného řízení“), plynou z těchto transakcí „Ostatní zálohy členským státům“. Tyto ostatní zálohy jsou vykazovány jako aktiva v položce Předběžné financování. Ostatní zálohy členským státům jsou následně oceňovány počáteční hodnotou vykázanou v rozvaze sníženou o nejlepší odhad způsobilých nákladů vzniklých konečným příjemcům, který se vypočte na základě přiměřených a podložených předpokladů.

Jako předběžné financování jsou klasifikovány i příspěvky EU do svěřenských fondů Evropského rozvojového fondu nebo jiných nekonsolidovaných účetních jednotek. Účelem těchto příspěvků je totiž poskytnout svěřenskému fondu peněžní prostředky s cílem umožnit mu financování konkrétních opatření definovaných v rámci jeho cílů. Příspěvky EU do těchto fondů se oceňují počáteční hodnotou sníženou o způsobilé náklady (případně včetně odhadovaných částek), které fondu vznikly ve sledovaném období a jsou přiřazeny k příspěvku EU v souladu s příslušnou dohodou.

1.5.8. Pohledávky ze směnných a částky k inkasu z nesměnných transakcí

Jelikož účetní pravidla EU vyžadují za účelem sestavení účetní závěrky oddělené vykazování směnných a nesměnných transakcí, jsou pohledávky definovány jako plynoucí ze směnných transakcí a částky k inkasu jsou definovány jako plynoucí z nesměnných transakcí. Jedná se o případy, kdy EU získá plnění od jiného subjektu, aniž by výměnou přímo poskytla přibližně stejné protiplnění (jedná se například o částky vlastních zdrojů k inkasu od členských států).

Pohledávky ze směnných transakcí splňují definici finančních nástrojů, a jsou tedy klasifikovány jako úvěry a pohledávky a podle toho jsou i oceňovány (viz bod 1.5.5 výše). V bodě přílohy věnovaném finančním nástrojům jsou uvedeny informace o pohledávkách ze směnných transakcí, které obsahují příjmy a náklady příštích období ze směnných transakcí, neboť nejsou významné.

Částky k inkasu z nesměnných transakcí jsou vykazovány v původní výši (upravené o úroky a penále) po odečtení opravné položky zohledňující snížení hodnoty. Opravná položka k částkám k inkasu z nesměnných transakcí se vytvoří, existují-li objektivní známky toho, že EU nebude moci inkasovat všechny splatné částky podle původních podmínek částek k inkasu z nesměnných transakcí. Výše opravné položky se rovná rozdílu mezi účetní a realizovatelnou hodnotou aktiva. Opravná položka se vykazuje ve výkazu finanční výkonnosti. Obecná opravná položka se vytváří též na základě zkušeností z minulosti k nevyřádaným inkasním příkazům, k nimž dosud nebyla vytvořena zvláštní opravná položka. Viz bod 1.5.14 k nakládání s příjmy příštích období na konci roku. Částky vykázané a zaznamenané jako částky k inkasu z nesměnných transakcí nejsou finančními nástroji, neboť neplynou ze smlouvy, která by zakládala finanční závazek nebo vedla ke vzniku kapitálového nástroje. Nicméně ve vhodných případech jsou v příloze k finančním výkazům částky k inkasu z nesměnných transakcí vykazovány společně s pohledávkami ze směnných transakcí.

1.5.9. Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty

Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty jsou finančními nástroji. Zahrnují pokladní hotovost, netermínované vklady či vklady s krátkou výpovědní lhůtou u bank a ostatní krátkodobé vysoce likvidní investice s původní splatností do tří měsíců.

1.5.10. Důchody a jiné zaměstnanecké požitky

Důchodové závazky

EU pro své zaměstnance zajišťuje dávkově definované penzijní plány. Zaměstnanci sice odvádějí ze svých platů třetinu očekávaných nákladů na tyto dávky, avšak na krytí tohoto závazku nejsou vyčleněny žádné prostředky. Závazek z těchto dávkově definovaných penzijních plánů, který je vykazován v rozvaze, se rovná současné hodnotě závazků z definovaných požitků k rozvahovému dni po odečtení reálné hodnoty aktiv plánu. Hodnotu závazků z definovaných požitků vypočítávají pojištní matematici přírůstkovou metodou (*projected unit credit method*). Jeho současná hodnota se určí tím způsobem, že jsou odhadované budoucí odlivy peněžních prostředků diskontovány pomocí úrokové sazby státních dluhopisů, jejichž splatnost se blíží splatnosti příslušného penzijního závazku a jež jsou vydány v měně, v níž budou dávky vypláceny.

Pojištněmatematické zisky a ztráty vyplývající z empirických korekcí a změn pojištněmatematických předpokladů jsou okamžitě zachycovány ve výkazu o finanční výkonnosti. Náklady na služební poměry minulých období jsou neprodleně zachyceny ve výkazu o finanční výkonnosti, pokud změny penzijního plánu nejsou podmíněny tím, že zaměstnanci zůstanou v pracovním poměru po určenou dobu (rozhodné období). V tom případě se náklady na služební poměry minulých období odepisují lineárně po celé rozhodné období.

Zdravotní dávky po odchodu do důchodu

EU poskytuje svým zaměstnancům zdravotní dávky formou úhrady nákladů na zdravotní péči. Pro běžnou správu těchto dávek byl vytvořen zvláštní fond. Tento systém využívají zaměstnanci, důchodci, vdovy a vdovci a jejich příbuzní. Dávky poskytované osobám, které nejsou v pracovním poměru (důchodci, sirotci atd.), jsou klasifikovány jako „zaměstnanecké požitky po skončení pracovního poměru“. Vzhledem k povaze těchto dávek je nutné provádět pojištněmatematické výpočty. Příslušný závazek v rozvaze se stanoví na obdobném základě jako v případě penzijních závazků (viz výše).

1.5.11. Rezervy

Rezervy jsou vykazovány v okamžiku, kdy má EU aktuální právní nebo mimosmluvní závazek vůči třetím stranám v důsledku minulých událostí, kdy je spíše pravděpodobné než nepravděpodobné, že si splnění tohoto závazku vyžádá odliv zdrojů, a kdy lze příslušnou částku spolehlivě odhadnout. Rezervy ke krytí budoucích provozních ztrát se netvoří. Výše rezervy se rovná nejlepšímu odhadu předpokládaných nákladů nutných ke splnění aktuálního závazku k datu vykazování. Pokud se rezerva týká velkého počtu položek, závazek se odhadne tím způsobem, že se provede vážení všech možných výsledků jejich přiřazenou pravděpodobností (tzv. „metoda předpokládané hodnoty“).

1.5.12. Finanční závazky

Finanční závazky jsou klasifikovány jako finanční závazky v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty nebo jako finanční závazky vykazované v naběhlé hodnotě. Mezi výpůjčky jsou řazeny výpůjčky od úvěrových institucí a závazky z dluhových cenných papírů. Prvotně jsou zachycovány v reálné hodnotě, která odpovídá výnosům z jejich vydání (reálná hodnota obdrženého protiplnění) po odečtení vzniklých transakčních nákladů. Následně se účtují v naběhlé hodnotě pomocí metody efektivní úrokové sazby. Případný rozdíl mezi výnosy sníženými o transakční náklady a odkupní hodnotou se zachycuje ve výkazu o finanční výkonnosti po dobu trvání výpůjčního vztahu za pomoci metody efektivní úrokové sazby.

Finanční závazky jsou klasifikovány jako dlouhodobé, s výjimkou finančních závazků se splatností do 12 měsíců od rozvahového dne. V případě úvěrů, jež jsou poskytnuty z vypůjčených prostředků, nelze na tyto výpůjčky a úvěry použít metodu efektivní úrokové sazby, a to s ohledem na princip významnosti. Transakční náklady vzniklé EU a poté přeúčtované příjemcům úvěrů jsou zachycovány přímo ve výkazu o finanční výkonnosti.

Svěřenské fondy EU, které jsou považovány za součást provozních činností Komise, jsou zachyceny v účetnictví Komise a jsou následně konsolidovány v roční účetní závěrce EU. Příspěvky do svěřenských fondů EU od jiných dárců tudíž splňují kritéria podmíněných výnosů z nesměnných transakcí. Dokud nejsou splněny podmínky vázané na tyto převedené příspěvky, tj. dokud fondu nevzniknou způsobilé náklady, jsou tyto příspěvky vykazovány jako finanční závazky. Svěřenský fond je povinen financovat konkrétní projekty a při likvidaci vrátit zbývající finanční prostředky. K rozvahovému dni se zbývající závazky z příspěvků oceňují ve výši obdržených příspěvků snížené o náklady fondu, případně s použitím odhadů. Pro účely vykazování jsou čisté náklady rozvrhovány do příspěvků od jiných dárců v poměru podle čistých příspěvků uhrazených ke dni 31. prosince. Toto rozvržení je pouze orientační. Při likvidaci svěřenského fondu rozhodne o skutečném rozdělení zbývajících zdrojů rada fondu.

Mezi finanční závazky, jež jsou vykazovány v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, jsou řazeny deriváty, je-li jejich reálná hodnota záporná. Účetně jsou zpracovávány stejně jako finanční aktiva v reálné hodnotě vykazovaná do zisku nebo ztráty, viz bod **1.5.5**.

1.5.13. Závazky

Významná část závazků EU představuje neuhrazené žádosti příjemců grantů a dalších finančních prostředků EU o proplacení nákladů (nesměnné transakce). Jako splatné závazky jsou zachyceny po obdržení žádosti o proplacení nákladů, a to ve výši požadované k proplacení. Poté, co jsou ověřeny a schváleny jako způsobilé, se tyto závazky oceňují v jejich schválené a způsobilé výši.

Závazky z pořízení zboží a služeb se zaúčtovávají po obdržení faktury v původní výši; odpovídající náklady se zaúčtují po dodání zboží či služeb a jejich schválení EU.

1.5.14. Náklady, výnosy, příjmy a výdaje příštích období

Transakce a účetní případy se zachycují ve finančních výkazech za období, s nímž souvisejí. Není-li ke konci roku dosud vystavena faktura, ale EU již poskytla službu nebo dodala zboží nebo existuje-li smluvní ujednání (např. odkazující na smlouvu), je ve finančních výkazech zachycen příjem příštích období. Pokud byla před koncem roku vystavena faktura, avšak služby ještě nebyly poskytnuty nebo zboží zatím nebylo dodáno, zaúčtuje se výnos příštích období, který se v období následujícím přeúčtuje do výnosů období běžného.

Rovněž náklady se účtují do období, k němuž se vztahují. Na konci účetního období se na základě odhadované výše závazku k převodu za dané období vykazují výdaje příštích období. Výdaje příštích období jsou počítány v souladu s podrobnými provozními a praktickými pokyny Komise, jejichž cílem je zajistit, aby finanční výkazy podávaly věrný a poctivý obraz hospodářské situace a dalších jevů, jež mají zachycovat. Analogicky platí, že byla-li uskutečněna platba předem za služby či zboží, jež dosud nebylo dodáno, bude tento výdaj časově rozlišen a v následujícím účetním období zachycen jako náklad běžného období.

1.6. VÝKAZ O FINANČNÍ VÝKONNOSTI

1.6.1. Výnosy

VÝNOSY Z NESMĚNNÝCH TRANSAKČÍ

Převážná většina výnosů EU plyne z nesměnných transakcí:

Zdroj z HND a zdroj z DPH

Výnosy se zaúčtují do období, v němž Komise odešle členským státům výzvu s žádostí o jejich příspěvky. Jsou oceňovány v „požadované výši“ (tj. ve výši uvedené ve výzvě). Jelikož zdroje plynoucí z DPH a HND vycházejí z odhadů údajů za daný rozpočtový rok, je možné je měnit až do okamžiku, kdy členské státy zveřejní konečné údaje. Vliv změny odhadu se zohlední při určování čistého zisku nebo ztráty za období, v němž ke změně došlo.

Tradiční vlastní zdroje

Částky k inkasu z nesměnných transakcí a související výnosy se zaúčtovávají v okamžiku, kdy jsou od členských států doručeny příslušné měsíční výkazy „A“ (včetně vybraných cel a dlužných částek, na něž je poskytnuta jistota a jež nejsou zpochybněny). K datu vykazání se provádí odhad příjmů, které členské státy za dané období vybraly, avšak dosud Komisi neuhradily; tyto příjmy jsou zaúčtovány jako příjmy příštích období. Doručené čtvrtletní výkazy „B“ členských států (včetně odvodů, jež nebyly vybrány a na něž nebyla poskytnuta jistota, a včetně částek, na něž byla poskytnuta jistota, ale které dlužníci zpochybnili) se zaúčtují jako výnosy snížené o náklady na výběr, na něž mají členské státy nárok. Dále se zaúčtuje snížení hodnoty ve výši odhadované nevybrané částky.

Pokuty

Výnosy z pokut se zaúčtovávají v okamžiku, kdy EU přijme rozhodnutí o uložení pokuty a kdy je toto rozhodnutí oficiálně oznámeno adresátovi. V případě pochybností o platební schopnosti podniku je k pohledávce vytvořena opravná položka. Po rozhodnutí o udělení pokuty mohou dlužníci ve lhůtě dvou měsíců od data oznámení:

- buď rozhodnutí přijmout, v kterémžto případě musejí pokutu uhradit ve stanovené lhůtě, čímž ji EU inkasuje s konečnou platností,
- nebo rozhodnutí odmítnout a podat opravný prostředek podle práva EU.

Avšak i když dlužníci opravný prostředek podají, musejí pokutu ve lhůtě tří měsíců uhradit, neboť opravný prostředek nemá odkladný účinek (článek 278 Smlouvy o EU), anebo – za jistých okolností a s výhradou souhlasu účetního Komise – může dlužník místo úhrady předložit bankovní záruku ve výši dlužné částky.

Jestliže podnik podá proti rozhodnutí opravný prostředek a pokutu prozatímne zaplatí, vykáže se tato částka jako podmíněný závazek. Jelikož však opravný prostředek pokutovaného subjektu proti rozhodnutí EU nemá odkladný účinek, použijí se přijaté peníze k vyrovnání částky k inkasu. Je-li namísto úhrady pokuty poskytnuta záruka, je pokuta nadále vykazována jako částka k inkasu. Pokud se zdá pravděpodobné, že by Tribunál nemusel vydat rozhodnutí ve prospěch EU, vytvoří se ke krytí tohoto rizika rezerva. Jestliže byla namísto úhrady poskytnuta záruka, je k neuhrazené částce k inkasu vytvořena opravná položka v potřebné výši. Kumulované úroky, které Komisi naběhnou z bankovních účtů, na které byly uloženy došlé platby, se zaúčtovávají jako výnosy a o stejnou částku se zvýší podmíněné závazky.

Od roku 2010 Komise spravuje všechny prozatímne inkasované pokuty ve fondu zřízeném pro tento účel (BUFI). Prostředky tohoto fondu investuje do finančních nástrojů.

VÝNOSY ZE SMĚNNÝCH TRANSAKČÍ

Výnosy z prodeje zboží a služeb se zaúčtovávají v okamžiku, kdy podstatná rizika a výhody plynoucí z vlastnictví zboží přejdou na kupujícího. Výnosy spojené s transakcí, jejíž součástí je poskytnutí služeb, se zaúčtují s ohledem na stupeň dokončení transakce k datu vykazání.

Výnosový a nákladový úrok

Výnosový a nákladový úrok je zachycován ve výkazu o finanční výkonnosti pomocí metody efektivní úrokové sazby. Jde o způsob výpočtu naběhlé hodnoty finančního aktiva nebo závazku a rozložení výnosového a nákladového úroku do příslušného období. Při výpočtu efektivní úrokové sazby EU odhaduje peněžní toky, přičemž přihlíží ke všem smluvním podmínkám finančního nástroje (například možnosti předčasného splacení), nikoli však k budoucím úvěrovým ztrátám. Do výpočtu jsou zahrnuty veškeré poplatky a další protiplnění, které si zaplatí smluvní strany a které jsou nedílnou součástí efektivní úrokové sazby, dále transakční náklady a všechny ostatní prémie nebo slevy.

Po vytvoření opravné položky k finančnímu aktivu nebo skupině podobných finančních aktiv v důsledku ztráty ze snížení hodnoty se zaúčtuje výnosový úrok; tento úrok se vypočte pomocí úrokové sazby používané k diskontování budoucích peněžních toků za účelem ocenění ztráty ze snížení hodnoty.

Výnosy z dividend

Výnosy z dividend se zaúčtovávají v okamžiku, kdy vzniká nárok na jejich úhradu.

1.6.2. Náklady

Náklady na nesměnné transakce představují většinu nákladů EU. Souvisejí s převody na příjemce a tvoří je tři typy: nárokové částky, převody na základě dohod a granty, příspěvky a dary závislé na volném uvážení.

Převody se zaúčtovávají jako náklady období, během něhož došlo k událostem zakládajícím převod, pokud je charakter převodu povolen předpisem (finančním nařízením, služebním řádem či jiným právním předpisem) nebo pokud byla podepsána smlouva, která převod povoluje; pokud příjemce splnil kritéria způsobilosti, byla-li stanovena, a pokud lze přiměřeným způsobem odhadnout danou částku.

Došlá žádost o platbu nebo proplacení nákladů, která splňuje kritéria pro vykázání, se zaúčtuje jako náklad ve způsobilé výši. Vzniklé způsobilé náklady, které jsou ke konci účetního období závazkem vůči příjemcům, které však příjemci dosud nevykázali, se odhadnou a zaúčtují jako výdaje příštích období.

Náklady plynoucí ze směnných transakcí, jež jsou vynaloženy na pořízení zboží a služeb, se zachycují po dodání a jejich akceptaci ze strany EU. Oceňují se v původní fakturované ceně. Náklady na služby, jež byly dodány během období, ale za něž dosud nebyla obdržena nebo schválena faktura, se odhadnou a vykážou ve výkazu o finanční výkonnosti.

1.7. PODMÍNĚNÁ AKTIVA A PODMÍNĚNÉ ZÁVAZKY

1.7.1. Podmíněná aktiva

Podmíněné aktivum je možné aktivum, které vyplývá z minulých událostí a jehož existence se potvrdí pouze tak, že v budoucnu dojde, nebo nedojde k nejméně jedné nejisté události, která není plně pod kontrolou EU. Podmíněné aktivum je vykázáno, je-li pravděpodobný příliv ekonomických užitků nebo potenciálního přínosu.

1.7.2. Podmíněné závazky

Podmíněný závazek je možný závazek, který vyplývá z minulých událostí a jehož existence se potvrdí pouze tak, že v budoucnu dojde, nebo nedojde k nejméně jedné nejisté události, která není plně pod kontrolou EU, anebo se jedná o současný závazek, který vyplývá z minulých událostí, ale nebyl vykázán, neboť: není pravděpodobné, že k jeho splnění bude nutný odliv zdrojů představujících ekonomický prospěch nebo potenciální přínos, anebo za vzácných okolností, kdy výši závazku nelze dostatečně spolehlivě stanovit.

1.8. VÝKAZ PENĚŽNÍCH TOKŮ

Údaje o peněžních tocích umožňují posoudit schopnost EU generovat peněžní prostředky a ekvivalenty a její potřebu těchto peněžních toků využívat.

Výkaz peněžních toků se sestavuje nepřímou metodou. Znamená to, že hospodářský výsledek za rozpočtový rok se upraví o účinky nepeněžních transakcí, o případné časové rozlišení příchozích a odchozích peněžních toků v provozní oblasti, které jsou přiřazeny minulému či budoucímu období, a dále o příchozí a odchozí peněžní toky v rámci investiční činnosti.

Peněžní toky z cizoměnových transakcí se účtují v měně, kterou EU používá jako vykazovací (euro), a to po přepočtu na euro pomocí příslušných směnných kurzů platných v den, kdy dochází k peněžnímu toku.

Výkaz peněžních toků uvádí peněžní toky za dané období v členění na provozní a investiční činnosti (finanční činnosti EU nevykonává).

Provozními činnostmi EU jsou činnosti neinvestiční povahy. Patří k nim většina realizovaných činností. Úvěry poskytnuté příjemcům (a případné s nimi související výpůjčky) nelze považovat za investiční (ani finanční) činnost, jelikož jsou součástí obecných cílů, tedy každodenní činnosti EU. Mezi provozní činnosti

patří i investice, např. do Evropského investičního fondu (EIF), Evropské banky pro obnovu a rozvoj (EBRD) a fondů rizikového kapitálu. Cílem těchto činností je podílet se na dosahování výsledků, o něž usiluje konkrétní oblast politiky.

Investičními činnostmi se rozumí pořizování a vyřazování dlouhodobého nehmotného majetku, budov, strojů a zařízení, jakož i ostatních investic, jež nejsou zahrnuty mezi peněžní ekvivalenty. Mezi investičními činnostmi nejsou vykazovány úvěry poskytnuté příjemcům. Cílem je vykazovat faktické investice EU.

2. PŘÍLOHA K ROZVAZE

AKTIVA

2.1. DLOUHODOBÝ NEHMOTNÝ MAJETEK

v milionech EUR

Účetní hodnota brutto k 31. 12. 2015	698
Přírůstky	137
Úbytky	(22)
Převody mezi kategoriemi majetku	0
Ostatní změny	7
Účetní hodnota brutto k 31. 12. 2016	820
Oprávkky k 31. 12. 2015	(361)
Odpisy za daný rok	(88)
Úbytky	12
Převody mezi kategoriemi majetku	0
Ostatní změny	(2)
Oprávkky k 31. 12. 2016	(439)
Účetní hodnota netto k 31. 12. 2016	381
Účetní hodnota netto k 31. 12. 2015	337

Výše uvedené údaje se týkají především programového vybavení počítačů.

2.2. BUDOVY, STROJE A ZAŘÍZENÍ

Mezi vesmírná zařízení je řazen dlouhodobý majetek sloužící oběma vesmírným programům EU, jimiž jsou globální družicové navigační systémy (GNSS) Galileo a EGNOS a dále Evropský program monitorování Země (Copernicus). V roce 2015 byl mezi budovy, stroje a zařízení zařazen dlouhodobý majetek ve výši 584 milionů EUR využívaný programy EGNOS a Copernicus.

V případě programu Galileo byl na základě Prohlášení o zahájení počátečních služeb systému Galileo dne 15. prosince 2016 převeden zůstatek hodnoty satelitů a pozemních zařízení ve výši 2 165 milionů EUR z nedokončeného do dlouhodobého majetku. Jednalo se mj. o 14 již provozovaných družic systému Galileo a pozemní infrastrukturu. Čistá účetní hodnota provozovaného dlouhodobého majetku systému Galileo dosahovala k 31. prosinci 2016 výše 2 146 milionů EUR. Jako nedokončený majetek v celkové hodnotě 756 milionů EUR (2015: 2 110 milionů EUR) jsou nadále vedeny čtyři družice vypuštěné v roce 2016, jejichž testování na oběžné dráze nebylo k rozvahovému dni dosud ukončeno. Vývoj systému Galileo bude pokračovat, dokud systém nedosáhne plné provozuschopnosti. Po dokončení bude konstelace systému zahrnovat 30 satelitů.

Pokud jde o Copernicus, jsou mezi vesmírnými zařízeními vedeny provozované satelity tohoto programu (družice Sentinel 1A, 2A, 3A a 1B) v čisté účetní hodnotě 1 073 milionů EUR (2015: 498 milionů EUR). Dalších 1 133 milionů EUR je ve spojitosti s družicemi Copernicus vykázáno jako nedokončený majetek (2015: 1 188 milionů EUR).

Mezi vesmírnými zařízeními je veden rovněž dlouhodobý majetek související s pozemní infrastrukturou, kterou používá evropská služba pro pokrytí geostacionární navigací (EGNOS), v hodnotě 83 milionů EUR (2015: 85 milionů EUR). Nedokončený majetek systému EGNOS činí 21 milionů EUR (2015: 14 milionů EUR).

Majetek související s vesmírnými programy EU je budován s pomocí Evropské kosmické agentury (ESA).

Budovy, stroje a zařízení

v milionech EUR

	Pozemky a budovy	Vesmírná zařízení	Stroje a zařízení	Nábytek a vozový park	Technické vybavení počítačů	Ostatní	Finanční leasing	Nedokončený majetek	Celkem
Účetní hodnota brutto k 31. 12. 2015	4 856	725	563	248	627	277	2 784	3 832	13 911
Přírůstky	145	14	28	22	73	20	5	1 639	1 945
Úbytky	(2)	(1)	(14)	(10)	(49)	(10)	(3)	0	(90)
Převody mezi kategoriemi majetku	294	2 864	3	6	3	9	(2)	(3 177)	-
Ostatní změny	5	1	4	3	4	2	0	(3)	16
Účetní hodnota brutto k 31. 12. 2016	5 297	3 603	583	269	658	298	2 783	2 292	15 783
Oprávkky k 31. 12. 2015	(2 701)	(141)	(440)	(176)	(517)	(182)	(1 054)	-	(5 211)
Tvorba odpisů za rok	(166)	(160)	(47)	(19)	(62)	(29)	(100)	-	(583)
Zrušení odpisů	-	-	1	0	6	1	-	-	8
Úbytky	2	0	13	10	42	7	3	-	77
Převody mezi kategoriemi majetku	0	-	0	0	(2)	0	2	-	-
Ostatní změny	0	0	(2)	(1)	(2)	0	(1)	-	(6)
Oprávkky k 31. 12. 2016	(2 865)	(301)	(474)	(186)	(535)	(203)	(1 150)	-	(5 715)
ÚČETNÍ HODNOTA NETTO K 31. 12. 2016	2 432	3 302	109	83	122	95	1 633	2 292	10 068
ÚČETNÍ HODNOTA NETTO K 31. 12. 2015	2 155	584	124	72	110	94	1 730	3 832	8 700

2.3. INVESTICE VYKAZOVANÉ EKVIVALENČNÍ METODOU

v milionech EUR

	Bod	31.12.2016	31.12.2015
Účasti ve společných podnicích	2.3.1	-	5
Účasti v přidružených účetních jednotkách	2.3.2	528	491
Celkem		528	497

2.3.1. Účasti ve společných podnicích

Řada účetních jednotek, které EU částečně financuje, splňuje požadavky na to, aby byla v konsolidovaných finančních výkazech EU vykázána pomocí ekvivalenční metody, avšak není z hlediska finančních výkazů jako celku významná, a proto není za rok 2016 pomocí uvedené metody vykázána. Tyto účetní jednotky jsou označovány jako „nevýznamné účetní jednotky“ – viz bod 1.3. Každoročně se provádí posouzení, zda jednotka naplňuje znaky nevýznamnosti, a zjišťuje se, je-li toto vyloučení nadále odůvodněné. Příspěvky EU poskytované těmto jednotkám se účtují jako náklad. Seznam těchto jednotek za rok 2016 je uveden v bodě 9.

2.3.2. Účasti v přidružených účetních jednotkách

Účast EU v Evropském investičním fondu (EIF) je vykazována jako účast v přidružené účetní jednotce pomocí ekvivalenční metody. EIF je finanční institucí EU, která se specializuje na poskytování rizikového kapitálu a záruk malým a středním podnikům. EIF sídlí v Lucemburku a působí jako partnerství veřejného a soukromého sektoru, jehož členy jsou Evropská investiční banka (EIB), EU a skupina finančních institucí. K 31. prosinci 2016 držela EU v EIF vlastnickou účast ve výši 28,1 % (2015: 26,5 %) a 28,1 % hlasovacích práv (2015: 26,5 %). V souladu se svými stanovami musí EIF převádět nejméně 20 % ze svého čistého ročního zisku do povinného rezervního fondu, dokud celková výše tohoto fondu nedosáhne 10 % upsaného základního kapitálu. Tento rezervní fond není určen k vyplacení.

v milionech EUR

	Evropský investiční fond
Účasti k 31. 12. 2015	491
Příspěvky	41
Obdržené dividendy	(6)
Podíl na čistém výsledku	34
Změny ve fondu z přecenění na reálnou hodnotu	(0)
Jiné změny vlastního kapitálu	(32)
Účasti k 31. 12. 2016	528

EU lze na základě procentuálního podílu její kapitálové účasti přiřadit tyto účetní hodnoty:

v milionech EUR

	31.12.2016		31.12.2015	
	EIF celkem	Podíl EU	EIF celkem	Podíl EU
Aktiva	2 301	647	2 183	578
Pasiva	(423)	(119)	(328)	(87)
Výnosy	240	67	192	51
Náklady	(118)	(33)	(95)	(25)
Zisk/(ztráta)	122	34	97	26

EU splatila ze své kapitálové účasti 20 % a zbývajících, zatím nevyžádaná, částka představuje celkem 986 milionů EUR.

v milionech EUR

	Celkový kapitál EIF	Upsaný kapitál EU
Základní kapitál celkem	4 382	1 232
Splaceno	(876)	(246)
Nevyžádáno	3 506	986

2.4. FINANČNÍ MAJETEK

v milionech EUR

	Bod	31.12.2016	31.12.2015
Dlouhodobý finanční majetek			
Realizovatelná finanční aktiva	2.4.1	9 131	7 222
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty	2.4.2	-	-
Úvěry	2.4.3	53 116	49 743
		62 247	56 965
Krátkodobý finanční majetek			
Realizovatelná finanční aktiva	1.4.2	1 311	2 399
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty	2.4.2	0	-
Úvěry	2.4.3	2 361	7 508
		3 673	9 907
Celkem		65 920	66 871

2.4.1. Realizovatelná finanční aktiva

v milionech EUR

	31.12.2016	31.12.2015
Investice z fondu BUFI	2 013	2 647
ESUO v likvidaci	1 685	1 699
Evropská banka pro obnovu a rozvoj	188	188
	3 886	4 534
<i>Záruční fondy pro účely rozpočtových záruk:</i>		
Záruční fond pro vnější vztahy	2 069	2 002
Záruční fond EFSI	948	-
	3 017	2 002
<i>Finanční nástroje financované z rozpočtu EU:</i>		
Horizont 2020	1 213	765
Finanční nástroj na sdílení rizik	719	773
Nástroj pro propojení Evropy*	483	425
Nástroj ETF Start up	476	485
Operace rizikového kapitálu	132	152
Evropský fond pro jihovýchodní Evropu	118	118
Ostatní	398	366
	3 539	3 084
Celkem	10 442	9 620
<i>Dlouhodobá</i>	<i>9 131</i>	<i>7 222</i>
<i>Krátkodobá</i>	<i>1 311</i>	<i>2 399</i>

* Částky uvedené za předchozí rok se týkají iniciativy projektových dluhopisů a záruk za úvěry na projekty TEN-T. Oba nástroje byly v roce 2016 sloučeny do Nástroje pro propojení Evropy.

Z celkové částky ve výši 10 442 milionů EUR drží EU realizovatelná finanční aktiva ve formě dluhových cenných papírů (např. dluhopisů) ve výši 8 920 milionů EUR, kapitálových nástrojů ve výši 1 302 milionů EUR a investic do fondu peněžního trhu EIB pod názvem Unitary Fund ve výši 221 milionů EUR. Dluhové cenné papíry a podílové jednotky fondu EIB Unitary Fund se používají především na dočasné investování částek určených na záruku EU a nástroje pro sdílení rizik, dokud nejsou použity na krytí čerpaných záruk.

Investice z fondu BUFI

Pokuty prozatímně vybrané v soutěžních případech jsou převáděny do speciálně vytvořeného fondu (fondu BUFI). Komise je následně investuje do dluhových nástrojů zařazených jako realizovatelná finanční aktiva.

ESUO v likvidaci

Pokud jde o prostředky Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO) v likvidaci, jedná se u všech těchto realizovatelných finančních aktiv o dluhové cenné papíry denominované v eurech a kotované na aktivních trzích.

Evropská banka pro obnovu a rozvoj

Vzhledem k tomu, že Evropská banka pro obnovu a rozvoj (EBRD) není kotována na burze, a vzhledem k omezením v její zakladatelské smlouvě, jež se týkají mimo jiné prodeje majetkových podílů maximálně do výše pořizovacích nákladů a pouze stávajícím akcionářům, je účast EU v EBRD oceněna v pořizovací ceně.

v milionech EUR

	Celkový kapitál EBRD	Podíl upsaný Komisí k 31. 12. 2016
<i>Upsaný základní kapitál celkem</i>	29 703	900
<i>Splacený</i>	(6 207)	(188)
Nevyžádaný	23 496	712

ZÁRUČNÍ FONDY PRO ÚČELY ROZPOČTOVÝCH ZÁRUK

Záruční fond pro vnější vztahy

Předmětem krytí Záručního fondu pro vnější vztahy jsou úvěry, za něž je poskytnuta záruka z rozpočtu EU. Jedná se zejména o úvěrové operace EIB prováděné mimo území EU, které jsou financovány z vlastních zdrojů EIB, dále o úvěry poskytnuté v rámci makrofinanční pomoci (MFA) a úvěry poskytnuté Euratomem mimo území EU – viz bod 4.1.1. Jedná se o dlouhodobý nástroj (dlouhodobá část: 1 946 milionů EUR) spravovaný EIB a určený ke krytí úvěrů v selhání, na něž poskytla záruku EU. Fond je financován z rozpočtu EU, z úrokových výnosů investic realizovaných z aktiv fondu a z částek vymožených od dlužníků v selhání, kvůli nimž musel fond aktivovat své záruky. Výše fondu by měla být udržována na cílové částce 9 % ze zaručených úvěrů, které jsou na konci roku nesplaceny. Záporný rozdíl mezi touto cílovou výší a hodnotou aktiv fondu ke konci roku je kryt z rozpočtu EU v roce $n+2$, a naopak případný kladný rozdíl je do rozpočtu EU uhrazen.

Záruční fond EFSI

Podle nařízení o EFSI byl Záruční fond EFSI zřízen proto, aby vytvářel rezervu likvidity na případné ztráty, které by EIB vznikly v souvislosti s jejími finančními a investičními operacemi, jež splňují podmínky ke krytí zárukou EU ve prospěch EFSI v rámci dohody o EFSI (viz bod 4.1.1). Záruční fond EFSI je financován příspěvkem z rozpočtu EU. Převáděny jsou do něj rovněž výnosy z investovaných zdrojů záručního fondu, dále výnosy plynoucí EU jakožto protiplnění za uvedenou záruku podle dohody o EFSI, jakož i částky, jež EIB v souvislosti s předchozími případy uplatnění této záruky vymůže od dlužníků v selhání. Fond spravuje Komise, která je pověřena investovat jeho aktiva na finančních trzích v souladu se zásadou řádného finančního řízení a při dodržení náležitých pravidel obezřetnosti. Záruční fond EFSI zahájil svou činnost v dubnu 2016. Budou do něj postupně převáděny prostředky, jež za období 2016–2022 dosáhnou 8 miliard EUR, tj. 50 % z celkové záruky EU ve prospěch EFSI.

FINANČNÍ NÁSTROJE FINANCOVANÉ Z ROZPOČTU EU

Přehled veškerých finančních nástrojů financovaných z rozpočtu je uveden v dokumentu „Finanční výkazy – diskuse a analýza“.

Horizont 2020

Podle nařízení EU, kterým se zavádí program Horizont 2020 – rámcový program pro výzkum a inovace (2014–2020), byly vytvořeny nové finanční nástroje s cílem zlepšit přístup k financování pro subjekty působící v oblasti výzkumu a inovací (R&I). Jedná se o tyto nástroje: i) služba v oblasti půjček a záruk pro výzkum a inovace InnovFin, v jejímž rámci Komise sdílí finanční riziko spojené s portfoliem nových finančních operací, do nichž vstupuje EIB, ii) záruka pro MSP InnovFin, včetně nástroje pro neomezené záruky iniciativy na podporu malých a středních podniků (SIUGI) – jedná se o záruční nástroje, jež spravuje EIF a jež poskytují záruky a protizáruky finančním zprostředkovatelům za nová úvěrová portfolia (v rámci SIUGI Komise sdílí finanční riziko plynoucí z poskytnuté záruky s členskými státy, EIF a EIB), a iii) kapitálový nástroj pro výzkum a inovace InnovFin, jenž realizuje investice do fondů rizikového kapitálu a jež spravuje EIF.

Finanční nástroj pro sdílení rizik

Finanční nástroj pro sdílení rizik (RSFF) spravuje EIB s tím, že investiční portfolio Komise slouží k tvorbě rezerv na finanční riziko plynoucí z úvěrů a záruk, které EIB poskytuje na způsobilé výzkumné projekty. Ve VFR na období 2007–2013 byly na RSFF vyčleněny z rozpočtu EU prostředky do výše 1 mld. EUR. Ve VFR na období 2014–2020 se s novými rozpočtovými příspěvky na RSFF nepočítá. Celkové riziko EU je omezeno výší jejího příspěvku na tento nástroj.

Nástroj pro propojení Evropy

Podle nařízení (EU) č. 1316/2013 byl dluhový nástroj v rámci Nástroje pro propojení Evropy (CEF) zřízen s cílem rozšířit přístup k financování infrastrukturním projektům v oblasti dopravy, telekomunikací a energetiky. Na základě dohody s EU jej spravuje EIB. Dluhový finanční nástroj v rámci Nástroje pro propojení Evropy je pokračováním nástroje pro úvěrové záruky za projekty TEN-T (LGTT) a pilotní fáze iniciativy projektových dluhopisů (PBI). LGTT a portfolio PBI byly s účinkem k 1. lednu 2016 sloučeny do finančního Nástroje pro propojení Evropy. Uvedený nástroj umožňuje sdílet rizika dluhového financování v podobě prioritního a podřízeného dluhu či záruk a podporovat projektové dluhopisy.

Nástroj ETF Start up

Jedná se o kapitálové nástroje, které byly financovány z programu Růst a zaměstnanost, programu MAP, programu pro konkurenceschopnost a inovace a pilotního projektu Transfer technologií. Tyto nástroje, jež spravuje EIF, podporují zakládání a financování startupů z řad malých a středních podniků. Za tímto účelem jsou uskutečňovány investice do vhodných specializovaných fondů rizikového kapitálu.

2.4.2. Finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty

	31.12.2016		31.12.2015		v milionech EUR	
	Pomyslná částka – část k inkasu	Pomyslná částka – část k vyplacení	Reálná hodnota	Pomyslná částka – část k inkasu	Pomyslná částka – část k vyplacení	Reálná hodnota
Měnový forward	50	(50)	0	–	–	–

V roce 2016 EU uzavřela dva kontrakty na měnový forward za účelem zajištění kurzového rizika, jež plyne z dluhových cenných papírů denominovaných v USD, které drží Záruční fond EFSI. Na základě těchto měnových forwardů EU dodá v den splatnosti smluvně dohodnutou pomyslnou cizoměnovou částku (část k vyplacení) a obdrží odpovídající pomyslnou částku v EUR (část k inkasu). Tyto derivátové kontrakty jsou k rozvahovému dni oceněny reálnou hodnotou a vykázány v této hodnotě buď jako finanční aktiva, nebo finanční závazky. Podle toho, zda je jejich reálná hodnota kladná, či záporná, jsou vykázány do zisku, nebo ztráty. Ke dni 31. prosince 2016 byl jako finanční aktivum vykázán jeden měnový forward v pomyslné hodnotě 50 milionů EUR, přičemž související kladná reálná hodnota dosáhla 0,5 milionu EUR. V případě druhého kontraktu v pomyslné hodnotě 101 milionů EUR vznikla při ocenění reálnou hodnotou ztráta, a kontrakt byl tedy vykázán jako finanční závazek. Viz bod 2.11.2.

Pokud jde o hierarchii zjišťování reálné hodnoty, jsou všechny finanční závazky v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty zařazeny ke dni 31. prosince 2016 do úrovně 2.

Hierarchie zjišťování reálné hodnoty finančních aktiv oceněných reálnou hodnotou

Úroveň 1: Kotované ceny na aktivních trzích	v milionech EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
	8 910	8 123

Úroveň 2: Pozorováním zjiřitelné vstupní údaje s výjimkou kotovaných cen	231	188
Úroveň 3: Metody ocenění se vstupy, které nejsou založeny na pozorovatelných tržních údajích	1 302	1 310
Celkem	10 442	9 620

Během sledovaného období nedocházelo k převodům mezi úrovní 1 a 2.

Sesouhlasení finančních aktiv oceňovaných s použitím vstupů, které nejsou založeny na zjiřitelných tržních údajích (úroveň 3)

v milionech EUR

Počáteční zůstatek k 31. 12. 2015	1 310
Nákup a prodej	32
Zisky nebo ztráty za dané období v podobě finančních výnosů nebo finančních nákladů	(54)
Zisky nebo ztráty vykázané v čistých aktivech	13
Převody do úrovně 3	—
Převody z úrovně 3	—
Ostatní	—
Konečný zůstatek k 31. 12. 2016	1 302

2.4.3. Úvěry

v milionech EUR

	Bod	31.12.2016	31.12.2015
Úvěry na finanční pomoc	2.4.3.1	55 134	56 874
Ostatní úvěry	2.4.3.2	343	377
Celkem		55 477	57 251
<i>Dlouhodobé</i>		<i>53 116</i>	<i>49 743</i>
<i>Krátkodobé</i>		<i>2 361</i>	<i>7 508</i>

2.4.3.1. Úvěry na finanční pomoc

v milionech EUR

	EFSM	Podpora platební bilance	Makrofinanční pomoc	Euratom	ESUO v likvidaci	Celkem
<i>Celkem k 31. 12. 2015</i>	<i>47 509</i>	<i>5 811</i>	<i>3 024</i>	<i>301</i>	<i>229</i>	<i>56 874</i>
<i>Nové úvěry</i>	<i>4 750</i>	<i>-</i>	<i>10</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>4 760</i>
<i>Splátky</i>	<i>(4 750)</i>	<i>(1 500)</i>	<i>(70)</i>	<i>(49)</i>	<i>-</i>	<i>(6 369)</i>
<i>Kurzové rozdíly</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>(33)</i>	<i>(33)</i>
<i>Změny účetní hodnoty</i>	<i>(53)</i>	<i>(40)</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>(5)</i>	<i>(98)</i>
<i>Snížení hodnoty</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Celkem k 31. 12. 2016	47 456	4 272	2 964	252	191	55 134
<i>Dlouhodobé</i>	<i>46 800</i>	<i>3 050</i>	<i>2 889</i>	<i>199</i>	<i>101</i>	<i>53 039</i>
<i>Krátkodobé</i>	<i>656</i>	<i>1 222</i>	<i>75</i>	<i>53</i>	<i>90</i>	<i>2 096</i>

Změny účetní hodnoty odpovídají změně naběhlých úroků.

Nominální hodnota úvěrů určených na finanční pomoc činila k 31. prosinci 2016 celkem 54 373 milionů EUR (2015: 56 011 milionů EUR).

Evropský mechanismus finanční stability (EFSM) umožňuje poskytnout finanční pomoc členskému státu, u něhož v důsledku mimořádných událostí, které nemůže ovlivnit, nastanou obtíže nebo který je z téhož důvodu závažnými obtížemi vážně ohrožen. Tato pomoc může mít podobu úvěru nebo úvěrové linky. Podle závěrů Rady ECOFIN ze dne 9. května 2010 je celkový strop mechanismu omezen na 60 miliard EUR, avšak limit podle právních předpisů omezuje nesplacenou výši úvěrů či úvěrových linek rozpětím, které je k dispozici v rámci stropu vlastních zdrojů. Za výpůjčky související s úvěry, jež EFSM vyplácí, poskytuje záruku rozpočet EU. Nepředpokládá se, že se EFSM bude podílet na nových finančních programech nebo uzavírat nové smlouvy o úvěrových facilitách.

Systém podpory platební bilance, který je finančním nástrojem určeným k uskutečňování politik, poskytuje střednědobou finanční pomoc členským státům EU, jež nepřijaly euro. Umožňuje poskytovat úvěry členským státům, které se potýkají s obtížemi v oblasti své platební bilance či pohybu kapitálu nebo jim takové obtíže vážně hrozí. Maximální nesplacená výše úvěrů poskytnutých v rámci tohoto nástroje je omezena na 50 miliard EUR. Za výpůjčky související s tímto druhem úvěrů poskytuje záruku rozpočet EU.

Makrofinanční pomoc je politický finanční nástroj účelově nevázané všeobecné podpory platební bilance a případně rozpočtů partnerských zemí, jež jsou v současné době zapojeny do programu MMF. Má podobu střednědobých či dlouhodobých úvěrů anebo příspěvků, případně tyto nástroje vhodně kombinuje a obecně doplňuje financování poskytované v souvislosti s ozdravným a reformním programem, který podporuje MMF. Za tyto úvěry poskytuje záruky Záruční fond pro vnější vztahy. K 31. prosinci 2016 byly na základě dohody o úvěrové facilitě v rámci makrofinanční pomoci poskytnuty prostředky ve výši 1 313 milionů EUR, a to Ukrajině (1 200 milionů EUR), Tunisku (100 milionů EUR) a Gruzii (13 milionů EUR); tyto prostředky však dosud nebyly vyplaceny, viz bod 4.1.2.

Euratom jako právní subjekt (zastupovaný Komisí) půjčuje peníze členským i nečlenským státům na financování projektů souvisejících s energetickými zařízeními. K 31. prosinci 2016 byly Ukrajině poskytnuty úvěry ve výši 300 milionů EUR; tyto prostředky však dosud nebyly vyplaceny, viz bod 4.1.2. K těmto úvěrům byly získány záruky od třetích stran ve výši 252 milionů EUR (2015: 301 milionů EUR).

Úvěry od ESUO v likvidaci byly poskytnuty z vypůjčených prostředků v souladu s články 54 a 56 Smlouvy o ESUO.

Efektivní úrokové sazby u úvěrů (vyjádřené intervalem úrokových sazeb)

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Makrofinanční pomoc</i>	0 % – 4,54 %	0 % – 4,54 %
<i>Euratom</i>	0 % – 5,76 %	0,08 % – 5,76 %
<i>Podpora platební bilance</i>	2,37 % – 3,37 %	2,37 % – 3,62 %
<i>Evropský mechanismus finanční stabilizace (EFSM)</i>	0,62 % – 3,75 %	0,62 % – 3,75 %
<i>ESUO v likvidaci</i>	5,23 % – 5,81 %	5,23 % – 5,81 %

2.4.3.2. Ostatní úvěry

v milionech EUR

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Úvěry se zvláštními podmínkami</i>	93	113
<i>Postoupené úvěry</i>	–	–
<i>Úvěry z ESUO v likvidaci určené na bydlení</i>	5	6
<i>Termínované vklady od 3 do 12 měsíců</i>	245	257
Celkem	343	377
<i>Dlouhodobé</i>	77	88
<i>Krátkodobé</i>	266	290

Nominální hodnota ostatních úvěrů činila k 31. prosinci 2016 celkem 673 milionů EUR (2015: 609 milionů EUR).

Úvěry se zvláštními podmínkami jsou poskytovány v rámci spolupráce s nečlenskými státy za zvýhodněnou úrokovou sazbou.

Postoupenými úvěry se rozumí úvěry v selhání, které poskytla EIB a v jejichž případě byla veškerá práva postoupena EU po uskutečnění platby ze Záručního fondu pro vnější vztahy. U těchto úvěrů došlo ke snížení hodnoty v plném rozsahu 332 milionů EUR (2015: 218 milionů EUR).

Snížení hodnoty u ostatních úvěrů

v milionech EUR

	31. 12. 2015	Přírůstky	Reverzace	Odpis	Ostatní	31.12.2016
<i>Úvěry se zvláštními podmínkami</i>	13	0	(6)	0	0	7
<i>Postoupené úvěry</i>	218	114	0	0	0	332
<i>Úvěry z ESUO v likvidaci určené na bydlení</i>	–	–	–	–	–	–
Celkem	231	114	(6)	0	0	339

2.5. PŘEDBĚŽNÉ FINANCOVÁNÍ

v milionech EUR

	Bod	31.12.2016	31.12.2015
Dlouhodobé předběžné financování			
Přeběžné financování	2.5.1	20 219	28 543
Ostatní zálohy členským státům	2.5.2	1 651	1 332
Příspěvky do svěřenských fondů		31	4
		21 901	29 879
Krátkodobé předběžné financování			
Přeběžné financování	2.5.1	21 386	11 498
Ostatní zálohy členským státům	2.5.2	2 183	3 779
		23 569	15 277
Celkem		45 470	45 156

Objem předběžného financování v jednotlivých programech musí dostačovat k tomu, aby se příjemcům zajistila nezbytná počáteční hotovost na zahájení projektu. Současně je však třeba ochránit finanční zájmy EU a zohledňovat omezení právní a praktické povahy i omezení z hlediska nákladové účinnosti. Všechny tyto aspekty Komise řádně zohlednila při své snaze o zlepšení kontroly předběžného financování.

2.5.1. Přeběžné financování

	v milionech EUR					
	Hrubá částka	Zúčtováno (při uzávěrce)	Čistá částka k 31. 12. 2016	Hrubá částka	Zúčtováno (při uzávěrce)	Čistá částka k 31. 12. 2015
Sdílené řízení						
<i>EZFRV a další nástroje rozvoje venkova</i>	3 955	-	3 955	4 726	(1 629)	3 097
<i>EFRR a FS</i>	19 858	(4 727)	15 131	24 268	(7 416)	16 852
<i>ESF</i>	6 477	(617)	5 860	7 251	(1 325)	5 926
<i>Ostatní</i>	4 219	(2 393)	1 826	4 359	(2 365)	1 994
	34 509	(7 737)	26 772	40 604	(12 735)	27 869
Přímé řízení						
<i>Prováděné:</i>						
<i>Komisi</i>	12 424	(8 843)	3 581	12 512	(9 536)	2 976
<i>výkonnými agenturami EU</i>	13 136	(8 348)	4 788	11 065	(7 767)	3 298
<i>svěřenskými fondy</i>	142	(82)	60	14	(5)	9
	25 701	(17 273)	8 429	23 591	(17 308)	6 283
Nepřímé řízení						
<i>Prováděné:</i>						
<i>ostatními agenturami a subjekty EU</i>	616	(157)	459	627	(95)	532
<i>třetími zeměmi</i>	1 861	(1 135)	726	2 151	(1 229)	922
<i>mezinárodními organizacemi</i>	7 230	(4 432)	2 797	6 640	(4 014)	2 626
<i>ostatními subjekty</i>	6 498	(4 077)	2 422	5 330	(3 521)	1 809
	16 206	(9 801)	6 404	14 748	(8 859)	5 889
Celkem	76 416	(34 811)	41 605	78 943	(38 902)	40 041
<i>Dlouhodobé</i>	20 219	-	20 219	28 543	-	28 543
<i>Krátkodobé</i>	56 197	(34 811)	21 386	50 401	(38 902)	11 498

Jako předběžné financování se označují vyplacené peníze, tedy čerpání prostředků na platby. Jak je vysvětleno v bodě 1.5.7, jedná se o zálohy, jež dosud nebyly vykázány jako náklad. Ačkoliv se tedy předběžným financováním snižují zbývající závazky (viz bod 5.1), jedná se o náklady, jež mají být teprve vykázány ve výkazu o finanční výkonnosti.

Hlavními faktory, jež ovlivňují výši částek vykázanych v rozvaze, jsou uzávěrka programového období 2007–2013 a postupné zavádění programů na období 2014–2020. Předběžné financování starých programů se s tím, jak jsou schvalovány náklady, snižuje, a naopak další předběžné financování je vypláceno na nové programové období.

Pokud jde o sdílené řízení, uvedený přechod do nového programového období je rovněž vysvětlením změněného poměru krátkodobých a dlouhodobých zůstatků. Programové období 2007–2013 se nachází ve své závěrečné fázi, a tudíž do dvanácti měsíců nastane splatnost většího počtu částek. Co se týče programového období 2014–2020, prvotní vyplacené předběžné financování je zaúčtováno jako dlouhodobé, zatímco roční částky předběžného financování jsou zaúčtovány jako krátkodobé.

Z tabulky výše vyplývá významný pokles předběžného financování brutto, které připadá na sdílené řízení. Tento jev je dán zúčtováním nákladů ve výši 18 521 milionů EUR, které byly zčásti kompenzovány vyplacením nového předběžného financování v objemu 12 426 milionů EUR.

Jistoty získané za předběžné financování

Po příjemcích, kteří nejsou členskými státy, požaduje Komise v některých případech při výplatě záloh (předběžného financování) poskytnutí jistoty. U jistot tohoto druhu se vykazují dvě hodnoty: „nominální“ a „průběžná“. U „nominální“ hodnoty se rozhodná událost váže k existenci jistoty. U „průběžné“ hodnoty je rozhodnou událostí výplata předběžného financování nebo následné zúčtování. „Nominální“ hodnota získaných jistot za předběžné financování k 31. prosinci 2016 činila 683 milionů EUR, zatímco jejich „průběžná“ hodnota činila 496 milionů EUR (2015: 844 milionů EUR, resp. 626 milionů EUR).

Účinné krytí určité části předběžného financování, která je vyplácena v rámci sedmého rámcového programu pro výzkum a technologický rozvoj (7. RP) a v rámci programu Horizont 2020, zajišťuje Účastnický záruční fond (Participants Guarantee Fund, PGF). PGF je nástrojem vzájemného zajištění, jenž byl zřízen ke krytí rizika, že by příjemci při provádění nepřímých akcí v rámci 7. RP a programu Horizont 2020 neuhradili dlužné částky. Všichni účastníci nepřímých akcí, kteří pobírají od EU grant, přispívají 5 % z celkové obdržené částky do kapitálu PGF.

K 31. prosinci 2016 dosahovalo předběžné financování kryté PGF celkem 1,8 miliardy EUR (2015: 1,7 miliardy EUR). EU (zastoupená Komisí) plní roli pověřeného zástupce účastníků PGF, avšak vlastníkem fondu jsou účastníci.

Na konci roku měl PGF celková aktiva ve výši 1 951 milionů EUR (2015: 1 838 milionů EUR). Mezi aktiva PGF patří i finanční aktiva, která spravuje Generální ředitelství pro hospodářské a finanční záležitosti v rámci Komise. Jelikož je tento fond samostatnou účetní jednotkou, nejsou jeho aktiva předmětem konsolidace v této účetní závěrce EU.

2.5.2. Ostatní zálohy členským státům

	<i>v milionech EUR</i>	
	31.12.2016	31.12.2015
<i>Zálohy členským státům na finanční nástroje v rámci sdíleného řízení</i>	2 534	3 287
<i>Režimy podpory</i>	1 300	1 824
Celkem	3 834	5 111
<i>Dlouhodobé</i>	1 651	1 332
<i>Krátkodobé</i>	2 183	3 779

Zálohy členským státům na finanční nástroje v rámci sdíleného řízení

V rámci programů evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondů) lze z rozpočtu EU provádět ve prospěch členských států zálohové platby, které jim umožňují přispívat na finanční nástroje (tj. úvěry, kapitálové investice nebo záruky). Tyto finanční nástroje jsou vytvořeny a spravovány členskými státy, nikoliv Komisí. Prostředky, které nejsou do konce roku na tyto nástroje využity, jsou však vlastnictvím EU (stejně jako veškeré předběžné financování), a v rozvaze EU jsou tedy vykázány jako aktiva.

Období 2014–2020:

V rámci politiky soudržnosti přispěly členské státy částkou ve výši 3 681 milionů EUR. Odhaduje se, že k 31. prosinci 2016 z ní zbývalo vyčerpat ještě 1 842 milionů EUR. Jedná se mj. o příspěvek členských států na iniciativu na podporu malých a středních podniků, tedy nástroj, který má podnítit vyšší objem bankovního úvěrování této kategorie podniků (zapláceno bylo 745 milionů EUR, z nichž se odhaduje, že dosud nečerpáno zůstává 481 milionů EUR).

V oblasti rozvoje venkova zůstalo ke konci roku nevyužito 6 milionů EUR.

Období 2007–2013:

V předchozím programovém období základní právní akty neukládaly členským státům povinnost podávat Komisi o využití těchto záloh pravidelné zprávy. V některých případech je členské státy dokonce nemusely ani uvádět ve výkazech výdajů, které Komisi předkládaly.

Pokud jde o politiku soudržnosti, Komise každý rok shromažďuje od členských států o těchto finančních nástrojích informace a přebírá je do výroční zprávy o provádění. Další zprávou v pořadí bude závěrečná zpráva o provádění, která však nebude k dispozici včas tak, aby mohla být v této účetní závěrce zohledněna. Hodnota aktiva je tedy v souladu s dosavadní praxí odhadována na základě nejnovějších spolehlivých informací, jež jsou k dispozici, tj. na základě výroční zprávy o provádění ke dni 31. prosince 2015 a částek vyplacených v průběhu roku 2016. Odhad vychází rovněž z předpokladu, že finanční prostředky budou využity v plné výši a rovnoměrně během zbývajících období realizace (končícího dne 31. března 2017). Odhaduje se, že ke konci roku 2016 bylo na investice ve prospěch konečných příjemců k dispozici ještě 686 milionů EUR.

V případě rozvoje venkova byly ke konci roku všechny částky již vyčerpány či byly nově alokovány na jiná opatření, a to ve lhůtě do konce programového období.

Režimy podpory

Obdobně jsou v rozvaze EU jako majetek vykazovány i zálohy, jež zaplatí členské státy na různé režimy podpory (státní podpora, tržní opatření EZZF či investiční opatření EZFRV), které nebyly ke konci roku využity. Komise hodnotu těchto záloh odhadla na základě údajů, které poskytly členské státy. Výsledné částky jsou uvedeny v rámci výše uvedené podpoložky režimů podpory.

Období 2014–2020:

V oblasti politiky soudržnosti zůstalo ke konci roku nevyčerpano 117 milionů EUR.

Pokud jde o zemědělskou politiku, Komise si k nevyčerpaným částkám vyžádala informace přímo od platebních agentur v členských státech. Na základě těchto informací se odhaduje, že ke konci roku zůstalo nevyčerpano 721 milionů EUR.

Období 2007–2013:

Odhaduje se, že ke konci roku 2016 zůstalo ze záloh vyplacených v rámci zemědělské politiky nevyčerpano 461 milionů EUR.

2.6. POHLEDÁVKY ZE SMĚNNÝCH A ČÁSTKY K INKASU Z NESMĚNNÝCH TRANSAKČÍ

v milionech EUR

	Bod	31.12.2016	31.12.2015
Dlouhodobé			
Částky k inkasu z nesměnných transakcí	2.6.1	700	857
Pohledávky ze směnných transakcí	2.6.2	16	13
		717	870
Krátkodobé			
Částky k inkasu z nesměnných transakcí	1.6.2	10 347	8 882
Pohledávky ze směnných transakcí	2.6.2	558	572
		10 905	9 454
Celkem		11 621	10 324

2.6.1. Částky k inkasu z nesměnných transakcí

v milionech EUR

	Bod	31.12.2016	31.12.2015
Dlouhodobé			
Členské státy	2.6.1.1	700	857
		700	857
Krátkodobé			
Členské státy	2.6.1.1	8 162	6 845
Pokuty	2.6.1.2	1 808	1 601
Příjmy a náklady příštích období	2.6.1.3	329	369
Ostatní částky k inkasu		47	67
		10 347	8 882
Celkem		11 047	9 739

2.6.1.1. Částky k inkasu od členských států

v milionech EUR

	31.12.2016	31.12.2015
TVZ zapsané na účtu A	3 261	3 041
TVZ zapsané na zvláštním účtu	1 437	1 283
Pohledávka z titulu vlastních zdrojů	1 764	—
Snížení hodnoty	(753)	(760)
Ostatní	36	10
Částky vlastních zdrojů k inkasu	5 745	3 573
Evropský zemědělský záruční fond (EZZF)	2 606	3 846
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)	924	750
Přechodný nástroj pro financování rozvoje venkova (TRDI)	30	26
Zvláštní přístupový program pro zemědělství a rozvoj venkova (SAPARD)	167	175
Snížení hodnoty	(999)	(1 092)
Částky k inkasu – EZZF a rozvoj venkova	2 729	3 705
Očekávané inkaso předběžného financování	293	313
DPH: zaplacená částka a nárok na vrácení	41	36
Ostatní částky k inkasu vůči členským státům	55	75
Celkem	8 863	7 701
<i>Dlouhodobé</i>	<i>700</i>	<i>857</i>
<i>Krátkodobé</i>	<i>8 162</i>	<i>6 845</i>

Dlouhodobé pohledávky za členskými státy se týkají nerealizovaných rozhodnutí o schválení souladu v případě Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), která mají být provedena na základě ročních splátek a/nebo odkladů platby.

Částky vlastních zdrojů k inkasu

Tradiční vlastní zdroje (TVZ) tvoří cla a dávky z cukru a vybírají je členské státy jménem Komise. Členské státy TZV stanoví a stanovenou výši nároku na ně sdělí Komisi prostřednictvím měsíčních výkazů o „účtech A“. Stanovené nároky, jež nejsou na „účtu A“ uvedeny z toho důvodu, že členské státy příslušné částky nevybraly a že za ně nebyla poskytnuta jistota (anebo že za ně jistota poskytnuta byla, avšak jsou předmětem sporu), jsou uvedeny na „zvláštním účtu“.

Příspěvek členských států založený na DPH a HND podléhá úpravě, která se provádí každým rokem v první prosincový pracovní den. Vlastní zdroje, jež mají být inkasovány, zohledňovaly rovněž úpravy za rozpočtové roky 2014, 2015 a 2016. Tyto úpravy souvisely s novými pravidly, jež zavedlo rozhodnutí o vlastních zdrojích z roku 2014 poté, co byla dokončena jeho ratifikace a co dne 1. října 2016 vstoupilo v platnost. Částky, jež byly předmětem úprav, měly členské státy uhradit k 1. lednu 2017.

Skutečné základy DPH a HND mohou být ještě během následujících čtyř let předmětem oprav, není-li vůči nim vznesena výhrada. Na tyto výhrady je nutné pohlížet jako na potenciální nárokování nejistých částek vůči členským státům, neboť jejich finanční dopad nelze odhadnout přesně. Je-li možné určit přesnou částku, vyzve Komise k úhradě příslušných vlastních zdrojů z DPH a HND buď ve spojení se zůstatky těchto zdrojů, nebo formou individuální výzvy o poskytnutí prostředků.

Částky k inkasu – EZZF a rozvoj venkova

V této položce jsou vykázány především pohledávky za členskými státy k 31. prosinci 2016 ve výši, kterou tyto státy vykázaly a certifikovaly k 15. říjnu 2016. U pohledávek vzniklých v době od jejich vykázání do 31. prosince 2016 byl proveden odhad. Komise odhaduje i výši opravných položek k pohledávkám za příjemci, jejichž inkaso je nepravděpodobné. Vytvoření opravné položky však neznamena, že by se Komise vzdávala práva vymáhat tyto částky v budoucnu. V opravné položce je zahrnuta srážka ve výši 20 %, jež odpovídá částce, kterou si členské státy mohou ponechat na pokrytí správních nákladů.

2.6.1.2. Pokuty

Tato položka připadá na pokuty, které udělila Komise a které nebyly (ani předběžně) uhrazeny do konce roku. Jejich výše (1 986 milionů EUR) je vykázána se zohledněním opravných položek (178 milionů EUR). Na pokuty neuhrazené ke konci roku byly poskytnuty jistoty v celkové výši 1 012 milionů EUR (2015: 1 428 milionů EUR). Je třeba poznamenat, že 651 milionů EUR z uvedených pohledávek bylo splatných po 31. prosinci 2016.

2.6.1.3. Příjmy a náklady příštích období

	<i>v milionech EUR</i>	
	31.12.2016	31.12.2015
<i>Fond soudržnosti a Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: finanční opravy</i>	9	10
<i>Ostatní příjmy příštích období</i>	64	162
<i>Náklady příštích období týkající se nesměnných transakcí</i>	256	196
Celkem	329	369
<i>Dlouhodobé</i>	—	—
<i>Krátkodobé</i>	329	369

2.6.2. Pohledávky ze směnných transakcí

v milionech EUR

	31.12.2016	31.12.2015
Dlouhodobé		
<i>Ostatní pohledávky</i>	16	13
	16	13
Krátkodobé		
<i>Zákazníci</i>	246	225
<i>Snížení hodnoty pohledávek za zákazníky</i>	(128)	(107)
<i>Náklady příštích období týkající se nesměnných transakcí</i>	250	228
<i>Ostatní</i>	191	227
	558	572
Celkem	574	585

Výše uvedené opravné položky k pohledávkám za zákazníky zahrnují individuální opravné položky ve výši 55 milionů EUR.

2.7. ZÁSoby

v milionech EUR

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Vědecký materiál</i>	54	55
<i>Ostatní</i>	111	83
Celkem	165	138

2.8. PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY A PENĚŽNÍ EKVIVALENTY

v milionech EUR

	Bod	31.12.2016	31.12.2015
<i>Účty u ministerstev financí a centrálních bank</i>		24 566	17 119
<i>Běžné účty</i>		127	110
<i>Zálohové účty</i>		5	4
<i>Převody (peníze na cestě)</i>		–	–
<i>Jiné termínované vklady</i>		–	28
Bankovní účty pro plnění rozpočtu a jiné termínované vklady	2.8.1	24 698	17 262
Peněžní prostředky vázané ve finančních nástrojích	2.8.2	1 390	1 298
Peněžní prostředky týkající se pokut	3.8.2	1 325	1 908
Peněžní prostředky týkající se ostatních orgánů, agentur a subjektů		1 006	1 012
Peněžní prostředky týkající se svěřenských fondů		167	192
Celkem		28 585	21 671

2.8.1. Bankovní účty pro plnění rozpočtu a jiné termínované vklady

V této položce jsou vykázány finanční prostředky, které má Komise na svých bankovních účtech v jednotlivých členských státech a státech ESVO (u ministerstva financí nebo centrální banky), na běžných účtech u obchodních bank, na zálohových účtech a ve formě pokladní hotovosti. Mimořádně vysoký pokladní zůstatek na konci roku 2016 je tvořen těmito hlavními složkami:

- Zůstatek vlastních zdrojů ke konci roku zahrnuje 7,7 miliardy EUR netto, jež mají být vráceny členským státům počátkem roku 2017 v důsledku opravných rozpočtů přijatých koncem roku 2016. Dále byly v posledních dnech roku 2016 přijaty zálohy na vlastní zdroje v objemu 1,5 miliardy EUR.
- S konečnou platností byly v roce 2016 inkasovány významné pokuty v objemu 4,3 miliardy EUR, jež Komise uložila za porušení pravidel hospodářské soutěže a jež jsou součástí pokladního zůstatku ke konci roku.
- Tento zůstatek obsahuje i účelově vázané příjmy a prostředky na platby ve výši 11 miliard EUR, jež nebyly do konce roku 2016 vynaloženy.

2.8.2. Peněžní prostředky vázané ve finančních nástrojích

V této položce jsou vykázány převážně peněžní ekvivalenty, které spravují fiduciární správci jménem Komise. Děje se tak za účelem realizace určitých programů v rámci finančních nástrojů, jež jsou financovány z rozpočtu EU (viz bod 2.4.1). Peněžní prostředky vázané ve finančních nástrojích lze používat pouze v rámci příslušného programu.

2.8.3. Peněžní prostředky týkající se pokut

Jedná se o částky získané v souvislosti s pokutami, které Komise vyměřila v dosud neukončených řízeních. Tyto částky jsou vedeny na zvláštních vkladových účtech, které se nepoužívají pro žádné jiné účely. Pokud je podán opravný prostředek nebo pokud není známo, zda druhá strana opravný prostředek podá, vykazuje se daná částka jako podmíněný závazek (viz bod 4.1.4).

Snížení tohoto zůstatku je způsobeno skutečností, že od roku 2010 spravuje Komise všechny prozatímně inkasované pokuty ve fondu BUFI, jehož prostředky investuje do finančních nástrojů klasifikovaných jako realizovatelná finanční aktiva (viz bod 2.4.1).

ZÁVAZKY

2.9. DŮCHODY A DALŠÍ ZAMĚSTNANECKÉ POŽITKY

Čisté závazky v rámci systému zaměstnaneckých požitků

v milionech
EUR

	Důchodový systém evropských úředníků	Ostatní důchodové systémy	Společný systém zdravotního pojištění	31. 12. 2016 celkem	31. 12. 2015 celkem
Závazky z definovaných požitků	58 746	1 882	7 036	67 664	64 242
Aktiva plánu	Nepoužívá se	(139)	(293)	(432)	(428)
Čisté závazky	58 746	1 743	6 742	67 231	63 814

Nárůst celkových závazků z titulu zaměstnaneckých požitků je dán zejména navýšením čistého závazku důchodového systému evropských úředníků. Tento nárůst je dán zejména snížením reálné diskontní míry z 0,6 % na 0,3 % a tím, že nové nároky, jež členové systému získali, překročily výši dávek, jež jsou z tohoto systému vypláceny.

2.9.1. Důchodový systém evropských úředníků

Tento závazek z definovaných požitků odpovídá současné hodnotě předpokládaných budoucích výplat, jež EU musí provést za účelem splnění důchodových závazků, jež plynou ze služebních poměrů v běžném a předchozím období. Tento systém je průběžný a všechny platby, které je třeba každoročně ze systému provádět, jsou tudíž každý rok zahrnovány do rozpočtu EU.

V souladu s článkem 83 služebního řádu dávky důchodového systému zaměstnanců představují výdaj z rozpočtu EU. U tohoto systému se nejedná o systém fondový, nýbrž za vyplacení dávek z něj společně ručí členské státy. Aktivním členům systému je ze základního platu strháván povinný důchodový příspěvek, jenž aktuálně činí 9,8 %. Tyto příspěvky se považují za příjmy rozpočtu na daný rok a obecně pomáhají financovat výdaje EU (viz také bod 3.6).

Závazky z důchodového systému byly oceněny na základě počtu zaměstnanců a zaměstnanců v důchodu k 31. prosinci 2016 a v souladu s ustanoveními služebního řádu platnými k uvedenému datu. Toto ocenění bylo provedeno v souladu s metodikou IPSAS 25 (a tudíž i v souladu s účetním pravidlem EU č. 12). Komise v roce 2016 přijala kroky ke konsolidaci procesů a zvýšení spolehlivosti základního souboru dat, které se k výpočtu závazku ze zaměstnaneckých požitků používají. V těchto krocích bude pokračovat i v roce 2017, s tím, že případné výsledky zohlední v účetní závěrce za rok 2017.

2.9.2. Ostatní důchodové systémy

Tento závazek plyne z penzijních nároků stávajících a bývalých členů Komise, Soudního dvora (a Tribunálu), Účetního dvora, generálních tajemníků Rady, evropského veřejného ochránce práv, evropského inspektora ochrany údajů a Soudu Evropské unie pro veřejnou službu. Patří sem též závazky z důchodů poslanců Evropského parlamentu.

2.9.3. Společný systém zdravotního pojištění

Kromě výše uvedených důchodových systémů se oceňují odhadované závazky, která má EU vůči Společnému systému zdravotního pojištění. Tyto závazky plynou z nákladů na zdravotní péči, jež musí být hrazeny zaměstnancům po ukončení služebního poměru (po odečtení jejich příspěvků).

Změna současné hodnoty závazků z definovaných požitků pro zaměstnance

Současná hodnota závazků z definovaných požitků se určí diskontováním očekávaných budoucích výplat nezbytných ke splnění závazků, jež plynou ze služebního poměru zaměstnanců v běžném a předchozím období. Aktiva plánu se při tomto výpočtu neodečítají.

Analýza změn závazků z definovaných požitků v běžném roce je uvedena níže:

v milionech
EUR

	Důchodový systém evropských úředníků	Ostatní důchodové systémy	Společný systém zdravotního pojištění	Celkem
Současná hodnota k 31. 12. 2015	54 967	1 613	7 662	64 242
<i>Náklady na služební poměry v běžném období</i>	2 267	83	283	2 634
<i>Úrokové náklady</i>	1 264	29	161	1 454
<i>Čisté pojistněmatematické (zisky) a ztráty</i>	2 142	148	(1 039)	1 251
<i>Příspěvky členů</i>	–	–	24	24
<i>Vyplacené dávky</i>	(1 330)	(44)	(55)	(1 429)
<i>Zvýšení/(snížení) závazků z důvodu zdanění důchodů</i>	(565)	52	–	(513)
Současná hodnota k 31. 12. 2016	58 746	1 882	7 036	67 664

Náklady na služební poměry v běžném období představují zvýšení současné hodnoty závazků z definovaných požitků, jež plynou ze služebního poměru stávajících členů v běžném období.

Úrokové náklady vyjadřují nárůst současné hodnoty závazků z definovaných požitků za sledované období, který je dán tím, že se o jedno období přiblížil termín vyplacení těchto požitků.

Čisté pojistněmatematické zisky a ztráty zahrnují:

- empiricky podložené korekce (vyplývající z rozdílu mezi předchozími pojistněmatematickými předpoklady na rok 2016 a skutečností v uvedeném roce) a
- dopady změn pojistněmatematických předpokladů, buď finančních (např. projekce růstu platů) či demografických (např. míra úmrtnosti). Tyto předpoklady jsou ze své podstaty nejisté a mohou rok od roku vykazovat značné změny.

Požitky jsou vypláceny během roku v souladu s pravidly systému. O vyplacené požitky se závazky z definovaných požitků snižují, neboť již nebudou muset být vyplaceny v budoucnu.

Pojistněmatematické předpoklady – zaměstnanecké požitky

Základní pojistněmatematické předpoklady používané při oceňování dvou hlavních systémů zaměstnaneckých požitků EU jsou uvedeny níže:

	Důchodový systém evropských úředníků	Společný systém zdravotního pojištění
2016		
<i>Nominální diskontní sazba</i>	1,7 %	1,9 %
<i>Předpokládaná míra inflace</i>	1,4 %	1,5 %
<i>Reálná diskontní sazba</i>	0,3 %	0,4 %
<i>Očekávaná míra nárůstu platů</i>	1,2 %	1,1 %
<i>Trend vývoje nákladů na zdravotní péči</i>	Nepoužije se	3,0 %
<i>Věk odchodu do důchodu</i>	63/64/66	63/64/66
2015		
<i>Nominální diskontní sazba</i>	2,0 %	2,1 %
<i>Předpokládaná míra inflace</i>	1,4 %	1,4 %
<i>Reálná diskontní sazba</i>	0,6 %	0,7 %

Očekávaná míra nárůstu platů	1,2 %	1,2 %
Trend vývoje nákladů na zdravotní péči	Nepoužije se	3,0 %
Věk odchodu do důchodu	63/64/65	63/64/66

Míra úmrtnosti vychází z Úmrtnostní tabulky státních úředníků (International Civil Servants Life Table, ICSLT, 2013).

Nominální diskontní sazba je stanovena jako hodnota výnosu dluhopisu s nulovým kupónem denominovaným v eurech (se splatností 21 let od prosince 2016 v případě Důchodového systému evropských úředníků (PSEO) a 26 let v případě Společného systému zdravotního pojištění). Jako míra inflace byla použita očekávaná míra inflace během odpovídajícího období. Musí empiricky vycházet z předpokládaných hodnot vyjádřených indexovanými dluhopisy na evropských finančních trzích. Reálná diskontní sazba se vypočítá z nominální diskontní sazby a očekávané dlouhodobé míry inflace.

Změny v současné hodnotě aktiv plánu

v milionech
EUR

	Ostatní důchodové systémy	Společný systém zdravotního pojištění	Celkem
Současná hodnota k 31. 12. 2015	149	280	428
<i>Čisté změny v aktivech plánu</i>	<i>(10)</i>	<i>14</i>	<i>4</i>
Současná hodnota k 31. 12. 2016	139	293	432

Pětiletý trend

v milionech
EUR

	2012	2013	2014	2015	2016
<i>Závazky z titulu zaměstnaneckých požitků</i>	<i>42 503</i>	<i>46 818</i>	<i>58 616</i>	<i>63 814</i>	<i>67 231</i>

Významné zvýšení závazků z titulu zaměstnaneckých požitků v průběhu pěti let lze z velké míry vysvětlit snížením reálné diskontní sazby sloužící k diskontování budoucích peněžních toků. Toto snížení souvisí s vnějšími ekonomickými podmínkami, zejména s poklesem úrokových sazeb. Pokud jde například o hlavní systém PSEO, reálná diskontní sazba klesla z 1,6 % na konci roku 2012 na 0,3 % na konci roku 2016.

Částky vykazované ve výkazu o finanční výkonnosti

v milionech
EUR

	Důchodový systém evropských úředníků	Ostatní důchodové systémy	Společný systém zdravotního pojištění	Celkem
2016				
<i>Náklady na služební poměry v běžném období</i>	<i>2 042</i>	<i>97</i>	<i>283</i>	<i>2 422</i>
<i>Úrokové náklady</i>	<i>1 138</i>	<i>33</i>	<i>161</i>	<i>1 332</i>
<i>Náklady na služební poměry minulých období</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Změny v aktivech plánu</i>	<i>-</i>	<i>(7)</i>	<i>(45)</i>	<i>(52)</i>
Náklady na zaměstnance a důchody	3 180	124	399	3 702
Pojistněmatematické zisky a ztráty	1 929	179	(1 039)	1 068
Celkem	5 108	302	(640)	4 770

Citlivost Společného systému zdravotního pojištění

Změna předpokládaného trendu vývoje nákladů na zdravotní péči o jeden procentní bod by měla tyto účinky:

v milionech EUR

	Zvýšení o jeden procentní bod	Snížení o jeden procentní bod
<i>Agregovaná suma nákladů na služební poměry běžného období a složek úrokových nákladů u čistých periodických nákladů na zdravotní péči čerpanou po ukončení pracovního poměru</i>	89	(74)
<i>Kumulované závazky z požitků po ukončení pracovního poměru u nákladů na zdravotní péči</i>	2 201	(1 828)

2.10. REZERVY

v milionech
EUR

	Stav k 31. 12. 2015	Dodatečné rezervy	Nečerpané a zrušené částky	Čerpané částky	Převody mezi kategoriemi	Změna v odhadu	Stav k 31. 12. 2016
<i>Soudní spory</i>							
<i>Zemědělství</i>	-	40	(21)	0	129	-	149
<i>Soudržnost</i>	-	19	-	-	198	-	217
<i>Ostatní</i>	459	8	(2)	(33)	(327)	(2)	102
<i>Demontáž jaderných zařízení</i>	1 078	-	-	(29)	-	64	1 113
<i>Finanční rezervy</i>	411	536	(7)	(53)	-	(6)	880
<i>Pokuty</i>	4	20	-	-	-	-	23
<i>Ostatní</i>	79	24	9	(23)	-	38	127
Celkem	2 030	647	(21)	(138)	-	94	2 611
Dlouhodobé	1 716	491	(22)	(9)	(304)	65	1 936
Krátkodobé	314	156	1	(128)	304	29	675

Rezervy představují částky, jež plynou z minulých událostí a v budoucnu budou muset být pravděpodobně z rozpočtu EU uhrazeny.

Soudní spory

V této položce jsou odhadnuty částky, jež pravděpodobně budou muset být uhrazeny po konci roku, a to v souvislosti s několika probíhajícími soudními řízeními.

Demontáž jaderných zařízení

V roce 2014 byl základ pro tvorbu této rezervy aktualizován na základě „aktualizované strategie JRC z roku 2014 o vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s odpady“ (D&WM). Tato aktualizace navazuje na připomínky vznesené v rámci přezkumu programu JRC (D&WM), jež provedli externí odborníci v roce 2012. V souladu s účetními pravidly EU je rezerva indexována mírou inflace a poté diskontována na čistou současnou hodnotu (s použitím křivky swapu nulového kuponu, jehož předmětem jsou úrokové platby v EUR). Tímto způsobem byla k 31. prosinci 2016 vypočtena rezerva v objemu 1 113 milionů EUR. Předpokládá se, že v roce 2016 bude z rezervy čerpáno 27 milionů EUR a v následujících letech 1 086 milionů EUR.

S ohledem na očekávanou dobu trvání tohoto programu (kolem 20 let) je třeba poznamenat, že tento odhad je do určité míry nejistý a že konečná výše nákladů se může lišit od aktuálně vykázané částky.

Finanční rezervy

Finanční rezervy jsou tvořeny hlavně ke krytí odhadovaných ztrát, které vzniknou ze záruk z různých finančních nástrojů v případech, kdy jsou EIF a EIB oprávněny poskytovat záruky vlastním jménem, avšak na účet a riziko EU. Finanční riziko, jež EU v souvislosti s těmito zárukami nese, je však limitováno. Dlouhodobé finanční rezervy jsou diskontovány na čistou současnou hodnotu (s použitím roční swapové sazby pro EUR).

Nárůst finančních rezerv souvisí především s tvorbou nových rezerv na nesplacené úvěry pro Sýrii, na něž se vztahuje záruka v rámci mandátu EIB pro poskytování úvěrů třetím zemím, a dále s vyšší aktivitou v rámci záručních nástrojů programů Horizont 2020 a COSME.

2.11. FINANČNÍ ZÁVAZKY

v milionech EUR

	Bod	31.12.2016	31.12.2015
Dlouhodobé finanční závazky			
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	2.11.1	55 067	51 764
Finanční závazky v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty	2.11.2	–	–
Závazky z finančních záruk	2.11.3	–	–
		55 067	51 764
Krátkodobé finanční závazky			
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	2.11.1	2 283	7 939
Finanční závazky v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty	2.11.2	1	–
Závazky z finančních záruk	2.11.3	–	–
		2 284	7 939
Celkem		57 351	59 703

2.11.1. Finanční závazky v naběhlé hodnotě

v milionech EUR

	Bod	31.12.2016	31.12.2015
Výpůjčky za účelem finanční pomoci	2.11.1.1	55 128	56 860
Ostatní finanční závazky	2.11.1.2	2 222	2 842
Celkem		57 350	59 703
<i>Dlouhodobé</i>		<i>55 067</i>	<i>51 764</i>
<i>Krátkodobé</i>		<i>2 283</i>	<i>7 939</i>

2.11.1.1. Výpůjčky za účelem finanční pomoci

v milionech EUR

	EFSM	Podpora platební bilance	Makrofinanční pomoc	Euratom	ESUO v likvidaci	Celkem
<i>Celkem k 31. 12. 2015</i>	<i>47 509</i>	<i>5 811</i>	<i>3 024</i>	<i>301</i>	<i>215</i>	<i>56 860</i>
<i>Nové výpůjčky</i>	<i>4 750</i>	<i>–</i>	<i>10</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>4 760</i>
<i>Splátky</i>	<i>(4 750)</i>	<i>(1 500)</i>	<i>(70)</i>	<i>(49)</i>	<i>–</i>	<i>(6 369)</i>
<i>Kurzové rozdíly</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>(30)</i>	<i>(30)</i>
<i>Změny účetní hodnoty</i>	<i>(53)</i>	<i>(40)</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>(1)</i>	<i>(94)</i>
Celkem k 31. 12. 2016	47 456	4 272	2 964	252	184	55 128
<i>Dlouhodobé</i>	<i>46 800</i>	<i>3 050</i>	<i>2 889</i>	<i>199</i>	<i>96</i>	<i>53 034</i>
<i>Krátkodobé</i>	<i>656</i>	<i>1 222</i>	<i>75</i>	<i>53</i>	<i>88</i>	<i>2 094</i>

Mezi výpůjčkami jsou vedeny především závazky z dluhových cenných papírů ve výši 54 951 milionů EUR (2015: 56 656 milionů EUR). Změny účetní hodnoty odpovídají změně naběhlých úroků.

Kromě ESUO v likvidaci poskytuje záruku za splacení výše uvedených výpůjček v konečném důsledku rozpočet EU (viz bod 4.1.2), a tedy i každý členský stát.

Efektivní úrokové sazby výpůjček (vyjádřené intervalem úrokových sazeb)

	31.12.2016	31.12.2015
Makrofinanční pomoc	0 % - 4,54 %	0 % - 4,54 %
Euratom	0 % - 5,68 %	0 % - 5,67 %
Podpora platební bilance	2,37 % - 3,37 %	2,37 % - 3,62 %
Evropský mechanismus finanční stabilizace (EFSM)	0,62 % - 3,75 %	0,62 % - 3,75 %
ESUO v likvidaci	6,92 % - 9,78 %	6,92 % - 9,78 %

2.11.1.2. Ostatní finanční závazky

v milionech EUR

	31.12.2016	31.12.2015
Dlouhodobé		
Závazky z finančního leasingu	1 545	1 648
Splátky za budovy	329	352
Ostatní	160	122
	2 034	2 122
Krátkodobé		
Pokuty, jež mají být vráceny	25	625
Závazky z finančního leasingu	84	75
Splátky za budovy	22	21
Ostatní	58	(0)
	189	721
Celkem	2 222	2 842

Závazky z finančního leasingu

v milionech EUR

Popis	Budoucí splátky			Závazky celkem
	< 1 rok	1-5 let	> 5 let	
Pozemky a budovy	80	403	1 136	1 619
Jiný hmotný majetek	4	6	-	10
Celkem k 31. 12. 2016	84	409	1 136	1 629
Úroková složka	72	269	304	645
Celkem budoucí minimální leasingové splátky k 31. 12. 2016	156	678	1 439	2 274
Celkem budoucí minimální leasingové splátky k 31. 12. 2015	132	658	1 608	2 396

Výše uvedené položky připadající na leasing a budovy bude nutno financovat z budoucích rozpočtů.

2.11.2. Finanční závazky v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty

v milionech EUR

	31.12.2016			31.12.2015		
	Pomyslná částka - část k inkasu	Pomyslná částka - část k vyplacení	Reálná hodnota	Pomyslná částka - část k inkasu	Pomyslná částka - část k vyplacení	Reálná hodnota
Měnový forward	99	(101)	1	-	-	-

V položce „Finanční závazky v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty“ byl k 31. prosinci 2016 vykázán měnový forward, jež EU sjednala v roce 2016 za účelem zajištění měnového rizika. Toto riziko plyne z dluhových cenných nástrojů denominovaných v USD, jež drží záruční fond EFSI. Viz bod 2.4.2.

Ke dni 31. prosince 2016 jsou všechny finanční závazky v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty zařazeny v rámci hierarchie zjišťování reálné hodnoty do úrovně 2 (ocenění na základě pozorovatelných údajů, které nejsou kotovanými cenami).

2.11.3. Závazky z finančních záruk

Jako závazek z finančních záruk je vykázána záruka poskytnutá v rámci EFSI. K 31. prosinci 2016 dosahoval uvedený závazek ze záruky EFSI 0 EUR, neboť výnosy, jež mají ze záruky plynout, jsou vyšší než očekávané ztráty (viz bod 4.1.1).

2.12. ZÁVAZKY

v milionech
EUR

	Brutto	Úpravy *	Netto k 31. 12. 2016	Brutto	Úpravy *	Netto k 31. 12. 2015
Žádosti o proplacení nákladů a faktury obdržené od: členských států:						
<i>EZFRV a další nástroje rozvoje venkova</i>	500	(34)	467	2 621	(230)	2 391
<i>EFRR a FS</i>	10 663	(793)	9 871	8 361	(950)	7 411
<i>ESF</i>	4 145	(95)	4 050	3 355	(2)	3 353
<i>Ostatní</i>	793	(47)	747	434	(102)	332
<i>soukromých a veřejných subjektů</i>	1 677	(169)	1 507	1 928	(223)	1 705
Obdržené žádosti o proplacení nákladů a faktury celkem	17 779	(1 138)	16 641	16 699	(1 507)	15 192
EZZF	12 193	Nepoužívá se	12 193	6 851	Nepoužívá se	6 851
Závazky z vlastních zdrojů	10 441	Nepoužívá se	10 441	9 506	Nepoužívá se	9 506
Ostatní závazky	364	Nepoužívá se	364	356	Nepoužívá se	356
Ostatní	364	Nepoužívá se	364	286	Nepoužívá se	286
Celkem	41 142	(1 138)	40 005	33 698	(1 507)	32 191

* Odhadované nezpůsobilé částky a ostatní zálohy členským státům čekající na vyplacení

Závazky zahrnují výkazy nákladů, které obdržela Komise v rámci grantových činností. Nárokovaná částka se zaúčtuje jako závazek v okamžiku obdržení žádosti. Je-li protistranou členský stát, jsou závazky klasifikovány jako takové v příslušné položce. Stejně se postupuje u faktur a dobropisů došlých v rámci zadávání veřejných zakázek. Žádosti o proplacení nákladů byly zohledněny při uzávěrce účetnictví na konci roku. Po těchto uzávěrkových operacích byly proto odhadované způsobilé částky zaúčtovány jako náklady, zatímco zbývající část je vykázána jako „Odhadované nezpůsobilé částky a ostatní zálohy členským státům čekající na vyplacení“ (viz níže).

Téměř veškeré žádosti o proplacení nákladů jsou ke konci roku zahrnuty do zbývajících rozpočtových závazků (RAL). Jedná se o částky nárokované členskými státy a značnou část faktur jiných subjektů.

K největší změně stavu došlo u EZZF. Tato změna plyne z toho, že na úrovni členských států byly v roce 2016 oproti roku 2015 lépe prováděny platby, v důsledku čehož byly na konci roku předkládány žádosti o faktické částky, a tedy nebylo nutno provádět odhady. Nárůst o 5,3 miliardy EUR je tedy vyrovnán poklesem příjmů a výdajů příštích období v podobné výši (viz bod 2.13).

Významný pokles závazků v rámci EZFRV je dán především tím, že za období 2007–2013, kde již značně pokročily uzávěrky, došlo méně žádostí.

Naopak významný nárůst závazků souvisí s politikou soudržnosti (13,9 miliardy EUR v roce 2016 oproti 10,8 miliardy EUR v roce 2015). Tento nárůst se váže povětšinou k předchozímu programovému období

2007–2013. Za programové období 2014–2020 byl předložen jen omezený počet výkazů nákladů, a to z vícero důvodů, např. proto, že nebylo jmenováno několik řídicích orgánů.

Na strukturální fondy (EFRR a ESF), Fond soudržnosti a Evropský námořní a rybářský fond (ENRF) se použije nařízení o společných ustanoveních. Toto nařízení v případě programového období 2014–2020 předpokládá, že rozpočet EU bude chráněn systematickým zadržováním 10 % z každé provedené průběžné platby. Poté, co skončí účetní období (1. července – 30. června), proběhne do února kompletní cyklus kontrol, do něhož patří řídicí kontroly prováděné řídicími orgány a audity prováděné auditními orgány. Komise přezkoumá dokumenty sloužící získání jistoty a účetní závěrky, jež jí předloží příslušné orgány z členských států. Teprve poté, co je tento přezkum finalizován a co jsou účetní závěrky schváleny, je vyplacen / inkasován konečný zůstatek. Částka zadržovaná v souladu s tímto ustanovením dosahovala ke konci roku 2016 celkem 1 miliardy EUR.

Závazky z vlastních zdrojů mají svůj původ v příspěvcích členských států do rozpočtu EU, jež mají být koncem roku vráceny v návaznosti na 4. a 5. opravný rozpočet na rok 2016. Jejich významný objem je dán pozdním přijetím opravných rozpočtů č. 4 a 5/2016. Tyto opravné rozpočty vycházely z nového nařízení o vlastních zdrojích a z úprav, jež souvisejí s novými ustanoveními v rozhodnutí o vlastních zdrojích z roku 2014 a jejichž výsledné částky byly členským státům vyplaceny teprve v lednu 2017.

Odhadované nezpůsobilé částky a ostatní zálohy členským státům čekající na vyplacení

Závazky jsou sníženy o část došlých, avšak dosud nezkontrolovaných žádostí o proplacení nákladů, která je odhadována jako nezpůsobilá. Největší položky zde připadají na generální ředitelství, do jejichž gesce spadají strukturální opatření. Závazky jsou sníženy též o část došlých žádostí o proplacení nákladů, která se týká ostatních záloh členským státům (viz bod 2.5.2) čekajících ke konci roku na vyplacení (395 milionů EUR).

Žádosti o předběžné financování

Kromě výše uvedených částek byly obdrženy žádosti o předběžné financování ve výši 594 milionů EUR, které nebyly na konci roku dosud proplaceny. Podle účetních pravidel EU se o těchto částkách neúčtuje jako o závazcích.

2.13. VÝDAJE A VÝNOSY PŘÍŠTÍCH OBDOBÍ

v milionech EUR

	31.12.2016	31.12.2015
Výdaje příštích období	66 800	67 358
Výnosy příštích období	638	869
Ostatní	143	175
Celkem	67 580	68 402

Výdaje příštích období se člení následovně:

v milionech EUR

	31.12.2016	31.12.2015
EZZF	33 033	38 263
EZFRV a další nástroje pro rozvoj venkova	17 024	14 806
ERDF a Fond soudržnosti	7 157	5 026
ESF	3 473	2 636
Ostatní	6 112	6 627
Celkem	66 800	67 358

Největší změna stavu byla zaznamenána u EZZF. Plyne z toho, že na úrovni členských států byly v roce 2016 oproti roku 2015 lépe prováděny platby, v důsledku čehož byly na konci roku předkládány žádosti o faktické částky, takže nebylo nutno provádět jejich odhady. Pokles o 5,2 miliardy EUR je tedy vyrovnán nárůstem závazků v podobné výši (viz bod 2.12).

Nárůst časového rozlišení o 3 miliardy EUR u politiky soudržnosti je dán intenzivnějším vynakládáním prostředků na úrovni konečných příjemců.

Nárůst časového rozlišení ve spojitosti s EZFRV (2,2 miliardy EUR) je dán tím, že za období 2014–2020 došly žádosti znějící na nižší částky. Na konci roku tak bylo nutno zaúčtovat vyšší časové rozlišení.

S výjimkou EZZF jsou veškeré ostatní položky časového rozlišení – stejně jako většina z „Ostatních příjmů a výdajů příštích období“ – zahrnuty do zbývajících rozpočtových závazků. Viz bod **5.1**.

ČISTÁ AKTIVA

2.14. REZERVNÍ FONDY

v milionech EUR

	Bod	31.12.2016	31.12.2015
Fond z přecenění na reálnou hodnotu	2.14.1	325	292
Rezervní fond na záruční fond	2.14.2	2 643	2 561
Ostatní rezervní fondy	2.14.3	1 873	1 829
Celkem		4 841	4 682

2.14.1. Fond z přecenění na reálnou hodnotu

Podle účetních pravidel EU se rozdíl z přecenění realizovatelných finančních aktiv na reálnou hodnotu zachycuje ve fondu z přecenění na reálnou hodnotu.

Změna fondu z přecenění na reálnou hodnotu během období

v milionech EUR

	2016	2015
<i>Realizovatelná finanční aktiva:</i>		
Zahrnuto do fondu z přecenění na reálnou hodnotu	34	79
Zachyceno ve výkazu o finanční výkonnosti	0	(33)
	34	46
Účasti vykazované ekvivalenční metodou	(0)	7
Celkem	33	53

2.14.2. Rezervní fond na záruční fond

Tento rezervní fond byl vytvořen ke krytí záruky z rozpočtu EU, která pokrývá úvěrovou činnost EIB ve třetích zemích. Cílová výše rezervního fondu činí 9 % z neplacených zaručených částek, s tím, že v této výši je nutno držet aktiva v Záručním fondu pro vnější vztahy (viz bod **2.4.1**).

2.14.3. Ostatní rezervní fondy

Tato položka připadá zejména na rezervní fond na ESUO v likvidaci (1 524 milionů EUR), pokud jde o majetek Výzkumného fondu pro uhlí a ocel, který byl vytvořen v souvislosti s ukončením činnosti ESUO.

2.15. ČÁSTKY K VYŽÁDÁNÍ OD ČLENSKÝCH STÁTŮ

v milionech EUR

Částky k vyžádání od členských států k 31. 12. 2015	77 124
<i>Vrácení přebytku rozpočtu za rok 2015 členskými státy</i>	1 349
<i>Změna rezervního fondu na Záruční fond</i>	82
<i>Změny v ostatních rezervních fondech</i>	58
<i>Výsledek hospodaření za běžný rok</i>	(1 733)
Částky k vyžádání od členských států k 31. 12. 2016 celkem	76 881

Tato částka představuje část nákladů vzniklých EU do 31. prosince, kterou je třeba uhradit z budoucích rozpočtů. Podle pravidel akruálního účetnictví se řada nákladů zachycuje v roce n , přestože k jejich faktické úhradě může dojít až v roce $n+1$ (nebo později) z rozpočtu na rok $n+1$ (nebo na pozdější období). Vykázání těchto závazků v účetní závěrce a skutečnost, že odpovídající částky jsou financovány z budoucích rozpočtů, vede k tomu, že ke konci roku jsou závazky výrazně vyšší než majetek. Nejvýznamnější částky, které je třeba zdůraznit, připadají na EZZF a závazky ze zaměstnaneckých požitků.

Dále je třeba poznamenat, že výše uvedené nemá dopad na výsledek rozpočtového hospodaření. Rozpočtové příjmy by totiž měly být vždy nejméně rovny rozpočtovým výdajům, s tím, že případný přebytek příjmů se vrací členským státům.

3. PŘÍLOHA K VÝKAZU O FINANČNÍ VÝKONNOSTI

VÝNOSY

VÝNOSY Z NESMĚNNÝCH TRANSAKČÍ: VLASTNÍ ZDROJE

3.1. ZDROJE Z HND

Základní složkou provozních výnosů EU jsou výnosy z vlastních zdrojů. Ze tří kategorií vlastních zdrojů, jimiž jsou tradiční vlastní zdroje („TVZ“), zdroje z DPH a zdroje z HND, jsou nejvýznamnější zdroje z HND ve výši 95 578 milionů EUR (2015: 95 355 milionů EUR).

3.2. TRADIČNÍ VLASTNÍ ZDROJE

v milionech EUR

	2016	2015
<i>Cl</i>	20 301	18 524
<i>Dávky z cukru</i>	138	125
Celkem	20 439	18 649

K tradičním vlastním zdrojům patří dávky z cukru a cla. Členské státy si jako kompenzaci za náklady na výběr ponechávají 20 % tradičních vlastních zdrojů. Výše uvedené částky jsou uvedeny v čisté výši již po odečtení této srážky.

3.3. ZDROJE Z DPH

Zdroj z DPH je odváděn ze základů DPH členských států, které jsou pro tento účel pomyslným způsobem harmonizovány podle pravidel EU. Příspěvky z DPH se vypočítají použitím jednotné sazby ve výši 0,30 % základu každého členského státu. Na období 2014–2020 rozhodnutí Rady 2014/335/EU, Euratom předpokládá v případě Německa, Nizozemska a Švédska sazbu nižší (0,15 %). Toto rozhodnutí vstoupilo v platnost právě v roce 2016, takže se poprvé uplatnila uvedená snížená sazba, a příjmy z DPH v uvedeném roce tudíž poklesly.

VÝNOSY Z NESMĚNNÝCH TRANSAKČÍ: PŘEVODY

3.4. POKUTY

Tyto výnosy ve výši 3 858 milionů EUR (2015: 531 milionů EUR) plynou z pokut, které uložila Komise za porušení pravidel, zejména v souvislosti s hospodářskou soutěží. Pohledávky a související výnosy se zachycují poté, co Komise přijme rozhodnutí, kterým se pokuta ukládá, a co je toto rozhodnutí oficiálně oznámeno jeho adresátovi. Nejvýznamnější položky v roce 2016 a související významný nárůst oproti výnosům z pokut v roce 2015 připadají na pokuty na trzích nákladních automobilů (2 927 milionů EUR) a v bankovním sektoru (485 milionů EUR).

3.5. INKASO NÁKLADŮ

v milionech EUR

	2016	2015
<i>Sdílené řízení</i>	1 876	1 465
<i>Přímé řízení</i>	56	76
<i>Nepřímé řízení</i>	15	6
Celkem	1 947	1 547

V této položce jsou zaznamenány především inkasní příkazy vystavené Komisí, které jsou hrazeny v hotovosti nebo započítány vůči následným platbám zachyceným v účetnictví Komise (tj. tyto příkazy jsou od těchto následných plateb odečteny). Tyto příkazy jsou vystavovány za účelem inkasovat zpět částky výdajů, které již byly ze souhrnného rozpočtu vyplaceny. Inkaso je prováděno na základě kontrol, auditů nebo analýz způsobilosti, které jsou tak důležitým aspektem plnění rozpočtu EU, neboť chrání rozpočet EU před vynakládáním výdajů v rozporu s právními předpisy. Tato opatření jsou o to důležitější, že z výsledků auditu Evropského účetního dvora vyplývá, že jsou platby z rozpočtu EU stíženy významnou mírou chybovosti (viz výroční zpráva Účetního dvora, včetně prohlášení o věrohodnosti, pokud jde o legalitu a správnost transakcí).

Do uvedené položky jsou zahrnuty i inkasní příkazy, které vystavily členské státy vůči příjemcům prostředků z EZZF. Zachyceny jsou v ní i změny odhadovaných příjmů příštích období, k nimž dochází mezi koncem předchozího a stávajícího roku.

Částky ve výše uvedené tabulce představují výnosy vzniklé vydáním inkasních příkazů. Tyto údaje tedy nemohou v plném rozsahu vyjádřit a ani nevyjadřují opatření přijatá za účelem ochrany rozpočtu EU. Zejména v oblasti politiky soudržnosti platí zvláštní mechanismy, jimiž jsou nezpůsobilé výdaje opravovány a jež většinou nevyžadují vystavování inkasních příkazů. V tabulce naopak nejsou zachyceny částky získané zpět započtením proti nákladům, částky získané zpět prostřednictvím odnětí a zpětně získané předběžné financování.

Největší část připadá na [částky získané zpět v rámci sdíleného řízení](#):

Zemědělství: EZZF a rozvoj venkova

V rámci EZZF a EZFRV jsou v této položce mezi výnosy běžného období zaúčtovány finanční opravy běžného období a částky k vrácení, které členské státy vykázaly a v průběhu roku inkasovaly zpět, jakož i čistý nárůst nesplacených částek k inkasu vykázaných členskými státy ve spojitosti s podvody a nesrovnalostmi, jež mají být uhrazeny ke konci roku.

Politika soudržnosti

Největší položky týkající se politiky soudržnosti připadají na inkasní příkazy, které vystavila Komise na výdaje neoprávněně vynaložené v minulých letech, a odpočty z výdajů snížené o pokles příjmů příštích období ke konci roku.

3.6. OSTATNÍ VÝNOSY Z NESMĚNNÝCH TRANSAKČÍ

v milionech EUR

	2016	2015
<i>Rozpočtové úpravy</i>	1 956	984
<i>Daně a příspěvky zaměstnanců</i>	1 189	1 115
<i>Příspěvky třetích zemí</i>	953	946
<i>Příspěvky členských států na vnější pomoc</i>	732	0
<i>Převod majetku</i>	147	197
<i>Úpravy rezerv</i>	14	71
<i>Zemědělské dávky</i>	5	814
<i>Ostatní</i>	744	939
Celkem	5 740	5 067

V rozpočtových úpravách je vykázán rozpočtový přebytek z roku 2015 (1 349 milionů EUR), který se nepřímo vrací členským státům tím způsobem, že se sníží výše vlastních zdrojů, kterou musejí převést ve prospěch EU v následujícím roce. Jedná se tudíž o výnos roku 2016.

Výnosy z daní a příspěvků zaměstnanců pocházejí primárně ze srážek z platů zaměstnanců a mají dvě hlavní složky: příspěvky zaměstnanců na důchodové zabezpečení a daň z příjmu.

Jako příspěvky třetích zemí jsou vykázány příspěvky zemí ESVO a kandidátských zemí.

U příspěvků členských států na vnější pomoc se jedná především o částky obdržené za účelem vytvoření nástroje pro uprchlíky v Turecku.

V položce Převod majetku je vykázán zejména výnos z převodu družic programu Copernicus (dříve program GMES) z Evropské kosmické agentury (ESA) na Komisi (viz bod 2.2). Tento převod je podle účetních pravidel EU transakcí, která nemá povahu směny a která se v budoucích obdobích uskuteční v případě zbývajících družic programu Copernicus, které jsou v současné době ve výstavbě.

Zemědělské dávky se týkají dávek z mléka, což je nástroj řízení trhu zaměřený na penalizaci producentů mléka, kteří překročí referenční výrobní objemy. Jelikož tyto dávky nemají souvislost s předchozími platbami hrazenými Komisí, jsou v praxi považovány za příjmy vázané na zvláštní účel. Značný objem dávek z mléka vykázáný v předchozím roce byl způsoben doplňkovou dávkou ve výši 811 milionů EUR.

VÝNOSY ZE SMĚNNÝCH TRANSAKČÍ

3.7. FINANČNÍ VÝNOSY

v milionech EUR

	2016	2015
<i>Výnosový úrok:</i>		
<i>Předběžné financování</i>	(0)	9
<i>Platby v prodlení</i>	108	20
<i>Realizovatelná finanční aktiva</i>	24	56
<i>Úvěry</i>	1 446	1 616
<i>Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty</i>	6	14
<i>Znehodnocená finanční aktiva</i>	9	7
<i>Ostatní</i>	0	0
Výnosový úrok	1 592	1 721
Výnosy z dividend	13	8
Realizovaný zisk z prodeje finančního majetku	35	50
Finanční výnosy z finančních aktiv v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty	0	–
Ostatní finanční výnosy	128	66
Celkem	1 769	1 846

Výnosový úrok vykázáný v položce Úvěry se váže zejména k úvěrům, jež byly poskytnuty z vypůjčených prostředků (viz bod 2.4.3).

3.8. OSTATNÍ VÝNOSY ZE SMĚNNÝCH TRANSAKČÍ

v milionech EUR

	2016	2015
<i>Kurzové zisky</i>	331	970
<i>Výnosy z poplatků za poskytnuté služby</i>	267	358
<i>Výnosy z poplatků a prémie souvisejících s finančními nástroji</i>	48	43
<i>Prodej zboží</i>	46	43
<i>Výnosy z budov, strojů a zařízení</i>	17	4
<i>Ostatní</i>	288	145

Celkem	996	1 562
---------------	------------	--------------

NÁKLADY

3.9. SDÍLENÉ ŘÍZENÍ

v milionech EUR

Vynaložené členskými státy	2016	2015
<i>Evropský zemědělský záruční fond</i>	44 152	45 032
<i>Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a další nástroje pro rozvoj venkova</i>	12 604	16 376
<i>Evropský fond pro regionální rozvoj a Fond soudržnosti</i>	35 045	38 745
<i>Evropský sociální fond</i>	9 366	9 849
<i>Ostatní</i>	1 606	2 380
Celkem	102 772	112 382

Důvodem snížení nákladů na oblast soudržnosti o 4,2 miliardy EUR je přechod z předchozího programového období 2007–2013 na období 2014–2020. Náklady vykázané v předchozím účetním období v souladu s očekáváním klesají, a naopak náklady běžného období rostou, ale zůstávají nižší. Tutéž příčinu má pokles nákladů na EZFRV a další nástroje rozvoje venkova o 3,8 miliardy EUR (viz též bod 2.13).

Podpoložka „Ostatní“ připadá především na rybolov a námořní záležitosti (756 milionů EUR), azyl a migraci (310 milionů EUR) a Fond evropské pomoci nejchudším osobám (178 milionů EUR).

3.10. PŘÍMÉ ŘÍZENÍ

v milionech EUR

	2016	2015
<i>Prováděné Komisí</i>	9 254	10 089
<i>Prováděné výkonnými agenturami EU</i>	6 259	5 532
<i>Prováděné svěřenskými fondy</i>	97	6
Celkem	15 610	15 626

Tyto částky se povětšinou váží k provádění politiky v oblasti výzkumu (7,1 miliardy EUR) a programů v oblasti sítí (2,0 miliardy EUR), jakož i evropské politiky sousedství (1,0 miliardy EUR), nástrojů rozvojové spolupráce (1,2 miliardy EUR) a humanitární pomoci (0,7 miliardy EUR).

3.11. NEPŘÍMÉ ŘÍZENÍ

v milionech EUR

	2016	2015
<i>Prováděné jinými agenturami a institucemi EU</i>	2 547	1 209
<i>Prováděné třetími zeměmi</i>	876	905
<i>Prováděné mezinárodními organizacemi</i>	2 382	2 127
<i>Prováděné jinými subjekty</i>	2 035	2 107
Celkem	7 840	6 348

3.12. NÁKLADY NA ZAMĚSTNANCE A DŮCHODY

v milionech EUR

	2016	2015
Náklady na zaměstnance	6 074	5 838
Náklady na důchody	3 702	4 435
Celkem	9 776	10 273

Změny v nákladech na důchody jsou důsledkem pojistněmatematického přecenění závazků z titulu zaměstnaneckých požitků, které se neopírají o pojistněmatematické předpoklady.

3.13. ZMĚNY POJISTNĚMATEMATICKÝCH PŘEDPOKLADŮ U ZAMĚSTNANECKÝCH POŽITKŮ

Čistá pojistněmatematická ztráta ve výši 1 miliardy EUR vykázaná v této položce se váže k závazkům ze zaměstnaneckých požitků vykazaným v rozvaze (viz bod 2.9).

3.14. FINANČNÍ NÁKLADY

v milionech EUR

	2016	2015
Nákladový úrok:		
Výpůjčky	1 440	1 607
Ostatní	57	21
Finanční leasing	67	91
Ztráty ze snížení hodnoty realizovatelných finančních aktiv	40	27
Ztráty ze snížení hodnoty úvěrů a pohledávek	184	174
Realizované ztráty z prodeje finančních aktiv	0	3
Ztráta z finančních aktiv nebo závazků v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty	1	-
Ostatní finanční náklady	116	63
Celkem	1 904	1 986

Výše nákladového úroku z výpůjček odpovídá výnosovému úroku z úvěrů na finanční pomoc (transakce back-to-back).

3.15. PODÍL NA VÝSLEDKU SPOLEČNÝCH PODNIKŮ A PŘIDRUŽENÝCH ÚČETNÍCH JEDNOTEK

V souladu s ekvivalenční metodou uvádí EU ve výkazu o finanční výkonnosti svůj podíl na hospodářském výsledku svých společných podniků a přidružených účetních jednotek (viz bod 2.3).

3.16. OSTATNÍ NÁKLADY

v milionech EUR

	2016	2015
<i>Správní náklady a náklady na IT</i>	2 455	2 419
<i>Náklady na budovy, stroje a zařízení</i>	1 404	1 304
<i>Úpravy rezerv</i>	685	520
<i>Kurzové ztráty</i>	505	785
<i>Snížení pokut Soudním dvorem</i>	18	1 137
<i>Ostatní</i>	419	458
Celkem	5 486	6 623

Pokles ostatních nákladů je dán zejména odpisováním pokut uložených v roce 2015 v případě, kdy Soudní dvůr rozhodl ve prospěch pokutovaného podniku.

Do položky nákladů na budovy, stroje a zařízení je zahrnuto 383 milionů EUR (2015: 373 milionů EUR) na operativní leasing.

Náklady na výzkum a vývoj jsou součástí správních nákladů a nákladů na IT a člení se takto:

v milionech EUR

	2016	2015
<i>Náklady na výzkum</i>	344	384
<i>Neaktivované náklady na vývoj</i>	88	60
Celkem	431	443

3.17. SEGMENTOVÝ VÝKAZ ČLENĚNÝ PODLE OKRUHŮ VFR

v milionech EUR

	Inteligentní růst podporující začlenění	Udržitelný růst	Bezpečnost a občanství	Globální Evropa	Správa	Nepřičteno k žádnému okruhu VFR*	Celkem
Zdroje z HND	–	–	–	–	–	95 578	95 578
Tradiční vlastní zdroje	–	–	–	–	–	20 439	20 439
DPH	–	–	–	–	–	15 859	15 859
Pokuty	–	–	–	–	–	3 858	3 858
Inkaso nákladů	48	1 871	4	23	–	1	1 947
Ostatní	785	171	28	105	4 750	(97)	5 740
Výnosy z nesměnných operací	834	2 041	32	128	4 750	135 638	143 422
Finanční výnosy	87	0	0	21	0	1 661	1 769
Ostatní	121	(11)	(7)	(5)	307	592	996
Výnosy ze směnných operací	208	(11)	(7)	16	307	2 253	2 765
Výnosy celkem	1 041	2 030	25	144	5 057	137 891	146 187
<i>Náklady vynakládané členskými státy:</i>							
EZZF	–	(44 152)	–	–	–	–	(44 152)
EZFRV a další nástroje pro rozvoj venkova	–	(12 604)	–	–	–	–	(12 604)
EFRR a FS	(35 045)	–	–	–	–	–	(35 045)
ESF	(9 366)	–	–	–	–	–	(9 366)
Ostatní	(466)	(754)	(470)	84	–	–	(1 606)
Vynakládané Komisí, výkonnými agenturami a svěřenskými fondy	(10 143)	(544)	(957)	(3 951)	(50)	34	(15 610)
Vynakládané jinými agenturami a institucemi EU	(2 028)	(110)	(662)	(265)	–	518	(2 547)
Vynakládané třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi	(274)	(5)	(188)	(2 792)	–	–	(3 258)
Vynakládané jinými subjekty	(1 411)	(16)	(2)	(606)	(0)	–	(2 035)
Náklady na zaměstnance a důchody	(1 593)	(345)	(390)	(575)	(5 968)	(904)	(9 776)
Změny pojistněmatematických předpokladů u zaměstnaneckých výhod	–	–	–	–	(1 068)	–	(1 068)
Finanční náklady	173)	(47)	(1)	(20)	(127)	(1 536)	(1 904)
Podíl na výsledku společných podniků a přidružených účetních jednotek	2	–	–	–	–	–	2
Ostatní náklady	(1 468)	(83)	(102)	(70)	(3 196)	(566)	(5 486)
Náklady celkem	(61 964)	(58 659)	(2 772)	(8 195)	(10 409)	(2 455)	(144 454)
Výsledek hospodaření za běžný rok	(60 923)	(56 629)	(2 747)	(8 051)	(5 352)	135 436	1 733

* Položka „Nepřičteno k žádnému okruhu VFR“ zahrnuje výsledek plnění rozpočtu a položky vyloučené z konsolidace u konsolidovaných účetních jednotek, mimorozpočtové operace a finančně nevýznamné nepřičtené programy.

Zobrazení výnosů a nákladů v členění podle okruhů VFR je založeno na odhadu, jelikož ne všechny závazky jsou spojeny s konkrétním okruhem VFR.

4. PODMÍNĚNÁ AKTIVA A PODMÍNĚNÉ ZÁVAZKY

4.1. PODMÍNĚNÉ ZÁVAZKY

Podmíněnými závazky se rozumí možné budoucí platební závazky EU, jež mohou vyplynout z minulých událostí či vydaných právně závazných příslibů, jež však budou záviset na budoucích událostech, nad nimiž nemá EU úplnou kontrolu. Vznikají zejména z titulu poskytnutých finančních záruk (za úvěry a programy finanční pomoci) a právních rizik. Veškeré podmíněné závazky, s výjimkou závazků z pokut a záruk, které jsou kryty fondy (viz bod 2.4.1), by v případě splatnosti byly v budoucích letech financovány z rozpočtu EU (a tedy členskými státy).

4.1.1. Rozpočtové záruky

v milionech
EUR

	31.12.2016			31.12.2015		
	Strop	Schváleno	Vyplaceno	Strop	Schváleno	Vyplaceno
Záruky za mandát EIB pro poskytování úvěrů třetím zemím	40 645	30 161	21 145	41 764	28 741	19 450
Záruka EFSI	16 000	11 245	4 392	16 000	1 252	202
Celkem	56 645	41 406	25 537	57 764	29 993	19 652

Výše uvedená tabulka uvádí rozsah expozice, jíž je rozpočet EU vystaven z důvodu možných budoucích plateb z titulu záruk, jež byly poskytnuty ve prospěch skupiny EIB. V kolonce Vyplaceno jsou uvedeny částky, které již byly poskytnuty konečným příjemcům. V kolonce Schváleno je vykázán součet těchto vyplacených prostředků spolu s objemem dohod s příjemci, které již byly podepsány, na základě nichž však dosud nic vyplaceno nebylo. Stropem se rozumí celková záruka, k jejímuž krytí je zavázán rozpočet EU, a tudíž členské státy.

Záruky za mandát EIB pro poskytování úvěrů třetím zemím

Z rozpočtu EU jsou poskytnuty záruky za úvěry, jež schválí a poskytne EIB z vlastních zdrojů třetím zemím. K 31. prosinci 2016 činila výše nesplacených úvěrů krytých zárukou EU celkem 21,1 miliardy EUR. Z rozpočtu EU jsou poskytnuty záruky v objemu:

- 19 481 milionů EUR (2015: 19 450 milionů EUR) prostřednictvím Záručního fondu pro vnější vztahy (viz bod 2.4.1) a
- 1 664 milionů EUR (2015: 1 987 milionů EUR) přímo za úvěry poskytnuté členskými státy před přistoupením.

Nad rámec částky v objemu 21,1 miliardy EUR, která je vykázána výše jako podmíněný závazek, poskytla EU záruku ve výši 309 milionů EUR za nesplacené úvěry Sýrii, na niž byla vytvořena rezerva (viz bod 2.10).

V případě dohod podepsaných po roce 2007 (mandátů na období 2007–2013 a 2014–2020) je záruka EU za mandát EIB k poskytování úvěrů třetím zemím omezena na 65 % nesplacených zůstatků. V případě dohod z doby před rokem 2007 je záruka EU omezena na určitý procentní podíl ze stropů schválených úvěrových linek, tedy ve většině případů na 65 %, ale též na 70 %, 75 % či 100 %. Dokud není tohoto stropu dosaženo, kryje záruka EU celou částku v rámci stropu.

Do maximální expozice, které je EU k 31. prosinci 2016 vystavena, je však nutno započítat i úvěry povolené ke schválení, ale dosud neschválené (10,5 miliardy EUR) a dále úvěry schválené, ale dosud nevyplacené (9 miliard EUR).

Záruka pro Evropský fond pro strategické investice (EFSI)

EFSI představuje iniciativu, která je zaměřena na zvýšení schopnosti skupiny EIB nést riziko, což umožňuje EIB investovat v zemích EU až 61 miliard EUR. EFSI není samostatnou právní osobou ani investičním fondem v úzkém slova smyslu. Rezervní fond na rizika EFSI poskytuje EIB ochranu proti případným ztrátám z uskutečněných operací. EFSI je tvořen 5 miliardami EUR z vlastního kapitálu EIB a zárukou z rozpočtu EU do výše 16 miliard EUR (maximální výše). Cílem je, aby pomocí dalších finančních

prostředků členských států, národních podpůrných bank a soukromých investorů vzrostl objem takto vyvolaných investic EU na celkem 315 miliard EUR.

Operace EFSI jsou prováděny prostřednictvím dvou specializovaných nástrojů: specializovaného nástroje pro infrastrukturu a inovace (IIW), který uplatňuje EIB (záruka EU v objemu 13 miliard EUR), a specializovaného nástroje pro malé a střední podniky (SMEW), který uplatňuje EIF (záruka EU v objemu 3 miliard EUR), přičemž oba nástroje budou mít dluhové a kapitálové portfolio. EIF jedná v rámci dohody s EIB na základě záruky EIB, na kterou se vztahuje protizáruka EU.

Pro účely použití záruky EU je hospodaření s EFSI předmětem dohledu řídicího výboru, který jedná na základě konsensu. Výbor je tvořen čtyřmi členy, z nichž tři jmenuje Komise a jednoho EIB. Řídicí výbor nepřijímá rozhodnutí o investicích.

EU a EIB plní v rámci EFSI rozdílné úlohy. EFSI je zřízen v rámci EIB, která financuje operace (dluhové a kapitálové investice) a k tomuto účelu si vypůjčuje potřebné finanční prostředky na kapitálových trzích. Pokud jde o specializovaný nástroj IIW, EIB přijímá investiční rozhodnutí nezávisle a řídí operace v souladu se svými pravidly a postupy, které uplatňuje na své vlastní (rizikové) operace. S cílem zajistit, aby investice uskutečněné v rámci EFSI byly i nadále zaměřeny na konkrétní cíl řešení selhání trhu, které investicím v EU brání, a aby plnily podmínky k tomu, být chráněny zárukou EU, byla zavedena zvláštní struktura řízení. Investiční výbor nezávislých odborníků prověřuje každý projekt, jež EIB navrhne, pokud jde o jeho způsobilost pro krytí zárukou EU. Jakmile je potvrzena způsobilost operace k tomu, aby se na ni mohla vztahovat záruka EFSI, uplatní se na rozhodnutí o pokračování projektu a na řízení tohoto projektu pravidla běžného projektového cyklu a postupů EIB.

Úloha EU se týká poskytování záruky z rozpočtu EU za část potenciálních ztrát, které EIB mohou vzniknout v souvislosti s jejími investicemi do dluhových a kapitálových nástrojů. EU tudíž nezasahuje do výběru a řízení operací EFSI, neinvestuje finanční prostředky do operací EFSI a není přímou smluvní stranou příslušných nástrojů. Vzhledem k tomu, že nejsou splněna kritéria ovládnání ani účetní požadavky účetních pravidel EU (a IPSAS) na konsolidaci, související aktiva nejsou v konsolidované roční účetní závěrce EU vykázána.

Záruka EU je trvale omezena na 16 miliard EUR a souhrnné čisté platby z rozpočtu EU nesmí tuto částku překročit. Pokud by došlo k jejímu čerpání, dělo by se tak z prostředků Záručního fondu EFSI (viz bod **2.4.1**). Aktiva záručního fondu dosahovala na konci roku 2016 celkového objemu 1 miliardy EUR. Dalších 2,4 miliardy EUR bylo přiděleno na závazky, ale nebylo dosud vyplaceno a je zahrnuto do RAL (viz bod **5.1**).

Záruka EU poskytnutá skupině EIB v rámci EFSI se účtuje jako závazek z finanční záruky, pokud jde o dluhové portfolio, a jako podmíněný závazek, pokud jde o dluhové i kapitálové portfolio. Jelikož investice, na něž jsou poskytnuty záruky, financuje a ovládá EIB, nejsou související finanční aktiva vykázána v konsolidované roční účetní závěrce EU.

V rámci dluhového portfolio specializovaného nástroje EFSI zvaného IIW kryje záruka EU první ztráty portfolio finančních operací uskutečněných EIB, jimiž jsou převážně standardní úvěry a záruky. Záruka EU se uplatní tehdy, jestliže dlužník neprovede platbu v době splatnosti, nebo v případě restrukturalizace dluhu. Protiplnění za záruku EU je úměrné riziku, jež EU přijímá. Za účelem úhrady protiplnění si EIB a EU dělí výnosy z rizikových operací, jež EIB ze zaručených operací docílí. Výnosy EU by měly v první řadě pokrývat ztráty plynoucí z operací, na něž se záruka vztahuje. Záruka EU je proto účtována jako závazek z finanční záruky a je při prvotním vykázání oceněna reálnou hodnotou, což je čistá současná hodnota pohledávek z odměn za záruku (výnosy EU). K následným rozvahovým dnům je závazek z finanční záruky oceněn ve výši očekávaných ztrát, nebo prvotně vykázané částky snížené případně o oprávkový výnosů, podle toho, která z těchto hodnot je vyšší. Závazek z finanční záruky se vykazuje očištěný od výnosů EU, které ještě nebyly obdrženy. K 31. prosinci 2016 vykazoval nulovou hodnotu, viz bod **2.11.3**.

Pokud jde o kapitálové portfolio v rámci specializovaného nástroje EFSI zvaného IIW, které je tvořeno přímými kapitálovými a kvazikapitálovými účastmi nebo podřízenými úvěry, EIB investuje za rovných podmínek na vlastní riziko a rovněž na riziko EU. Záruka EU tedy pokrývá část kapitálových investic, za něž EU poskytla záruku, záporné úpravy hodnoty (nerealizované ztráty) ke každému rozvahovému dni, realizované ztráty z desinvestic a finanční náklady EIB. V případě, že se hodnota investice, na kterou se dříve vztahovala záporná úprava hodnoty, k následným datům vykázání zvýší, EIB uhradí ve prospěch EU rozdíl do výše původních nákladů investice. V případě desinvestic má EU rovněž nárok na zisk z investic převyšující původní náklady. Protiplnění za záruku EU má podobu výnosů EIB ze zaručených operací, včetně úroků, dividend a realizovaných zisků. Zúčtování mezi EU a EIB probíhá každý rok a je očištěno od ztrát a výnosů. K 31. prosinci 2016 odpovídaly zaručené operace zařazené do kapitálového portfolio IIW investicím v objemu 35,7 milionu EUR. Tyto operace byly zaúčtovány jako podmíněný závazek.

Kapitálové portfolio specializovaného nástroje SMEW vzniklo teprve v roce 2016 a související částky jsou nevýznamné. Účtování kapitálových operací stanoví účetní po konzultaci s odbornou poradní skupinou EU

pro účetní standardy. Jako podmíněný závazek je k 31. prosinci 2016 vykázána částka 5 milionů EUR, kterou investoval EIF.

Tento podmíněný závazek zahrnuje operace programů COSME a Horizont 2020, které jsou kryty zárukou EU v rámci EFSI, jež platí pro dluhové portfolio SMEW.

4.1.2. Záruky za finanční pomoc (výpůjční a úvěrové operace)

v milionech
EUR

	31.12.2016			31.12.2015		
	Čerpané	Nečerpané	Celkem	Čerpané	Nečerpané	Celkem
<i>EFSM</i>	47 456	–	47 456	47 509	–	47 509
<i>Podpora platební bilance</i>	4 272	–	4 272	5 811	–	5 811
<i>Makrofinanční pomoc</i>	2 964	1 313	4 277	3 024	1 323	4 347
<i>Euratom</i>	252	300	552	301	300	601
Celkem	54 944	1 613	56 557	56 645	1 623	58 268

Rozpočet EU poskytuje záruky za výpůjční operace v rámci tzv. transakcí *back-to-back*, jež Komise provádí za účelem financování úvěrů členským i nečlenským státům (viz rovněž bod 6). Tyto výpůjčky jsou v rozvaze EU již vykázány jako závazky (další podrobnosti viz bod 2.11.1). Pokud by však u některého z úvěrů *back-to-back*, který byl z těchto výpůjček poskytnut, došlo k selhání, musel by rozpočet EU na základě článku 14 nařízení Rady č. 609/2014 uhradit částku v selhání v plné výši.

- Za výpůjčky k financování úvěrů, jež poskytuje EFSM, poskytuje záruku pouze rozpočet EU.
- Za výpůjčky k financování úvěrů na podporu platební bilance poskytuje záruku pouze rozpočet EU.
- Za úvěry na makrofinanční pomoc poskytuje záruku v prvním sledu Záruční fond pro vnější vztahy (viz bod 2.4.1) a následně rozpočet EU.
- Nesplacené úvěry Euratomu jsou v prvním sledu kryty zárukami třetích stran. Úvěry příjemcům z nečlenských zemí by kryl záruční fond, pokud by se na ně záruky třetích stran nevztahovaly.

Úvěry od ESUO v likvidaci jsou poskytovány z vypůjčených prostředků. Nejsou kryty zárukou z rozpočtu EU, nýbrž finančními aktivy ve fondu ESUO v likvidaci (viz bod 2.4.1).

4.1.3. Záruky poskytnuté za finanční nástroje EU

v milionech EUR

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Horizont 2020</i>	921	459
<i>Finanční nástroj na sdílení rizik</i>	711	845
<i>Nástroj pro propojení Evropy*</i>	465	429
<i>Ostatní</i>	3	16
Celkem	2 101	1 749

* Částky uvedené za předchozí rok se týkají iniciativ projektových dluhopisů a záruk za úvěry na projekty TEN-T. Oba nástroje byly v roce 2016 sloučeny do Nástroje pro propojení Evropy.

Jak je uvedeno v čl. 140 odst. 3 finančního nařízení, rozpočtové výdaje související s určitým finančním nástrojem a finanční závazky Unie v žádném případě nesmějí přesáhnout výši příslušného rozpočtového závazku přijatého k tomuto účelu, čímž je vyloučen vznik podmíněných závazků pro rozpočet. V praxi uvedené znamená, že tyto závazky mají svou obdobu na rozvahové straně aktiv nebo jsou kryty zbývajícími rozpočtovými závazky, které dosud nejsou zachyceny jako náklad. Vykázaná hodnota výše uvedených podmíněných závazků nezohledňuje finanční rezervy, jež byly na tyto nástroje vytvořeny (viz bod 2.10).

4.1.4. Soudní spory

v milionech EUR

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Pokuty</i>	1 834	3 951
<i>Zemědělství</i>	1 711	1 377
<i>Soudržnost</i>	3	3
<i>Ostatní</i>	600	795
Celkem	4 148	6 125

Pokuty

Vykázané údaje představují pokuty, které Komise uložila za porušení pravidel hospodářské soutěže, které pokutované společnosti v souladu s čl. 90 odst. 1 prováděcích pravidel k finančnímu nařízení prozatímně uhradily a proti nimž buď byl podán opravný prostředek, nebo u nichž není známo, zda k jeho podání dojde. Tento podmíněný závazek bude vykazován až do pravomocného rozhodnutí Soudního dvora, nebo do uplynutí lhůty k podání opravného prostředku. Úroky z prozatímních plateb jsou vykazány výsledkově a dále jako podmíněný závazek k vyjádření nejistoty o titulu Komise k těmto částkám.

Pokud by EU některý z těchto sporů, v nichž byly pokuty uloženy, prohrála, nebyl by rozpočet EU zatížen, neboť prostředky takto prozatímně uhrazených pokud jsou drženy buď na zvláštních bankovních účtech (viz bod **2.8**), nebo ve fondu BUFI, jenž byl k tomuto účelu zřízen (viz bod **2.4.1**). Tyto pokuty jsou jako příjmy rozpočtu zachycovány až v okamžiku, kdy je jejich výše konečná (článek 83 finančního nařízení).

Zemědělství

Tyto podmíněné závazky vůči členským státům plynou jednak z rozhodnutí o souladu výdajů z EZZF s předpisy, jednak z finančních oprav uložených v oblasti rozvoje venkova a předvstupní pomoci, jež jsou předmětem řízení u Soudního dvora. Určení konečného závazku a roku, v němž bude mít úspěšné odvolání za následek čerpání z rozpočtu, bude záviset na délce soudního řízení.

Soudržnost

Tyto podmíněné závazky vůči členským státům souvisejí s opatřeními v rámci politiky soudržnosti, u nichž se očekává ústní slyšení či rozsudek Soudního dvora.

Další soudní spory

Tato položka se týká žalob na EU o náhradu škody, dalších právních sporů a odhadovaných právních výloh. Je třeba upozornit, že v případě žaloby o náhradu škody podle článku 288 Smlouvy o ES musí žalobce prokázat, že orgán dostatečně závažným způsobem porušil právní předpis, který přiznává práva jednotlivcům, že žalobce utrpěl skutečnou újmu a že mezi protiprávním jednáním a újmou existuje přímá příčinná souvislost.

4.2. PODMÍNĚNÁ AKTIVA

v milionech EUR

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Přijaté jistoty:</i>		
<i>Jistoty za plnění</i>	369	398
<i>Jiné jistoty</i>	28	27
<i>Ostatní podmíněná aktiva</i>	34	48
Celkem	431	474

Jistoty za plnění jsou požadovány k zajištění toho, aby příjemci finančních prostředků EU plnili své závazky, které jim vyplývají ze smluv s EU.

5. ROZPOČTOVÉ A PRÁVNÍ ZÁVAZKY

V tomto bodě jsou uvedeny informace o rozpočtovém procesu a budoucích potřebách financování, a nikoli o závazcích ke dni 31. prosinci 2016.

VFR, jež schvalují členské státy, vymezuje na období sedmi let programy a stanoví pro jednotlivé okruhy stropy prostředků na závazky a celkovou výši prostředků na platby, v jejichž rámci je EU oprávněna přijímat rozpočtové a právní závazky a v konečném důsledku provádět platby. Viz tabulka č. 1.1 přílohy ke zprávám o plnění rozpočtu.

Stropy VFR přijala Rada (členské státy) a souhlas s nimi vyslovil Evropský parlament. Článek 16 nařízení č. 1306/2013 o financování společné zemědělské politiky stanoví přímou vazbu mezi ročním stropem výdajů na EZZF a nařízením o víceletém finančním rámci. Evropský parlament a Rada rovněž přijaly příslušné základní právní akty, jimiž se výdaje na EZZF řídí a jež tyto výdaje stanoví za jednotlivé členské státy na celé období 2014–2020.

Právní závazky odpovídají schváleným programům, projektům a podepsaným dohodám či smlouvám, jež jsou tedy pro EU právně závazné. Právní závazek je úkon, kterým schvalující osoba zakládá nebo stanovuje (za EU) povinnost, ze které vyplývá zatížení rozpočtu (článek 85 finančního nařízení).

Rozpočtový závazek je v zásadě přijímán před založením závazku právního. V případě některých víceletých programů či projektů je tomu však naopak a příslušný rozpočtový závazek je přijímán po dobu několika let v ročních splátkách, pokud tak stanoví základní právní akt. Například v oblasti soudržnosti článek 76 nařízení o společných ustanoveních (nařízení (EU) č. 1303/2013) stanoví, že rozhodnutí Komise o přijetí programu je právním závazkem ve smyslu uvedeného nařízení, avšak rozpočtové závazky Unie týkající se jednotlivých programů se v období od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2020 uskutečňují v ročních splátkách. Podobná ustanovení mohou být obsažena v dalších právních základech. Z tohoto důvodu se může stát, že se EU právně zaváže uhradit určitou sumu, avšak související rozpočtový závazek dosud není přijat (viz body 5.2 a 5.3 níže).

Pokud je rozpočtový závazek přijat, ale nenásleduje provedení platby, je takto nevyužitý závazek označován jako „zbývající závazek“ neboli „RAL“ („Reste à Liquider“). K těmto případům dochází u programů či projektů, jež mají nezřídka víceletý charakter, které jsou schváleny, ale nejsou dosud (v plném rozsahu) realizovány. Jedná se tak o platební závazky, jež mají být splněny v následujících letech. Část této celkové nezaplacené částky (RAL) již byla vykázána jako náklad a je v rozvaze vykázána jako závazek (viz body 2.12 a 2.13). Výpočet těchto nákladů vychází z došlých žádostí o proplacení nákladů / faktur. V případech, kdy takové žádosti EU dosud neobdržela, vychází se z odhadu, jak pokročila realizace daného programu či projektu (viz bod 5.1 níže). Jsou-li po 31. prosinci 2016 provedeny v souvislosti s RAL platby, je související závazek odúčtován a v rozvaze se již nevykazuje. Část RAL, která dosud není vykázána jako náklad, není účtována mezi závazky, nýbrž je zveřejněna níže.

Níže jsou tedy zveřejněny částky k 31. prosinci 2016, jež se EU zavázala uhradit za účelem splnění smluvních ujednání, a jež jsou tedy určeny k financování z budoucích rozpočtů EU.

v milionech EUR

	Bod	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Zbývající rozpočtové závazky dosud nevykázané jako náklad	5.1	189 881	177 477
Právní závazky stávajícího VRF čekající na provedení v rámci sdíleného řízení	5.2	276 351	338 755
Významné právní závazky v dalších oblastech	5.3	22 275	19 098
Celkem		488 507	535 329

5.1. ZBÝVAJÍCÍ ROZPOČTOVÉ ZÁVAZKY DOSUD NEVYKÁZANÉ JAKO NÁKLAD

v milionech EUR

	31.12.2016	31.12.2015
Zbývající rozpočtové závazky dosud nevykázané jako náklad	189 881	177 477

V této položce jsou vykázány zbývající rozpočtové závazky (RAL) ve výši 238 759 milionů EUR snížené o související částky, které jsou vykázány jako závazky v rozvaze a jako náklady ve výkazu o finanční výkonnosti. Zbývající rozpočtové závazky představují dosud nevyužité závazky, jež dosud nebyly zrušeny a/nebo v souvislosti s nimiž dosud neproběhla platba. Jak je vysvětleno výše, je tento druh závazků přirozeným důsledkem existence víceletých programů.

Je třeba poznamenat, že nevyplacené zálohy na předběžné financování činily k 31. prosinci 2016 celkem 45,5 miliardy EUR (viz bod 2.5). Jedná se o rozpočtové závazky, jež byly uhrazeny, a tedy snížily objem RAL, avšak dokud nebudou splněny smluvní závazky, budou nadále považovány za částky náležející EU, a nikoli příjemcům. Jsou tedy stejně jako RAL uveřejněny výše a nejsou dosud zachyceny jako náklad.

5.2. PRÁVNÍ ZÁVAZKY STÁVAJÍCÍHO VFR ČEKAJÍCÍ NA PROVEDENÍ V RÁMCI SDÍLENÉHO ŘÍZENÍ

v milionech EUR

Fondy	Finanční rámec na období 2014-2020 (A)	Přijaté právní závazky (B)	Rozpočtové závazky (C)	Zrušené závazky (D)	Rozpočtové prostředky disponibilní v rámci VRF (= A-C)	Rozdíl mezi právními a rozpočtovými závazky (=B-C+D)
<i>Evropský fond pro regionální rozvoj a Fond soudržnosti</i>	262 058	262 058	102 172	-	159 886	159 886
<i>Evropský sociální fond</i>	91 991	91 991	38 418	-	53 573	53 573
<i>Fond evropské pomoci nejchudším osobám</i>	3 814	3 814	1 570	-	2 244	2 244
PODOKRUH 1B: FONDY POLITIKY SOUDRŽNOSTI	357 862	357 862	142 160	-	215 702	215 702
<i>Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova</i>	99 348	99 348	42 064	-	57 284	57 284
<i>Evropský námořní a rybářský fond</i>	5 749	5 749	2 392	-	3 358	3 358
OKRUH 2: PŘÍRODNÍ ZDROJE	105 097	105 097	44 455	-	60 641	60 641
<i>Azylový a migrační fond</i>	3 607	1 977	1 970	-	1 637	7
<i>Fond pro vnitřní bezpečnost</i>	2 195	981	981	-	1 214	0
OKRUH 3: BEZPEČNOST A OBČANSTVÍ	5 802	2 958	2 951	-	2 851	7
Celkem	468 761	465 917	189 566	-	279 195	276 351

Jedná se o právní závazky, jež se EU zavázala uhradit při přijetí operačních programů spadajících do režimu sdíleného řízení. Rozhodnutí Komise o přijetí operačního programu představuje rozhodnutí o financování ve smyslu článku 84 finančního nařízení, a jakmile je oznámeno dotčenému členskému státu, je právním závazkem ve smyslu uvedeného nařízení.

Článek 76 nařízení o společných ustanoveních pro evropské strukturální a investiční fondy (ESI fondy) stanoví:

„Rozpočtové závazky Unie týkající se jednotlivých programů se v období od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2020 uskutečňují v ročních splátkách. Rozpočtové závazky týkající se výkonnostní rezervy v každém programu se přijmou odděleně od ostatních přidělů na program.“

Výše uvedená tabulka uvádí celkové prostředky ve VFR (sloupec A), právní závazky, na něž dosud nebyly vytvořeny rozpočtové závazky, a pro informaci i maximální výši závazků ve vztahu ke stropům, s nimiž víceletý finanční rámec v okruzích 1B, 2 a 3 na období 2014–2020 počítá. Tyto právní závazky tedy představují neuhrazené sumy, jež EU přislíbila uhradit po 31. prosinci 2016. Ve sloupci B jsou uvedeny

právní závazky, jež Komise přijala do konce roku. Sloupec C pak uvádí rozpočtové závazky, jež byly v souvislosti s těmito právními závazky do konce roku vytvořeny. K 31. prosinci 2016 nebylo žádné přidělení prostředků na závazky zrušeno (sloupec D).

5.3. VÝZNAMNÉ PRÁVNÍ ZÁVAZKY V DALŠÍCH OBLASTECH

v milionech EUR

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Nástroj pro propojení Evropy</i>	13 799	10 051
<i>Copernicus</i>	2 393	2 939
<i>ITER</i>	1 891	2 022
<i>Program Galileo</i>	523	124
<i>Dohody o rybolovu</i>	247	373
<i>Závazky z operativního leasingu</i>	2 419	2 511
<i>Ostatní smluvní závazky</i>	1 003	1 079
Celkem	22 275	19 098

Uvedené částky připadají na dlouhodobé právní závazky, jež nebyly na konci roku dosud kryty pomocí prostředků na závazky. Tyto závazky budou do rozpočtu zapisovány a hrazeny v budoucích letech, a to v ročních splátkách.

Určité významné programy (viz níže) lze podle čl. 85 odst. 4 finančního nařízení financovat v ročních splátkách. EU je tak schopna přijímat právní závazky (podepisovat grantové dohody, dohody o svěřeni pravomocí a smlouvy na veřejné zakázky), které jdou nad rámec prostředků na závazky, jež jsou k dispozici v daném roce. Významná část celkového přídělů prostředků ze stávajícího VFR tak již může být přidělena na závazky. Uvedené se týká zejména těchto programů:

- Nástroj pro propojení Evropy,
- Copernicus,
- ITER a
- Galileo.

Nástroj pro propojení Evropy

Nástroj pro propojení Evropy poskytuje finanční pomoc transevropským sítím. Podporuje tak projekty společného zájmu v odvětví dopravní, telekomunikační a energetické infrastruktury. Právní závazky přijaté pro potřeby dopravní sekce tohoto nástroje pokrývají období 2014–2020, právní závazky pro potřeby jeho energetické sekce pak období do roku 2021. Právním základem těchto závazků je nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1316/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se vytváří Nástroj pro propojení Evropy, mění nařízení (EU) č. 913/2010 a zrušují nařízení (ES) č. 680/2007 a (ES) č. 67/2010 (Úř. věst. L 348, 20.12.2013, s. 129), jehož článek 19 předpokládá využívání ročních splátek.

Copernicus

Pod názvem Copernicus je označován Evropský program monitorování Země, viz také bod 2.2. Závazky na něj jsou přijaty na období do roku 2020. Na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 377/2014 ze dne 3. dubna 2014 (Úř. věst. L 122, 24.4.2014, s. 44) Komise podepsala dohody o svěřeni pravomocí s Evropskou kosmickou agenturou (ESA), organizací EUMETSAT a Evropským střediskem pro střednědobé předpovědi počasí. Článek 8 nařízení č. 377/2014 povoluje používání ročních splátek.

ITER (Mezinárodní termionukleární experimentální reaktor)

Související závazky jsou určeny na plnění budoucích potřeb financování zařízení ITER do roku 2021. Svůj příspěvek do organizace ITER International poskytuje EU (Euratom) prostřednictvím společného podniku „Fusion for Energy“, včetně příspěvků členských států a Švýcarska. Tyto závazky jsou přijímány na základě rozhodnutí Rady 2013/791/Euratom ze dne 13. prosince 2013, kterým se mění rozhodnutí 2007/198/Euratom o založení společného evropského podniku pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy. Toto rozhodnutí povoluje používat roční splátky. Organizace ITER byla založena proto, aby bylo možno řídit a podnítit využívání zařízení reaktoru ITER, aby bylo podpořeno porozumění a akceptace

energie z jaderné syntézy mezi veřejností a aby byly vyvíjeny další činnosti k dosažení jejího cíle. Členy této organizace jsou EU, Čína, Indie, Rusko, Jižní Korea, Japonsko a USA.

Program Galileo

Vykázané závazky jsou přiděleny na program Galileo, v jehož rámci je vyvíjen evropský globální navigační družicový systém (viz též bod 2.2). Závazky na něj jsou přijaty na období do roku 2020. Na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1285/2013 ze dne 11. prosince 2013 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 1) Komise podepsala dohodu o svěření pravomocí s agenturou ESA. Článek 9 uvedeného nařízení povoluje používání ročních splátek.

Dohody o rybolovu

Vykázané závazky vůči třetím zemím byly přijaty na období do roku 2020 v souvislosti s operacemi v rámci mezinárodních dohod o rybolovu. Tyto závazky jsou přijímány na základě rozhodnutí Rady pro jednotlivé třetí země (např. rozhodnutí Rady (EU) 1894/2015 ze dne 5. října 2015 o uzavření Protokolu mezi Evropskou unií a Kapverdskou republikou, kterým se stanoví rybolovná práva a finanční příspěvek podle Dohody mezi Evropským společenstvím a Kapverdskou republikou o partnerství v odvětví rybolovu, Úř. věst. L 277, 22. 10. 2015). Jedná se o specifické mezinárodní smlouvy, jež svým stranám ukládají práva a povinnosti na období několika let.

Závazky z operativního leasingu

Po zbývající dobu trvání příslušných leasingových smluv zbývají k úhradě tyto minimální částky:

v milionech
EUR

	Budoucí splátky			
	< 1 rok	1 až 5 let	> 5 let	Celkem
<i>Budovy</i>	373	1 085	944	2 402
<i>Materiál IT a další vybavení</i>	7	10	0	17
Celkem	380	1 095	944	2 419

Ostatní smluvní závazky

V této položce jsou vykázány částky, které jsou přislíbeny k úhradě během doby účinnosti příslušných smluv. Nejvýznamnější částka připadá na veřejné zakázky Evropského parlamentu týkající se nemovitostí (276 milionů EUR).

6. ŘÍZENÍ FINANČNÍCH RIZIK

Následující informace o řízení finančních rizik EU se týkají:

- výpůjčních a úvěrových činností za účelem finanční pomoci, jež Komise provádí prostřednictvím: evropského mechanismu finanční stabilizace (EFSM), podpory platební bilance, makrofinanční pomoci, operací Euratomu a ESUO (v likvidaci),
- pokladních operací prováděných Komisí při plnění rozpočtu EU, včetně přijímání pokut,
- aktiv ve fondech držených pro potřeby rozpočtových záruk: Záručního fondu pro vnější vztahy a Záručního fondu EFSI a
- finančních nástrojů financovaných z rozpočtu EU.

6.1. DRUHY RIZIKA

Tržní riziko představuje riziko, že reálná hodnota finančního nástroje anebo jeho budoucí peněžní toky budou kolísat v důsledku měnících se tržních cen. Tržní riziko s sebou nese nejen potenciální ztrátu, ale i potenciální zisk. Zahrnuje měnové riziko, úrokové riziko a jiné cenové riziko (významnému jinému cenovému riziku EU vystavena není).

- 1) *Měnovým rizikem* se rozumí riziko, že operace EU nebo hodnota jejich investic budou ovlivněny změnami směnných kurzů. Toto riziko vyplývá ze změn kurzu jedné měny vůči druhé.
- 2) *Úrokovým rizikem* se rozumí možnost, že se hodnota cenného papíru, zvláště dluhopisu, sníží v důsledku nárůstu úrokových sazeb. Obecně platí, že vyšší úrokové sazby vedou k nižším cenám dluhopisů s fixní sazbou a naopak.

Úvěrové riziko znamená riziko ztráty způsobené nesplácením úvěru nebo jiné úvěrové linky (jistiny, úroků nebo obojího) ze strany dlužníka anebo jiným neplněním smluvních závazků. K případům selhání patří prodlení se splácením, restrukturalizace splátek a úpadek dlužníka.

Riziko likvidity představuje riziko, které vyplývá z obtížné prodejnosti aktiva, například v případě, že daný cenný papír nebo aktivum nebude možno na trhu dost rychle prodat, a tím předejít ztrátě nebo splnit určitý závazek.

6.2. ZÁSADY ŘÍZENÍ RIZIK

Plnění rozpočtu EU stále více spoléhá na využívání finančních nástrojů v operačních programech. Tento základní přístup je na rozdíl od tradiční metody plnění rozpočtu prostřednictvím udělování grantů a dotací založen na tom, že za každé euro vynaložené z rozpočtu prostřednictvím finančních nástrojů obdrží konečný příjemce jako finanční podporu v důsledku pákového účinku více než jen toto jedno euro. Tímto způsobem využívání rozpočtu EU je dopad dostupných finančních prostředků maximalizován. Podrobnosti k dotčeným částkám viz bod 2.4.1.

Většina finančních nástrojů má společné to, že jejich uplatňování je na základě dohody mezi Komisí a danou finanční institucí přeneseno buď na skupinu EIB (včetně EIF) nebo na jiné finanční instituce. Dohody s těmito institucemi stanoví přísné podmínky a povinnosti pro zprostředkovatele, aby se zajistilo, že bude s prostředky EU řádně nakládáno a že o nich budou řádně poskytovány informace. Jakmile je na některý z těchto nástrojů vyčleněn finanční příspěvek, jsou tyto finanční prostředky převedeny na bankovní účet finanční instituce zřízený pro tento účel (tj. svěřenecký účet). Prostředky na svěřeneckém účtu může daná finanční instituce používat v závislosti na daném nástroji na poskytování úvěrů, vydávání dluhových nástrojů, investování do kapitálových nástrojů či úhradu uplatnění záruk. Výnosy z finančních nástrojů musí být zpravidla vráceny zpět do rozpočtu EU.

Riziko těchto finančních nástrojů je omezeno stropem, jež stanoví příslušné dohody a jenž odpovídá částce vyčleněné v rozpočtu na tento nástroj. Jelikož Komise nezřídka nese ztrátu jako první a jelikož nástroje jsou určeny na financování rizikovějších příjemců (kteří mají potíže získat financování od komerčních věřitelů), je pravděpodobné, že rozpočtu vzniknou určité ztráty.

Oceňování finančních nástrojů

Reálnou hodnotou nejsou oceňovány následující kategorie finančních aktiv a závazků: peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty, úvěry, pohledávky ze směnných transakcí, částky z inkasu z nesměnných transakcí, výpůjčky a jiné finanční závazky oceňované naběhlou hodnotou. Za přiměřenou aproximaci reálné hodnoty těchto finančních aktiv a závazků je pokládána jejich účetní hodnota.

Výpůjční a úvěrové činnosti za účelem finanční pomoci

Výpůjční a úvěrové operace, jakož i související řízení hotovosti, vykonává EU v souladu s příslušnými rozhodnutími Rady a Evropského parlamentu, a případně s interními pokyny. Příslušná operační oddělení se řídí vlastními písemnými manuály, které upravují postup v oblasti výpůjčních operací, úvěrů a řízení hotovosti. Obecně platí, že kolísání úrokových sazeb a směnných kurzů není ničím kompenzováno (zajišťováno), neboť úvěrové operace jsou obvykle financovány z výpůjček („back-to-back“), v jejichž důsledku tudíž nevznikají otevřené úrokové ani měnové pozice. Uplatňování metody „back-to-back“ je pravidelně kontrolováno.

Pokladní hotovost

Pravidla a zásady pro řízení pokladních operací Komise jsou stanoveny v nařízení Rady č. 609/2014 (ve znění nařízení Rady č. 804/2016) a ve finančním nařízení a jeho prováděcích pravidlech.

Z výše uvedených nařízení vyplývají následující hlavní zásady:

- vlastní zdroje hradí členské státy na účty vedené za tímto účelem na jméno Komise u ministerstva financí nebo centrální banky členského státu. Komise může z výše uvedených účtů čerpat pouze za účelem pokrytí svých peněžních potřeb,
- vlastní zdroje hradí členské státy ve svých vlastních národních měnách, kdežto platby Komise jsou většinou denominovány v EUR,
- bankovní účty vedené na jméno Komise nesmí být přečerpány. Toto omezení neplatí pro účty vlastních zdrojů Komise v případě selhání úvěrů, které jsou sjednány či zaručeny podle nařízení a rozhodnutí Rady EU, a dále za určitých podmínek, kdy jsou požadavky na peněžní prostředky vyšší než aktiva na účtech,
- prostředky na účtech vedených v jiných měnách, než je euro, se používají buď k platbám v těchto měnách, nebo se na eura pravidelně převádějí.

Kromě účtů vlastních zdrojů má Komise u centrálních i obchodních bank zřízeny další účty, jejichž prostřednictvím provádí platby a přijímá prostředky, které nejsou rozpočtovými příspěvky členských států.

Pokladní a platební operace jsou vysoce automatizovány a jsou prováděny za pomoci moderních informačních systémů. V zájmu bezpečnosti systémů a oddělení funkcí, jež vyžadují finanční nařízení, interní kontrolní standardy Komise a zásady auditu, se používají zvláštní postupy.

Správa pokladních a platebních operací Komise se řídí souborem písemně stanovených zásad a postupů, jejichž cílem je omezit operační a finanční riziko a zajistit odpovídající úroveň kontroly. Tyto zásady a postupy upravují různé druhy operací (např. provádění plateb a správu hotovosti, prognózy peněžních toků, kontinuitu činnosti atd.). Dodržování těchto zásad a postupů je pravidelně kontrolováno. O řízení rizik a osvědčených postupech se navíc vzájemně informují Generální ředitelství pro rozpočet a Generální ředitelství pro hospodářské a finanční záležitosti.

Pokuty

Prozatímně vybrané pokuty: vklady

Částky obdržené před rokem 2010 zůstávají na bankovních účtech u bank speciálně vybraných pro účely ukládání tohoto druhu pokut. Výběr bank probíhá v souladu s postupy zadávacího řízení stanovenými ve finančním nařízení. Umístění finančních prostředků u konkrétních bank se zakládá na interních zásadách řízení rizik, které stanoví ratingové požadavky a výši finančních prostředků, které by mohly být uloženy v poměru vůči vlastnímu kapitálu protistrany. Jsou identifikována a vyhodnocována finanční a operační rizika a pravidelně se prověřuje dodržování interních zásad a postupů.

Prozatímně vybrané pokuty: portfolio BUFI

Od roku 2010 jsou uložené a prozatímně vybrané pokuty investovány do speciálně vytvořeného fondu BUFI. Jeho hlavním cílem je snížit rizika spojená s finančními trhy a zacházet rovným způsobem se všemi pokutovanými subjekty, jimž je za tímto účelem nabídnut zaručený výnos vypočtený tímž způsobem. Tyto prozatímně vybrané pokuty spravuje Komise v souladu s interními zásadami správy aktiv. Příslušná operační oddělení se řídí vlastními procesními manuály, které upravují mj. řízení pokladní hotovosti. Jsou identifikována a vyhodnocována finanční a operační rizika a pravidelně se prověřuje dodržování interních zásad a postupů.

Cílem správy aktiv je investovat pokuty prozatímně uhrazené Komisi tak, aby:

- a) tyto prostředky byly v případě potřeby snadno dostupné a
- b) za běžných okolností byl pokud možno dosahován takový výnos, jehož průměrná výše bude v souladu s výnosem z referenční hodnoty BUFI minus vzniklé náklady, a současně aby byla zachována nominální výše pokut.

Investice jsou v zásadě omezeny na tyto kategorie: na termínované vklady u centrálních bank zemí eurozóny, u agentur vydávajících státní dluhopisy států eurozóny a u státních nebo státem zaručených bank nebo u nadnárodních institucí a dále na dluhopisy, směnky a vkladové certifikáty vydávané státními nebo nadnárodními institucemi.

Bankovní záruky

Komise drží značný objem záruk vydaných finančními institucemi v souvislosti s pokutami, které Komise ukládá společnostem, jež porušují pravidla hospodářské soutěže v EU (viz bod **2.6.1.2**). Tyto záruky poskytují pokutované společnosti jako alternativu úhrady prozatímních plateb. Záruky jsou spravovány v souladu s interními zásadami řízení rizik. Jsou identifikována a vyhodnocována finanční a operační rizika a pravidelně se prověřuje dodržování interních zásad a postupů.

Záruční fond pro vnější vztahy

Pravidla a zásady správy aktiv záručního fondu jsou stanoveny v úmluvě mezi Komisí a EIB ze dne 25. listopadu 1994 a v následných novelách této úmluvy ze dne 17. a 23. září 1996, 8. května 2002, 25. února 2008 a 9. listopadu 2010. Záruční fond pracuje jen s měnou euro. Investuje výlučně jen v této měně, aby zamezil jakémukoli měnovému riziku. Správa aktiv se zakládá na tradičních pravidlech obezřetnosti, která jsou u finančních operací obvyklá. Zvláštní pozornost je nutno věnovat snižování rizik a zajištění toho, aby spravovaná aktiva bylo možno prodat nebo převést bez významnějšího prodlení při zohlednění pokrývaných závazků.

Záruční fond EFSI

Záruční fond EFSI byl zřízen nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1017 ze dne 25. června 2015. Pravidla a zásady, podle nichž jsou spravována aktiva tohoto fondu, jsou stanoveny v rozhodnutí Komise C(2016) 165 ze dne 21. ledna 2016. Obhospodařovaná aktiva musí zajišťovat dostatečnou likvidnost pro potřeby potenciálního uplatnění záruk a současně přispívat k optimalizaci výnosu a míry rizika, která je slučitelná se zachováním vysoké míry bezpečnosti a stability.

6.3. MĚNOVÉ RIZIKO

Expozice EU vůči měnovému riziku z finančních nástrojů na konci roku – čistá pozice

v milionech
EUR

	31.12.2016						Celkem
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Ostatní	
Finanční aktiva							
Realizovatelná finanční aktiva	228	58	14	42	10 080	21	10 442
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty	(49)	-	-	-	50	-	0
Úvěry*	4	0	-	-	329	10	343
Pohledávky a částky k inkasu	1	593	51	81	10 888	8	11 622
Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty	39	2 394	428	1 220	22 387	2 117	28 585
	222	3 045	493	1 342	43 734	2 156	50 993
Finanční závazky							
Finanční závazky v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty	(100)	-	-	-	100	-	(1)
Závazky	(1)	(5)	(0)	(0)	(39 983)	(16)	(40 005)
	(101)	(5)	(0)	(0)	(39 883)	(16)	(40 005)
Celkem	121	3 040	493	1 342	3 851	2 140	10 987

v milionech
EUR

	31. 12. 2015						Celkem
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Ostatní	
Finanční aktiva							
Realizovatelná finanční aktiva	81	76	11	8	9 416	28	9 620
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty	-	-	-	-	-	-	-
Úvěry*	5	0	-	-	354	18	377
Pohledávky a částky k inkasu	10	542	53	85	9 555	78	10 324
Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty	36	1 785	368	1 287	17 342	853	21 671
	132	2 403	433	1 380	36 667	977	41 992
Finanční závazky							
Finanční závazky v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty	-	-	-	-	-	-	-
Závazky	(1)	(2)	0	(0)	(32 187)	(1)	(32 191)
	(1)	(2)	0	(0)	(32 187)	(1)	(32 191)
Celkem	131	2 401	433	1 380	4 480	976	9 801

* S výjimkou úvěrů back-to-back v rámci finanční pomoci.

Pokud by euro oproti ostatním měnám posílilo o 10 %, mělo by to následující dopad:

v milionech
EUR

	Hospodářský výsledek			
	USD	GBP	DKK	SEK
2016	(4)	(272)	(43)	(118)
2015	(5)	(212)	(38)	(125)

v milionech
EUR

	Čistá aktiva			
	USD	GBP	DKK	SEK
31.12.2016	(7)	(5)	(1)	(4)
31.12.2015	(7)	(7)	(1)	(1)

Pokud by euro oproti těmto měnám o 10 % oslabilo, mělo by to následující dopad:

v milionech
EUR

	Hospodářský výsledek			
	USD	GBP	DKK	SEK
2016	5	332	53	145
2015	6	259	47	152

v milionech
EUR

	Čistá aktiva			
	USD	GBP	DKK	SEK
31.12.2016	9	6	2	5
31.12.2015	9	8	1	1

Výpůjční a úvěrové činnosti za účelem finanční pomoci

Většina finančních aktiv a pasiv je denominována v eurech, takže v těchto případech není EU vystavena měnovému riziku. Z finančního nástroje Euratom však EU poskytuje úvěry v USD, které jsou financovány výpůjčkami v USD ve stejné výši (operace „back-to-back“). Pokud jde o Euratom, k rozvahovému dni nebyla EU měnovému riziku vystavena.

Pokladní hotovost

Vlastní zdroje hrazené členskými státy v jiných měnách než v EUR jsou vedeny na účtech vlastních zdrojů v souladu s nařízením o vlastních zdrojích. Na EUR se převádějí, jsou-li zapotřebí pro platby. Výše zmíněné nařízení upravuje postupy pro správu těchto prostředků. V omezeném počtu případů se tyto prostředky používají přímo na platby v téže měně.

Komise má u obchodních bank zřízenou řadu účtů v měnách zemí EU, jež nepoužívají EUR, a dále účty v USD a CHF, a to za účelem provádění plateb v těchto měnách. Tyto účty jsou doplňovány v závislosti na výši plateb, jež se mají uskutečnit, a v důsledku toho nevzniká z jejich zůstatků expozice vůči měnovému riziku.

Jsou-li na účty připsány jiné příjmy (než vlastní zdroje) v ostatních měnách než v eurech, jsou buď převedeny na účty Komise vedené v téže měně, pokud jsou potřeba na provádění plateb, nebo jsou konvertovány na eura a převedeny na účty vedené v EUR. Na zálohové účty vedené v jiných měnách než v EUR se prostředky doplňují v závislosti na odhadovaných krátkodobých platebních potřebách v dané zemi a v dané měně. Zůstatky na těchto účtech jsou udržovány do výše příslušných limitů.

Pokuty

Prozatímně vybrané pokuty (vklady a portfolio BUFI) a bankovní záruky

Jelikož všechny pokuty jsou ukládány a hrazeny v EUR, měnové riziko nevzniká.

Záruční fond pro vnější vztahy

Finanční aktiva záručního fondu jsou denominována v EUR, takže měnové riziko nevzniká. Úvěry postoupené na EU na základě čerpání záručního fondu v důsledku selhání příjemce úvěru jsou vedeny ve své původní měně, a tudíž vystavují EU měnovému riziku. Vzhledem k nejistotě o okamžiku splacení úvěru nejsou prováděna žádná opatření na kompenzaci kolísání směnných kurzů (zajištění).

Záruční fond EFSI

Záruční fond EFSI aktuálně používá EUR i USD. V prosinci 2016 byly uskutečněny první investice do pevně úročených dluhových cenných papírů (*US Treasuries*) denominovaných v USD s cílem zvýšit výnosy a prostřednictvím expozice vůči trhu USA diverzifikovat tržní riziko. Měnové riziko je řízeno uzavíráním derivátových kontraktů (měnových forwardů), jimiž je zajišťována tržní hodnota portfolia

investic denominovaných v USD. Limit maximální nezajištěné měnové expozice je stanoven na 1 % z celkové hodnoty portfolia při dodržení referenční hodnoty a ročních strategických alokací. Pokud by tedy tržní hodnota investic denominovaných v USD rostla či klesala nad či pod tento 1% limit, byl by dán pokyn ke kompenzačnímu obchodu (uzavření nového forwardu téhož, nebo opačného směru), který by zajišťovanou pozici odpovídajícím způsobem upravil či vyrovnal opačnou hodnotou. Úpravu zajišťované pozice může vyvolat i pohyb směnného kurzu EUR/USD.

6.4. ÚROKOVÉ RIZIKO

V následující tabulce je uvedena citlivost realizovatelných finančních aktiv na úrokovou sazbu za předpokladu změny úrokových sazeb o +/-100 bazických bodů (1 %).

	Zvýšení (+) / pokles (-) v bazických bodech	v milionech EUR Vliv na hospodářský výsledek a čistá aktiva
2016: Realizovatelná finanční aktiva	+100	(291)
	-100	313
2015: Realizovatelná finanční aktiva	+100	(206)
	-100	223

Výpůjční a úvěrové činnosti za účelem finanční pomoci

Z povahy výpůjčních a úvěrových činností vznikají EU úročená aktiva a pasiva významného objemu. Úrokové riziko z výpůjčních operací je však kompenzováno úvěry s rovnocennými podmínkami (tzv. „back-to-back“).

Pokladní hotovost

Pokladna Komise si nepůjčuje peníze, a není tak vystavena úrokovému riziku. Ze zůstatků na bankovních účtech jsou však vypočítávány úroky. Komise proto zavedla opatření k tomu, aby se do úroků připisovaných na jejích bankovních účtech pravidelně promítaly tržní úrokové sazby a jejich případné výkyvy.

Účty vedené u ministerstev financí členských států, na něž jsou hrazeny vlastní zdroje, nejsou úročeny ani zpoplatněny. Účty u národních centrálních bank úročeny být mohou, a to sazbami, jež tyto jednotlivé instituce používají. Vzhledem k tomu, že úročení těchto účtů může být v současné době v některých případech záporné, jsou zavedeny postupy pro správu hotovosti za účelem minimalizace zůstatků na těchto účtech.

Účty pro účely vlastních zdrojů jsou navíc před dopadem záporných úroků chráněny v souladu s nařízením Rady č. 804/2016.

Jednodenní zůstatky na účtech u obchodních bank jsou zhodnocovány každodenně. Tyto úroky vycházejí z variabilních tržních sazeb, na které se uplatňuje smluvní marže (kladná nebo záporná). Sazby používané obchodními bankami mají obvykle smluvně stanovenou spodní hranici na úrovni nula. V důsledku toho nevzniká riziko, že by Komisi plynul úrok nižší než tržní.

Pokuty

Prozatímně vybrané pokuty (vklady, portfolio BUFI) a bankovní záruky

Úrokový výnos z vkladů je úrokovému riziku vystaven jen v omezeném rozsahu, neboť vklady mají splatnost do jednoho roku. Zbytek portfolia je ukládán do cenných papírů s průměrnou durací 2,6 roku.

Záruční fond pro vnější vztahy

Rozpočtové prostředky vyčleněné na záruční fond jsou investovány do portfolia nástrojů peněžního trhu a do dlouhodobých dluhopisů. Celková průměrná durace tohoto portfolia činí 3,59 roku.

Záruční fond EFSI

Rozpočtové prostředky vyčleněné na Záruční fond EFSI jsou investovány do portfolia nástrojů peněžního trhu a do dlouhodobých dluhopisů. Celková průměrná durace tohoto portfolia činí 3,5 roku.

6.5. ÚVĚROVÉ RIZIKO

Úvěrové riziko, jemuž je EU na konci sledovaného období vystavena, je vyjádřeno účetní hodnotou finančních nástrojů uvedených v bodě 2.

Analýza stáří nezhodnocených finančních aktiv

v milionech
EUR

	Celkem	Ani po splatnosti, ani se sníženou hodnotou	Po splatnosti, ale bez snížení hodnoty		
			< 1 rok	1–5 let	> 5 let
Úvěry	55 477	55 476	1	–	–
Pohledávky a částky k inkasu	11 622	10 310	130	909	273
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty	0	0	–	–	–
Celkem k 31. 12. 2016	67 099	65 786	131	909	273
Úvěry	57 251	57 251	0	–	–
Pohledávky a částky k inkasu	10 324	8 672	120	1 384	148
Celkem k 31. 12. 2015	67 575	65 922	120	1 384	148

Pohledávky a částky k inkasu se splatností od jednoho do pěti let zahrnují částky k inkasu, jež plynou z pokut ve výši 870 milionů EUR uložených v oblasti hospodářské soutěže. Tyto pokuty jsou do značné míry kryty bankovními zárukami, takže Komise je vystavena nízkému úvěrovému riziku. Tyto záruky poskytují pokutované společnosti jako alternativu k prozatímní úhradě pokuty.

Úvěrová kvalita finančních aktiv, která nejsou ani po splatnosti, ani nemají sníženou hodnotu

v milionech
EUR

	Realizovatelná*	Fin. aktiva v RH do zisku nebo ztráty**	31.12.2016 Úvěry a pohledávky	Peníze	Celkem
Protistrany s externím úvěrovým ratingem					
Prvotřídní a vysoká kvalita	6 451	–	3 386	21 990	31 828
Vyšší střední kvalita	1 412	–	23 826	5 325	30 563
Nížší střední kvalita	1 056	–	4 532	492	6 081
Neinvestiční stupeň	–	–	27 724	744	28 468
	8 920	–	59 469	28 552	96 941
Protistrany bez externího úvěrového ratingu					
Skupina 1	–	0	6 238	33	6 272
Skupina 2	–	–	79	–	79
	–	0	6 317	33	6 351
Celkem	8 920	0	65 786	28 585	103 292

v milionech
EUR

	31. 12. 2015			
	AFS*	Úvěry a pohledávky	Peníze	Celkem
Protistrany s externím úvěrovým ratingem				
<i>Prvotřídní a vysoká kvalita</i>	5 945	3 256	16 147	25 349
<i>Vyšší střední kvalita</i>	1 087	23 818	4 503	29 409
<i>Nižší střední kvalita</i>	1 247	4 527	263	6 037
<i>Neinvestiční stupeň</i>	32	29 371	732	30 136
	8 310	60 973	21 646	90 930
Protistrany bez externího úvěrového ratingu				
<i>Skupina 1</i>	–	4 855	25	4 880
<i>Skupina 2</i>	–	95	–	95
	–	4 950	25	4 975
Celkem	8 310	65 922	21 671	95 905

* Realizovatelná finanční aktiva (s výjimkou kapitálových nástrojů a Unitary Fund)

** Finanční aktiva v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty

Ve výše uvedené tabulce nejsou uvedena realizovatelná finanční aktiva ve formě kapitálových nástrojů bez externího úvěrového ratingu. Čtyři výše uvedené kategorie rizik jsou v zásadě založeny na ratingových kategoriích ratingových agentur a odpovídá jim:

- prvotřídní a vysoká kvalita: Moody P-1, Aaa – Aa3, S&P A-1+, A-1, AAA – AA -, Fitch F1+, F1, AAA – AA- a ekvivalentní stupně,
- vyšší střední kvalita: Moody P-2, A1 – A3, S&P A-2, A+ – A-; Fitch F2, A+ – A- a ekvivalentní stupně,
- nižší střední kvalita: Moody P-3, Baa1 – Baa3, S&P A-3, BBB+ – BBB-, Fitch F-3, BBBB+ – BBB- a ekvivalentní stupně,
- neinvestiční stupeň: Moody not prime, Ba1 – C, S&P B, C, BB+ – D, Fitch B, C, BB+ – D a ekvivalentní stupně.

EU používá tyto ratingové kategorie agentur zejména k posouzení finančních nástrojů a obchodních bank. Na základě vlastních analýz jednotlivých případů však může ponechat částky v jedné z výše uvedených kategorií i tehdy, pokud jedna nebo více výše uvedených ratingových agentur sníží odpovídající protistraně hodnocení. Pokud jde o protistrany bez ratingu, do skupiny 1 jsou řazeni dlužníci, u nichž v minulosti nedošlo k selhání, do skupiny 2 pak dlužníci s historií selhání.

Částky vykázané výše v položce Úvěry a pohledávky v kategorii Neinvestiční stupeň připadají především na úvěry v rámci finanční podpory, jež poskytuje Komise členským státům s finančními obtížemi, a dále na částky, jež mají být inkasovány od některých členských států na základě nařízení o vlastních zdrojích či na jiném právním základě. Jako peněžní prostředky jsou vykázány bankovní účty s vlastními zdroji, jež jsou vedeny u ministerstev financí a centrálních bank členských států za účelem ukládání příspěvků na vlastní zdroje v souladu s uvedeným nařízením. Komise může využívat tyto účty výhradně k pokrytí hotovostních požadavků vyplývajících z plnění rozpočtu.

Výpůjční a úvěrové činnosti za účelem finanční pomoci

Expozice vůči úvěrovému riziku je ošetřena především státními zárukami (v případě Euratomu), poté prostřednictvím Záručního fondu pro vnější vztahy (makrofinanční pomoc a Euratom), následně možností čerpat nezbytné prostředky z účtů Komise vedených pro vlastní zdroje ve členských státech a nakonec prostřednictvím rozpočtu EU.

Předpisy o vlastních zdrojích je strop pro platby vlastních zdrojů stanoven na 1,20 % HND členských států. Ve skutečnosti však bylo k pokrytí prostředků na platby použito v roce 2016 jen 0,89 %. Znamená to, že k 31. prosinci 2016 byla k pokrytí těchto záruk k dispozici marže 0,31 %. Za tímto účelem je EU oprávněna vyzvat všechny členské státy, aby zajistily splnění právního závazku EU vůči jejím věřitelům.

Pokladní hotovost

Většina hotovostních zdrojů Komise je v souladu s nařízením Rady (ES, Euratom) č. 609/2014 o vlastních zdrojích vedena na účtech vlastních zdrojů, jež členské státy zřídily za účelem úhrady svých příspěvků. Všechny tyto účty jsou vedeny u ministerstev financí či centrálních bank členských států. Tyto instituce představují pro Komisi nejnižší úvěrové riziko (nebo riziko protistrany), jelikož expozice vzniká vůči členským státům. Pokud jde o tu část hotovostních zdrojů Komise, která je uložena u obchodních bank za účelem provádění plateb, jsou tyto účty doplňovány podle pravidel *just in time*, o což se automaticky stará systém řízení pokladní hotovosti. Na každém účtu jsou peněžní prostředky ponechávány v minimálním objemu, který zohledňuje průměrnou denní výši odchozích plateb z daného účtu. V důsledku toho zůstávají jednodenní vklady na těchto účtech trvale nízké (celkově v průměru pod 100 milionů EUR a jsou rozloženy na více než 20 účtech). Expozice Komise vůči riziku je tudíž omezená. Na tyto částky je třeba pohlížet se zřetelem k celkovým denním hotovostním zůstatkům, jež v roce 2016 kolísaly mezi 1 miliardou EUR a 30 miliardami EUR, a se zřetelem k celkovému objemu odchozích plateb z účtů Komise v roce 2016, jenž převýšil částku 145 miliard EUR.

Navíc jsou v zájmu další minimalizace rizika protistrany, jemuž je Komise vystavena, uplatňovány zvláštní zásady pro výběr obchodních bank:

- Všechny obchodní banky jsou vybírány ve výběrových řízeních. Pro účast v nich je požadován minimální krátkodobý úvěrový rating P-1 agentury Moody nebo rating ekvivalentní. Za zvláštních a řádně odůvodněných okolností může být akceptován rating nižší.
- Úvěrové ratingy obchodních bank, u nichž má Komise účty, jsou denně monitorovány.
- V delegacích mimo EU jsou zálohové účty vedeny u místních bank vybraných prostřednictvím zjednodušeného výběrového řízení. Ratingové požadavky závisí na místní situaci a mohou se v jednotlivých zemích výrazně lišit. V zájmu omezení expozice jsou zůstatky na těchto účtech udržovány v nejnižším možném objemu (se zohledněním operativních potřeb), jsou pravidelně doplňovány a používané stropy se každoročně přezkoumávají.

Pokuty

Prozatímně vybrané pokuty: vklady

Banky, u nichž jsou uloženy pokuty prozatímně vybrané před rokem 2010, jsou vybrány ve výběrovém řízení v souladu se zásadami řízení rizik. Tyto zásady vymezují ratingové požadavky a výši finančních prostředků, které by mohly být u protistrany uloženy v poměru vůči jejímu vlastnímu kapitálu.

U obchodních bank, jež byly pro potřeby ukládání prozatímně vybraných pokut speciálně vybrány, se jako obecné pravidlo požaduje minimální dlouhodobý rating A (S&P nebo rating ekvivalentní) a minimální krátkodobý rating A-1 (S&P nebo rating ekvivalentní). V případě, že se rating bank v této skupině sníží, uplatní se zvláštní opatření. Navíc je výše prostředků uložených v dané bance omezena na určitý procentní podíl jejího kapitálu, který se mění v závislosti na jejím ratingu. Výpočet těchto limitů rovněž zohledňuje výši neuplatněných záruk, jež Komisi daná instituce poskytl. Pravidelně se kontroluje, zda neuhrazené vklady splňují platné požadavky Komise.

Prozatímně vybrané pokuty: portfolio BUFI

U prostředků, jež plynou z pokut prozatímně vybraných od roku 2010 a jež jsou ukládány do státních dluhopisů, podstupuje Komise úvěrové riziko. Tato expozice je nejvíce koncentrována v případě Francie, na niž připadá 31 % z celkové nominální hodnoty portfolia. Na pět zemí, vůči nimž je expozice nejvyšší (Francie, Itálie, Belgie, Německo a Lucembursko), připadá z investičního portfolia společně 77 %. Vážený průměrný úvěrový rating tohoto portfolia odpovídá stupni A (S&P nebo rating ekvivalentní).

Bankovní záruky

Zásady řízení rizik, jež jsou uplatňovány na akceptaci takovýchto záruk, zajišťují Komisi vysokou úvěrovou kvalitu. Skutečnost, zda neuplatněné záruky splňují platné požadavky těchto zásad, je pravidelně kontrolována.

Záruční fond pro vnější vztahy

Dohodnuté zásady obhospodařování či strategie investování, jejichž předmětem jsou aktiva držena v portfoliu pokladny, stanoví určité limity a omezení, jimiž je redukována expozice tohoto portfolia vůči úvěrovému riziku. Součástí těchto limitů a omezení jsou kritéria způsobilosti, absolutní úvěrové limity v nominálním vyjádření platné pro jednotlivé kategorie emitentů, relativní limity koncentrace platné pro jednotlivé kategorie emitentů a limity koncentrace platné pro jednotlivé emise. Všechny investice jsou zařazeny nejméně do investičního stupně.

Záruční fond EFSI

Zásady správy aktiv, zásady řízení rizik a strategie investování stanoví určité limity a omezení, jimiž je redukována expozice portfolia vůči úvěrovému riziku. Toto portfolio je zpravidla omezeno na položky investičního stupně. Vážený průměrný úvěrový rating tohoto portfolia odpovídá stupni A (S&P nebo rating ekvivalentní).

Vzhledem k tomu, že jedinou protistranou všech otevřených měnových forwardů byla k 31. prosinci 2016 Banka pro mezinárodní platby (BIS), nejsou k uvedenému datu zavedena žádná úvěrová posílení, např. kolaterál, nettingové dohody či záruky. V případě měnových derivátů, jež mají na konci sledovaného období kladnou reálnou hodnotu, je maximální expozice vůči úvěrovému riziku rovna účetní hodnotě v rozvaze.

6.6. RIZIKO LIKVIDITY

Analýza finančních závazků podle zbytkové smluvní splatnosti

	<i>v milionech EUR</i>			
	< 1 rok	1–5 let	> 5 roky	Celkem
Výpůjčky	2 094	18 084	34 950	55 128
Závazky	40 005	–	–	40 005
Ostatní	189	637	1 397	2 222
Celkem k 31. 12. 2016	42 288	18 721	36 346	97 355
Výpůjčky	7 218	9 660	39 982	56 860
Závazky	32 191	–	–	32 191
Ostatní	721	513	1 609	2 843
Celkem k 31. 12. 2015	40 130	10 173	41 591	91 894

Finanční závazky v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty

	<i>v milionech EUR</i>			
	< 1 rok	1–5 let	> 5 roky	Celkem
Pohledávky z derivátů	149	–	–	149
Závazky z derivátů	(150)	–	–	(150)
Celkem k 31. 12. 2016	(1)	–	–	(1)

Výpůjční a úvěrové činnosti za účelem finanční pomoci

Riziko likvidity, které vyplývá z přijatých úvěrů, je obecně kompenzováno úvěry s rovnocennými podmínkami (tzv. operace „back-to-back“). Pokud jde o makrofinanční pomoc a Euratom, slouží jako rezerva likvidity (neboli záchranná síť) pro případ selhání či prodlení dlužníků Záruční fond pro vnější vztahy. Co se týče podpory platební bilance, nařízení Rady č. 431/2009 stanoví postup, který zajišťuje dostatečně dlouhou lhůtu k uvolnění prostředků prostřednictvím účtů Komise, jež jsou vedeny pro potřeby výběru vlastních zdrojů v členských státech. Pokud jde o EFSM, stanoví nařízení Rady č. 407/2010 podobný postup.

Pokladní hotovost

Rozpočtové zásady EU zajišťují, aby celkové hotovostní zdroje za daný rok vždy postačovaly k uskutečnění všech plateb. Součet příspěvků členských států se totiž rovná výši prostředků na platby

v daném rozpočtovém roce. Příspěvky členských států jsou však rozloženy do dvanácti měsíčních splátek v průběhu roku, zatímco platby vykazují určitý sezónní charakter. Dále platí, že v souladu s nařízením Rady č. 609/2014 (o metodách a postupu pro poskytování vlastních zdrojů) jsou příspěvky členských států určené na (opravné) rozpočty schválené po 16. dni daného měsíce (n) dávány k dispozici až v měsíci $n+2$, zatímco související prostředky na platby jsou k dispozici okamžitě. Aby se zajistilo, že dostupné pokladní zdroje budou vždy postačovat k úhradě plateb v každém jednotlivém měsíci, jsou zavedeny postupy pravidelného prognózování hotovosti. V případě potřeby si lze do výše určitých limitů a za jistých podmínek vyžádat od členských států vlastní zdroje či další finanční prostředky i předem. Sezónní povaha výdajů a obecná rozpočtová omezení v posledních letech vedly k potřebě zvýšeného monitorování rytmu plateb během roku. Automatizované nástroje k řízení hotovosti v podmínkách každodenních pokladních operací Komise mimoto zajišťují, že na všech jejích bankovních účtech je každý den k dispozici dostatečná likvidita.

Pokuty

Prozatímně vybrané pokuty: portfolio BUFI

Fond je spravován podle zásady, že aktiva mají být ve vztahu k příslušným závazkům dostatečně likvidní a prodejná. Jeho portfolio je složeno převážně z vysoce likvidních cenných papírů, které lze prodat za účelem pokrytí neočekávaných odtoků likvidity. Na cenné papíry se splatností do 1 roku a dluhopisy s pohyblivou úrokovou sazbou (FRN) připadá v portfoliu 33 %.

Záruční fond pro vnější vztahy

Fond je spravován podle zásady, že aktiva mají být ve vztahu k příslušným závazkům dostatečně likvidní a prodejná. Fond musí držet minimálně 100 milionů EUR v portfoliu se splatností do dvanácti měsíců a tato částka má být investována do nástrojů peněžního trhu. K 31. prosinci 2016 tyto investice včetně peněžních prostředků dosahovaly 197 milionů EUR. Minimálně 20 % z nominální hodnoty fondu musí sestávat z nástrojů peněžního trhu, dluhopisů s fixní sazbou a zbytkovou splatností do jednoho roku a z dluhopisů s pohyblivou sazbou. K 31. prosinci 2016 činil tento podíl 20 %.

Záruční fond EFSI

Záruční fond je spravován podle zásady, že aktiva mají být ve vztahu k příslušným závazkům dostatečně likvidní a prodejná. Jeho portfolio je složeno z vysoce likvidních aktiv, která lze prodat za účelem pokrytí neočekávaných odtoků likvidity. Obsahuje mimo jiné nejlikvidnější aktiva denominovaná v USD: krátkodobé a střednědobé vládní dluhopisy USA (*US Treasuries*), jež v celkovém investičním portfoliu zaujímají k rozhodnému dni 15 %. Na cenné papíry se splatností do 1 roku a dluhopisy s pohyblivou úrokovou sazbou (FRN) připadá v portfoliu 23 %.

Derivátové kontrakty jsou vypořádávány brutto, s tím, že vypořádání se řídí smluvní splatností těchto derivátů. Závazky jsou plněny prodejem aktiv denominovaných v USD či swapem, takže je možné, že v důsledku kurzových rozdílů dojde k odtoku likvidity.

Pro potřeby požadavků na kolaterál či marži není nutné uplatňovat řízení likvidity. Stávající protistrana zajištění totiž akceptuje, že bude s Komisí obchodovat bez uplatňování požadavků na kolaterál a výzev k doplnění zajištění.

7. ZVEŘEJNĚNÍ INFORMACÍ O SPŘÍZNĚNÝCH STRANÁCH

7.1. SPŘÍZNĚNÉ STRANY

Spřízněnými stranami EU jsou konsolidované účetní jednotky EU, přidružené účetní jednotky a členové vrcholového vedení těchto subjektů. Transakce mezi těmito subjekty se uskutečňují v rámci běžné činnosti EU, a z toho důvodu nejsou podle účetních pravidel EU nezbytné žádné zvláštní požadavky na zveřejnění údajů o těchto transakcích.

7.2. FINANČNÍ NÁROKY ČLENŮ VRCHOLOVÉHO VEDENÍ

Za účelem informování o transakcích se spřízněnými stranami (členy vrcholového vedení) jsou příslušné osoby uvedeny v pěti kategoriích:

kategorie 1: předsedové Evropské rady, Komise a Soudního dvora Evropské unie,

kategorie 2: místopředsedkyně Komise a vysoká představitelka EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a ostatní místopředsedové Komise,

kategorie 3: generální tajemník Rady, členové Komise, soudci a generální advokáti Soudního dvora, předseda a členové Tribunálu, předseda a členové Evropského soudu pro veřejnou službu, veřejný ochránce práv a evropský inspektor ochrany údajů,

kategorie 4: předseda a členové Účetního dvora,

kategorie 5: nejvýše postavení úředníci orgánů a agentur.

Souhrn jejich finančních nároků je uveden níže, s tím, že další informace lze získat ve služebním řádu zveřejněném na internetových stránkách portálu Europa. Služební řád je oficiálním dokumentem, kde jsou popsány práva a povinnosti všech úředníků EU. Členové vrcholového vedení neobdrželi od EU žádné zvýhodněné úvěry.

FINANČNÍ NÁROKY ČLENŮ VRCHOLOVÉHO VEDENÍ

EUR

Nárok (na zaměstnance)	Kategorie 1	Kategorie 2	Kategorie 3	Kategorie 4	Kategorie 5
Základní plat (měsíční)	27 031,43	24 484,99 – 25 464,39	19 587,99 – 22 036,49	21 155,03 – 22 526,20	12 455,10 – 19 587,99
Příplatek za vzdálenost od místa trvalého pobytu / za práci v zahraničí	15 %	15 %	15 %	15 %	0–4%–16%
Rodinné přídatky:					
Příplatek na domácnost (% z platu)	2 % + 181,82	2 % + 181,82	2 % + 181,82	2 % + 181,82	2 % + 181,82
Příspěvek na vyživované dítě	397,29	397,29	397,29	397,29	397,29
Příplatek na předškolní vzdělávání	97,05	97,05	97,05	97,05	97,05
Příplatek na vzdělání, nebo příplatek na vzdělání mimo místa pracoviště	269,56 539,12	269,56 539,12	269,56 539,12	269,56 539,12	269,56 539,12
Příplatek pro předsedajícího soudce	<i>Nevyplácen</i>	<i>Nevyplácen</i>	627,76	<i>Nevyplácen</i>	<i>Nevyplácen</i>
Příspěvek na reprezentaci	1464,87	941,46	627,76	<i>Nevyplácen</i>	<i>Nevyplácen</i>
Roční cestovní náklady	<i>Nepropláceny</i>	<i>Nepropláceny</i>	<i>Nepropláceny</i>	<i>Nepropláceny</i>	<i>Nepropláceny</i>
Přeložení do členského státu:					
Příspěvek na vzdělání* % z platu*	Ano 5 %	Ano 5 %	Ano 5 %	Ano 5 %	Ano 5 %
% z platu bez oprav. koef.	Max. 25%	Max. 25%	Max. 25%	Max. 25%	Max. 25%
Výdaje na reprezentaci	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Nepropláceny</i>	<i>Nepropláceny</i>
Při nástupu do funkce:					
Výdaje za zařízení	54 062,86	48 969,98 – 50 928,78	39 175,99 – 44 072,99	42 310,07 – 45 052,39	<i>Propláceny</i>
Cestovní výlohy rodiny	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>
Výdaje na stěhování	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>
Při odchodu z funkce:					
Výlohy na přesídlení	27 031,43	24 484,99 – 25 464,39	19 587,99 – 22 036,49	21 155,03 – 22 526,20	<i>Propláceny</i>
Cestovní výlohy rodiny	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>
Výdaje na stěhování	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>	<i>Propláceny</i>
Přechod (% z platu)**	40 % – 65 %	40 % – 65 %	40 % – 65 %	40 % – 65 %	<i>Nevyplácí se</i>
Zdravotní pojištění	Hrazeno	Hrazeno	Hrazeno	Hrazeno	Hrazeno
Důchod (% z platu, před zdaněním)	<i>Max. 70 %</i>	<i>Max. 70 %</i>	<i>Max. 70 %</i>	<i>Max. 70 %</i>	<i>Max. 70 %</i>
Odvody:					
Daň z platu	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %
Zdravotní pojištění (% z platu)	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %
Zvláštní odvod z platu	7 %	7 %	7 %	7 %	6–7%
Srážka na důchod	<i>Nehrazena</i>	<i>Nehrazena</i>	<i>Nehrazena</i>	<i>Nehrazena</i>	9,8 %
Počet osob ke konci roku	3	6	93	28	112

* S uplatněním opravného koeficientu („oprav. koef.“).

** Vyplácí se první tři roky po odchodu.

8. UDÁLOSTI PO ROZVAHOVÉM DNI

S výjimkou dále uvedené záležitosti se účetní Komise ke dni podpisu této účetní závěrky nedozvěděla o významných záležitostech, které by vyžadovaly samostatné zveřejnění v tomto oddíle, ani jí takové záležitosti nebyly nahlášeny. Účetní závěrka a příloha k ní byly sestaveny na základě nejnovějších dostupných údajů, které jsou promítnuty do předložených informací.

Spojené království dne 29. března 2017 formálně oznámilo svůj záměr vystoupit z Evropské unie, čímž aktivovalo článek 50 Smlouvy o Evropské unii. V souladu s uvedeným článkem, se směrnicemi o finanční dohodě, jež vydala Evropská rada, a se směrnicemi pro jednání, jež vydala Rada, je EU povinna uzavřít se Spojeným královstvím dohodu, jež stanoví právní úpravu pro vystoupení této země z EU. V době podpisu této účetní závěrky byl proces jednání dosud na počátku a na finanční situaci EU k 31. prosinci 2016 neměl žádný dopad.

9. ROZSAH KONSOLIDACE

A. OVLÁDANÉ ÚČETNÍ JEDNOTKY (52)

1. Orgány a poradní orgány (11)

Evropský parlament

Evropská rada

Evropská komise

Evropský účetní dvůr

Soudní dvůr Evropské unie

Evropská služba pro vnější činnost

Evropský inspektor ochrany údajů

Evropský hospodářský a sociální výbor

Evropský veřejný ochránce práv

Výbor regionů

Rada Evropské unie

2. Agentury EU (39)

2.1 Výkonné agentury (6)

Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast

Výkonná agentura pro spotřebitele, zdraví, zemědělství a potraviny

Výkonná agentura pro výzkum

Výkonná agentura pro malé a střední podniky

Výkonná agentura pro inovace a sítě

Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum

2.2 Decentralizované agentury (33)

Evropská agentura pro námořní bezpečnost

Evropská agentura pro léčivé přípravky

Agentura pro evropský GNSS

Evropská agentura pro chemické látky

Fusion for Energy (Společný evropský podnik pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy)

Eurojust

Evropský institut pro rovnost žen a mužů

Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Evropské centrum pro prevenci a kontrolu nemocí

Evropská agentura pro životní prostředí

Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání

Evropská agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů

Evropský orgán pro bankovníctví

Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu

Úřad Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací

Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex)

EU-LISA (Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva)

Evropský úřad pro bezpečnost potravin

Evropská agentura pro železnice

Odrůdový úřad Společenství

Evropská agentura pro kontrolu rybolovu

Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost

Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví

Evropský policejní úřad (Europol)

Evropská agentura pro bezpečnost letectví

Agentura Evropské unie pro bezpečnost sítí a informací

Agentura Evropské unie pro základní práva

Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění

Překladačské středisko pro instituce Evropské unie

Evropský orgán pro cenné papíry a trhy

Evropská nadace odborného vzdělávání

Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek

Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL)

3. Další účetní jednotky (2)

Evropské společenství uhlí a oceli (v likvidaci)

Evropský inovační a technologický institut

B. PŘIDRUŽENÉ ÚČETNÍ JEDNOTKY (1)

Evropský investiční fond

NEVÝZNAMNÉ ÚČETNÍ JEDNOTKY

Níže uvedené účetní jednotky nebyly při konsolidaci finančních výkazů za rok 2016 zahrnuty do konsolidačního celku ekvivalenční metodou, a to z důvodu nevýznamnosti.

Společný podnik pro průmysl založený na biotechnologiích

Tento společný podnik je partnerstvím veřejného a soukromého sektoru, jež uzavřely EU a Konsorcium průmyslu založeného na biotechnologiích (BIC). Tento podnik se věnuje realizaci potenciálu evropského biohospodářství, jež transformuje biologické zbytky a odpad na ekologické výrobky denní potřeby. Za tímto účelem jsou používány inovativní technologie a biorafinérie, jež v biohospodářství zaujímají ústřední roli.

Společný podnik Clean Sky

Clean Sky je největším evropským výzkumným programem, který rozvíjí inovativní špičkovou technologii na snižování emisí CO₂ a dalších plynů, jakož i hluku z letadel. Společný podnik Clean Sky je financován z programu EU Horizont 2020 a přispívá k posilování spolupráce v evropském leteckém průmyslu, předního postavení tohoto průmyslu ve světě a jeho konkurenceschopnosti.

Společný podnik – iniciativa pro inovativní léčiva (IMI)

IMI je největší iniciativou veřejného a soukromého sektoru v Evropě, která si klade za cíl urychlit vývoj kvalitnějších a bezpečnějších léčiv pro pacienty. IMI je společným podnikem Evropské unie a sdružení farmaceutického průmyslu.

Společný podnik Elektronické součásti a systémy pro vedoucí postavení Evropy (ECSEL, vzniklý sloučením bývalých společných podniků ENIAC a ARTEMIS)

ECSEL je partnerstvím veřejného a soukromého sektoru v oblasti elektronických součástí a systémů, které má zmenšovat odstup mezi výzkumem a využitím, sladovat strategie ke zvýšení investic na evropské i národní úrovni a budovat vyspělý ekosystém.

Společný podnik pro palivové články a vodík (FCH)

Tento společný podnik je partnerstvím veřejného a soukromého sektoru, který podporuje výzkum, technologický rozvoj a demonstrace v oblasti technologií, jež používají palivové články a vodík. Jeho cílem je urychlit uvádění těchto technologií na trh a realizovat jejich potenciál v zájmu vybudování nízkouhlíkového energetického systému.

Společný podnik pro výzkum uspořádání letového provozu jednotného evropského nebe (SESAR)

SESAR je partnerstvím veřejného a soukromého sektoru, jež odpovídá za modernizaci evropského systému uspořádání letového provozu (ATM). Za tímto účelem koordinuje a sdružuje veškerý výzkum a inovace v EU, které jsou pro ATM relevantní.

Společný podnik Shift2Rail

Shift2Rail je první společnou evropskou technologickou iniciativou na poli železniční dopravy, jež usiluje o cílený výzkum a inovace (VaI) a trhem iniciovaná řešení. Jeho úkolem je urychlovat integraci nových a vyspělých technologií do inovativních železničních produktů.

Výše uvedené účetní jednotky zveřejňují své roční účetní závěrky na svých internetových stránkách.

FINANČNÍ VÝKAZ - DISKUSE A ANALÝZA

ROZPOČTOVÝ ROK 2016

Upozorňujeme, že vzhledem k zaokrouhlování částek na miliony eur se může stát, že součty některých finančních údajů v níže uvedených tabulkách nemusí přesně odpovídat

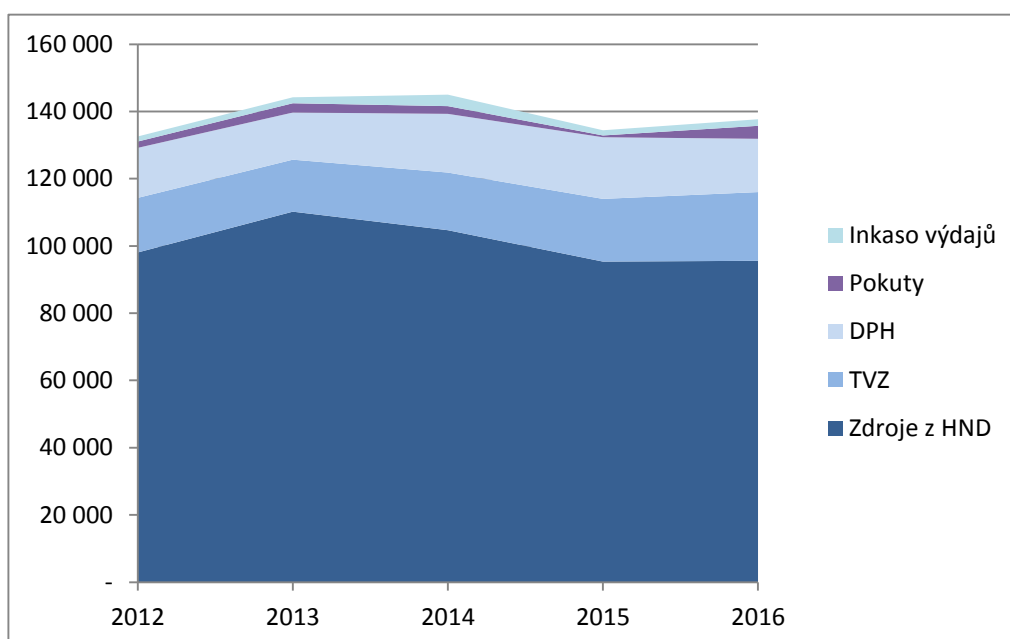
Cílem této části – diskuse a analýzy k finančním výkazům – je pomoci čtenářům porozumět finanční situaci, finanční výkonnosti a peněžním tokům, jež jsou v konsolidovaných finančních výkazech EU prezentovány. Údaje uvedené v této diskusi a analytické části nebyly auditovány.

1. KONSOLIDOVANÉ FINANČNÍ VÝKAZY EU: FINANČNÍ SITUACE V ROCE 2016

1.1. VÝNOSY

Většina výnosů orgánů a institucí EU plyne z nesměnných transakcí. Níže uvedená tabulka podává přehled hlavních kategorií těchto výnosů.

Pětiletý trend výnosů z nesměnných transakcí v milionech EUR

Ke změně výnosů z nesměnných transakcí oproti roku 2015 je nutno poukázat zejména na následující:

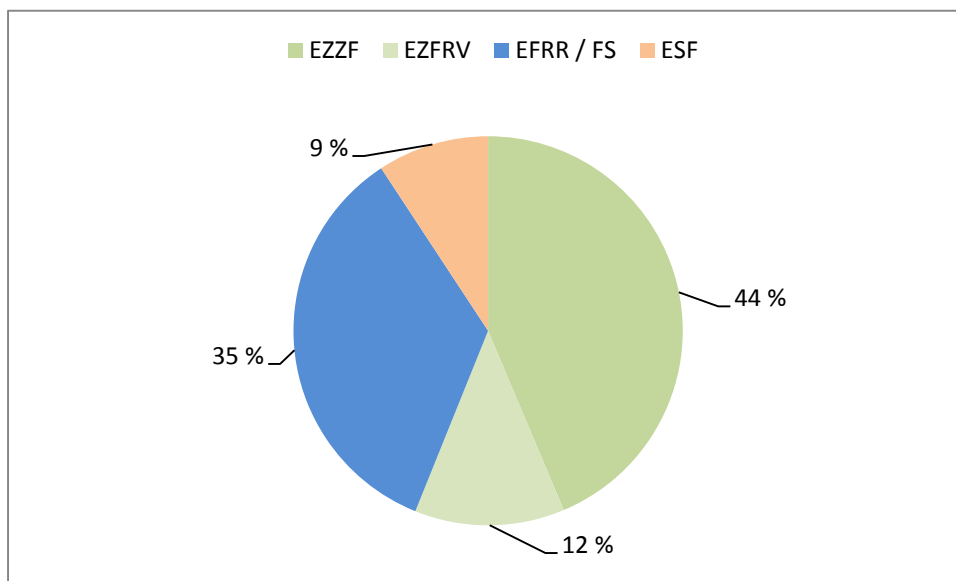
- pokles výnosů z DPH o 2,5 miliardy EUR, který je dán zejména sníženou sazbou výběru v Německu, Nizozemsku a Švédsku ve výši 0,15 %, jež začala platit poté, co v roce 2016 vstoupilo v platnost rozhodnutí o vlastních zdrojích z roku 2014, a
- významný nárůst výnosů z pokut v soutěžněprávních případech v objemu 3,3 miliardy EUR, který je dán zejména uložením pokut v odvětví nákladních automobilů a bankovníctví v roce 2016.

Inkaso nákladů zahrnuje inkasní příkazy vystavené Komisí, které jsou vybírány v hotovosti nebo započítávány vůči následným platbám vykázaným v účetním systému Komise, s cílem získat zpět výdaje uhrazené původně z rozpočtu EU.

1.2. NÁKLADY

Náklady v objemu 144,5 miliardy EUR byly oproti loňskému roku nižší (2015: 155,9 miliardy EUR). V případě Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) a Fondu soudržnosti (FS) byl zaznamenán pokles ve výši 3,7 miliardy EUR. Tento pokles byl dán tím, že za předchozí programové období (2007–2013) vznikly nižší náklady a že se realizace programů stávajícího období (2014–2020) rozbíhá pomalu. Tutéž příčinu má pokles nákladů na EZFRV a další nástroje rozvoje venkova o 3,7 miliardy EUR.

Hlavními nákladovými položkami (102,8 miliardy EUR) jsou transferové platby v režimu sdíleného řízení. Mezi hlavní fondy patří: EZZF, EZFRV a další nástroje pro rozvoj venkova, EFRR, FS a ESF. V rozpočtovém roce 2016 na ně připadalo téměř 71,1 % celkových nákladů.

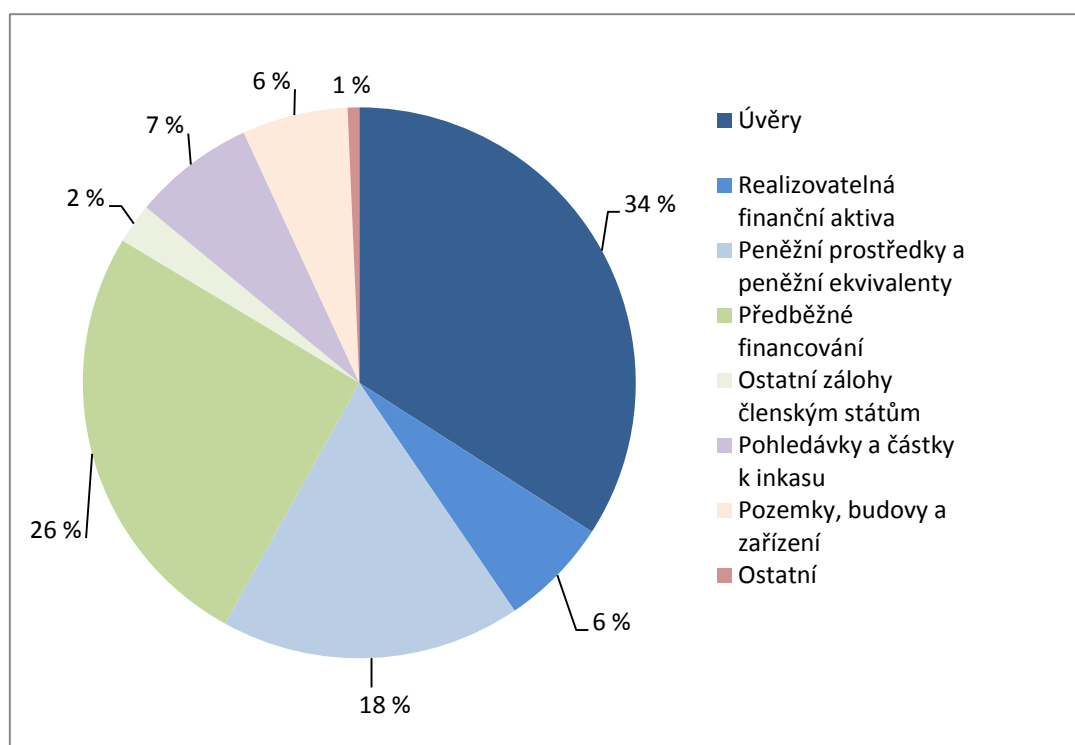

Náklady vzniklé v rámci přímého řízení připadají na plnění rozpočtu ze strany Komise, výkonných agentur a svěřeneckých fondů. Do přímého řízení jsou zahrnuty rovněž správní náklady všech orgánů a agentur EU. V rámci nepřímého řízení je rozpočet plněn prostřednictvím agentur EU, subjektů EU, třetích zemí, mezinárodních organizací a dalších subjektů. Náklady vzniklé v rámci přímého a nepřímého řízení představovaly přibližně 16,2 % z celkových nákladů (23,4 miliard EUR). Jejich výše zůstala oproti předchozímu rozpočtovému roku stabilní.

EU rovněž vykazuje budoucí platební závazky jako náklady, které ještě nejsou vykázány v rozpočtovém účetnictví, které je účetnictvím hotovostním. Jsou vykázány zejména v rámci závazků a výdajů příštích období na zemědělství a rozvoj venkova a v rámci důchodových závazků a závazků ze zaměstnaneckých požitků, které se váží k důchodovým nárokům komisařů, poslanců Evropského parlamentu a zaměstnanců. Vedou k záporným čistým aktivům (tyto platby budou financovány z budoucích rozpočtů).

1.3. AKTIVA

Aktiva ve výši 163 miliard EUR v konsolidované rozvaze EU

Nejvýznamnějšími položkami na rozvahové straně aktiv jsou finanční aktiva (úvěry, realizovatelná finanční aktiva a peněžní prostředky) a předběžné financování, které tvoří téměř 84 % aktiv EU. Objem úvěrů klesl o 1,8 miliardy EUR na 55,5 miliardy EUR, zatímco objem realizovatelných finančních nástrojů financovaných z rozpočtu EU (rozpočtové nástroje) opětovně vzrostl o přibližně 455 milionů EUR (2015: 460 milionů EUR). Na straně aktiv jsou jako „Vesmírná zařízení“ vedena aktiva zařazená do programů Copernicus a Galileo (3,3 miliardy EUR). Aktiva programu Galileo byla z nedokončeného majetku převedena do dlouhodobého majetku poté, co dne 15. prosince 2016 bylo vydáno prohlášení o počátečních službách uvedeného programu.

Orgány a instituce EU obecně usilují o to, aby peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty byly udržovány v nízkém objemu. Vysoký peněžní zůstatek vykázaný ke konci roku ve výši 28,6 miliardy EUR je dán zejména těmito skutečnostmi:

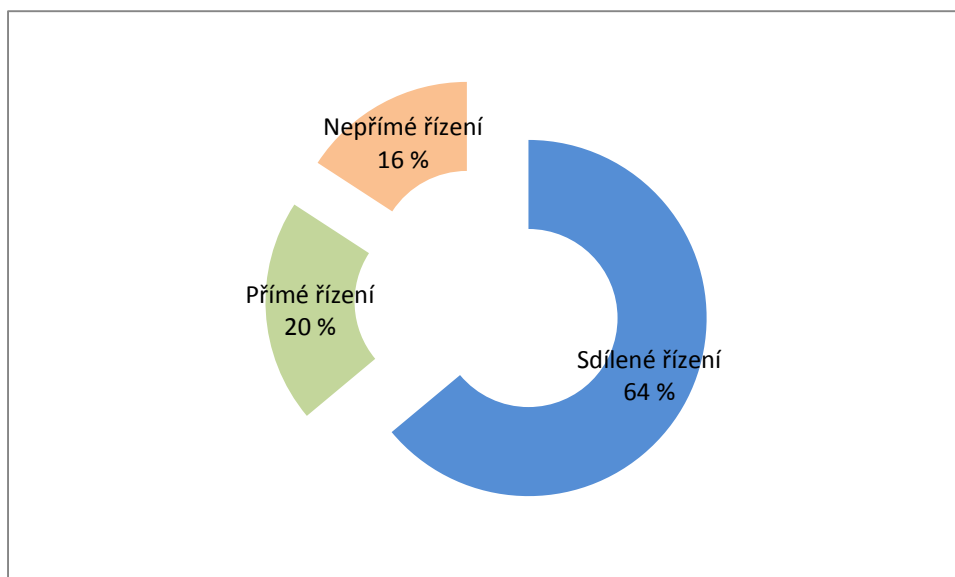
- Pokud jde o vlastní zdroje, zůstatek ke konci roku zahrnuje 7,7 miliardy EUR netto, jež mají být vráceny členským státům počátkem roku 2017 v důsledku opravných rozpočtů přijatých koncem roku 2016. Dále byly v posledních dnech roku 2016 přijaty zálohy na vlastní zdroje v objemu 1,5 miliardy EUR.
- S konečnou platností byly v roce 2016 inkasovány významné pokuty v objemu 4,3 miliardy EUR, jež Komise uložila za porušení pravidel hospodářské soutěže a jež jsou součástí pokladního zůstatku ke konci roku.
- Tento zůstatek obsahuje i účelově vázané příjmy a prostředky na platby ve výši 11 miliard EUR, jež nebyly do konce roku 2016 vynaloženy.

Předběžné financování

Je třeba poznamenat, že objem předběžného financování je značně ovlivněn cyklem VFR. Například začátkem období VFR lze očekávat, že členským státům budou v rámci politiky soudržnosti vypláceny vysoké zálohy. Komise vyvíjí veškeré úsilí, aby objemy předběžného financování zůstaly zachovány na odpovídající úrovni. Je nutné vyvážit požadavek na dostatečnost finančních prostředků pro projekty a na vykázání nákladů v přiměřené lhůtě.

Celkové předběžné financování vykazané v rozvaze EU činí 41,6 miliard EUR (2015: 40 miliard EUR), z nichž se téměř většina týká činností Komise. Do tohoto předběžného financování nejsou zahrnuty ostatní zálohy vyplacené členským státům ani příspěvky do svěrenského fondu Běkou a svěrenského fondu pro Afriku. Přibližně 64 % předběžného financování ze strany Komise spadá do režimu sdíleného řízení, v jehož rámci je plnění rozpočtu svěřeno členským státům (Komise si ponechává dohled).

Předběžné financování ze strany Komise v členění podle režimu řízení

Nejvýznamnější část předběžného financování v rámci režimu sdíleného řízení připadá na EFRR a FS (15,1 miliardy EUR).

Dlouhodobé předběžné financování pokleslo o 8,3 miliardy EUR, naopak krátkodobé předběžné financování vzrostlo o 9,9 miliardy EUR. Tato změna je dána uzávěrkou programového období 2007–2013, v jejímž důsledku nastane do dvanácti měsíců splatnost vyššího počtu částek. Co se týče programového období 2014–2020, původně vyplacené předběžné financování je vykázáno jako dlouhodobé, zatímco roční předběžné financování jako krátkodobé.

FINANČNÍ NÁSTROJE

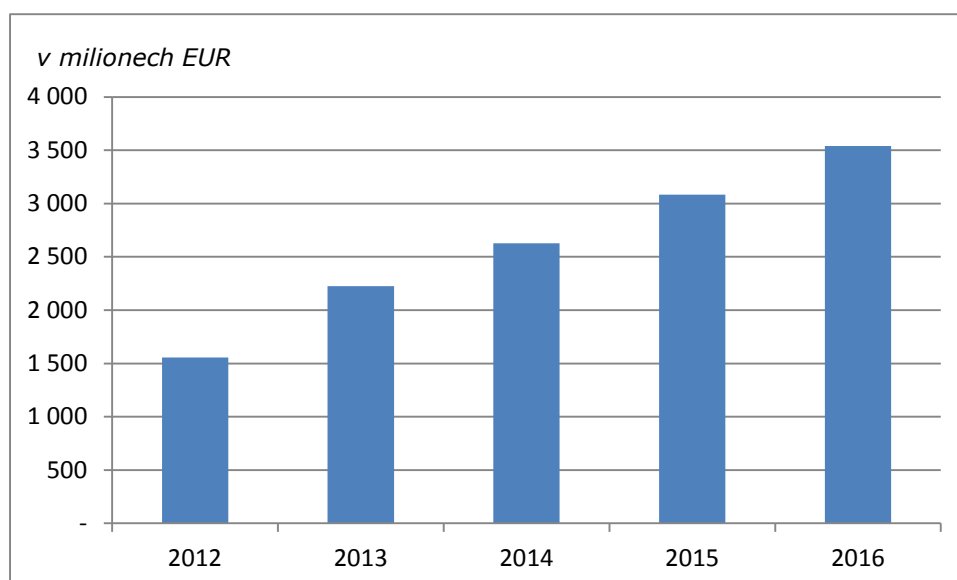
Jako finanční nástroje jsou v konsolidovaných finančních výkazech EU vykázány tyto položky:

- finanční nástroje financované z rozpočtu EU;
- finanční aktiva držena v záručních fondech pro potřeby rozpočtových záruk a
- úvěry a související výpůjčky na programy finanční pomoci.

Finanční nástroje financované z rozpočtu EU

Význam a objem finančních nástrojů financovaných z rozpočtu EU v rámci přímého nebo nepřímého řízení se rok od roku zvyšuje. Tento základní přístup je na rozdíl od tradiční metody plnění rozpočtu prostřednictvím udělování grantů a dotací založen na tom, že za každé euro vynaložené z rozpočtu prostřednictvím finančních nástrojů obdrží konečný příjemce jako finanční podporu v důsledku pákového účinku více než 1 euro. Cílem tohoto využívání rozpočtu EU je maximalizovat dopad dostupných finančních prostředků. Finanční nástroje financované z rozpočtu EU mají podobu záručních, kapitálových a úvěrových nástrojů (viz přehled podle víceletého finančního rámce níže). Aktiva držena v těchto nástrojích mají buď podobu peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů anebo jsou investována do kapitálových nástrojů a dluhových cenných papírů, které jsou v konsolidovaných finančních výkazech EU vykázány jako realizovatelná finanční aktiva.

Realizovatelná finanční aktiva ve finančních nástrojích financovaných z rozpočtu EU (hodnota na konci roku)

Následující tabulky uvádějí přehled o finančních nástrojích financovaných z rozpočtu EU v členění podle VFR a o jejich hodnotě k 31. prosinci 2016:

v milionech
EUR

Vazba na více VFR	Aktiva	Pasiva	Záruky
Záruky a nástroje pro sdílení rizik:			
Záruční nástroj v rámci nástroje pro rozvoj podniků a inovace v zemích západního Balkánu	29	(17)	-*
	29	(17)	-
Kapitálové nástroje:			
Evropský fond pro jihovýchodní Evropu (EFSE)	119	-	-
Fond pro rozšiřování podniků (ENEF)	10	-	-
Fond pro inovaci podniků (ENIF)	20	-	-
Fond „Zelenou energii k růstu“ v zemích východního sousedství	51	-	-
Iniciativa mikrofinancování pro Asii: Dluhový fond	9	-	-
MENA Fond pro mikropodniky, malé a střední podniky (SANAD)	9	-	-
	218	-	-
Celkem	247	(17)	-

v milionech

VFR na období 2014–2020	Aktiva	Pasiva	Záruky
Záruky a nástroje pro sdílení rizik:			
Horizont 2020 - služba InnovFin v oblasti úvěrů a záruk pro výzkum a inovace	698	(8)	(550)
Horizont 2020 – záruka InnovFin pro malé a střední podniky	467	(99)	(371)
Dluhový nástroj v rámci Nástroje pro propojení Evropy (CEF DI)**	493	(1)	(465)
Nástroj pro úvěrové záruky v rámci programu COSME	160	(156)	–*
Zaměstnanost a sociální inovace	50	(16)	–*
ElectriFI	30	–	–
Záruční nástroj pro kulturní a kreativní odvětví	6	(1)	–*
Nástroj EU pro prohloubenou a komplexní zónu volného obchodu	9	0	–
Nástroj pro záruky za studentské půjčky	16	(2)	*
Nástroj financování přírodního kapitálu	11	–	–
Program finanční inkluze mikropodniků a malých a středních podniků v jižním a východním Středomoří	15	(1)	0
Facilita rizikového kapitálu pro země jižního sousedství	20	–	–
Program Země Východního partnerství – Ženy v podnikání	5	–	–
Soukromé financování pro nástroj pro energetickou účinnost (PF4EE)	18	0	(3)
Podpora diverzifikace mongolské ekonomiky	2	–	–
	1 999	(285)	(1 389)
Kapitálové nástroje:			
Program Horizont 2020 - kapitálový nástroj InnovFin pro výzkum a inovace	229	(4)	–
COSME – kapitálový nástroj pro růst	51	(3)	–
	280	(7)	–
Celkem	2 279	(292)	(1 389)
VFR před rokem 2014			
	Aktiva	Závazky	Záruky
Záruky a nástroje pro sdílení rizik:			
Finanční nástroj pro sdílení rizik (RSFF)	839	(88)	(711)
Záruční mechanismus pro malé a střední podniky v rámci CIP	100	(190)	*
Víceletý program pro podniky (MAP)	25	(34)	*
Mandát evropského nástroje mikrofinancování Progress	10	(7)	*
Záruční mechanismus pro malé a střední podniky	17	(14)	*
	991	(333)	(711)
Kapitálové nástroje:			
Mechanismus pro inovativní malé a střední podniky a malé a střední podniky s vysokým růstem v rámci CIP	423	(3)	–
Kapitálový nástroj víceletého rámcového programu	196	(0)	–
Evropský fond pro energetickou účinnost	100	–	–
Evropský nástroj mikrofinancování pro EaSI	75	–	–
Globální fond pro energetickou účinnost a obnovitelnou energii	74	–	–
Fond Marguerite	54	–	–
Evropská facilitata pro technologické startupy 1998 (ETF Start-up Facility)	11	(0)	–
Pilotní projekty v oblasti přenosu technologií	1	(0)	–
	933	(3)	–
Úvěrové/kapitálové nástroje/nástroje technické pomoci:			
Nástroj hospodářské a finanční spolupráce v rámci evropsko-středomořského partnerství (MEDA)	202	2	–
Evropský nástroj sousedství a partnerství (ENPI)	142	6	–
Úvěry na podporu malých a středních podniků	18	–	–
	363	(8)	–

Celkem	2 286	(344)	(711)
Celkem	4 812	(652)	(2 101)

* Riziko přijaté EU je plně zajištěno vytvořenými rezervami.

** Včetně sloučení nástroje pro úvěrové záruky za projekty TEN-T s iniciativou projektových dluhopisů.

Finanční aktiva držaná v záručních fondech pro potřeby rozpočtových záruk

Komise zřídila záruční fondy, z nichž mají být kryty rozpočtové záruky (viz bod 4.1.1 konsolidovaných finančních výkazů), jež byly poskytnuty skupině EIB. Tyto záruční fondy jsou doplňovány platbami z rozpočtu EU, tak aby sloužily jako rezerva likvidity pro případ ztrát ze zaručených operací. Tyto prostředky uhrazené do záručních fondů jsou investovány do finančních nástrojů včetně dluhových cenných papírů, vkladů v hotovosti a termínových vkladů. K 31. prosinci 2016 drží Komise finanční aktiva v:

- Záručním fondu pro vnější vztahy (2,3 miliardy EUR) a
- Záručním fondu EFSI (1 miliarda EUR).

Záruční fond EFSI zahájil svou činnost v roce 2016.

Úvěry a související výpůjčky na programy finanční pomoci

Smlouva o EU opravňuje Evropskou unii provádět výpůjční operace, při nichž si opatřuje finanční zdroje nezbytné k naplnění konkrétních mandátů. Komise, která jedná na účet EU, v současnosti realizuje tři hlavní programy, a to evropský mechanismus finanční stabilizace (EFSM), pomoc platebním bilancím a makrofinanční pomoc. V rámci těchto programů může poskytovat úvěry. Kapitál potřebný pro financování úvěrů EU je obstaráván na kapitálových trzích nebo prostřednictvím finančních institucí.

Úvěry v rámci makrofinanční pomoci jsou poskytovány partnerským třetím zemím. Jejich nesplacená výše činila k 31. prosinci 2016 celkem 2 947 milionů EUR v nominálním vyjádření.

EFSM

V roce 2014 expirovaly v rámci EFSM programy finanční pomoci Irsku a Portugalsku, takže z nich nelze čerpat další úvěry. V lednu 2016 Portugalsko oficiálně požádalo o prodloužení lhůty splatnosti své první splátky úvěru z EFSM, jež měla být uhrazena dne 3. června 2016. Tato splátka ve výši 4,75 miliardy EUR byla refinancována třemi novými tranšemi ve výši 1,5 miliardy EUR, 2,25 miliardy EUR a 1 miliardy EUR, které jsou splatné v roce 2023, 2031 a 2036. Zejména z tohoto důvodu jsou v rozvaze za rok 2016 vykázány nižší krátkodobé a vyšší dlouhodobé úvěry, resp. výpůjčky.

Pomoc platebním bilancím

Program pomoci platební bilanci Maďarsku vypršel v roce 2010 a oba programy pomoci Lotyšsku a Rumunsku pak v roce 2012. Dále v roce 2013, resp. 2015 dobehly oba programy preventivní pomoci Rumunsku, aniž by v jejich rámci došlo k čerpání. V dubnu 2016 Maďarsko uhradilo svou poslední splátku ve výši 1,5 miliardy EUR.

Přehled poskytnutých úvěrů finanční pomoci v nominální výši:

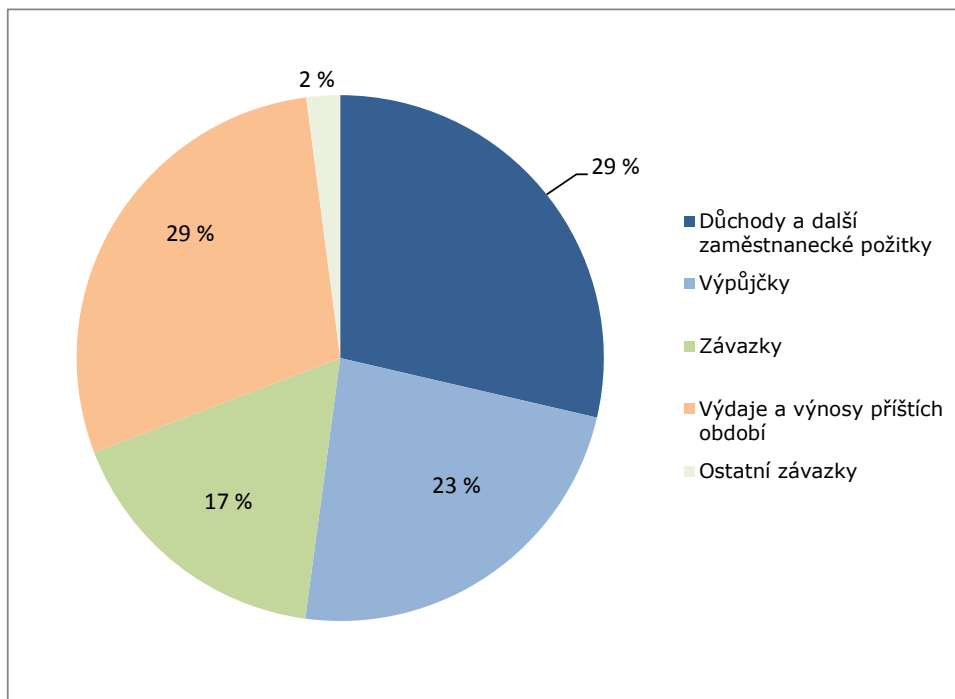
	Platební bilance				EFSM*			CELKEM
	Lotyšsko		Rumunsko	Celkem	Irsko	Portugal-	Celkem	
	Maďarsko	-sko	sko			sko		
Poskytnuté úvěry celkem	6,5	3,1	5,0**	14,6	22,5	26,0	48,5	63,1
Celkem čerpáno k 31.12.2016	5,5	2,9	5,0	13,4	22,5	24,3	46,8	60,2
Celkem splaceno k 31. 12. 2016	(5,5)	(2,2)	(1,5)	(9,2)	-	-	-	(9,2)
Nesplaceno k 31. 12. 2016	-	0,7	3,5	4,2	22,5	24,3	46,8	51,0

* Bez refinancování.

** Bez preventivní finanční pomoci.

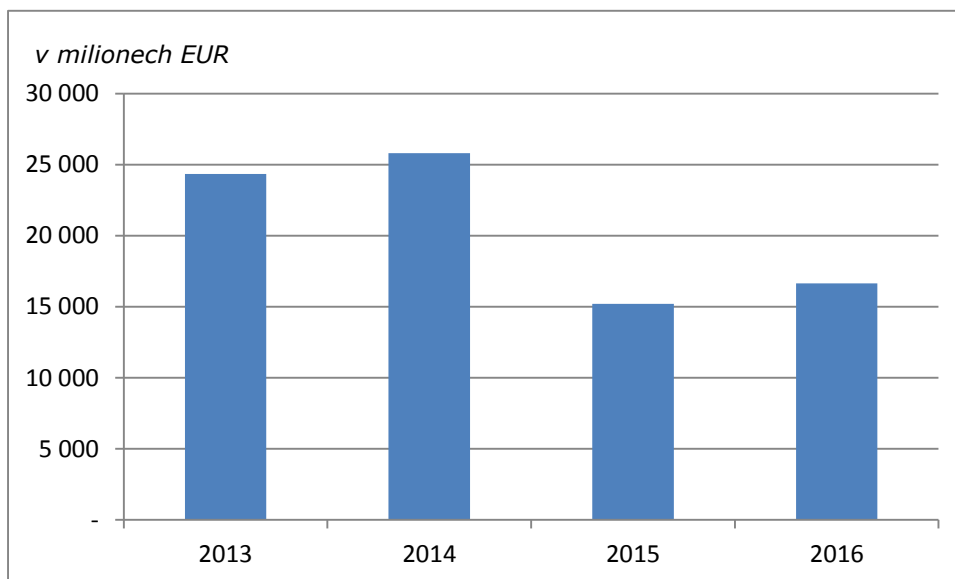
1.4. PASIVA

Pasiva ve výši 235 miliard EUR v konsolidované rozvaze EU

Stranu pasiv tvoří především čtyři hlavní položky: důchodové závazky a další závazky ze zaměstnaneckých požitků, výpůjčky, závazky a výdaje příštích období. Největší změnou oproti roku 2015 je nárůst závazků o téměř 8 miliard EUR, který je dán zejména tím, že byl v roce 2016 lépe čerpán EZZF (tj. vzrostly platby na úrovni členských států); viz bod **2.12** v příloze ke konsolidovaným finančním výkazům.

Žádosti o proplacení nákladů a faktury došlé a vykázané mezi závazky v rozvaze celkem

Čistá aktiva

Skutečnost, že jsou pasiva vyšší než aktiva, neznamená, že orgány a instituce EU mají finanční potíže, nýbrž že některé závazky budou hrazeny z budoucích ročních rozpočtů. Podle pravidel aktuálního

účetnictví se řada nákladů zachycuje v roce 2016, přestože k jejich faktické úhradě může dojít až v roce 2017 či později a financovány mohou být z budoucích rozpočtů; související výnosy tak budou účtovány až v budoucích obdobích. Nejvýznamnější částky, na které je třeba upozornit, jsou určeny na činnosti EZZF (jež mají být zaplacený v roce 2017) a závazek ze zaměstnaneckých požitků (jež mají být vypláceny v průběhu příštích 30 let).

2. OCHRANA ROZPOČTU EU

Přehled finančních oprav a inkas prostředků za rok 2016

Významnou roli při plnění rozpočtu EU hraje potřeba zajistit řádnou prevenci či odhalování a následnou nápravu systémových nedostatků vedoucích k chybám, nesrovnalostem a podvodům. Účetní dvůr podává ve své výroční zprávě prohlášení o věrohodnosti týkající se legality a správnosti uskutečněných operací, na jejichž základě je roční účetní závěrka založena, a rovněž uvádí významnou (materiální) míru chyb v platbách. Prohlášení o věrohodnosti je spolu s roční účetní závěrkou EU zveřejněno v Úředním věstníku.

Ochranná opatření Komise zmírňují dopad těchto chyb prostřednictvím dvou hlavních mechanismů:

- 1) preventivních mechanismů (např. kontrol *ex ante* a přerušení či pozastavení plateb) a
- 2) nápravných mechanismů (především finančních oprav, jež jsou ukládány členskými státy nebo jsou s nimi dohodnuty, a v menší míře i inkasa prostředků od příjemců plateb EU).

Jsou to totiž členské státy, jež v režimu sdíleného řízení (výdaje na zemědělství a strukturální opatření) nesou primární odpovědnost za to, že výdaje vyplacené z rozpočtu EU jsou během celého svého životního cyklu legální a správné.

Nápravná opatření, tj. finanční opravy a inkaso prostředků, vyplývají z dohledu a kontrol týkajících se způsobilosti výdajů financovaných z rozpočtu EU, které provádí Komise, a v případě výdajů v rámci sdíleného řízení také členské státy. Při rozhodování o rozsahu finanční opravy nebo inkasa prostředků Komise přihlíží k povaze a závažnosti porušení platného práva a k jeho finančním dopadům na rozpočet EU, a to i v případě nedostatků v řídicích a kontrolních systémech. Většina oprav se provádí po platbě.

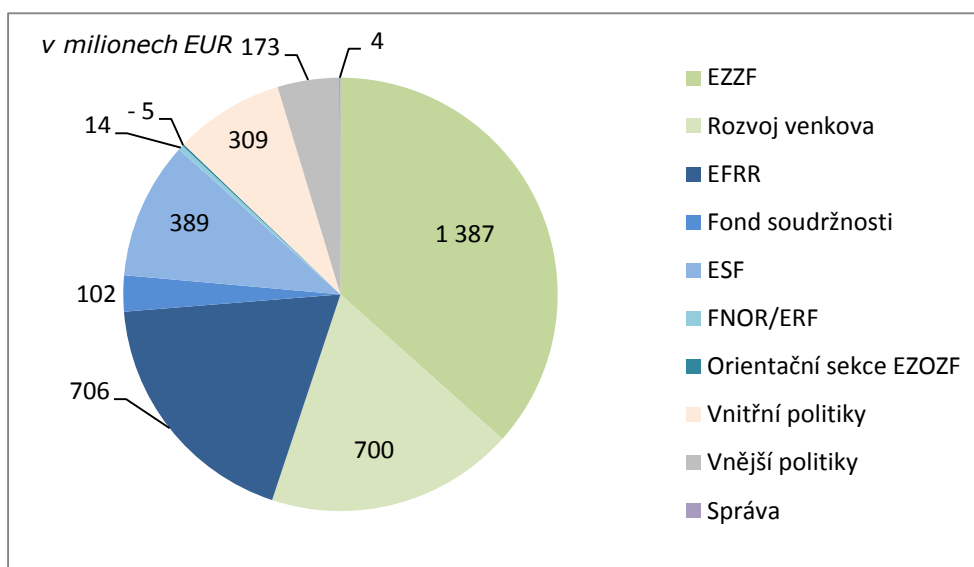
Postup finančních oprav a inkasa:

Finanční opravy a inkaso jsou prezentovány ve dvou hlavních fázích procesu. Obě fáze mohou, ale nemusí probíhat v témže roce:

- 1) Finanční opravy a inkaso ve **fázi potvrzení**: Tyto částky byly buď odsouhlaseny s dotyčným členským státem nebo byly přijaty rozhodnutím Komise. **V roce 2016 dosahovaly celkové potvrzené finanční opravy a inkasované prostředky výše 3 777 milionů EUR (2015: 3 499 milionů EUR).**

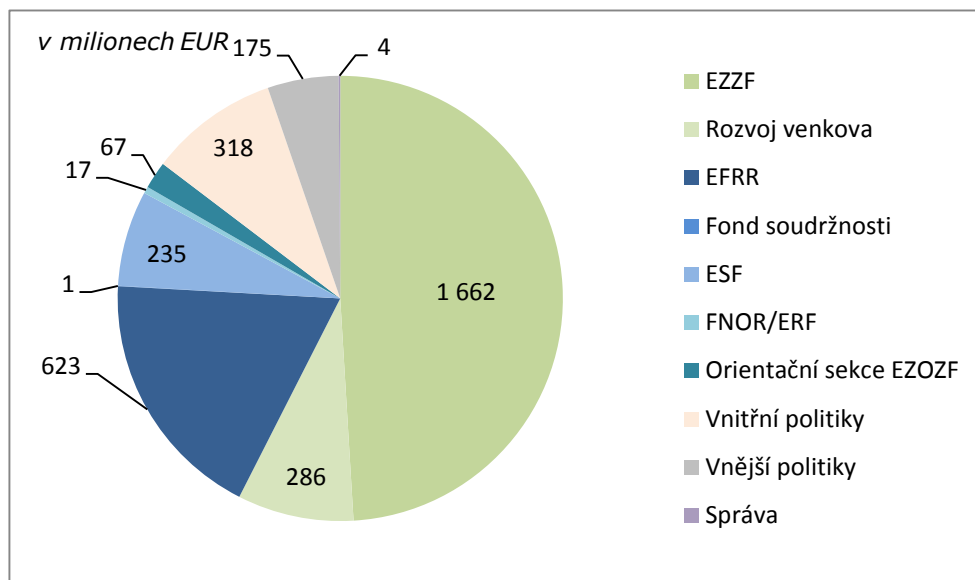
Potvrzené finanční opravy a inkaso v roce 2016 – členění podle oblastí politiky

- 2) Finanční opravy a inkaso ve **fázi provádění**: Tyto částky představují poslední krok, kterým je s konečnou platností napraven zjištěný stav, kdy byly výdaje vynaloženy neoprávněně. S několika

prováděcími mechanismy se počítá v regulačních rámcích pro jednotlivá odvětví. V roce 2016 dosáhly celkové provedené finanční opravy a inkasované prostředky výše 3 389 milionů EUR (2015: 3 853 milionů EUR). Provádění finančních oprav a inkasa může trvat řadu let, zejména je-li v oblasti zemědělské politiky rozhodnuto, že členský stát může částku hradit ve splátkách či po odkladu. V rámci politiky soudržnosti právní rámec předpokládá, že je finanční oprava provedena během uzávěrky programového období či po ní.

Provedené finanční opravy a inkaso v roce 2016 – rozdělení podle oblastí politiky

3. ŘÍZENÍ RIZIK A NEJISTOT PŘI PLNĚNÍ ROZPOČTU EU

3.1. MAKROEKONOMICKÉ PROSTŘEDÍ

Makroekonomické prostředí EU⁷ má dopad na schopnost členských států EU plnit své finanční závazky vůči orgánům a institucím EU, a tudíž na schopnost EU pokračovat v provádění svých politik.

Globální ekonomický výhled je v současnosti zatížen vysokým stupněm nejistoty. Tento stav je pokračováním již tak složitěho roku 2016, kdy se evropská ekonomika musela vypořádávat s četnými mezinárodními i domácími problémy. Patřily k nim nejnižší tempo globálního růstu a růstu obchodu od roku 2009, geopolitické napětí, teroristické útoky v několika členských státech, obtíže v bankovním sektoru, referendum ve Spojeném království o vystoupení z EU a rostoucí odpor proti globalizaci. Doposud však evropská ekonomika prokazuje svou odolnost a dokázala zachovat svůj kurz hospodářského růstu a tvorby pracovních míst. Růst HDP EU koncem roku 2016 zrychlil a zdá se, že si svou dynamiku zachová do roku 2017. K této odolnosti ekonomiky přispívala řada známých příznivých faktorů včetně relativně nízké ceny ropy, depreciace eura, akomodativní měnové politiky a široce neutrální orientace fiskální politiky. Hospodářskému oživení napomohly i strukturální reformy v některých členských státech, zejména na trhu práce. Hlavním faktorem růstu zůstala soukromá spotřeba, naopak investice byly spíše zklamáním. Tento trvale slabý výkon investic vrhá stín pochybnosti na udržitelnost oživení a potenciální růst hospodářství. Nejistota nabývá mimořádně velkých rozměrů v důsledku nejistého výsledku rozhodnutí Spojeného království vystoupit z EU.

HDP eurozóny vzrostlo v roce 2016 o 1,7 %. Předpokládá se, že růst letos mírně zvolní na 1,6 % a v roce 2018 mírně zrychlí na 1,8 %. Tento trvalý, avšak mírný růst by měl být nadále tažen domácí poptávkou. Růst světového HDP se v roce 2016 očekává spíše slabý, zatímco v letošním a příštím roce by měl podle projekcí posílít. Růst mimo země EU by měl podle projekcí postupně růst z 3,2 % v roce 2016 na 3,7 % v roce 2017 a 3,9 % v roce 2018.

⁷ Více informací viz: Evropská komise: „Evropská hospodářská prognóza (zima 2017)“.

3.2. PODMÍNĚNÉ ROZPOČTOVÉ ZÁVAZKY Z FINANČNÍ POMOCI

Výpůjční a úvěrové aktivity EU pro potřeby programů finanční pomoci probíhají mimo rozpočet EU. Jimi získané finanční prostředky se obvykle zapůjčí přijímací zemi metodou *back-to-back*, tj. se stejnou úrokovou sazbou, splatností a ve stejné výši. Bez ohledu na metodu *back-to-back* je dluhová služba v případě finančních nástrojů právním závazkem EU, což zajišťuje, že jsou všechny platby realizovány v plném rozsahu a včas. Komise zavedla postupy, které zajišťují splacení výpůjček i v případě selhání při splácení úvěrů.

Výpůjčky EU jsou přímými a bezpodmínečnými závazky EU, za něž ručí členské státy EU (podmíněné rozpočtové závazky). Výpůjčky přijaté za účelem financování úvěrů nečlenskými zeměmi EU jsou kryty Záručním fondem pro vnější vztahy. Pokud se přijímající členský stát dostane do selhání, bude k obsluze dluhu v rámci možností využít disponibilní pokladní zůstatek Komise. Jestliže to možné nebude, čerpala by Komise nezbytné finanční prostředky od členských států. Podle právních předpisů EU o vlastních zdrojích (článek 14 nařízení Rady č. 609/2014) jsou členské státy EU právně zavázány dát k dispozici dostatečné finanční prostředky tak, aby EU mohla plnit své povinnosti. Investoři jsou tedy vystaveni pouze úvěrovému riziku EU, nikoli úvěrovému riziku příjemce financovaných úvěrů. Díky metodě úvěrování *back-to-back* není rozpočet EU vystaven úrokovému ani měnovému riziku.

EP, Rada a Komise rozhodnou v kontextu programu pro danou zemi o celkové výši úvěru, počtu splátek, které mají být uvolněny, a o maximální (průměrné) splatnosti úvěrového balíčku. Následně se Komise a země, která je příjemcem úvěru, dohodnou na parametrech úvěru/financování, a zejména na termínech splátek. Uvolnění splátek úvěru – s výjimkou první – navíc závisí na dodržení politických podmínek finanční pomoci poskytované společně ze strany EU a Mezinárodního měnového fondu (MMF). Rovněž tímto faktorem je ovlivněn harmonogram financování. Harmonogram a splatnost emisí se tudíž odvíjejí od souvisejících úvěrových operací EU. Financování je denominováno výlučně v eurech a lhůty splatnosti se pohybují od 3 do 30 let.

Následující tabulka uvádí plánovaný harmonogram splácení úvěrů v rámci EFSM a podpory platební bilance k rozvahovému dni (nominální hodnoty):

v miliardách
EUR

	Platební bilance				EFSM			CELKEM
	Maďar-sko	Lotyš-sko	Rumun-sko	Cel-kem	Ir-sko	Portugal-sko	Cel-kem	
2017			1,15	1,15				1,15
2018			1,35	1,35	3,9	0,6	4,5	5,85
2019		0,5	1,0	1,5				1,5
2021					3,0	6,75	9,75	9,75
2022						2,7	2,7	2,7
2023					2,0	1,5	3,5	3,5
2024					0,8	1,8	2,6	2,6
2025		0,2		0,2				0,2
2026					2,0	2,0	4,0	4,0
2027					1,0	2,0	3,0	3,0
2028					2,3		2,3	2,3
2029					1,0	0,4	1,4	1,4
2031						2,25	2,25	2,25
2032					3,0		3,0	3,0
2035					2,0		2,0	2,0
2036						1,0	1,0	1,0
2038						1,8	1,8	1,8
2042					1,5	1,5	3,0	3,0
Cel-kem	0	0,7	3,5	4,2	22,5	24,3	46,8	51,0

Evropský nástroj finanční stability (EFSF) a Evropský mechanismus stability (ESM) jsou mezivládními mechanismy k zajištění finanční stability a nevztahuje se na ně rámec Smlouvy o EU. Nejsou tedy zahrnuty do konsolidované roční účetní závěrky EU.

3.3. PODMÍNĚNÉ ZÁVAZKY Z ROZPOČTOVÝCH ZÁRUK

EU poskytla záruky skupině EIB na úvěry poskytnuté nečlenskými zeměmi EU a na dluhové a kapitálové operace, na něž se vztahuje záruka EFSI. K 31. prosinci 2016 vykazuje EU v příloze ke konsolidovaným finančním výkazům (viz bod 4.2.1) podmíněné závazky z obou záruk. V zájmu zmírnění dopadu, které by čerpání záruky ze strany EIB mohlo mít na rozpočet EU, zřídila EU samostatné záruční fondy, tj. Záruční fond pro vnější vztahy a Záruční fond EFSI.

Do Záručního fondu pro vnější vztahy jsou převáděny prostředky z rozpočtu EU, tak aby na konci roku bylo kryto 9 % nesplacených zaručených úvěrů, jež EIB poskytuje třetím zemím v rámci vnějšího úvěrového mandátu. K 31. prosinci 2016 pokrývají aktiva v celkové hodnotě 2,3 miliardy EUR expozici, jež plyne z vyplacených 19,8 miliardy EUR, s tím, že schváleny byly částky v objemu 28,8 miliardy EUR a příslušný strop činí 39,3 miliardy EUR.

Záruční fond EFSI zahájil svou činnost v roce 2016. Do roku 2022 dosáhne jeho objem postupně 8 miliard EUR, tedy 50 % z maximální expozice, které bude vystavena záruka EU ve výši 16 miliard EUR. V roce 2016 byla do Záručního fondu EFSI převedena 1 miliarda EUR. Z částek, na něž se záruka vztahuje, bylo vyplaceno 4,4 miliardy EUR, přičemž schváleno bylo celkem 11,2 miliardy EUR (včetně vyplacených částek).

3.4. ŘÍZENÍ UPRCHLICKÉ KRIZE – NÁSTROJ PRO UPRCHLÍKY V TURECKU

EU čelí bezprecedentní krizi, jež si žádá solidaritu, pospolitost a efektivitu. Tato krize přináší společné problémy, na něž je nutno reagovat koordinovaným způsobem. Turecko jeho zeměpisná poloha předurčuje k tomu, aby pro mnoho uprchlíků a migrantů fungovalo jako přijímací a tranzitní země. V důsledku nebývalého přílivu osob, zejména v důsledku konfliktu v Sýrii, tato země přijala nejvyšší počet uprchlíků a migrantů na světě.

V roce 2015 se EU a její členské státy rozhodly zintenzivnit svou politickou a finanční angažovanost na podporu Turecka v jeho úsilí o přijímání uprchlíků. V rámci prohlášení EU a Turecka ze dne 29. listopadu 2015 sjednaly EU a Turecko komplexní spolupráci založenou na sdílené odpovědnosti, vzájemných závazcích a jejich plnění. Toto vrcholné setkání dne 29. listopadu 2015 aktivovalo společný akční plán EU a Turecka, jenž má Turecku pomoci vypořádat se s důsledky syrského konfliktu.

V reakci na výzvu členských států EU o podstatné navýšení prostředků na podporu uprchlíků v Turecku zřídila Komise rozhodnutím ze dne 24. listopadu 2015 (změněného dne 10. února 2016⁸) nástroj pro uprchlíky v Turecku. Pomocí tohoto nástroje je koordinováno uvolňování zdrojů, které vyčleňuje rozpočet EU i členské státy formou nad rámecových příspěvků. Tyto příspěvky členských států jsou zaneseny do rozpočtu EU jakožto vnější účelově vázané příjmy a na období 2016–2017 dosahují celkem 3 miliard EUR. Politický závazek poskytnout příspěvky přijaly členské státy EU v rámci obecné shody s Evropskou komisí, kterou přijali zástupci vlád členských států dne 3. února 2016. Tato obecná shoda zavádí i rámec podmíněnosti. Zmíněné 3 miliardy EUR jsou uvolňovány nad rámec 345 milionů EUR, které Komise Turecku již přidělila v reakci na syrskou uprchlickou krizi před zahájením činnosti nástroje, a jsou poskytovány i nad rámec dvoustranné pomoci od členských států.

Nástroj zahájil svou činnost dne 17. února 2016, kdy poprvé zasedal jeho řídicí výbor. Nástroj pro uprchlíky v Turecku je koordinačním mechanismem, s jehož pomocí lze pomoc EU uprchlíkům v Turecku rychle, účinně a efektivně aktivovat. Díky nástroji jsou optimálně používány příslušné stávající nástroje financování EU, buď na humanitární, nebo ostatní pomoc. Smyslem je zajistit, aby byly potřeby uprchlíků a hostitelských komunit řešeny komplexním a koordinovaným způsobem.

Řídicí výbor nástroje vydává strategické zásady k celkovým prioritám, k druhu činností, jež mají být podporovány, částkám, jež mají být alokovány, k nástrojům financování, jež mají být použity, a případně i k podmínkám, jež má Turecko dodržet při plnění závazků ze společného akčního plánu s EU. Řídicímu výboru předsedá Komise a jeho členy jsou dva zástupci Komise a po jednom zástupci každého členského státu. Turecko má poradní funkci.

V souladu s čl. 3 odst. 2 rozhodnutí Komise, kterým se nástroj zřizuje, se řídicí výbor na svém druhém zasedání dne 12. května 2016 dohodl, že by se nástroj měl soustředit na těchto šest priorit: 1) humanitární pomoc; 2) řízení migrace; 3) vzdělávání; 4) zdraví; 5) městskou a obecní infrastrukturu a 6) socioekonomickou podporu.

Celkový rozpočet, jež nástroj koordinuje, činí 3 miliardy EUR, s tím, že na tuto částku mají být v letech 2016–2017 uzavřeny smlouvy. Uvedenou částku tvoří 1 miliarda EUR z rozpočtu EU a 2 miliardy EUR z doplňujících příspěvků od členských států. Tyto příspěvky hradí členské státy přímo do rozpočtu EU formou vnějších účelově vázaných příjmů podle čl. 21 odst. 2 písm. b) finančního nařízení, jež jsou vyčleněny na nástroj předvstupní pomoci II a plán humanitární pomoci (HUMA). Z uvedené 1 miliardy EUR vyčleněné v rozpočtu EU bylo v roce 2016 uvolněno 250 milionů, zbylých 750 milionů EUR je na nástroj vyčleněno v roce 2017.

⁸ Rozhodnutí Komise C(2016) 60/03 ze dne 10. února 2016 o nástroji pro uprchlíky v Turecku, kterým se mění rozhodnutí Komise C(2015) 9500 ze dne 24. listopadu 2015.

Tento nástroj je financován z následujících zdrojů:

	v milionech EUR		
	2016	2017	Celkem
Rozpočet EU			
Humanitární pomoc	165	145	310
Ostatní pomoc			
Nástroj předvstupní pomoci	55	595	650
Nástroj pro rozvojovou spolupráci	10	10	20
Nástroj přispívající ke stabilitě a míru	20	0	20
Ostatní pomoc celkem	85	605	690
Celkem	250	750	1000
Příspěvky členských států			2000

Komise uzavřela se všemi členskými státy dohody o individuálních příspěvcích podle čl. 7 odst. 2 prováděcích pravidel k finančnímu nařízení. Souhrnný objem těchto národních příspěvků činí 2 miliardy EUR.

Nástroj je používán pro účely humanitární i ostatní pomoci, na niž je orientačně alokováno 1,4 miliardy EUR, resp. 1,6 miliardy EUR. Z přidělu na humanitární pomoc jsou podporováni uprchlíci v nejzranitelnějším postavení (a další ohrožené osoby), a to prostřednictvím předvídatelné a důstojné podpory k uspokojení základních potřeb a poskytnutí ochrany. Z přidělu na ostatní pomoc je podporováno dlouhodobější živobytí, socioekonomické a vzdělávací podmínky uprchlíků. Tento přiděl pomáhá dětem získat přístup k základnímu a střednímu vzdělání a financuje zkvalitnění vzdělávací infrastruktury včetně školních budov a učebních pomůcek. Zaměřuje se i na nejméně chráněné skupiny, např. ženy chrání před sexuální násilím a násilím páchaným na základě pohlaví a zlepšuje přístup ke zdravotní péči v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví.

Povinností Komise je pravidelně informovat Evropský parlament a Radu o tom, jak je nástroj pro uprchlíky v Turecku uplatňován. Svou první výroční zprávu na toto téma vydala Komise dne 2. března 2017⁹.

3.5. ZAMĚSTNANOST MLADÝCH LIDÍ

V srpnu 2016 bylo v EU ve skupině lidí mladších 25 let nezaměstnáno téměř 4,2 milionu osob, tedy 18,6 %. Oproti roku 2013, kdy míra nezaměstnanosti dosáhla svého maxima 23,7 %, tak sice došlo ke zlepšení, ale i tak zůstává bez práce téměř 20 % mladých lidí. V některých členských státech je jejich počet ještě vyšší. Zvláště postiženy jsou Řecko (42,7 %), Španělsko (43,2 %) a Itálie (38,8 %).

V zájmu boje proti nezaměstnanosti mladých EU i v roce 2016 podporovala praktické zavádění záruk pro mladé lidi v kontextu iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí (YEI) v členských státech. Smyslem YEI je zredukovat nezaměstnanost mladých v nejhůře postižených regionech EU. Tato iniciativa byla zahájena v roce 2013. Na období 2014–2020 je na ni vyčleněno 6,4 miliardy EUR, jež mají právě v těchto regionech cíleně podpořit přístup mladých lidí na trh práce. Z těchto 6,4 miliardy EUR pochází polovina z vyhrazené položky v rozpočtu EU a polovina z ESF.

Podpora z YEI je určena mladým lidem ve věku 15–24 let (resp. 15–29 let v některých členských státech EU), kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy (NEET). Může se jednat o dlouhodobě nezaměstnané mladé lidi a osoby neregistrované mezi uchazeči o zaměstnání. K tomu, aby tito lidé splňovali podmínky k podpoře z YEI, musí žít v regionech, kde nezaměstnanost mladých dosahovala v roce 2012 hodnotu přes 25 %. V současnosti z YEI profitují regiony ve 20 členských státech.

Z finančních prostředků YEI je realizován balíček pro zaměstnanost mladých lidí, a zejména systémy záruk pro mladé lidi v členských státech EU, na něž se iniciativa vztahuje. YEI je s to oslovit přímo mladé

⁹ Viz sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě pod názvem První výroční zpráva o nástroji pro uprchlíky v Turecku (COM(2017) 130 final, 2.3.2017).

lidi, kteří nejsou zaměstnáni ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy, a dokáže je podpořit na osobní úrovni. „Nabídky“, jež jsou z YEI financovány a mladým lidem poskytovány prostřednictvím výše uvedených systémů, sahají v závislosti na konkrétních potřebách daného jednotlivce od učňovského vzdělávání a kurzů odborné přípravy přes dotace pro zaměstnavatele až po podporu při zakládání podniku. Tímto způsobem YEI doplňuje podporu z jiných finančních zdrojů EU, např. ESF, který působí i na vyšších úrovních, než je rovina individuální, a pomáhá uskutečnit reformy ve vzdělávání a zaměstnanosti.

Systémy záruk pro mladé lidi představují individualizované vnitrostátní programy, jež si kladou za cíl, aby se všem lidem mladším 25 let (či v některých členských státech 29 let) dostalo solidní a konkrétní nabídky podpory do čtyř měsíců od chvíle, kdy ukončí vzdělávání či se stanou nezaměstnanými. Tyto systémy proto pracují s přímými opatřeními, jež jsou zacílena na mladé lidi. Zaměřují se i na komplexní, dlouhodobější reformy zaměstnanosti a vzdělávání. Opírají se přitom o širší partnerství mezi všemi relevantními zúčastněnými stranami.

V říjnu 2016 byla předložena zpráva o pokroku, z níž vyplynulo, že záruka pro mladé lidi z roku 2013, kterou doplňovaly YEI, ESF a finanční prostředky členských států, přinesla v praxi pozitivní posun. Po třech letech od spuštění tohoto systému v roce 2013 je v EU o 1,4 milionu nezaměstnaných mladých lidí méně. Přibližně 9 milionů mladých lidí přijalo nabídku zaměstnání, stáže nebo učňovské přípravy. Výsledkem byly také ambiciózní strukturální reformy v řadě členských států a navázání partnerství mezi podniky a vzdělávacími institucemi. V zájmu udržitelného naplňování záruky pro mladé lidi v plném rozsahu Komise navrhla, aby byla iniciativa YEI prodloužena do roku 2020 a aby byly navýšeny zdroje na ni vyčleněné. Komise oznámila i vznik nového zvláštního dlouhodobého (6 až 12měsíčního) programu mobility pro učně zvaného ErasmusPro. Tento program je začleněn do stávajícího programu Erasmus+ a má podpořit učení se prací v zahraničí.

V červnu 2016 Komise zahájila novou agendu dovedností pro Evropu, která zahrnuje 10 opatření ke zlepšení kvality dovedností a zvýšení jejich relevance pro pracovní trh. Patří mezi ně například iniciativa, která má dospělým s nízkou kvalifikací pomoci zlepšit gramotnost, matematickou gramotnost a digitální dovednosti a/nebo jim pomoci dosáhnout vyššího sekundárního vzdělání nebo rovnocenné kvalifikace.

V prvních třech letech programového období 2014–2020 narážela YEI při své realizaci na průtahy, jež se podobaly situaci s ostatními ESI fondy v podokruhu 1b VFR. Oproti původním předpokladům byly prostředky vypláceny v nižším objemu, a to z několika důvodů. Například byly pozdě přijaty související operační programy ESF a dlouho trvala příprava jejich realizace (včetně ustavení struktur a postupů, jež vyžaduje příslušná právní úprava ESF). Prodlevy v počátečních fázích realizace YEI lze do určité míry zčásti přičíst i limitované správní kapacitě jednotlivých odpovědných míst, zejména vzhledem k překryvu obou programových období. Navzdory těmto prodlevám byla YEI v praxi i z hlediska úhrad prováděných Komisí plněna rychleji, než jak byly čerpány ESF, EFRR a FS.

ZPRÁVY O PLNĚNÍ ROZPOČTU A PŘÍLOHA

Upozorňujeme, že vzhledem k zaokrouhlování částek na miliony eur se může stát, že součty některých finančních údajů v níže uvedených tabulkách nemusí přesně odpovídat.

OBSAH

VÝSLEDEK PLNĚNÍ ROZPOČTU EU.....	110
SROVNÁNÍ ROZPOČTOVANÝCH A SKUTEČNÝCH ČÁSTEK.....	111
PŘÍLOHA KE ZPRÁVÁM O PLNĚNÍ ROPOČTU	114
1. ROZPOČTOVÝ RÁMEC EU	114
1.1. VFR NA OBDOBÍ 2014–2020	114
1.2. ROČNÍ ROZPOČET	115
1.3. OBLASTI POLITIKY.....	116
1.4. PŘÍJMY	117
1.5. VÝPOČET VÝSLEDKU PLNĚNÍ ROZPOČTU	118
1.6. SESOUHLASENÍ HOSPODÁŘSKÉHO VÝSLEDKU S VÝSLEDKEM PLNĚNÍ ROZPOČTU ...	119
2. PLNĚNÍ ROZPOČTU EU NA ROK 2016 – KOMENTÁŘ	120
2.1. PŘÍJMY	120
2.2. VÝDAJE.....	121
3. PLNĚNÍ PŘÍJMOVÉ STRANY ROZPOČTU EU	123
3.1. SOUHRN PLNĚNÍ PŘÍJMOVÉ STRANY ROZPOČTU EU	123
4. PLNĚNÍ VÝDAJOVÉ STRANY ROZPOČTU EU	124
4.1. VFR: ČLENĚNÍ A ZMĚNY PROSTŘEDKŮ NA ZÁVAZKY A PROSTŘEDKŮ NA PLATBY	124
4.2. VFR: ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA ZÁVAZKY.....	125
4.3. VFR: ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA PLATBY	126
4.4. VFR: ZMĚNA STAVU ZBÝVAJÍCÍCH ZÁVAZKŮ (RAL)	127
4.5. VFR: ČLENĚNÍ ZBÝVAJÍCÍCH ZÁVAZKŮ PODLE ROKU PŮVODU	128
4.6. OBLAST POLITIKY: ZMĚNY A ČLENĚNÍ PROSTŘEDKŮ NA ZÁVAZKY A NA PLATBY	129
4.7. OBLAST POLITIKY: ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA ZÁVAZKY.....	130
4.8. OBLAST POLITIKY: ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA PLATBY	131
4.9. OBLAST POLITIKY: ZMĚNA STAVU ZBÝVAJÍCÍCH ZÁVAZKŮ (RAL)	132
4.10. OBLAST POLITIKY: ČLENĚNÍ ZBÝVAJÍCÍCH ZÁVAZKŮ PODLE ROKU PŮVODU	133
5. PLNĚNÍ ROZPOČTU V ČLENĚNÍ PODLE ORGÁNŮ	134
5.1. PLNĚNÍ PŘÍJMOVÉ STRANY ROZPOČTU.....	134
5.2. ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA ZÁVAZKY	135
5.3. ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA PLATBY.....	136
6. PLNĚNÍ ROZPOČTU AGENTUR.....	137
6.1. PŘÍJMY ROZPOČTU	137
6.2. PROSTŘEDKY NA ZÁVAZKY A NA PLATBY V ČLENĚNÍ PODLE AGENTUR.....	139

VÝSLEDEK PLNĚNÍ ROZPOČTU EU

v milionech EUR

	2016	2015
Příjmy za rozpočtový rok	144 717	146 624
Platby z prostředků na běžný rok	(135 180)	(143 485)
Prostředky na platby přenesené do roku $n+1$	(1 655)	(1 299)
Zrušení nevyčerpaných prostředků přenesených z roku $n-1$	63	29
Vývoj účelově vázaných příjmů	(1 367)	(704)
Kurzové rozdíly za rok	(173)	182
Výsledek plnění rozpočtu*	6 405	1 347

* Z toho výsledek ESVO činí 0 milionů EUR v roce 2016 a (2) miliony EUR v roce 2015.

SROVNÁNÍ ROZPOČTOVANÝCH A SKUTEČNÝCH ČÁSTEK

PŘÍJMY ROZPOČTU

v milionech EUR

	Původní přijatý rozpočet	Konečný přijatý rozpočet	Stanovené nároky	Příjmy
1 Vlastní zdroje	142 269	133 677	132 192	132 166
11-Dávky z cukru	125	133	133	133
12-Cla	18 465	20 115	19 987	19 961
13-DPH	18 813	16 279	15 935	15 935
14-HND	104 866	97 149	95 578	95 578
15-Oprava rozpočtových nevyvážeností	—	—	580	580
16-Snížení příspěvku Nizozemska a Švédska z HND	—	—	(22)	(22)
3 Přebytky, salda a opravy	—	1 349	1 358	1 358
4 Příjmy od osob pracujících v orgánech nebo jiných institucích Unie	1 348	1 348	1 459	1 452
5 Příjmy ze správní činnosti orgánů	55	55	600	579
6 Příspěvky a náhrady v rámci dohod a programů Unie	60	60	6 204	5 928
7 Úroky z prodlení a pokuty	123	123	9 739	3 175
8 Výpůjční a úvěrové operace	5	5	46	41
9 Různé příjmy	25	25	27	17
Celkem	143 885	136 642	151 624	144 717

*Podrobnosti k plnění příjmů v roce 2016 viz bod 3 a vysvětlení viz bod 2.1.

ROZPOČTOVÉ VÝDAJE: ZÁVAZKY V ČLENĚNÍ PODLE OKRUHŮ VFR

v milionech EUR

Okruh VFR	Původní přijatý rozpočet	Konečný přijatý rozpočet	Celkové disponibilní prostředky	Přijaté závazky
1. Inteligentní růst podporující začlenění	69 841	69 841	73 039	71 731
1a: Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost	19 010	19 010	21 569	20 332
1b: Hospodářská, sociální a územní soudržnost	50 831	50 831	51 471	51 400
2. Udržitelný růst: přírodní zdroje	62 484	62 470	66 952	64 547
z toho: výdaje související s trhem a přímé platby	42 220	42 218	46 051	44 285
3. Bezpečnost a občanství	4 052	4 292	4 423	4 336
4. Globální Evropa	9 167	9 377	12 240	11 278
5. Správa	8 935	8 951	9 642	9 358
z toho: správní výdaje orgánů	3 771	3 778	4 121	3 979
6. Náhrady	—	—	—	—
8. Záporná rezerva a schodek přenesený z předchozího rozpočtového roku	—	—	—	—
9. Zvláštní nástroje	525	346	395	61
Celkem	155 004	155 277	166 690	161 310

ROZPOČTOVÉ VÝDAJE: PLATBY V ČLENĚNÍ PODLE OKRUHŮ VFR

v milionech EUR

Okruh VFR	Původní přijatý rozpočet	Konečný přijatý rozpočet	Celkové disponibilní prostředky	Provedené platby
1. Inteligentní růst podporující začlenění	66 263	59 459	63 618	56 265
1a: Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost	17 418	17 406	20 976	18 461
1b: Hospodářská, sociální a územní soudržnost	48 844	42 053	42 642	37 804
2. Udržitelný růst: přírodní zdroje	55 121	55 214	59 464	57 412
z toho: výdaje související s trhem a přímé platby	42 212	42 210	46 057	44 084
3. Bezpečnost a občanství	3 022	3 069	3 195	3 077
4. Globální Evropa	10 156	9 860	11 163	10 277
5. Správa	8 935	8 951	10 490	9 324
z toho: správní výdaje orgánů	3 771	3 778	4 683	3 975
6. Náhrady	—	—	—	—
8. Záporná rezerva a schodek přenesený z předchozího rozpočtového roku	—	—	—	—
9. Zvláštní nástroje	389	90	140	61
Celkem	143 885	136 642	148 069	136 416

Podrobnosti k plnění výdajů v roce 2016 viz bod 4 a vysvětlení viz bod 2.2.

PŘÍLOHA KE ZPRÁVÁM O PLNĚNÍ ROPOČTU

1. ROZPOČTOVÝ RÁMEC EU

Rozpočtové účty jsou vedeny v souladu s finančním nařízením (FR) a jeho prováděcími pravidly. Souhrnný rozpočet je nástrojem, kterým se každý rok stanoví a schvalují příjmy a výdaje Unie. Tyto příjmy a výdaje musí dodržovat stropy a další pravidla VFR, a to v souladu s legislativou o víceletých programech přijatých jako součást uvedeného rámce.

1.1. VFR NA OBDOBÍ 2014–2020

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Celkem
	<i>v milionech EUR</i>							
1. Inteligentní růst podporující začlenění	52 756	77 986	69 304	73 512	76 420	79 924	83 661	513 563
1.a Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost	16 560	17 666	18 467	19 925	21 239	23 082	25 191	142 130
1.b Hospodářská, sociální a územní soudržnost	36 196	60 320	50 837	53 587	55 181	56 842	58 470	371 433
2. Udržitelný růst: přírodní zdroje	49 857	64 692	64 262	60 191	60 267	60 344	60 421	420 034
z toho: výdaje související s trhem a přímé platby	43 779	44 190	43 951	44 146	44 163	44 241	44 264	308 734
3. Bezpečnost a občanství	1 737	2 456	2 546	2 578	2 656	2 801	2 951	17 725
4. Globální Evropa	8 335	8 749	9 143	9 432	9 825	10 268	10 510	66 262
5. Správa	8 721	9 076	9 483	9 918	10 346	10 786	11 254	69 584
z toho: správní výdaje orgánů	7 056	7 351	7 679	8 007	8 360	8 700	9 071	56 224
6. Náhrady	29	—	—	—	—	—	—	29
8. Záporná rezerva	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Zvláštní nástroje	—	—	—	—	—	—	—	—
Prostředky na závazky	121 435	162 959	154 738	155 631	159 514	164 123	168 797	1 087 197
Prostředky na platby celkem	135 762	140 719	144 685	142 906	149 713	154 286	157 358	1 025 429

Výše uvedená tabulka uvádí stropy VFR v běžných cenách. Rok 2016 byl třetím rozpočtovým rokem VFR na období 2014–2020. Celkový strop prostředků na závazky na rok 2016 činil 154 738 milionů EUR, tedy 1,05 % HND EU. Odpovídající strop prostředků na platby činil 144 685 milionů EUR neboli 0,98 % HND EU. Tyto stropy platily po celý rozpočtový rok 2016.

Úprava finančního krytí politiky soudržnosti podle článku 7 nařízení o VFR byla provedena formou technické úpravy VFR na rok 2017. Tato úprava, kterou provedla Komise (COM(2016) 311 ze dne 30. června 2016), vedla k navýšení stropů VFR na léta 2017–2020 o celkem 4 642 milionů EUR (formou prostředků na závazky) v podokruhu 1b, resp. o 1 367 milionů EUR (formou prostředků na platby) v běžných cenách.

Pro VFR na období 2014–2020 byla sjednána nová pravidla flexibility. Jedno z těchto nových pravidel umožňuje převádět nevyužitá rozpětí v rámci platebních stropů do následujících let, a to prostřednictvím celkového rozpětí pro platby v rámci technické úpravy VFR na následující rok. Z tohoto důvodu byla nevyčerpaná částka z roku 2015 (1 288 milionů EUR v běžných cenách) a z roku 2016 (13 991 milionů EUR v běžných cenách) převedena do let 2018–2020. Stropy platné pro léta 2015, 2016 a 2018–2020 pak byly odpovídajícím způsobem upraveny (srv. výše uvedená technická úprava VFR na rok 2017 a technická úprava na rok 2018 (COM(2017) 220 ze dne 24. května 2017)).

Dne 14. září 2016 představila Komise své sdělení o přezkumu/revizi víceletého finančního rámce na období 2014–2020 v polovině období (COM(2016) 603). Toto sdělení doprovázela řada legislativních návrhů včetně návrhu na změnu nařízení o VFR (COM(2016) 604) a na zjednodušení finančních pravidel ve finančním nařízení a relevantních základních právních aktů (COM(2016) 605). Z rozpočtového hlediska je smyslem těchto návrhů zprůžnit VFR. Za tímto účelem má být v nařízení o VFR zavedena řada změn a využitím disponibilních rozpětí a manévrovacího prostoru mají být navýšeny prostředky na prioritní oblasti zaměstnanosti, ekonomického růstu, migrace a bezpečnosti. Dohoda o těchto návrzích se očekává v létě 2017.

V neposlední řadě byly podle údajů zjištěných metodikou ESA 2010 přepočteny stropy, jež stanoví rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie (Úř. věst. L 168, 7.6.2014). Oproti HND

zjišťovanému podle ESA 95 vychází HND při výpočtech podle ESA 2010 vyšší. Uvedený přepočtení proběhl v návaznosti na vstup uvedeného rozhodnutí v platnost v souladu s jeho čl. 3 odst. 3. V souladu s tímto přepočtem byl strop vlastních zdrojů snížen z 1,23 % na 1,20 % HND EU a strop prostředků na závazky byl snížen z 1,29 % na 1,26 % HND EU (COM(2016) 829 ze dne 21. prosince 2016).

Vysvětlení jednotlivých okruhů VFR je uvedeno níže:

Okruh 1 – Inteligentní růst podporující začlenění

Tento okruh je rozdělen na dvě samostatné, avšak vzájemně provázané složky:

- 1a Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost. Sem spadají výdaje na výzkum a inovace, vzdělávání a odbornou přípravu, Nástroj pro propojení Evropy, sociální politiku, vnitřní trh a související politiky.
- 1b Hospodářská, sociální a územní soudržnost, jež má posílit konvergenci nejméně rozvinutých členských států a regionů, doplňovat strategii EU pro udržitelný růst mimo méně prosperující regiony a podpořit spolupráci mezi regiony.

Okruh 2 – Udržitelný růst: přírodní zdroje

Okruh 2 zahrnuje společnou zemědělskou politiku, společnou politiku rybolovu a environmentální opatření, zejména program Life+.

Okruh 3 – Bezpečnost a občanství

Okruh 3 je odrazem rostoucího významu některých oblastí, v nichž byly EU svěřeny konkrétní úkoly – spravedlnost, vnitřní věci, ochrana hranic, přistěhovalectví, azylová politika, veřejné zdraví, ochrana spotřebitelů, kultura, mládež, informace a dialog s občany.

Okruh 4 – Globální Evropa

Do okruhu 4 spadají všechna opatření vnější politiky, včetně rozvojové spolupráce, humanitární pomoci, představných nástrojů a nástrojů v oblasti politiky sousedství. ERF zůstává mimo rozpočet EU a není součástí VFR.

Okruh 5 – Správa

Do tohoto okruhu spadají správní výdaje všech orgánů, důchody a evropské školy. V případě orgánů s výjimkou Komise představují tyto náklady veškeré jejich výdaje.

Okruh 6 – Náhrady

V souladu s politickou dohodou, podle níž by se nové členské státy neměly stát čistými plátcí do rozpočtu hned na začátku svého členství, je tento okruh určen na příslušné kompenzace. Tato částka byla uvolněna na převody ve prospěch nových členských států na vyrovnání jejich rozpočtových příjmů a příspěvků.

Okruh 9 – Zvláštní nástroje

Mechanismy pružnosti umožňují EU uvolňovat potřebné prostředky v reakci na nepředvídané události, např. krizové a mimořádné situace. Jejich oblast působnosti, finanční přiděl a bližší podmínky fungování jsou vymezeny v nařízení o VFR a interinstitucionální dohodě. V aktuálním kontextu snížených výdajů se starají i o to, aby byly rozpočtové zdroje s to reagovat na vyvíjející se priority, tak aby bylo každé euro použito tam, kde je ho nejvíc zapotřebí. Většina těchto mechanismů je proto zřízena mimo VFR a prostředky z nich lze uvolňovat nad rámec výdajových stropů.

1.2. ROČNÍ ROZPOČET

Komise každoročně odhaduje výši příjmů a výdajů všech orgánů na příští rok a sestavuje návrh rozpočtu, který předkládá rozpočtovému orgánu. Na jeho základě vypracuje Rada své stanovisko, o němž pak obě složky rozpočtového orgánu jednají. Předseda Evropského parlamentu prohlásí, že společný návrh byl s konečnou platností přijat, a tím se rozpočet stává vykonatelným. V průběhu daného roku se přijímají opravné rozpočty. Odpovědnost za plnění rozpočtu nese zejména Komise.

Z hlediska rozpočtové struktury Komise spravuje správní a operační prostředky. Ostatní orgány mají prostředky pouze správní povahy. Rozpočet dále rozlišuje dva druhy prostředků: nerozlišené a rozlišené. Z nerozlišených prostředků se financují operace roční povahy (tedy operace, které odpovídají zásadě ročního rozpočtu). Rozlišené prostředky se používají proto, aby se zásada ročního rozpočtu sladila s potřebou řídit víceleté operace. Rozlišené prostředky se dělí na prostředky na závazky a prostředky na platby:

- **prostředky na závazky:** kryjí celkové náklady plynoucí z právních závazků, které jsou přijaty na běžný rozpočtový rok v případě operací rozložených do několika let. Rozpočtové závazky na akce, jejichž rozsah přesahuje jeden rozpočtový rok, však mohou být rozloženy do několika ročních splátek, pokud to stanoví základní právní akt,
- **prostředky na platby:** kryjí výdaje vyplývající ze závazků přijatých v běžném rozpočtovém roce nebo v předchozích rozpočtových letech.

V účetnictví jsou druhy financování seskupeny do dvou hlavních položek:

- konečné schválené rozpočtové prostředky a
- dodatečné prostředky, jež obsahují
 - prostředky přenesené z předchozího roku (finanční nařízení připouští jen omezené případy, kdy lze nevyčerpané prostředky z předchozího roku přenášet do roku běžného) a
 - účelově vázané příjmy, jež plynou z vrácených finančních prostředků a příspěvků třetích osob/zemí, které jsou určeny na programy EU a činnost pro třetí osoby, jsou účelově vázány přímo na odpovídající výdajové položky v rozpočtu a tvoří třetí pilíř financování.

Všechny tyto druhy financování tvoří společně sumu disponibilních prostředků.

1.3. OBLASTI POLITIKY

V rámci využívání řízení podle činnosti (ABM) používá Komise při plánování a řízení metodu sestavování rozpočtu podle činností (ABB). Rozpočet je strukturován tak, že jeho jednotlivé hlavy odpovídají oblastem politiky a jednotlivé kapitoly činnostem. Cílem ABB je vytvořit přehledný rámec pro převádění cílů politik Komise na konkrétní opatření, a to buď formou právních předpisů, finančních prostředků nebo jiných prostředků veřejné politiky. Rozložení práce Komise na jednotlivé činnosti umožňuje vytvořit si jasný obrázek o jejích aktivitách a vytváří jednotný rámec pro stanovení priorit. Během rozpočtového procesu jsou na tyto priority přidělovány zdroje, přičemž právě činnosti slouží v tomto procesu jako hlavní vodítka. Díky provázání konkrétních činností a zdrojů, jež jsou na ně vyčleněny, umožňuje metoda ABB dosáhnout vyšší účelnosti a efektivity využívání zdrojů Komise.

Oblast politiky lze vymezit jako homogenní skupinu činností, které jsou součástí práce Komise a které jsou významné pro rozhodovací proces. Každá oblast politiky obecně odpovídá některému generálnímu ředitelství a zahrnuje v průměru kolem 6 či 7 individuálních činností. Oblasti politik jsou hlavně operační, neboť jejich klíčové činnosti jsou v dané oblasti působnosti zaměřeny na prospěšnost pro třetí strany. Operační rozpočet je doplněn o potřebné správní výdaje v každé oblasti politiky.

1.4. PŘÍJMY

1.4.1. Příjmy z vlastních zdrojů

Většina příjmů pochází z vlastních zdrojů, jež se člení do těchto kategorií:

- 1) tradiční vlastní zdroje (TVZ), jež obvykle představují přibližně 14 % příjmů z vlastních zdrojů,
- 2) zdroj založený na dani z přidané hodnoty (DPH), jež obvykle představuje přibližně 12 % příjmů z vlastních zdrojů,
- 3) zdroj založený na hrubém národním důchodu (HND), na nějž obvykle připadá zhruba 74 % příjmů z vlastních zdrojů.

Vlastní zdroje jsou přidělovány v souladu s pravidly, jež upravuje rozhodnutí Rady 2014/335/ES, Euratom ze dne 26. května 2014 o systému vlastních zdrojů EU (dále jen „RVZ 2014“). Toto rozhodnutí vstoupilo v platnost dne 1. října 2016 a použije se se zpětnou účinností od 1. ledna 2014. Účinky rozhodnutí za léta 2014 a 2015 byly zohledněny v rozpočtovém roce 2016.

Celková výše vlastních zdrojů přidělených Unii na pokrytí ročních prostředků na platby nesmí překročit 1,20 % ze součtu HND všech členských států.

1.4.2. Tradiční vlastní zdroje (TVZ)

Mezi tradiční vlastní zdroje (TVZ) patří cla (vybíraná z dovozu ze třetích zemí) a dávky z cukru (hrazené producenty cukru k financování výdajů na společnou organizaci trhu s cukrem), jež od hospodářských subjektů vybírají jménem EU členské státy. Členské státy si však jako náhradu za náklady na výběr ponechávají 20 % z vybrané částky. Veškeré stanovené částky tradičních vlastních zdrojů musí být zachyceny na některém z účtů, jež vedou příslušné orgány:

- na řádných účtech uvedených v čl. 6 odst. 3 nařízení č. 609/2014: všechny vrácené částky nebo částky kryté zárukami,
- na zvláštních účtech uvedených v témže článku: všechny částky dosud nevrácené a/nebo nekryté zárukami; dále na ně lze zaúčtovat částky, jež jsou kryty zárukami, avšak byly vůči nim vzneseny výhrady.

Tradiční vlastní zdroje musí členský stát uhradit na účet Komise u ministerstva financí nebo centrální banky nejpozději v první pracovní den po 19. dni druhého měsíce následujícího po měsíci, v němž nárok vznikl (nebo byl vrácen v případě zvláštního účtu).

1.4.3. Daň z přidané hodnoty (DPH)

Daň z přidané hodnoty (DPH) je odváděna ze základů DPH členských států, které jsou pro tento účel harmonizovány podle pravidel EU. Základ DPH je však v případě každého členského státu omezen na maximálně 50 % jeho HND. Jednotná sazba DPH je stanovena na 0,30 %. Výjimkou jsou v období 2014–2020 Německo, Nizozemsko a Švédsko, v jejichž případě tato sazba činí 0,15 %.

1.4.4. Hrubý národní důchod (HND)

Zdroj z HND se používá k financování té části rozpočtu, která není pokryta příjmy ze žádných jiných zdrojů. Na HND všech členských států je uplatňována stejná procentní sazba, která je stanovena podle pravidel EU.

Zdroje z DPH a HND se stanoví na základě odhadů příslušných vyměřovacích základů, jež jsou prováděny během přípravy návrhu rozpočtu. Tyto odhady se následně revidují a v průběhu daného rozpočtového roku aktualizují pomocí opravného rozpočtu. Rozdíly mezi částkami, jež mají členské státy uhradit na základě skutečného základu rozpočtového zdroje příjmů, a částkami, jež byly skutečně uhrazeny na

základě (revidovaných) odhadů, ať jsou již kladné či záporné, vyžaduje Komise k úhradě od členských států k prvnímu pracovnímu dni června druhého roku, jež následuje po daném rozpočtovém roce. Skutečné základy DPH a HND mohou být ještě během následujících čtyř let předmětem oprav, není-li vůči nim vznesena výhrada. Na tyto výhrady je nutné pohlížet jako na potenciální nárokování nejistých částek vůči členským státům, neboť jejich finanční dopad nelze s přesností odhadnout. Je-li možné určit přesnou částku, vyžádá si Komise příslušné vlastní zdroje z DPH a HND buď společně se saldy vlastních zdrojů z DPH a HND, nebo formou individuální výzvy.

1.4.5. Oprava pro Spojené království

Mechanismus opravy rozpočtové nevyváženosti ve prospěch Spojeného království zavedla Evropská rada na zasedání ve Fontainebleau (červen 1984). Tímto mechanismem je redukována platba vlastních zdrojů Spojeného království a jsou navýšeny platby ostatních členských států. Německo, Rakousko, Švédsko a Nizozemsko se na financování této opravy podílejí v menším rozsahu (omezeném na čtvrtinu jejich normálního podílu).

1.4.6. Hrubé snížení

Evropská rada na svém zasedání ve dnech 7. a 8. února 2013 došla k závěru, že Dánsko, Nizozemsko a Švédsko by měly mít v období 2014–2020 nárok na hrubé snížení svých ročních příspěvků založených na HND a že Rakousko by mělo mít nárok na hrubé snížení příspěvku pouze v období 2014–2016. Roční snížení příspěvků je určeno takto: Dánsko 130 milionů EUR, Nizozemsko 695 milionů EUR a Švédsko 185 milionů EUR. Hrubé snížení příspěvku Rakouska bylo na rok 2014 stanoveno na 30 milionů EUR, na rok 2015 na 20 milionů EUR a na rok 2016 na 10 milionů EUR (vše v cenách roku 2011).

1.4.7. Úprava týkající se provádění rozhodnutí RVZ z roku 2014 v letech 2014 a 2015

Článek 11 RVZ z roku 2014 stanoví, že po svém vstupu v platnost nabude účinku ke dni 1. ledna 2014. Znamená to, že financování na roky 2014 a 2015 bylo nutno přepočítat podle nových pravidel. Tato úprava (rozdíl mezi starým a novým RVZ, který se týká let 2014 a 2015) byla zapsána do opravného rozpočtu č. 5/2016 a byla provedena jednorázovou platbou k prvnímu pracovnímu dni ledna 2017.

1.5. VÝPOČET VÝSLEDKU PLNĚNÍ ROZPOČTU

Výsledek plnění rozpočtu EU se vrací členským státům v následujícím roce, a to formou snížení jejich příspěvků splatných v tomtéž roce.

V případě vlastních zdrojů se v účetnictví zaznamenávají částky připsané v průběhu roku ve prospěch účtů, jež jménem Komise zřídily vlády členských států. Do příjmů se zahrnuje rovněž případný přebytek plynoucí z výsledku plnění rozpočtu za předchozí rok. Ostatními zaúčtovanými příjmy jsou částky, které byly v průběhu roku skutečně přijaty.

Pro účely výpočtu výsledku plnění rozpočtu za daný rok se výdaje skládají z plateb, které byly provedeny z prostředků na daný rok, a z veškerých prostředků na daný rok, které se přenášejí do roku následujícího. Platbami provedenými z prostředků pro daný rok se rozumějí platby, které účetní provedl do 31. prosince rozpočtového roku. V případě EZZF se těmito platbami rozumějí platby, které členské státy provedly v období od 16. října roku $n-1$ do 15. října roku n za předpokladu, že účetní byl o závazku a schválení informován do 31. ledna roku $n+1$. Po kontrolách v členských státech mohou být výdaje EZZF předmětem rozhodnutí o souladu.

Výsledek plnění rozpočtu se skládá ze dvou částí: z výsledku EU a z výsledku účasti zemí ESVO, které jsou členy Evropského hospodářského prostoru (EHP). V souladu s čl. 1 odst. 1 nařízení č. 608/2014, kterým se stanoví prováděcí opatření pro systém vlastních zdrojů, tento výsledek představuje rozdíl mezi:

- celkovými příjmy získanými v rozpočtovém roce a
- celkovými platbami provedenými z prostředků za běžný rok zvýšenými o celkovou výši prostředků za týž rok přenesených do roku následujícího.

Výsledek se zvýší nebo sníží o:

- čistý zůstatek zrušení prostředků na platby přenesených z předchozích let a plateb, které kvůli kolísání kurzu eura převyšují nerozlišené prostředky přenesené z předchozího roku,
- vývoj účelově vázaných příjmů a
- čisté kurzové zisky nebo ztráty zaznamenané v průběhu daného roku.

Prostředky, které byly přeneseny z předchozího rozpočtového roku v souvislosti s příspěvky třetích stran a prací pro třetí strany, nepozbývají ze své podstaty platnosti a zapisují se jako dodatečné prostředky rozpočtového roku. Tím je vysvětlen rozdíl mezi výší prostředků přenesených z předchozího roku, jež je uvedena ve zprávě o plnění rozpočtu na rok n , a výší prostředků přenesených do následujícího roku, jež je uvedena ve zprávě o plnění rozpočtu na rok $n-1$. Do výpočtu výsledku plnění rozpočtu se nezapočítávají prostředky dané znovu k dispozici po vrácení záloh.

Přenesené prostředky na platby zahrnují: prostředky přenesené automaticky a prostředky přenesené na základě rozhodnutí. Zrušení nevyužitých prostředků na platby přenesených z předcházejícího roku tak představuje zrušení prostředků, které byly přeneseny automaticky a na základě rozhodnutí.

1.6. SESOUHLASENÍ HOSPODÁŘSKÉHO VÝSLEDKU S VÝSLEDKEM PLNĚNÍ ROZPOČTU

v milionech EUR

	2016	2015
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA BĚŽNÝ ROK	1 733	(13 033)
Příjmy		
<i>Nároky stanovené v běžném roce, avšak zatím nevybrané</i>	(1 969)	(318)
<i>Nároky stanovené v předchozích letech a vybrané v běžném roce</i>	3 363	7 943
<i>Příjmy příštích období (netto)</i>	611	(359)
Výdaje		
<i>Výdaje příštích období (netto)</i>	10 678	9 920
<i>Výdaje předchozího roku uhrazené v běžném roce</i>	(7 656)	(1 208)
<i>Čistý vliv předběžného financování</i>	(468)	(4 831)
<i>Prostředky na platby přenesené do dalšího roku</i>	(3 102)	(2 195)
<i>Platby uhrazené z přenesených prostředků a zrušení nevyužitých prostředků na platby</i>	1 379	1 979
<i>Změna stavu rezerv</i>	3 962	4 950
<i>Ostatní</i>	(2 142)	(1 671)
Hospodářský výsledek agentur a ESUO	16	169
VÝSLEDEK PLNĚNÍ ROZPOČTU ZA BĚŽNÝ ROK	6 405	1 347

V souladu s finančním nařízením byl výsledek hospodaření za běžný rok vypočten podle zásad akruálního účetnictví, zatímco výsledek plnění rozpočtu vychází z upravených pravidel hotovostního účetnictví. Jelikož hospodářský výsledek i výsledek plnění rozpočtu vycházejí ze stejných podkladových transakcí, je zajištění jejich srovnatelnosti užitečným kontrolním nástrojem.

Položky sesouhlasení – příjmy

Skutečné rozpočtové příjmy za rozpočtový rok odpovídají příjmům vybraným na základě nároků stanovených v běžném roce a částkám vybraným na základě nároků z minulých let. Proto je pro účely sesouhlasení třeba odečíst od hospodářského výsledku nároky stanovené v běžném roce, avšak zatím nevybrané, jelikož ty nejsou součástí rozpočtových příjmů. Naopak nároky stanovené v předchozích letech a vybrané v běžném roce musejí být pro účely srovnání k hospodářskému výsledku přičteny.

Čisté příjmy příštích období představují především příjmy ze zemědělství, vlastních zdrojů a úroků a dividend. V úvahu se bere pouze čistý dopad, tj. příjmy příštích období za běžný rok minus rozpuštění časově rozlišených příjmů z předchozího roku.

Položky sesouhlasení – výdaje

Čisté výdaje příštích období představují především časové rozlišení provedené při účetní uzávěrce na konci roku, tj. způsobilé náklady, které zaznamenali příjemci prostředků EU, avšak které ještě nebyly vykázány Komisi. Zatímco výdaje příštích období nejsou považovány za rozpočtový výdaj, jsou platby provedené v běžném roce na základě faktur zaúčtovaných v předchozích letech součástí rozpočtových výdajů běžného roku.

Čistý vliv předběžného financování je kombinací 1) nových částek předběžného financování vyplacených v běžném roce a vykázaných jako rozpočtový výdaj běžného roku a 2) zúčtování předběžného financování vyplaceného v běžném roce nebo v letech předchozích na základě schválení způsobilých nákladů. Druhý případ představuje výdaj z hlediska aktuálního, nikoli však rozpočtového, neboť platba původního předběžného financování již byla zaúčtována jako rozpočtový výdaj v okamžiku svého provedení.

Kromě plateb provedených z prostředků daného roku je při výpočtu výsledku rozpočtového hospodaření (v souladu s čl. 1 odst. 1 nařízení č. 608/2014) také třeba zohlednit prostředky daného roku přenášené do roku následujícího. Totéž platí pro platby z rozpočtu, jež byly provedeny v běžném roce z prostředků přenesených z předchozích let, a pro zrušení nevyčerpaných prostředků na platby.

Položka změna stavu rezerv souvisí s odhady provedenými na konci roku ve finančních výkazech (zejména v souvislosti se zaměstnaneckými požitky), které nemají vliv na rozpočtové účty. Ostatní položky v sesouhlasení připadají např. na odpisy majetku, pořízení majetku, splátky finančního leasingu a finanční účasti, u nichž se rozpočtové a aktuální účetní postupy liší.

2. PLNĚNÍ ROZPOČTU EU NA ROK 2016 – KOMENTÁŘ

2.1. PŘÍJMY

Výše prostředků na platby uvedená v původním rozpočtu, který byl podepsán předsedou Evropského parlamentu dne 25. listopadu 2015, byla stanovena na 143 885 milionů EUR a měla být financována vlastními zdroji ve výši 142 269 milionů EUR. Odhady výše příjmů a výdajů uvedené v původním rozpočtu se během rozpočtového roku obvykle mění a tyto změny jsou předkládány v podobě opravných rozpočtů. Rovnost rozpočtových příjmů a výdajů je zajišťována díky úpravám výše vlastních zdrojů z HND. Rovnováhu rozpočtových příjmů a výdajů (prostředků na platby) stanoví zásada vyrovnanosti rozpočtu.

V průběhu roku 2016 bylo přijato šest opravných rozpočtů. Pokud je zohledníme, pak konečná výše schválených příjmů na rok 2016 dosáhla 136 642 milionů EUR. Tato částka byla financována vlastními zdroji ve výši 133 677 milionů EUR (což je tedy o 8 592 milionů EUR méně, než se původně předpokládalo) a zbývající část pak ostatními příjmy. Tento vývoj je dán zejména přebytkem z předchozího rozpočtového roku a významným snížením prostředků na platby, jimiž se zredukoval vyrovnávací příspěvek z HND, jež měly členské státy za rok 2016 hradit.

Co se týče výsledku plnění vlastních zdrojů, výběr tradičních vlastních zdrojů se velmi blížil odhadované částce. To je dáno především tím, že rozpočtové odhady byly pozměněny při sestavování opravného rozpočtu č. 4/2016 (na základě nových prognóz z jara 2016).

Konečné platby členských států odvíjející se od jejich DPH a HND rovněž téměř přesně odpovídaly finálním rozpočtovým odhadům. Rozdíly mezi odhadovanými a skutečně uhrazenými částkami jsou dány rozdílem mezi kurzy eura použitými pro rozpočtové účely a kurzy platnými v době, kdy členské státy, které nejsou součástí HMU, prováděly příslušné platby.

Pokud jde o zůstatky DPH a HND, platí nyní nový postup. Jeho pravidla upravuje článek 10b nařízení o poskytování vlastních zdrojů (nařízení č. 609/2014). Tento nový postup nevyžaduje přijetí opravného

rozpočtu, takže Komise bude členské státy přímo žádat o úhradu čistých částek. Dopad na rozpočet EU se bude blížit nule. Výši ročních úprav Komise sdělí členským státům, jež tyto částky poskytnou v červnu 2017. I z důvodu popsané změny v roce 2016 nevykazovaly výše uvedené zdroje žádný zůstatek.

Položka „Příspěvky a náhrady v rámci dohod a programů EU“ se týká zejména příjmů z EZZF a EZFRV (zejména schválení účetních závěrek a nesrovnalostí), účasti třetích zemí na výzkumných programech a ostatních příspěvcích a náhrad v rámci programů/činností EU. Podstatnou část této celkové částky tvoří příjmy určené na zvláštní účely, na jejichž základě se na výdajové straně obvykle zapisují dodatečné prostředky.

Příjmy z pokut se rozumějí zejména pokuty v oblasti hospodářské soutěže.

2.2. VÝDAJE

Rok 2016 byl třetím rokem aktuálního programového období 2014–2020. Rozpočet na rok 2016 – stejně jako na rok předchozí – vytyčil priority v podobě zlepšení ekonomického růstu a zaměstnanosti. Zdůraznil i význam nových problémů, jež s sebou přináší migrace ve spojitosti s krizí v Sýrii a severní Africe.

Prostředky na závazky vyčleněné v rozpočtu na rok 2016 v celkové výši 155,3 miliardy EUR byly oproti roku 2015 o 4,3 % nižší. Významnou měrou přitom klesly v podokruhu 1b (a to o 15,8 %, zejména vlivem jednorázového efektu přesunu plánovaných prostředků z roku 2014 do roku 2015). Tento pokles byl zčásti kompenzován výrazným nárůstem prostředků v okruhu 3 Bezpečnost a občanství (nárůst o 70,2 %).

V okruhu 3 byly v roce 2016 opravným rozpočtem č. 4 o dalších 250 milionů EUR navýšeny prostředky na závazky určené na programy v oblasti migrace a bezpečnosti. Z tohoto navýšení bylo 130 milionů EUR přiděleno na AMIF a 70 milionů EUR na ISF. V podokruhu 1a byly prostředky na závazky v objemu 74 milionů EUR přiděleny na navýšení objemu EFSI a prodloužení jeho platnosti do roku 2020.

Prostředky na závazky v okruhu 4 Globální Evropa byly navýšeny prostřednictvím opravných rozpočtů o 210 milionů EUR. Tato částka byla určena zejména na evropský nástroj sousedství a partnerství a programy humanitární pomoci. Tyto prostředky byly zčásti zajištěny snížením přidělu na společnou zahraniční a bezpečnostní politiku a programy makrofinanční pomoci.

Prostředky na platby v konečném přijatém rozpočtu dosáhly 136,6 miliard EUR, tedy o 3,3 % méně než v roce 2015. Jednalo se o důsledek zejména opravného rozpočtu č. 4, který o 7,3 miliardy EUR snížil prostředky na podokruh 1b Hospodářská, sociální a územní soudržnost a v menší míře i na okruh 2 Udržitelný růst. Další podrobnosti k důvodům uvedeného snížení obsahuje následující oddíl.

Čerpání dostupných prostředků v roce 2016

Prostředky na závazky byly v roce 2016 čerpány v rozsahu 97 % a z prostředků na platby zůstalo nevyčerpáno 4,8 miliardy EUR. Prostředky na závazky byly čerpány v objemu 157,3 miliardy EUR. Vyčerpané prostředky na platby dosáhly 132,4 miliardy EUR, tj. 92 % z disponibilní výše.

Po několika letech, kdy byly prostředky na platby omezovány a kdy se hromadily neproplacené nároky (většinou v oblasti soudržnosti), byly tyto abnormální skluzy v roce 2016 plně dohnány v souladu s „platebním plánem“, na němž se v roce 2015 dohodly Evropský parlament a Rada. Komise zjistila riziko nevyčerpání prostředků na platby v oblasti soudržnosti již v březnu 2016. V září v návaznosti na aktualizované prognózy členských států z července pak významně navýšila svůj odhad přebytku. Komise vzala v potaz i skluzy při jmenování vnitrostátních orgánů, tempo realizace v praxi a průměrné prognózované tempo realizace v předchozích programových obdobích. Následně navrhla opravný rozpočet č. 4/2016, jímž se měl snížit objem prostředků na platby o 7,3 miliardy EUR, zejména v rozpočtových položkách spadajících do podokruhu 1b Hospodářská, sociální a územní soudržnost. Pokud jde o proplacené žádosti o platby na programy období 2014–2020, jež členské státy předložily do konce roku, ukázalo se, že jejich objem je o nebyvalých 8 miliard EUR nižší, než předpokládaly prognózy. Žádosti o nižší částky, než s jakými se počítalo, předložilo 26 členských států.

Zbývající závazky

Zbývající závazky (RAL) do konce roku významně vzrostly na 238,8 miliardy EUR. Oproti roku 2015 se zvýšily o více než 21 miliard EUR, což je dvojnásobek oproti původnímu očekávání. Důvodem byl zvyšující se rozdíl mezi čerpanými prostředky na závazky a platby (v důsledku opravného rozpočtu č. 4/2016 a nedosažení předpokládané míry čerpání prostředků na konci roku). V roce 2017 se počítá s dalším nárůstem RAL, a to vzhledem k rozdílu mezi rozpočtovanými závazky a prostředky na platby (poměr 85 %).

Nevypořádané právní závazky z předchozích programových období před rokem 2014 se v roce 2016 snížily ze 75 miliard EUR na 40 miliard EUR (-47 %). Na aktuální programy tedy bude počínaje rokem 2017 k dispozici větší část prostředků na platby.

Podrobnější analýza rozpočtových korekcí, jejich souvislosti, odůvodnění a dopady jsou uvedeny ve zprávě Komise o rozpočtovém a finančním hospodaření za rozpočtový rok 2016, v části A s přehledem o plnění rozpočtu a části B věnované jednotlivým okruhům VFR.

Rozpočtový přebytek

Rozpočtový přebytek činí 6,4 miliardy EUR. Vznikl převážně na výdajové straně v důsledku nižšího plnění výdajů v podokruhu 1b (4,9 miliardy EUR). Přebytek na příjmové straně pak plyne zejména z významných pokut a z mírně nižšího objemu vlastních zdrojů (+1,7 miliardy EUR). Konečný výsledek je nižší v důsledku kurzové ztráty ve výši 173 milionů EUR.

3. PLNĚNÍ PŘÍJMOVÉ STRANY ROZPOČTU EU

3.1. SOUHRN PLNĚNÍ PŘÍJMOVÉ STRANY ROZPOČTU EU

v milionech EUR

Název	Prostředky na příjmové straně		Stanovené nároky			Příjmy			Příjmy jako % z rozpočtu	Zbývá vybrat
	Původní přijatý rozpočet	Konečný přijatý rozpočet	Běžný rok	Přeneseno	Celkem	z nároků za běžný rok	z přenesených nároků	Celkem		
1 Vlastní zdroje	142 269	133 677	132 164	28	132 192	132 163	3	132 166	99 %	26
3 Přebytky, salda a opravy	—	1 349	1 358	—	1 358	1 358	—	1 358	101 %	—
4 Příjmy od osob pracujících v orgánech nebo jiných institucích Unie	1 348	1 348	1 445	14	1 459	1 438	14	1 452	108 %	7
5 Příjmy ze správní činnosti orgánů	55	55	584	17	600	568	11	579	1 044 %	21
6 Příspěvky a náhrady v rámci dohod a programů Unie	60	60	5 929	274	6 204	5 804	125	5 928	9 880 %	275
7 Úroky z prodlení a pokuty	123	123	2 946	6 793	9 739	1 045	2 131	3 175	2 582 %	6 564
8 Výpůjční a úvěrové operace	5	5	40	6	46	36	6	41	792 %	5
9 Různé příjmy	25	25	17	10	27	16	2	17	69 %	10
Celkem	143 885	136 642	144 483	7 141	151 624	142 427	2 290	144 717	106 %	6 907

4. PLNĚNÍ VÝDAJOVÉ STRANY ROZPOČTU EU

4.1. VFR: ČLENĚNÍ A ZMĚNY PROSTŘEDKŮ NA ZÁVAZKY A PROSTŘEDKŮ NA PLATBY

v milionech EUR

Okruh VFR	Prostředky na závazky			Celkem Disponibilní prostředky	Prostředky na platby			Celkem Disponibilní prostředky				
	Rozpočtové prostředky		Dodatečné prostředky		Rozpočtové prostředky		Dodatečné prostředky					
	Původní přijatý rozpočet 1	Opravné rozpočty a převody 2	Konečný přijatý rozpočet 3=1+2	Přenosy 4	Účelově vázané příjmy 5	6=3+4+5	Původní přijatý rozpočet 7	Opravné rozpočty a převody 8	Konečný přijatý rozpočet 9=7+8	Přenosy 10	Účelově vázané příjmy 11	12=9+10+11
1 Inteligentní růst podporující začlenění	69 841	–	69 841	153	3 045	73 039	66 263	(6 804)	59 459	117	4 042	63 618
1a: Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost	19 010	(0)	19 010	0	2 558	21 569	17 418	(13)	17 406	103	3 467	20 976
1b: Hospodářská, sociální a územní soudržnost	50 831	–	50 831	153	487	51 471	48 844	(6 791)	42 053	15	575	42 642
2 Udržitelný růst: přírodní zdroje	62 484	(15)	62 470	410	4 072	66 952	55 121	93	55 214	430	3 821	59 464
z toho: výdaje související s trhem a přímé platby	42 220	(2)	42 218	410	3 424	46 051	42 212	(3)	42 210	424	3 424	46 057
3 Bezpečnost a občanství	4 052	240	4 292	–	131	4 423	3 022	46	3 069	9	117	3 195
4 Globální Evropa	9 167	210	9 377	237	2 626	12 240	10 156	(295)	9 860	33	1 270	11 163
5 Správa	8 935	16	8 951	4	687	9 642	8 935	16	8 951	756	783	10 490
z toho: správní výdaje orgánů	3 771	7	3 778	3	340	4 121	3 771	7	3 778	472	433	4 683
6 Náhrady	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
8 Záporná rezerva a schodek přenesený z předchozího rozpočtového roku	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
9 Zvláštní nástroje	525	(179)	346	–	50	395	389	(299)	90	1	50	140
Celkem	155 004	273	155 277	804	10 610	166 690	143 885	(7 243)	136 642	1 345	10 081	148 069

4.2. VFR: ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA ZÁVAZKY

v milionech EUR

Okruh VFR	Disponibilní prostředky celkem	Přijaté závazky				Prostředky přenesené do roku 2017			Prostředky pozbyvající platnosti				
		z konečného přijatého rozpočtu	z přenesených prostředků	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	účelově vázané příjmy	prostředky přenesené na základě rozhodnutí	Celkem	z konečného přijatého rozpočtu	z přenesených prostředků	z účelově vázaných příjmů	Celkem
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1 Inteligentní růst podporující začlenění	73 039	69 808	145	1 778	71 731	98 %	1 267	0	1 267	33	8	-	41
1a: Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost	21 569	18 997	0	1 335	20 332	94 %	1 224	0	1 224	13	-	-	13
1b: Hospodářská, sociální a územní soudržnost	51 471	50 811	145	443	51 400	100 %	43	-	43	20	8	-	28
2 Udržitelný růst: přírodní zdroje	66 952	62 013	396	2 138	64 547	96 %	1 934	433	2 368	23	14	-	38
z toho: výdaje související s trhem a přímé platby	46 051	41 770	395	2 120	44 285	96 %	1 304	433	1 737	15	14	-	29
3 Bezpečnost a občanství	4 423	4 287	-	49	4 336	98 %	82	-	82	5	-	-	5
4 Globální Evropa	12 240	9 364	237	1 677	11 278	92 %	948	10	959	3	-	-	3
5 Správa	9 642	8 887	4	467	9 358	97 %	221	1	222	62	0	-	62
z toho: správní výdaje orgánů	4 121	3 721	3	254	3 979	97 %	86	-	86	57	0	0	57
6 Náhrady	-	-	-	-	-	0 %	-	-	-	-	-	-	-
8 Záporná rezerva a schodek přenesený z předchozího rozpočtového roku	-	-	-	-	-	0 %	-	-	-	-	-	-	-
9 Zvláštní nástroje	395	61	-	-	61	15 %	50	130	180	155	-	-	155
Celkem	166 690	154 421	781	6 108	161 310	97 %	4 502	575	5 077	281	22	-	303

4.3. VFR: ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA PLATBY

v milionech EUR

Okruh VFR	Disponibilní prostředky celkem	Provedené platby					Prostředky přenesené do roku 2017					Prostředky pozbývající platnosti			
		z konečného přijatého rozpočtu	z přenesených prostředků	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	prostředky přenesené automaticky	prostředky přenesené na základě rozhodnutí	účelově vázané příjmy	Celkem	z konečného přijatého rozpočtu	z přenesených prostředků	z účelově vázaných příjmů	Celkem	
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14=11+12+13	
1 Inteligentní růst podporující začlenění	63 618	55 005	102	1 158	56 265	88 %	126	5	2 881	3 012	4 323	15	3	4 341	
1a: Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost	20 976	17 257	90	1 114	18 461	88 %	113	5	2 350	2 468	31	12	3	46	
1b: Hospodářská, sociální a územní soudržnost	42 642	37 748	12	44	37 804	89 %	13	-	531	544	4 292	3	-	4 295	
2 Udržitelný růst: přírodní zdroje	59 464	54 508	414	2 490	57 412	97 %	202	433	1 330	1 965	71	16	-	87	
z toho: výdaje související s trhem a přímé platby	46 057	41 558	408	2 118	44 084	96 %	197	433	1 305	1 935	22	16	-	37	
3 Bezpečnost a občanství	3 195	3 035	7	35	3 077	96 %	11	-	82	93	23	2	-	25	
4 Globální Evropa	11 163	9 421	28	828	10 277	92 %	35	86	441	562	319	5	-	324	
5 Správa	10 490	8 163	684	477	9 324	89 %	725	1	306	1 032	62	72	-	133	
z toho: správní výdaje orgánů	4 683	3 247	423	305	3 975	85 %	474	-	128	602	57	49	-	106	
6 Náhrady	-	-	-	-	-	0 %	-	-	-	-	-	-	-	-	
8 Záporná rezerva a schodek přenesený z předchozího rozpočtového roku	-	-	-	-	-	0 %	0	-	-	-	-	-	-	-	
9 Zvláštní nástroje	140	33	0	28	61	44 %	0	31	22	54	25	0	-	25	
Celkem	148 069	130 164	1 236	5 016	136 416	92 %	1 099	557	5 062	6 717	4 823	109	3	4 936	

4.4. VFR: ZMĚNA STAVU ZBÝVAJÍCÍCH ZÁVAZKŮ (RAL)

v milionech
EUR

Okruh VFR	Závazky přenesené z předchozího roku	Zbývajcí závazky ke konci předchozího roku Zrušené/přehodnocené závazky	Platby	Zbývajcí závazky ke konci roku	Závazky přijaté v průběhu roku	Závazky běžného roku Platby	Zrušení nepřenositelných závazků	Zbývajcí závazky ke konci roku	Celkem Zbývajcí závazky ke konci roku
1 Inteligentní růst podporující začlenění	160 827	(1 353)	(48 608)	110 866	71 731	(7 657)	(2)	64 072	174 938
1a: Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost	34 455	(701)	(11 730)	22 024	20 332	(6 731)	(2)	13 599	35 622
1b: Hospodářská, sociální a územní soudržnost	126 372	(652)	(36 877)	88 843	51 400	(927)	(0)	50 473	139 316
2 Udržitelný růst: přírodní zdroje	28 191	(1 378)	(12 605)	14 207	64 547	(44 806)	(0)	19 740	33 947
z toho: výdaje související s trhem a přímé platby	49	(3)	(24)	22				225	247
3 Bezpečnost a občanství	3 137	(228)	(1 396)	1 512	4 336	(1 681)	-	2 655	4 167
4 Globální Evropa	24 673	(699)	(7 182)	16 792	11 278	(3 095)	(1)	8 182	24 974
5 Správa	865	(166)	(690)	8	9 358	(8 634)	(0)	724	732
z toho: správní výdaje orgánů	570	(143)	(420)	7	3 979	(3 555)	0	424	431
6 Náhrady	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Záporná rezerva a schodek přenesený z předchozího rozpočtového roku	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Zvláštní nástroje	1	(0)	(0)	-	61	(61)	-	0	0
Celkem	217 693	(3 825)	(70 482)	143 386	161 310	(65 935)	(3)	95 373	238 759

4.5. VFR: ČLENĚNÍ ZBÝVAJÍCÍCH ZÁVAZKŮ PODLE ROKU PŮVODU

v milionech
EUR

Okruh VFR	< 2010	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Celkem
1 Inteligentní růst podporující začlenění	1 741	738	1 120	3 461	23 109	16 371	64 326	64 072	174 938
1a: Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost	563	733	856	2 223	4 481	5 972	7 194	13 599	35 622
1b: Hospodářská, sociální a územní soudržnost	1 178	5	264	1 237	18 627	10 399	57 132	50 473	139 316
2 Udržitelný růst: přírodní zdroje	200	58	81	128	1 234	1 220	11 285	19 740	33 947
z toho: výdaje související s trhem a přímé platby	—	—	—	0	—	2	19	225	247
3 Bezpečnost a občanství	45	40	67	149	287	154	772	2 655	4 167
4 Globální Evropa	899	539	843	1 750	3 291	3 784	5 686	8 182	24 974
5 Správa	—	—	—	—	0	0	1	731	732
z toho: správní výdaje orgánů	0	0	0	0	0	0	0	431	431
9 Zvláštní nástroje	—	—	—	—	—	—	0	0	0
Celkem	2 884	1 376	2 111	5 488	27 920	21 530	82 069	95 380	238 759

4.6. OBLAST POLITIKY: ZMĚNY A ČLENĚNÍ PROSTŘEDKŮ NA ZÁVAZKY A NA PLATBY

v milionech EUR

Oblast politiky	Prostředky na závazky						Prostředky na platby						Prostředky celkem disponibilní 12=9+10+11	
	Rozpočtové prostředky			Dodatečné prostředky			Prostředky celkem disponibilní 6=3+4+5	Rozpočtové prostředky			Dodatečné prostředky			
	Původní přijatý rozpočet 1	Opravné rozpočty a převody 2	Konečný přijatý rozpočet 3=1+2	Přeneseno 4	Účelově vázané příjmy 5	Původní přijatý rozpočet 7		Opravné rozpočty a převody 8	Konečný přijatý rozpočet 9=7+8	Přeneseno 10	Účelově vázané příjmy 11			
01 Hospodářské a finanční záležitosti	2 533	(7)	2 525	-	122	2 648	1 097	432	1 529	6	125	1 660		
02 Vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky	2 286	3	2 289	-	229	2 518	1 894	(36)	1 859	13	372	2 243		
03 Hospodářská soutěž	103	(1)	102	-	5	107	103	(1)	102	9	5	116		
04 Zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování	12 924	27	12 952	-	504	13 456	13 031	(1 818)	11 213	14	576	11 802		
05 Zemědělství a rozvoj venkova	61 382	(4)	61 379	410	4 070	65 858	54 625	166	54 791	431	3 818	59 039		
06 Mobilita a doprava	4 219	2	4 221	-	125	4 346	2 296	(103)	2 193	5	123	2 321		
07 Životní prostředí	448	0	448	-	18	467	397	(5)	392	4	16	412		
08 Výzkum a inovace	5 855	(7)	5 848	-	897	6 745	5 403	(10)	5 393	28	1 391	6 811		
09 Komunikační sítě, obsah a technologie	1 803	53	1 856	-	173	2 029	2 373	(32)	2 341	11	274	2 627		
10 Přímý výzkum	397	-	397	-	538	935	403	(17)	385	40	479	905		
11 Námořní záležitosti a rybolov	1 083	(9)	1 074	0	6	1 081	758	(145)	613	3	6	622		
12 Finanční stabilita, finanční služby a unie kapitálových trhů	85	0	85	-	4	89	86	(3)	83	4	4	91		
13 Regionální a městská politika	35 989	40	36 029	146	60	36 235	36 386	(5 365)	31 021	11	76	31 108		
14 Daně a celní unie	166	0	167	0	9	176	159	0	159	5	7	171		
15 Vzdělávání a kultura	2 889	0	2 890	-	466	3 356	3 031	25	3 055	13	631	3 699		
16 Komunikace	204	0	204	-	12	216	197	(2)	195	12	12	219		
17 Zdraví a bezpečnost potravin	571	(14)	557	-	42	598	571	(37)	535	9	42	586		
18 Migrace a vnitřní věci	3 225	250	3 475	-	88	3 563	2 323	61	2 384	6	96	2 487		
19 Nástroje zahraniční politiky	783	(119)	663	17	53	733	677	(50)	628	3	52	683		
20 Obchod	107	1	108	-	3	111	106	1	106	2	3	112		
21 Mezinárodní spolupráce a rozvoj	3 162	1	3 163	-	220	3 383	3 346	21	3 367	18	203	3 587		
22 Sousedství a jednání o rozšíření	3 835	146	3 981	7	990	4 978	3 566	(264)	3 301	12	369	3 683		
23 Humanitární pomoc a civilní ochrana	1 202	258	1 460	219	1 253	2 933	1 560	178	1 739	6	532	2 277		
24 Boj proti podvodům	80	(1)	79	-	0	79	86	(1)	85	7	0	92		
25 Koordinace politiky Komise a právní poradenství	206	4	210	0	12	222	206	4	210	15	12	237		
26 Administrativa Komise	1 017	(21)	996	-	178	1 174	1 016	(15)	1 001	142	180	1 323		
27 Rozpočet	72	(13)	59	-	8	67	72	(13)	59	7	8	75		
28 Audit	19	(0)	19	-	1	20	19	(0)	19	1	1	20		
29 Statistika	139	0	140	-	16	155	128	0	128	5	21	154		
30 Důchody a související výdaje	1 647	37	1 684	-	0	1 685	1 647	37	1 684	-	0	1 685		
31 Jazykové služby	399	(3)	396	-	62	458	399	(3)	396	17	62	475		
32 Energetika	1 532	(122)	1 410	-	96	1 506	1 524	46	1 570	5	141	1 716		
33 Spravedlnost a spotřebitelé	259	(0)	259	-	10	268	239	(8)	232	4	9	245		
34 Oblast klimatu	138	0	138	-	1	139	82	(5)	77	4	1	82		
40 Rezervy	475	(238)	236	-	-	236	309	(288)	21	-	-	21		
90 Ostatní orgány	3 771	7	3 778	3	340	4 121	3 771	7	3 778	472	433	4 683		
Celkem	155 004	273	155 277	804	10 610	166 690	143 885	(7 243)	136 642	1 345	10 081	148 069		

4.7. OBLAST POLITIKY: ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA ZÁVAZKY

v milionech EUR

Oblast politiky	Disponibilní prostředky celkem	Přijaté závazky					Prostředky přenesené do roku 2017			Prostředky pozbyvající platnosti			
		z konečného o přijatého rozpočtu	z přenesených prostředků	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	účelově vázané příjmy	prostředky přenesené na základě rozhodnutí	Celkem	z konečného o přijatého rozpočtu	z přenesených prostředků	z účelově vázaných příjmů	Celkem
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
01 Hospodářské a finanční záležitosti	2 648	2 525	-	9	2 534	96 %	113	-	113	1	-	-	1
02 Vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky	2 518	2 288	-	121	2 409	96 %	109	0	109	0	-	-	0
03 Hospodářská soutěž	107	102	-	3	105	98 %	2	-	2	0	-	-	0
04 Zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování	13 456	12 938	-	428	13 367	99 %	76	0	76	13	-	-	13
05 Zemědělství a rozvoj venkova	65 858	60 927	395	2 143	63 466	96 %	1 927	433	2 360	18	14	-	32
06 Mobilita a doprava	4 346	4 218	-	62	4 281	99 %	63	0	63	2	-	-	2
07 Životní prostředí	467	448	-	10	458	98 %	8	0	8	0	-	-	0
08 Výzkum a inovace	6 405	-	-	538	95 %	359	-	359	0	-	-	-	0
09 Komunikační sítě, obsah a technologie	2 029	1 856	-	81	1 936	95 %	92	0	92	0	-	-	0
10 Přímý výzkum	935	397	-	114	510	55 %	424	-	424	0	-	-	0
11 Námořní záležitosti a rybolov	1 081	1 069	0	2	1 071	99 %	5	0	5	5	-	-	5
12 Finanční stabilita, finanční služby a unie kapitálových trhů	89	85	-	2	87	97 %	2	0	2	0	-	-	0
13 Regionální a městská politika	36 235	35 968	145	26	36 139	100 %	34	31	65	29	1	-	30
14 Daně a celní unie	176	166	0	4	171	97 %	4	-	4	0	-	-	0
15 Vzdělávání a kultura	3 356	2 890	-	359	3 249	97 %	107	0	107	0	-	-	0
16 Komunikace	216	204	-	7	211	97 %	5	-	5	0	-	-	0
17 Zdraví a bezpečnost potravin	598	557	-	17	573	96 %	25	-	25	0	-	-	0
18 Migrace a vnitřní věci	3 563	3 473	-	32	3 505	98 %	56	0	57	1	-	-	1
19 Nástroje zahraniční politiky	733	654	17	18	689	94 %	35	9	44	0	-	-	0
20 Obchod	111	108	-	2	109	99 %	1	0	1	0	-	-	0
21 Mezinárodní spolupráce a rozvoj	3 383	3 161	-	187	3 349	99 %	32	1	33	1	-	-	1
22 Sousedství a jednání o rozšíření	4 978	3 979	-	925	4 904	99 %	65	-	65	2	7	-	9
23 Humanitární pomoc a civilní ochrana	2 933	1 459	219	552	2 231	76 %	701	-	701	1	-	-	1
24 Boj proti podvodům	79	79	-	-	79	100 %	0	-	0	0	-	-	0
25 Koordinace politiky Komise a právní poradenství	222	209	0	7	216	97 %	5	0	5	1	-	-	1
26 Administrativa Komise	1 174	995	-	108	1 104	94 %	69	-	69	0	-	-	0
27 Rozpočet	67	59	-	5	64	95 %	3	-	3	0	-	-	0
28 Audit	20	18	-	1	19	97 %	1	-	1	0	-	-	0
29 Statistika	155	139	-	6	145	94 %	10	-	10	0	-	-	0
30 Důchody a související výdaje	1 685	1 684	-	0	1 684	100 %	0	-	0	0	-	-	0
31 Jazykové služby	458	396	-	42	437	95 %	20	-	20	0	-	-	0
32 Energetika	1 506	1 405	-	41	1 446	96 %	55	0	55	5	-	-	5
33 Spravedlnost a spotřebitelé	268	256	-	3	259	97 %	7	-	7	2	-	-	2
34 Oblast klimatu	139	137	-	1	138	100 %	0	0	0	0	-	-	0
40 Rezervy	236	-	-	-	-	0 %	-	99	99	138	-	-	138
90 Ostatní orgány	4 121	3 721	3	254	3 979	97 %	86	-	86	57	0	0	57
Celkem	166 690	154 421	781	6 108	161 310	97 %	4 502	575	5 077	281	22	-	303

4.8. OBLAST POLITIKY: ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA PLATBY

v milionech EUR

Oblast politiky	Disponibilní prostředky celkem	Provedené platby					Prostředky přenesené do roku 2017					Prostředky pozbývající platnosti			
		z konečného přijatého rozpočtu	z přenesených prostředků	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	prostředky přenesené automaticky	prostředky přenesené na základě rozhodnutí	účelově vázané příjmy	Celkem	z konečného přijatého rozpočtu	z přenesených prostředků	z účelově vázaných příjmů	Celkem	
		2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14=11+12+13	
01 Hospodářské a finanční záležitosti	1 660	1 512	5	11	1 529	92 %	5	-	114	119	12	1	-	13	
02 Vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky	2 243	1 843	11	59	1 913	85 %	15	0	313	328	1	1	-	2	
03 Hospodářská soutěž	116	94	8	3	105	90 %	8	-	3	10	0	1	-	1	
04 Zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování	11 802	8 819	10	44	8 873	75 %	12	-	532	544	2 381	4	0	2 385	
05 Zemědělství a rozvoj venkova	59 039	54 127	414	2 488	57 029	97 %	203	433	1 330	1 965	28	16	-	44	
06 Mobilita a doprava	2 321	2 183	4	64	2 251	97 %	4	0	59	63	6	0	1	7	
07 Životní prostředí	412	379	3	9	392	95 %	3	0	7	11	9	0	-	9	
08 Výzkum a inovace	6 811	5 359	25	396	5 780	85 %	29	-	994	1 023	6	2	-	8	
09 Komunikační sítě, obsah a technologie	2 627	2 326	10	113	2 449	93 %	15	0	162	177	1	1	0	2	
10 Přímý výzkum	905	339	36	95	469	52 %	46	-	385	431	0	5	-	5	
11 Námořní záležitosti a rybolov	622	585	2	2	589	95 %	2	0	5	6	26	0	-	27	
12 Finanční stabilita, finanční služby a unie kapitálových trhů	91	80	3	2	85	93 %	3	0	2	5	0	0	-	1	
13 Regionální a městská politika	31 108	29 072	10	40	29 123	94 %	10	31	36	78	1 906	1	-	1 908	
14 Daně a celní unie	171	155	5	2	161	94 %	5	-	5	9	0	0	-	0	
15 Vzdělávání a kultura	3 699	3 043	12	299	3 354	91 %	12	0	332	344	0	1	-	1	
16 Komunikace	219	185	11	6	202	92 %	10	-	6	16	0	1	-	1	
17 Zdraví a bezpečnost potravin	586	526	8	16	550	94 %	8	-	25	34	0	1	-	2	
18 Migrace a vnitřní věci	2 487	2 364	5	24	2 393	96 %	7	0	73	80	12	1	-	13	
19 Nástroje zahraniční politiky	683	595	3	19	617	90 %	3	-	33	36	29	1	-	29	
20 Obchod	112	103	2	2	107	96 %	3	0	2	5	0	0	-	0	
21 Mezinárodní spolupráce a rozvoj	3 587	3 344	16	133	3 493	97 %	21	0	70	91	1	2	-	3	
22 Sousedství a jednání o rozšíření	3 683	3 007	10	317	3 334	91 %	11	-	52	62	284	2	-	286	
23 Humanitární pomoc a civilní ochrana	2 277	1 637	6	360	2 002	88 %	7	86	173	265	9	1	-	10	
24 Boj proti podvodům	92	72	6	-	78	84 %	7	5	0	12	1	2	-	2	
25 Koordinace politiky Komise a právní poradenství	237	194	13	6	213	90 %	15	0	6	21	0	2	-	3	
26 Administrativa Komise	1 323	879	135	83	1 097	83 %	121	-	97	218	1	8	-	8	
27 Rozpočet	75	53	7	4	63	85 %	6	-	5	11	0	0	-	0	
28 Audit	20	18	1	1	19	94 %	1	-	1	1	0	0	-	0	
29 Statistika	154	123	4	6	134	87 %	5	-	15	20	0	1	-	1	
30 Důchody a související výdaje	1 685	1 684	-	0	1 684	100 %	-	-	0	0	0	-	-	0	
31 Jazykové služby	475	381	16	37	435	92 %	15	-	25	39	0	1	-	1	
32 Energetika	1 716	1 549	5	67	1 621	94 %	5	0	71	76	15	1	3	19	
33 Spravedlnost a spotřebitelé	245	222	3	4	229	94 %	4	-	5	9	6	1	-	7	
34 Oblast klimatu	82	64	3	1	68	83 %	4	0	1	4	9	1	-	9	
40 Rezervy	21	-	-	-	-	0 %	-	-	-	-	21	-	-	21	
90 Ostatní orgány	4 683	3 247	423	305	3 975	85 %	474	-	128	602	57	49	-	106	
Celkem	148 069	130 164	1 236	5 016	136 416	92 %	1 098	557	5 062	6 717	4 823	109	3	4 936	

4.9. OBLAST POLITIKY: ZMĚNA STAVU ZBÝVAJÍCÍCH ZÁVAZKŮ (RAL)

v milionech
EUR

Oblast politiky	Zbývajcí závazky ke konci předchozího roku					Závazky běžného roku			Závazky celkem zbývajcí ke konci roku
	Závazky přenesené z předchozího roku	Zrušené/přehodno- ené závazky	Platby	Zbývajcí závazky ke konci roku	Závazky přijaté v průběhu roku	Platby	Zrušení nepřenositelných závazků	Zbývajcí závazky ke konci roku	
01 Hospodářské a finanční záležitosti	1 884	(28)	(1 127)	728	2 534	(401)	-	2 133	2 861
02 Vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky	2 179	(26)	(1 145)	1 008	2 409	(768)	(1)	1 640	2 648
03 Hospodářská soutěž	9	(1)	(8)	-	105	(97)	-	8	8
04 Zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování	33 275	(438)	(8 516)	24 321	13 367	(357)	(0)	13 010	37 331
05 Zemědělství a rozvoj venkova	25 424	(1 340)	(12 274)	11 810	63 466	(44 756)	(0)	18 710	30 520
06 Mobilita a doprava	5 883	(114)	(1 528)	4 241	4 281	(723)	-	3 558	7 799
07 Životní prostředí	1 118	(2)	(275)	841	458	(117)	-	341	1 182
08 Výzkum a inovace	12 813	(107)	(3 844)	8 863	6 386	(1 937)	(0)	4 449	13 312
09 Komunikační sítě, obsah a technologie	3 365	(20)	(1 488)	1 856	1 936	(961)	(0)	975	2 832
10 Přímý výzkum	174	(19)	(100)	55	510	(369)	(0)	141	196
11 Námořní záležitosti a rybolov	2 201	(53)	(409)	1 740	1 071	(180)	(0)	891	2 630
12 Finanční stabilita, finanční služby a unie kapitálových trhů	12	(2)	(7)	3	87	(78)	(0)	9	13
13 Regionální a městská politika	92 788	(286)	(28 491)	64 010	36 139	(631)	(0)	35 508	99 518
14 Daně a celní unie	125	(6)	(73)	45	171	(88)	-	83	128
15 Vzdělávání a kultura	2 801	(52)	(1 256)	1 494	3 249	(2 099)	(0)	1 150	2 644
16 Komunikace	56	(3)	(49)	4	211	(153)	(0)	58	62
17 Zdraví a bezpečnost potravin	503	(46)	(264)	193	573	(286)	-	287	480
18 Migrace a vnitřní věci	2 596	(168)	(1 096)	1 332	3 505	(1 297)	-	2 207	3 539
19 Nástroje zahraniční politiky	905	(46)	(339)	520	689	(278)	(0)	410	930
20 Obchod	20	(1)	(13)	6	109	(94)	-	16	22
21 Mezinárodní spolupráce a rozvoj	9 572	(278)	(2 937)	6 358	3 349	(557)	(0)	2 792	9 150
22 Sousedství a jednání o rozšíření	11 606	(306)	(2 547)	8 753	4 904	(787)	(0)	4 117	12 870
23 Humanitární pomoc a civilní ochrana	827	(5)	(542)	279	2 231	(1 460)	-	770	1 050
24 Boj proti podvodům	30	(2)	(19)	9	79	(59)	-	20	29
25 Koordinace politiky Komise a právní poradenství	15	(2)	(13)	-	216	(200)	-	16	16
26 Administrativa Komise	185	(9)	(169)	8	1 104	(928)	-	176	184
27 Rozpočet	7	(0)	(7)	-	64	(56)	-	8	8
28 Audit	1	(0)	(1)	-	19	(18)	-	1	1
29 Statistika	115	(7)	(50)	57	145	(83)	(0)	62	119
30 Důchody a související výdaje	-	-	-	-	1 684	(1 684)	-	-	-
31 Jazykové služby	17	(1)	(16)	-	437	(418)	-	19	19
32 Energetika	6 225	(309)	(1 325)	4 590	1 446	(296)	-	1 150	5 740
33 Spravedlnost a spotřebitelé	224	(4)	(91)	129	259	(138)	-	121	250
34 Oblast klimatu	168	(1)	(43)	124	138	(25)	-	113	237
90 Ostatní orgány	570	(143)	(420)	7	3 979	(3 555)	0	424	431
Celkem	217 693	(3 825)	(70 482)	143 386	161 310	(65 935)	(3)	95 373	238 759

4.10. OBLAST POLITIKY: ČLENĚNÍ ZBÝVAJÍCÍCH ZÁVAZKŮ PODLE ROKU PŮVODU

*v milionech
EUR*

Oblast politiky	< 2010	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Celkem
01 Hospodářské a finanční záležitosti	11	0	–	117	244	10	346	2 133	2 861
02 Vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky	13	11	29	93	86	144	633	1 640	2 648
03 Hospodářská soutěž	–	–	–	–	–	–	0	8	8
04 Zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování	382	6	265	420	4 112	4 118	15 018	13 010	37 331
05 Zemědělství a rozvoj venkova	34	–	–	2	868	985	9 921	18 710	30 520
06 Mobilita a doprava	100	64	249	508	571	1 321	1 430	3 558	7 799
07 Životní prostředí	80	58	68	98	137	181	217	341	1 182
08 Výzkum a inovace	77	112	318	705	1 686	2 835	3 129	4 449	13 312
09 Komunikační sítě, obsah a technologie	29	16	37	141	298	615	721	975	2 832
10 Přímý výzkum	9	2	1	1	11	11	19	141	196
11 Námořní záležitosti a rybolov	85	0	13	27	286	26	1 302	891	2 630
12 Finanční stabilita, finanční služby a unie kapitálových trhů	–	–	–	–	0	1	3	9	13
13 Regionální a městská politika	1 022	1	8	825	14 947	5 750	41 459	35 508	99 518
14 Daně a celní unie	–	–	0	0	1	11	32	83	128
15 Vzdělávání a kultura	83	26	66	128	220	436	535	1 150	2 644
16 Komunikace	–	–	0	0	0	0	4	58	62
17 Zdraví a bezpečnost potravin	14	3	5	10	15	52	93	287	480
18 Migrace a vnitřní věci	45	46	67	158	322	111	583	2 207	3 539
19 Nástroje zahraniční politiky	12	5	11	38	55	168	231	410	930
20 Obchod	–	–	0	0	1	1	4	16	22
21 Mezinárodní spolupráce a rozvoj	227	219	331	699	1 237	1 525	2 120	2 792	9 150
22 Sousedství a jednání o rozšíření	414	290	473	993	1 507	2 037	3 039	4 117	12 870
23 Humanitární pomoc a civilní ochrana	22	25	24	23	22	28	135	770	1 050
24 Boj proti podvodům	–	–	–	0	1	3	6	20	29
25 Koordinace politiky Komise a právní poradenství	–	–	–	–	–	–	0	16	16
26 Administrativa Komise	–	–	–	–	2	1	4	176	184
27 Rozpočet	–	–	–	–	–	–	(0)	8	8
28 Audit	–	–	–	–	–	–	–	1	1
29 Statistika	–	–	0	0	3	17	37	62	119
30 Důchody a související výdaje	–	–	–	–	–	–	–	–	–
31 Jazykové služby	–	–	–	–	–	–	(0)	19	19
32 Energetika	225	491	142	496	1 273	1 053	910	1 150	5 740
33 Spravedlnost a spotřebitelé	0	0	4	6	13	36	70	121	250
34 Oblast klimatu	–	–	–	–	1	54	69	113	237
90 Ostatní orgány	0	0	0	0	0	0	0	431	431
	2 884	1 376	2 111	5 488	27 920	21 530	82 069	95 380	238 759

5. PLNĚNÍ ROZPOČTU V ČLENĚNÍ PODLE ORGÁNŮ

5.1. PLNĚNÍ PŘÍJMOVÉ STRANY ROZPOČTU

v milionech EUR

Orgán	Prostředky na příjmové straně		Stanovené nároky			Příjmy			Příjmy jako % z rozpočtu	Zbývá vybrat
	Původní přijatý rozpočet	Konečný přijatý rozpočet	Běžný rok	Přeneseno	Celkem	z nároků za běžný rok	z přenesených nároků	Celkem		
Komise	143 548	136 305	143 854	7 119	150 972	141 804	2 285	144 089	106 %	6 883
Výbor regionů	8	8	11	–	11	11	–	11	133 %	0
Účetní dvůr	20	20	20	0	20	20	0	20	99 %	0
Soudní dvůr	52	52	50	0	50	50	0	50	97 %	0
Hospodářský a sociální výbor	11	11	15	–	15	15	–	15	142 %	–
Evropská rada a Rada	50	50	76	3	79	75	2	78	154 %	2
Evropský inspektor ochrany údajů	1	1	1	–	1	1	–	1	95 %	–
Evropská služba pro vnější činnost	41	41	269	1	269	268	1	268	659 %	1
Evropský parlament	153	153	186	19	205	181	2	183	119 %	22
Veřejný ochránce práv	1	1	1	–	1	1	–	1	91 %	–
Celkem	143 885	136 642	144 483	7 141	151 624	142 427	2 290	144 717	106 %	6 907

Stejně jako v předchozích letech obsahují konsolidované zprávy o plnění souhrnného rozpočtu EU údaje o plnění rozpočtů všech orgánů, jež jsou v rámci rozpočtu EU stanoveny. Agentury svůj samostatný rozpočet v rámci rozpočtu EU nemají a jsou zčásti financovány dotacemi z rozpočtu Komise.

Pokud jde o ESVČ, je nutné upozornit, že tato služba dostává nad rámec svého rozpočtového přidělu i další příspěvky, a to od Komise ve výši 140 milionů EUR (2015: 138 milionů EUR) a z ERF ve výši 44 milionů EUR (2015: 61 milionů EUR). Tyto rozpočtové prostředky dostává ESVČ (jako účelově vázané příjmy) k dispozici především na pokrytí nákladů na pracovníky Komise, kteří pracují v delegacích EU, neboť ESVČ tyto delegace administrativně spravuje.

5.2. ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA ZÁVAZKY

v milionech EUR

Orgán	Přijaté závazky					Prostředky přenesené do roku 2017			Prostředky pozbývající platnosti				
	Celkové disponibilní prostředky	z konečného přijátého rozpočtu	z přenesených prostředků	z úcelově vázaných příjmů	Celkem	%	z úcelově vázaných příjmů	prostředky přenesené na základě rozhodnutí	Celkem	z konečného přijátého rozpočtu	z přenesených prostředků	z úcelově vázaných příjmů	Celkem
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Komise	162 569	150 699	778	5 854	157 332	97 %	4 416	575	4 991	224	22	-	246
Výbor regionů	93	89	-	2	91	98 %	0	-	0	1	-	0	1
Účetní dvůr	138	136	-	0	136	99 %	0	-	0	1	-	0	1
Soudní dvůr	382	373	-	1	374	98 %	1	-	1	7	-	0	7
Hospodářský a sociální výbor	135	127	-	4	131	97 %	0	-	0	4	-	0	4
Evropská rada a Rada	591	519	2	21	541	92 %	23	-	23	26	0	0	26
Evropský inspektor ochrany údajů	9	9	-	-	9	95 %	-	-	-	1	-	0	1
Evropská služba pro vnější činnost	877	634	1	200	835	95 %	40	-	40	2	0	0	2
Evropský parlament	1 886	1 824	-	26	1 850	98 %	21	-	21	15	-	0	15
Veřejný ochránce práv	11	10	-	-	10	95 %	-	-	-	0	-	0	0
Celkem	166 690	154 421	781	6 108	161 310	97 %	4 502	575	5 077	281	22	-	303

5.3. ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA PLATBY

Orgán	Disponibilní prostředky celkem	Provedené platby					Prostředky přenesené do roku 2017				Prostředky pozbývající platnosti			
		z konečného přijatého rozpočtu	z přenesených prostředků	z účelově vázaných příjmů	Celkem	%	prostředky přenesené automaticky	prostředky přenesené na základě rozhodnutí	z účelově vázaných příjmů	Celkem	z konečného přijatého rozpočtu	z přenesených prostředků	z účelově vázaných příjmů	Celkem
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11	12	13	14=11+12+13
Komise	143 386	126 917	813	4 711	132 442	92 %	624	557	4 934	6 115	4 766	60	3	4 830
Výbor regionů	102	81	7	2	90	89 %	8	-	0	9	1	1	0	3
Účetní dvůr	147	127	9	0	136	92 %	9	-	0	9	1	1	0	2
Soudní dvůr	401	351	18	1	370	92 %	22	-	1	23	7	2	0	9
Hospodářský a sociální výbor	145	119	7	3	129	89 %	8	-	1	9	4	4	0	7
Evropská rada a Rada	636	457	38	20	515	81 %	62	-	23	86	26	9	0	35
Evropský inspektor ochrany údajů	10	8	1	-	9	84 %	1	-	-	1	1	0	0	1
Evropská služba pro vnější činnost	968	557	75	185	816	84 %	77	-	62	139	2	11	-	13
Evropský parlament	2 262	1 539	268	94	1 900	84 %	285	-	40	325	15	21	0	36
Veřejný ochránce práv	11	9	1	-	10	86 %	1	-	-	1	0	0	0	1
Celkem	148 069	130 164	1 236	5 016	136 416	92 %	1 098	557	5 062	6 717	4 823	109	3	4 936

6. PLNĚNÍ ROZPOČTU AGENTUR

6.1. PŘÍJMY ROZPOČTU

v milionech EUR

Agentura	Financovaná oblast politiky Komise	Konečný přijatý rozpočet	Obdržené částky
Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER)	6	16	16
Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací (BEREC)	9	4	4
Odrůdový úřad Společenství (CPVO)	17	16	13
Výkonná agentura pro spotřebitele, zdraví, zemědělství a potraviny (CHAFEA)	17	9	9
Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast (EACEA)	15	49	49
Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA)	4	15	15
Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-LISA)	18	80	97
Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu (EASO)	18	53	53
Evropská agentura pro bezpečnost letectví (EASA)	6	193	140
Evropský orgán pro bankovníctví (EBA)	12	36	37
Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex)	18	233	252
Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC)	17	58	58
Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání (CEDEFOP)	15	18	18
Evropská agentura pro chemické látky (ECHA)	2	103	105
Evropská agentura pro životní prostředí (EEA)	7	42	57
Evropská agentura pro kontrolu rybolovu (EFCA)	11	10	10
Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA)	17	79	79
Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound)	4	21	21
Agentura pro evropský globální navigační družicový systém (GNSS)	6	29	223
Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE)	4	8	8
Evropský inovační a technologický institut (EIT)	15	264	264
Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA)	12	22	22
Evropská agentura pro námořní bezpečnost (EMSA)	6	71	71
Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA)	2	308	305
Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA)	18	15	15
Evropský policejní úřad	18	104	117
Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum (ERCEA)	8	43	43
Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA)	12	39	39
Evropská nadace odborného vzdělávání (ETF)	15	20	20

v milionech EUR

Agentura	Financovaná oblast politiky Komise	Konečný přijatý rozpočet	Obdržené částky
Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA)	18	22	22
Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL)	18	9	10
Agentura Evropské unie pro bezpečnost sítí a informací (ENISA)	9	11	11
Agentura Evropské unie pro železnice	6	28	28
Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO)	12	418	231
Evropská jednotka pro soudní spolupráci (Eurojust)	33	44	44
Výkonná agentura pro malé a střední podniky (EASME)	6	36	36
Fusion for Energy (F4E)	8	720	724
Výkonná agentura pro inovace a sítě (INEA)	6	22	22
Výkonná agentura pro výzkum (REA)	8	60	60
Překladačské středisko pro instituce Evropské unie	15	51	42
Celkem		3 377	3 389

v milionech EUR

Druh příjmů	Konečný přijatý rozpočet	Došlé částky
Dotace od Komise	1 524	1 540
Příjmy z poplatků	642	638
Ostatní příjmy	1 211	1 211
Celkem	3 377	3 389

6.2. PROSTŘEDKY NA ZÁVAZKY A NA PLATBY V ČLENĚNÍ PODLE AGENTUR

v milionech
EUR

Agentura	Prostředky na závazky Disponibilní prostředky celkem	Přijaté závazky	Prostředky na platby Disponibilní prostředky celkem	Provedené platby
Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER)	16	16	18	12
Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací (BEREC)	4	4	5	4
Odrůdový úřad Společenství (CPVO)	18	17	17	15
Výkonná agentura pro spotřebitele, zdraví, zemědělství a potraviny (CHAFEA)	9	9	10	8
Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast (EACEA)	49	48	54	47
Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA)	17	16	21	15
Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-LISA)	85	80	104	94
Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu (EASO)	66	53	55	35
Evropská agentura pro bezpečnost letectví (EASA)	220	160	226	144
Evropský orgán pro bankovníctví (EBA)	36	35	40	35
Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex)	256	244	300	199
Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC)	59	58	69	56
Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání (CEDEFOP)	19	19	20	18
Evropská agentura pro chemické látky (ECHA)	113	110	124	106
Evropská agentura pro životní prostředí (EEA)	69	64	74	50
Evropská agentura pro kontrolu rybolovu (EFCA)	10	10	11	9
Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA)	80	80	88	79
Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound)	21	21	24	20
Agentura pro evropský globální navigační družicový systém (GNSS)	3 331	1 104	626	139
Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE)	8	8	10	8
Evropský inovační a technologický institut (EIT)	285	271	267	265
Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA)	22	22	25	22
Evropská agentura pro námořní bezpečnost (EMSA)	80	72	82	66
Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA)	314	301	347	294
Evropské monitorovací centrum pro	16	16	17	16

v milionech
EUR

Agentura	Prostředky na závazky		Prostředky na platby	
	Disponibilní prostředky celkem	Přijaté závazky	Disponibilní prostředky celkem	Provedené platby
drogy a drogovou závislost (EMCDDA)				
Evropský policejní úřad	122	115	133	112
Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum (ERCEA)	43	43	45	43
Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA)	42	40	47	38
Evropská nadace odborného vzdělávání (ETF)	21	21	21	21
Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA)	22	22	28	22
Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL)	10	9	11	9
Agentura Evropské unie pro bezpečnost sítí a informací (ENISA)	11	11	12	10
Agentura Evropské unie pro železnice	28	28	30	28
Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO)	450	238	453	214
Evropská jednotka pro soudní spolupráci (Eurojust)	44	44	47	39
Výkonná agentura pro malé a střední podniky (EASME)	36	36	41	36
Fusion for Energy (F4E)	764	763	730	716
Výkonná agentura pro inovace a sítě (INEA)	22	22	23	22
Výkonná agentura pro výzkum (REA)	60	60	63	59
Překladačské středisko pro instituce Evropské unie	51	45	55	46
Celkem	6 926	4 330	4 376	3 169

v milionech
EUR

Druh výdajů	Prostředky na závazky		Prostředky na platby	
	Disponibilní prostředky celkem	Přijaté závazky	Disponibilní prostředky celkem	Provedené platby
Zaměstnanci	1 054	1 033	1 069	1 029
Správní výdaje	367	341	431	330
Operační výdaje	5 505	2 956	2 875	1 811
Celkem	6 926	4 330	4 376	3 169

SLOVNÍČEK POJMŮ

Pojistněmatematické předpoklady

Předpoklady používané k výpočtu nákladů na budoucí události, jež ovlivňují důchodové závazky.

Pojistněmatematické zisky a ztráty

Změny pojistněmatematického schodku či přebytku v případě dávkově definovaného systému. Vznikají jednak v důsledku rozdílů mezi předchozími pojistněmatematickými předpoklady a skutečností, jednak v důsledku změn samotných těchto předpokladů.

Správní prostředky

Ze správních prostředků jsou hrazeny běžné náklady orgánů a subjektů (zaměstnanci, budovy a kancelářské vybavení).

Přijatý rozpočet

Návrh rozpočtu je přijat v okamžiku, kdy jej schválí rozpočtový orgán.

Opravný rozpočet

Rozhodnutí změnit (navýšit, snížit, či převést) určité částky v přijatém rozpočtu na daný rok. Toto rozhodnutí je přijímáno v průběhu daného roku.

Částky k vyžádání od členských států

Náklady vzniklé ve sledovaném období, jež bude nutno financovat z budoucích rozpočtů, tj. členskými státy EU. Jedná se o důsledek toho, že vedle sebe existují finanční výkazy, jež jsou sestavovány podle zásad akruálního účetnictví, a rozpočet, který je sestavován podle zásad účetnictví hotovostního.

Výroční zpráva o činnosti

Výroční zprávy o činnosti prezentují výsledky činností za pomoci např. stanovených cílů, souvisejících rizik či formy vnitřní kontroly. Výroční zprávu o výkonu své činnosti musí svému orgánu předkládat „pověřené schvalující osoby“ počínaje rozpočtovým rokem 2001 (v případě Komise), resp. počínaje rokem 2003 (v případě všech ostatních orgánů EU). K této zprávě přikládá finanční informace a informace o správě finančních prostředků.

Prostředky

Prostředky financování z rozpočtu. Rozpočet představuje prognózu závazků a plateb (výplat hotovosti a bankovních převodů příjemcům). Prostředky na závazky a prostředky na platby se neztřídkují (rozlišené prostředky). Závazky na víceleté programy a projekty jsou totiž zpravidla v plném rozsahu přiděleny již v roce, v němž je o nich rozhodnuto, ale vypláceny jsou v průběhu několika let, v nichž jsou tyto programy a projekty realizovány. Z nerozlišených prostředků jsou financovány správní výdaje, podpora zemědělských trhů a přímé platby; prostředky na závazky a prostředky na platby se v těchto případech rovnají.

Účelově vázané příjmy

Vyhrazené příjmy, které jsou určeny na financování specifických výdajových položek. Hlavním zdrojem vnějších účelově vázaných příjmů jsou finanční příspěvky, jež na programy financované Unií poskytují třetí země. V případě vnitřních účelově vázaných příjmů jsou jejich hlavní zdroje tyto: příjmy, jež plynou od třetích stran jako protiplnění za zboží, služby či stavební práce dodané na jejich žádost, dále příjmy z vrácení neoprávněně vyplacených částek a konečně příjmy z prodeje publikací a filmů, mj. na elektronických nosičích.

Realizovatelná finanční aktiva

Veškerá finanční aktiva (s výjimkou derivátů), která jsou podle Mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor oceňována reálnou hodnotou a jejichž změny v reálné hodnotě musí být až do vyřazení (nebo znehodnocení) vykazovány v rezervním fondu mezi čistými aktivy.

Rozpočtová položka

Pokud jde o strukturu rozpočtu, jsou rozpočtové příjmy a výdaje prezentovány v souladu se závaznou nomenklaturou, která vyjadřuje povahu a účel jednotlivých položek, jež určí rozpočtový orgán. Formální nomenklaturní popis má podobu označení části rozpočtu (hlava, kapitola, článek či bod).

Zrušení prostředků

Zrušení nevyčerpaných prostředků, které již nelze použít.

Přenos prostředků

Výjimka ze zásady ročního rozpočtu, podle níž prostředky, které nebylo možno vyčerpat v daném rozpočtovém roce, lze při splnění přísných podmínek výjimečně přenést do roku následujícího a čerpat v tomto následujícím roce.

Závazek

Právní závazek poskytnout při splnění určitých podmínek finanční prostředky. EU se zavazuje proplatit svůj díl nákladů na projekt financovaný z jejích prostředků. Dnešní závazky jsou budoucími platbami. Dnešní platby jsou závazky přijatými v minulosti.

Prostředky na závazky

Z prostředků na závazky jsou financovány celkové náklady na právní závazky (veřejné zakázky, grantové dohody a rozhodnutí o grantu), jež bylo možno schválit v běžném rozpočtovém roce.

Náklady na službu v běžném období

Navýšení závazků systému důchodového zabezpečení, jež plyne ze služebních poměrů v běžném rozpočtovém roce.

Zrušení závazku

Akt, kterým se ruší předchozí závazek (nebo jeho část).

Dávkově definovaný systém

Důchodový či jiný dávkově definovaný penzijní systém, jehož pravidla vymezují dávky nezávisle na splatných příspěvcích a v němž dávky nejsou přímo vázány na investice systému. Systém může být financován průběžně nebo fondově.

Deriváty

Finanční nástroje, jejichž hodnota je vázána na změny hodnoty jiného finančního nástroje, ukazatele či komodity. Na rozdíl od držitele primárního finančního nástroje (např. vládního dluhopisu), který má bezpodmínečné právo obdržet v budoucnu peníze (nebo jiný ekonomický prospěch), má držitel derivátu právo na takový prospěch pouze podmíněně. Příkladem derivátu je měnový forward.

Přímé řízení

Způsob plnění rozpočtu. V rámci přímého řízení je rozpočet plněn přímo útvary Komise, výkonnými agenturami a svěřeneckými fondy.

Diskontní sazba

Sazba, jež se používá k úpravě zohledňující časovou hodnotu peněz. Diskontování je technika porovnávání nákladů a přínosů, jež vznikají v různých obdobích.

Efektivní úroková míra

Sazba, kterou se diskontují odhadované budoucí peněžní příjmy či platby za očekávanou dobu trvání finančního aktiva či finančního závazku. Výsledkem je čistá účetní hodnota tohoto aktiva či závazku.

Finanční aktiva či závazky v reálné hodnotě vykazované do zisku nebo ztráty

Veškerá finanční aktiva či závazky, která jsou podle Mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor oceňována reálnou hodnotou a jejichž změny v reálné hodnotě jsou vykazovány výsledkově do zisku či ztráty účetního období (tj. deriváty).

Finanční oprava

Účelem finančních oprav je chránit rozpočet EU před zátěží v podobě chybných výdajů a výdajů provedených na základě nesrovnalosti. U výdajů, které spadají do režimu sdíleného řízení, nesou za inkaso neoprávněně vyplacených prostředků primární odpovědnost členské státy.

„Potvrzená“ finanční oprava je finanční oprava, kterou dotčený členský stát akceptoval. „Vyměřená“ finanční oprava je finanční oprava, o níž rozhodla Komise. Jedná se vždy o čistou opravu, v jejímž rámci je členský stát povinen neoprávněně získané prostředky vrátit do rozpočtu EU. Uvedené v důsledku znamená, že se přidělené finanční krytí pro tento členský stát s konečnou platností sníží. V této publikaci jsou potvrzené a vyměřené finanční opravy vykazovány ve společné kategorii.

„Provedená“ finanční oprava znamená, že byla zjištěná nesrovnalost napravena.

Nepřímé řízení

Způsob plnění rozpočtu. V rámci nepřímého řízení svěřuje Komise úkoly spojené s plněním rozpočtu subjektům práva EU či práva vnitrostátního.

Přerušení a pozastavení

Komise může přerušit nebo pozastavit platby, jestliže na základě vlastní činnosti nebo informací od auditních orgánů shledá, že některý členský stát nenapravitelne závažné nedostatky řídicího a kontrolního systému a/nebo neopravitelne výdaje, které byly vykázány a schváleny, avšak byly uskutečněny na základě nesrovnalosti.

Nesrovnalost

Nesrovnalost je akt, který je v rozporu s pravidly EU a má potenciálně nepříznivý dopad na finanční zájmy EU. Může být důsledkem omylů, jichž se dopustili příjemci žádající o finanční prostředky nebo orgány odpovědné za provádění plateb. Je-li nesrovnalost způsobena záměrně, jedná se o podvod.

Prostředky pozbývající platnosti

Nevyčerpané prostředky, jež se na konci rozpočtového roku zruší. Pozbytím platnosti se rozumí, že se ruší alespoň část povolení vynaložit výdaje nebo přijmout závazky. Toto povolení je vyjádřeno právě vyčleněním prostředků.

Vlastní zdroje

Vlastní zdroje jsou hlavním zdrojem financování orgánů a subjektů EU. Jsou definovány v nařízení č. 609/2014 o vlastních zdrojích. K vlastním zdrojům patří zdroj založený na HDN, zdroj založený na DPH a tradiční vlastní zdroje.

Prostředky na platby

Z prostředků na platby jsou financovány výdaje, jež se stávají splatnými v běžném roce a plynou z právních závazků přijatých v běžném roce anebo letech předchozích.

Předběžné financování

Platba, jejímž účelem je poskytnout příjemci počáteční hotovost. V souladu s příslušnou smlouvou, rozhodnutím, dohodou nebo základním právním aktem může být rozdělena na několik splátek. Počáteční hotovost nebo zálohu je v dohodnuté lhůtě nutno buď použít k účelu, na nějž byla poskytnuta, nebo ji vrátit.

Preventivní opatření

Preventivní opatření používá Komise k ochraně rozpočtu EU, jestliže jsou jí známy případné nedostatky. Patří k nim pozastavení či přerušení plateb z rozpočtu EU na operační programy.

Reste à liquider (RAL)

Částka, v jejíž výši je přijat rozpočtový závazek, ale dosud neproběhla následná platba. Jedná se o platební závazek EU na příští roky, který plyne přímo z existence víceletých programů a rozdílu mezi prostředky na závazky a prostředky na platby.

Sdílené řízení

Způsob plnění rozpočtu. V rámci sdíleného řízení jsou úkoly související s plněním rozpočtu svěřeny členským státům. Do tohoto způsobu plnění rozpočtu spadá zhruba 80 % výdajů EU.

Tradiční vlastní zdroje

Tyto příjmy EU jsou součástí „vlastních zdrojů“, z nichž jsou činnosti EU financovány. Tradiční vlastní zdroje jsou definovány v nařízení č. 609/2014 o vlastních zdrojích. Patří k nim cla a dávky z cukru.

Převody (mezi rozpočtovými položkami)

Převodem mezi rozpočtovými položkami se rozumí přesun prostředků z jedné rozpočtové položky do druhé v průběhu rozpočtového roku. Převody tedy představují výjimku z rozpočtové zásady specifikace. Výslovně jsou však povoleny Smlouvou o fungování Evropské unie, a to za podmínek, jež stanoví finanční nařízení. Finanční nařízení vymezuje různé druhy převodů v závislosti na tom, zda k nim dochází buď mezi rozpočtovými hlavami, kapitolami, články a body, anebo v rámci těchto částí rozpočtu. Tyto převody vyžadují schválení na různé úrovni.